

日
天
味
造

YANEE

SZECSUÁNI
CSÍPÓS

EUROPA

EUROPA

Yan Ge

SZECSUÁNI CSÍPŐS

颜歌：我们家
Copyright © 2013 by Yan Ge

Fordította: Zombory Klára

ELSŐ FEJEZET

Apa mobiljában a nagy „mama”-ként szerepel. A nagy gyakran a legalkalmatlanabb pillanatokban tud telefonálni.

Egyszer például apa értekezletet tartott a gyárban, és a viháncoló eladólányokat osztotta ki éppen az értékesítési osztályról; máskor meg iddógált a barátaival, és az öt cimora már a harmadik palack *Maotai*-nál tartott, a különteremben vágni lehetett a füstöt; de volt még ennél is kellemetlenebb, történetesen, hogy apa nővel volt az ágyban, anyával, vagy más, szegről-végről ismert nőcskével. Egy szó, mint száz, amikor apa már-már az élvezetek csúcsán jár, a telefonból megszólal az „Oh, az a csodálatos jázminvirág...”, amitől persze egy szempillantás alatt lelohad, s amikor megbizonyosodik róla, hogy valóban ő az, a „mama”, a maradék férfiassága is elszáll, elgyengül, lebeg, akár egy toll, de azért felveszi a telefont, némán megköszörüli a torkát, s miután kiér a folyosóra, beleszól: – Igen, mama.

A nagy a vonal túlsó végén rángatja a telefonvezetékét, csak úgy, ahogy a fiát is rángatja vég nélkül. S amint apa meghallja, hogy „Halló, Shengqiang!”, rávágja, hogy „Halló, mama, mondjad!”, azután a falnak dőlve, a folyosó szemközti falától kevesebb, mint másfél méterre, a nagytól meg csupán néhány utcányira hallgatja a „mamát”. – Igen mama, tudok róla, ne is foglalkozzál vele, majd én elintézem! – mondja befejezéskeppen.

Miután leteszi a telefont, visszamegy a szobába. De ezalatt a néhány perc alatt minden megváltozik: az eladólányok női csacskaságokról csevegnek, a haverok sms-eket küldözgetnek vagy cigarettaznak, és a nője bőrkeményedést kapirgál a sarkáról az ágyon összegömbölyödve; apa pedig köhint, becsukja maga mögött az ajtót, hátha befejezheti, amit félbehagyott.

Csak egy eset képez kivételt, mégpedig, ha az ágyban a nő ne adj’ isten éppen anya, mert ilyenkor elkerülhetetlen, hogy néhány szót váltsanak a nagyiról.

– Már megint miért keresett a mama? – kérdezi anya.

Apa odamegy az ágyhoz, leveszi a papucsát, lefekszik, befészkel magát a takaró alá, s csak azután szólal meg: – Jaj, ne is törődjél vele!

És ezt követően folytatják onnét, ahol abbahagyták.

Apa valamivel később magára kapja bordó csíkos ingét, és miután kiér a folyosóra, Zhu Chenget hívja: – Merre jársz? Oké, gyere értem!

Leteszi a telefont, és elindul lefelé, de két emelet között megtorpan, mintha eszébe jutna valami, s egy sor trágárság szalad ki a száján: – Hogy a franc esne belétek! – És folytatja tovább: – Elhúzhattok mind egy szálig a búsba! Szarházi banda! De egy nap kicsinállak még benneteket! – Szitkozódik az ötödiktől a harmadikig, a harmadiktól a földszintig, a ház előtt megáll, rágyújt, de ekkor már látja is a távolból közeledő koromfekete Audit, Zhu Cheng ül a volánnál. Eldobja a cigit, rátapos a csikkre, kinyitja a hátsó ajtót, behuppan a kocsiba, és így szól: – Az Elegáns Udvarba.

Zhu Cheng forgatja a kormányt, az autó a Nyugati utca felé gurul. Kereszteződéshez érnek, apa kinéz az ablakon: az úttesten egymás hegyén-hátán tolonganak az emberek. Amióta megnyílt itt a Mennyei Gyönyör Áruház, mindenki fittyet hány a forgalmi rendre. Fiatal szerelmespár összeölelkezve andalog át előttük az úttesten, egy csomagokkal jócskán megpakolt fiatalasszony nem figyel a gyerekére, így a kisfiú kis híján felkenődik a visszapillantó tükörré. Zhu Cheng beletapos a fékbe, de még így sem sok választja el attól, hogy elgázolja mindkettőjüket. Kidugja fejét az ablakon, és az őseikkel együtt melegebb éghajlatra küldi őket.

– Zhu Cheng, ne dühöngj már! – szól apa a hátsó ülésről.

– Főnök, ezek megérdemlik, hogy leordítsam a fejüket. Hogy lehetnek ilyen fenemód biztosak abban, hogy nem merem kilapítani őket? – Zhu Cheng apró kormánymozdulatokkal araszol az embertömegben keresztül előre. – Új szelek fújnak! A cipősök félnek a mezítlábasoktól, az autósok meg a gyalogosoktól – nyilatkoztatja ki apa. – Hát épp ez az! – vágja rá Zhu Cheng. – Csürhe egy népség ez a kínai! Váltak még néhány mondatot, amikor is elérkeznek a Halhatatlanok hídjához. Három éve parkot létesítettek itt, a poshadt vizet lecsapolták, a területet meg feltöltötték. Apa a parkban összegyűlt

embereket nézi: vannak, akik beszélgetnek, mások meg csöndben üldögélnek. A nagyi nincs közöttük, természetesen. Apa előhúzza a mobilját, és megnézi, mennyi az idő.

Az Elegáns Udvar kapujánál azután így szól: – Zhu Cheng, ne hajts be, menj haza nyugodtan, ma este nincs szükségem az autóra, majd hazasétálok!

– Megvárlak, ne kelljen már gyalogolnod! – válaszolja Zhu Cheng kötelességtudóan. – Nem távolság, majd sétálok. És ne vidd vissza az autót a gyárba, holnap reggel nyolckor vedyél fel! – adja ki az ukázt apa, azután nyitja az ajtót, és kiszáll a kocsiból. Már két éve annak, hogy nagyapa meghalt, tavaly Holdújévkor pedig a nagyi házvezetője, Tang néni jelentette be, hogy a fia és a menyé azt szeretné, ha otthon vigyázna az unokára, s nem sokkal utána szedte is a cókókját, és visszaköltözött vidékre. A nagyi meg folyton csak azt hajtogatta, hogy úgysem találna kedvére valót, s ezért valójában meg sem próbált keresni valakit a helyére – hát így történhetett meg, hogy azóta egyedül él a három hálószobás-két nappalis régi családi lakásban, s ráadásul még bejárónője sincs. De ő nem akar mást, mondogatja, csak csöndet és nyugalmat.

Az elmúlt egy évben a nagyi nagyon lefogyott, centiről centire ment össze, hogy ez már apának is szemet szúrt. Apa felment a harmadikra, elővette a kulcsát, és kinyitotta az ajtót. Mint általában – tíz alkalomból nyolcszor –, most sem látta meg azonnal a nagyit a lakásban, amely telis-tele volt könyvekkel, folyóiratokkal és újságokkal, mintha hónapok óta nem lakná senki.

– Mama! – kiabált apa nagyinak. – Mama! – kiáltotta el magát még egyszer, mintha megrettent volna a nagy csendről. – Jövök, jövök már! – szólt vissza a nagyi, miközben előbukkant valamelyik hátsó szobából. – Shengqiang, hát te vagy az? – Igen, megjöttem – mondta apa, és már indult is kifelé az erkélyre a hamutálcaért, amit a nagyi tett mindig ki az orchideás kaspó mellé. Visszament a nappaliba, a hamutartót letette a teázóasztalkára, rágyújtott, azután leült a kanapéra. – Már megint dohányzol! – szólt rá a nagyi fejcsóválva a rattanfotelből, amelybe időközben betelepedett. – Jaj, kérlek, ne foglalkozz már velem!

– Hát ha én nem, akkor ki?

– Igen, igazad van – hagyta rá apa, s beleszívott a cigarettába. – Valamit meg akarok beszélni veled! – kezdte a nagyi.

Apa, miközben hallgatta, alaposan szemügyre vette. Haja rég hófehér volt már, de mindig gondosan besütötte, szép rendben sorakoztak a hajcsigák a feje búbján. Halványzöld selyem, bélelt kabát-kát és szürke alapon fehér mintás selyemszoknyát viselt, csak egy testszínű bokaharisnya volt még rajta, a lábszára térdtől lefelé szabadon volt, szürkésfehér bőre petyhüdtlen csüngött, mintha a lábikráját vagy fél tucat súly húzná lefelé.

Apa gondolatai elkalandoztak: arra a konkrét pillanatra gondolt, amikor legelőször nyilallt belé, hogy a nagyi megöregedett.

1996-ban, vagy talán '95 március-április tájékán a nagyi egyszer csak fejébe vette, hogy apa vigye el Chongning járásba, a Körtevirág-völgybe, hogy megnézhesse a fák virágzását. Amikor odaértek, egymás hegyén-hátán tolongtak ott az emberek, a nagyi gondterhelt arccal szemlélte a kocsiból a tömeget. Zhu Cheng, aki akkoriban került hozzájuk, és a Santanát vezette, az igazat megvallva nem volt valami jártas a sofőri teendőkben. Miután leparkolta a kocsit, nem moccant, mint aki a vezetőülésben gyökeret eresztett, ezért apa sietett a nagyi segítségére: megfogta a nagyi bal kezét, másik kezével a vállát támasztotta, s kisegítette a kocsiból.

És apa számára ez volt az a pillanat, amikor rádöbbsent, a nagyi megöregedett. A ruhán keresztül is érezte a válláról fonnyadtan csüngő bőrt, amely minden mozdulatra megremegett. Teljesen kétségbe ejtette a felismerés, döbbsenten, földbe gyökerezett lábbal állt; már a nagyi sem hagyhatta szó nélkül: – Shengqiang, engedj már, moccanni sem tudok, ha elállod az utat!

Apa hátrébb lépett, engedte, hadd menjen, és csak nézte hátulról, ahogy a nagyi a Körtevirág-völgy felé lépked. – Mama – szólt utána.

A nagyi megállt, hátranézett, arcán nem volt semmi furcsa vagy szokatlan, ugyanolyan volt, mint néhány perccel előtte, apa mégis csüggedten szemlélte.

– Menjünk! – mondta a nagyi.

És ezután megnézték a virágzó körtefákkal teli völgyet. Igen, most már biztos, hogy '95-ben és nem '96-ban történt mindez, de már ott-hon, Pinglében.

– Mégsem kéne elválnod Anqintól – szólt egyszer csak a nagyi –, semmi jó nem származik belőle! Kétségtelenül hibázott, de térden állva kért bocsánatot tőled. Mit akarsz még, hagyd már! Engedj, s légy nagyvonalú! Válás... mit gondolnak majd rólunk az emberek, és mit mondok majd a szüleinek? – Hmm – hümmögött apa szórakozottan, bizsergett a jobb karja, ezzel volt éppen elfoglalva. – Hallod, amit mondok, Shengqiang? – szegezte apának a kérdést a nagyi, mivel jó idő elteltével sem érkezett tőle válasz. – Hmm. Igen, így igaz – zárta végül rövidre apa, elnyomta a cigit, tekintetét a nagyi lábszáráról az arcára emelte, s bólintott. – Most menj, én még olvasok egy keveset, azután lefekszem! – Jó, de ne maradj fenn sokáig, mama! – mondta egykedvűen apa.

Kinn, a lépcsőházban apa megtorpant egy pillanatra, azután elindult felfelé. Az ötödiktől nem vezet tovább lépcső, dupla szárnyú ajtó állja az utat. Amikor apa odaért az ajtóhoz, elővette a mobilját, az első csengetésre felkapta valaki.

– Nyisd ki az ajtót! – mondta apa.

Egy pillanat múlva az ajtó kinyílt. Csinos lány állt ott, Zhong Xinyu, aki nemrég fésülködhetett, mert csillogóan fekete haja tökéletes keretbe foglalta finom ívű arcát. Nagyon szép volt.

Apa elmosolyodott, bement a lakásba, és bezárta maga mögött az ajtót.

Apa telefonjában Zhong Xinyu állandóan más néven szerepelt. Hónapokig Zhong Zhong volt, azután néhány hétig Zhong Jun, végül apa ugyanúgy mentette el a számát, mint a haverját, Zhong Shizongét: „Zhong bátyám” néven. Történt egyszer, hogy apa éppen ott-hon vacsorázott, amikor egyszer csak megszólalt az asztalon heverő mobilja. Nem kapta fel azonnal, így anya is láthatta a kijelzőn megjelenő nevet.

– Zhong az – szólt oda apának.

– Hé – szólt bele apa a telefonba, és rögtön utána folytatta: – Zhong bátyám, hát te vagy az? Én éppen eszem... igen, itthon... hogy menjünk madzsongozni? Zhong Xinyunek elakadt a szava.

– Vacsora után még el kell mosogatnom. – mondta nevetve apa. – Ezzel letette a telefont.

– Jó ideje nem hívtott az öreg madzsongozni, nem igaz? – mondta anya.

– De bizony – csipentett fel a pálcikájával egy falatka zöldpaprikás padlizsánt apa. – Mosogatás után majd átugrom hozzá, és meghívom valahová. – Menj, ha végeztél az evéssel! – pillantott rá anya a szeme sarkából. – Látszik, hogy a madzsongozás pusztá gondolatától is teljesen be vagy már zsongva, hagyd, majd én elmosogatok. És apa így mindenféle magyarázkodás nélkül ellóghatott otthonról, útközben pedig végig az járt a fejében, hogy ez a „Zhong bátyám” egyszerűen zseniális.

Később, de még aznap este Zhong Xinyu rá is kérdezett: – Ezek szerint akkor én vagyok a „Zhong bátyád”?

– Ühüm! – hümmögte apa, de közben teljesen belefeledkezett a lány mellének simogatásába. Zhong Xinyu melle nem számított különösen nagynak, de mindig kellemesen hűs volt az érintése, mintha öreg jádét borított volna be apa a tenyerével. – Akkor szólíts is így! – kérte apát Zhong Xinyu vigyorogva. – Zhong bátyám – engedelmeskedett apa.

– Szófogadó kis Xue! – tréfálkozott Zhong Xinyu, és teli szájjal nevetve fenekét az égbe meresztette, mellével pedig apához simult. Az igazat megvallva apa épp ezt a gyermetegséget szerette nagyon Zhong Xinyuben, mégis, leginkább szeretkezés közben, nem túl kedvesen gyakran „buta cafkának” meg más hasonlónak nevezte. De Zhong Xinyu egyáltalán nem haragudott érte, sőt egyre inkább rászolgált ezekre a „becenevekre”.

Már két éve annak, hogy összeszűrték a levet apával, s tulajdonképpen nagyapának is része volt abban, hogy összejöttek.

Három hónappal nagyapa halála előtt – aki nem sokkal előtte töltötte be a nyolcvannégyet, a nyolcvanötödikben járt, a nagyfi meg a hetvennyolcadikban – a holdnaptár szerinti újév első napjaiban egyik reggel, valamikor még nyolc előtt megcsörrent apa telefonja.

Apa és anya még aludtak, mindketten a telefoncsörgésre riadtak föl.

Apa félálomban a telefon után nyúlt, és amikor meglátta, hogy a nagyfi az, ingerültségét palástolva szólta bele a telefonba: – Igen, mama.

A nagyfi a vonal túlsó végén szívzaggatóan sírt. Apa erre azonnal felült az ágyban: – Mama, mi a baj? – kérdezte.

– El akarok válni az apádtól! El akarok válni az apádtól! – felelte a nagyfi síró hangon. Apa és anya gyorsan magukra kaptak valamit, hogy a nagyfihoz siessenek. Anya kocsijával mentek. – Biztosan jól értetted, hogy az anyád el akar válni? – kérdezte anya vezetés közben.

De sajnos igaz volt. Amikor megérkeztek az Elegáns Udvarba, apa előresietett, felment az emeletre, elővette a kulcsát, és benyitott a lakásba. A nagyfi a nappaliban ült, és arcát a tenyerébe temetve sírt.

– Mama, mama – lépett oda hozzá apa. – Ne sírj, inkább mondd el, mi történt! – Kérdezd az apádat! – vágta rá a nagyfi jobb kezével az erkély felé mutatva. Nagyapa az erkélyen ült egy rattanfotelban. Hideg volt, de csak egy vékony póló volt rajta, azon meg egy bőrkabát, és csak szívta-szívta a cigarettát, egyiket a másik után, a pólóját hamu borította.

– Apa, mi történt? – ment ki apa az erkélyre. Nagyapa megcsóválta a fejét, de nem válaszolt.

– Apádnak van valakije! – hallatszott a nagyfi hangja a nappaliból.

Apa nem tudta, hogy sírjon-e vagy nevéssen, cinkos pillantást váltott nagyapával: – Apa, hát le a kalappal, a te korodban... – szólalt meg végül.

Nagyapa kényszeredetten elnevette magát. Anya éppen ekkor ért fel a lépcsőn, mire a nagyfi, mint akinek a tyúkszemére léptek, csak még hangosabb jajveszékelésben tört ki.

– Mama – szólt anya az ajtóból, nem tudta, hogy menjen-e vagy maradjon, segélykérő pillantást vetett apa felé. Apa csak legyintett jelezvén, hogy nincs akkora tragédia, mire anya odalépett a nagyfihoz, leguggolt, és kezét a vállára tette: – Mama, ne sírj, inkább mondd el, mi történt!

– Így nem mehet tovább! – panaszolta a nagyfi. – Megmondtam már neki is, hogy eleget bábáskodtam felette, ha mással akar élni, tegye, de nekem hagyjon békét! A házvezetőnő, Tang néni aznap épp nem volt ott, mert hazautazott megünnepelni az újévet, anya ment ki hát a konyhába, hogy felmelegítse az előző napról maradt tyúkhúslevest, belefőzött még egy félmaroknyi cérnametéltet, és ki-

rakott mellé kis tálkákban csípős savanyúkáposztát is – így végül csak leültek egy asztalhoz mind a négyen, hogy megreggelizzenek.

– Shengqiang, mindjárt fel is hívom a nővéredet, hogy jöjjön haza. Még ma elválok az apádtól... világeletemben tisztességesen éltem, én aztán nem erőltetek rá senkire semmit, ha szórakozgatni akar, hát tegye, de hogy még jó képet is vágjak hozzá, azt már nem! Nagyapa fejét a tányérjába dugva némán evett, apa mondani akart neki valamit, de anya oldalba bökte.

A nagy végül mégsem telefonált a nagynéninek, apa pedig bízott benne, hogy elcsitulnak majd a kedélyek.

Csakhogy három hónappal később, amikor nagyapának az égbe szökött a vérnyomása, és bekerült a Pinglei Kórházba, semmivel sem lehetett rávenni a nagyit, hogy kitegye a lábát a lakásból, és sem anya, sem apa, sem a nagynéni, sem a nagynéni férje, sem a házvezetőnő nem tudta rávenni, hogy még egyszer ebben az életben meglátogassa.

– Nem akarom látni! – mondta a nagy. – Majd az a másik nőcske látogatja. Apa meghányta-vetette magában a dolgot, és arra jutott, hogy bármi történt is, neki mindenképpen ott a helye az apja halálos ágyánál. – Apa, apa, nem akarsz könnyíteni a lelkeseden? Legyen szó bármiről, rám számíthatsz.

Nagyapa apára pillantott, még egyszer utoljára beszívta a levegőt, megrázta a fejét, megragadta apa kezét, azután örökre elment.

„A hős útja végére ért”, gondolta apa, ahogy végigpörgette magában a nagyapa életét, s bár a könnyeit visszatartotta, de a haragját képtelen volt magába fojtani. „Kibaszott nők, hogy a franc esne beléjük!” Aztán alig két hónap múlva apa is összeszúrta a levelet Zhong Xinyuvel, a Longteng Informatikai Város mobiltelefon-értékesítőjével, akit ráadásul be is költöztetett a nagy feletti egyik lakásba. „Hogy a fene vinné el az összes kibaszott nőt! Buta cafka egytől egyig! De egy nap még kicsinálom mindet!”, mondogatta apa. Leginkább szeretkezés közben, mert igen, volt egy furcsa szokása, hogy ilyen és ehhez hasonló trágárságokat vágott a nők fejéhez az ágyban.

Pedig valójában apa egyáltalán nem rossz ember. Még alig múlt tizenhét éves, amikor a nagyi már elküldte a babpürégyárba dolgozni, a mestere egy bizonyos Chen Xiuliang nevű ember lett, aki szintén nem volt rossz ember, csak éppen nem volt valami szorgalmas, és túlzottan rabja volt a dohánynak. Minden reggel, amikor apa munkába indult, a nagyi a lelkére kötötte, hogy vegyen Chen mesternek egy doboz Peóniát. Ha Chen Xiuliang megkapta a cigijét, mosolyogva küldte apát a dologra. Ha viszont nem kapta meg, akkor mérget lehetett rá venni, hogy cifra káromkodások közepette teszi ugyanezt.

Anyától tudom, hogy apára kezdetben – 1983-ban vagy '84-ben – az erjesztőudvar felügyeletét bízták a gyárban. Május végén, nyár közeledtével – amikor legyek, szúnyogok és verebek borítják az eget, a földön meg poloskák és lőtücskök hemzsegnék; amikor burjánzanak a vadvirágok és zöldellnek a fák –, no, hát akkor fognak hozzá a városkánk lakói a lóbabból készült püré szabadban történő erjesztéséhez. A nagyinak meg persze csak egy szavába került, hogy apa egyik napról a másikra a naptól hevült erjesztőudvaron találja magát Chen Xiuliang felügyeletére bízva. Kellemetlen munka ez, az egyszer szent, apa nem is győzte eleget vakargatni és csapdosni magát az erjesztőedények őrzése közben.

Látványos és különleges képet nyújt a pinglei baberjesztés egy idegennek, de apa rühellte az egészet. Az udvaron hosszú sorokban állnak a félember magasságú cserépből készült erjesztőedények, amelyek olyan öblösek, hogy két ember kell hozzá, hogy körbeérje közülük valamelyiket. Áprilisban szárba szökött babszemek és a májusban porrá zúzott piros csilipaprika elegye bugyog bennük, csillágnizzsal, babérlevéllel és egy nagy adag sóval fűszerezve. Az idő előrehaladtával a perzselő nap hevétől a csilipaprika levet ereszt, és erjedésnek indul a babos elegy, kezdetben kellemes illatot, később savanyú bűzt áraszt. Amikor nagyon erősen tűz a nap, a csilis-babos püré felforr és bugyogni kezd, s ilyenkor jött apa az embermagasságú rúddal, hogy végigkavargassa a tartalmát valamennyi edénynek. A babpürékészítésnél a kavarási nagyon fontos művelet, s éppen ezért Chen Xiuliang igen sok időt töltött azzal – gyakran cifra káromkodások közepette –, hogy minden mozdulatát apám fejébe verje: – Lassan! Lassan! – ordította, szájában egy Peóniával, és gesztikulál-

va mutatta is, milyen lassan. Apa erre lassított a hosszú rúddal, és úgy kavart bele a babpasztába, mint ahogy porcelánkanállal szoktunk a tányérba, de Chen Xiuliang ezzel sem volt elégedett: – Most gyorsabban! Gyorsan-gyorsan-gyorsabban! – kiabálta.

Ahogy járt körbe a rúd, a csiliolaj csípős párája apa arcába csapott, és minden levegővételre olyan mélyre hatolt, hogy már-már lánggra gyújtotta és vörösre színezte a gyomrát. De ekkor már apa is megelégtelt a dolgot, belevágta a rudat az edénybe:

– Akkor most gyorsan vagy lassan keverjem? – szegezte oda a kérdést Chen Xiuliangnak. – Csak szórakozik itt velem!

– Apád verésre számított Chen Xiuliangtól – mesélte anyja.

De nem kapott ki. Chen Xiuliang, mint aki erősen gondolkodik, először végigszívta a cigarettáját, a csikket a földre dobta, eltaposta, majd vigyorogva odalépett a babpürével teli edényhez, kezébe vette a rudat, hogy megmutassa apának a mozdulatokat.

– Xue Shengqiang, figyelj jól! Erősen marokra fogva, de laza derékkal húzogasd a rudat jobbra-balra, és jól figyelj, mert csak egyszer mondom el! Úgy kell a babot keverni, mint ahogy egy nőt felcsinálni, érted, ugye? A babbal teli edény a nő pinája, és ha boldoggá teszed ezt a nőt, akkor jól kavartad a pürét. – Csakhogy apa akkor még életében nem volt nővel, sőt egy meztelen női testet sem tudott igazán maga elé képzelni, mégis teljesen magával ragadta Chen Xiuliang tekintete. Nézte, ahogy a mester – mint aki boszorkányfőzetet készít – ritmusosan kavargatja a babot, először lassan, majd gyorsan, mindkét csuklója dolgozott, majd ismét lassabbra váltott, míg a rúd mozgásától „nyögni” nem kezdett a püré, felszínre nem buggyant a vérvörös csilipaprika-olaj, és csodálatos illat terjengett. Apának, míg az erős naptól hunyorogva végignézte ezt a jelenetet ott az erjesztőudvarban, felágaskodott a szerszáma.

Mondanom sem kell, hogy apa végül mestere lett a bab keverésének. És ahogy ő tartotta magáról, a nők kielégítésével sem volt ez másképp.

Ja, igen, azt még el sem mondtam, hogy miért is volt jó ember apa, bár ez a történet közel sem olyan dicsőséges, mint az, ahogy egykettőre tökélyre vitte a babpüré keverését. Élete ezen epizódját nem is anyától tudom, de hát mi maradhatna titokban egy olyan csá-

nyi kisvárosban, mint Pingle, a szólás is úgy tartja: „Nincs olyan fal, amelyen ne lenne repedés.”

Bár apa sosem beszélt róla, és talán ma már magának sem igen vallaná be, de azért biztosan emlékszik rá, hogy azon a nyáron már-már beleőrült, annyira sóvárgott a nők után.

És ki más, mint az az átkozott Chen Xiuliang tehető felelőssé azért, hogy apa nap-nap után, verejtékben úszva a gyékény derékalján maszturbált. Aktus közben szinte végig a mesterét anyázta, s a cifra káromkodások között igyekezett maga elé képzelni a városka legszebb lányait, természetesen mindet anyaszült meztelenül. És így ment ez jó darabig.

De azért apa szerencsére nem veszítette el teljesen a józan eszét, mert alaposan meghányva-vetve a dogokat, végül arra jutott, nem valószínű, hogy fel tudna csípni egy lányt, akivel kedvére kiszórakozhatná magát, különösen úgy, hogy az ki ne tudódna, és a nagyi fülébe ne jutna, ezért végül arra az elhatározásra jutott, hogy elmegy az Örömök utcájába, és amennyiben elfogadható az ár, befizet egy körre.

Az Örömök utcája nem létezik, pontosabban olyan, mintha nem létezne, de azért akik meg akarják találni, tudják, hová menjenek. Városkánk valamennyi kétes egyede és lump alakja természetesen gond nélkül odatalál, de tudnak róla Pingle „tisztos” lakosai is, csak úgy tesznek, mintha nem létezne. A Déli utcán kifelé a városból, a 372-es Gyár közelében van egy alig-alig észrevehető kis utca, amelyet bódító illatos fák szegélyeznek, a fák között kifeszített madzagon törülközők és mosott ruhák lógnak – nos, hát ez az a híres-hírhedt Örömök utcája. Természetesen, apa gyerekkorában még nem létezett olyan, hogy „örömnegyed”, csak élt ebben az utcában egy bizonyos Piros Hugi nevezetű hölgyemény, aki a zárt ajtó mögött áruba bocsátotta a testét, s apa hallomásból azt is megtudta, hogy egy menet öt yuan, de szerencsés esetben akár négy ötvenből is megúszhatja az ember. Körülbelül tíz év alatt jött itt létre az, amit ma úgy hívnak, Örömök utcája, szép sorjában mindenféle nőcskék kötöztek be a Piros Hugi szomszédságába, hogy átlag tizenöt yuánért kínálják bájaikat. Virágzott akkoriban az üzlet, még a városból, Yong'anból is érkeztek kisbuszokkal mindenféle kéjsóvár emberek.

2000-ben, de lehet, hogy inkább 2002-ben történt, hogy apa is elment, hosszú idő után újra, de akkor már százötvenet kértek a nőcsék, és apának végig csak az járt a fejében, hogy „Óh, azok a régi szép idők!”

2000-ben vagy 2002-ben apának nem jelentett semmit százötven yuan, annyi erőfeszítésébe sem került előteremtenie, mint fingania egyet. Nem úgy a közel húsz évvel ezelőtti öt yuános tarifa, amiért alaposan megdolgoztatta az agytekevényeit és minden lehetséges eszközt be kellett vetnie.

Apa reggelenként otthon evett, azután bement a babpürégárba dolgozni, a gyár menzáján ebédelt és vacsorázott, ezért a Chen Xiuliangnak szánt cigarettára kapott pénzen kívül nem volt semmi pénze. Más választása nem lévén, a cigarettapénz rovására szőtt tervet: egy doboz Peónia öt mao három fen, egy doboz Extra két mao két fen, így két mao kilenc fent spórolhat naponta, s akkor tizen-nyolc nap múlva elmehet Piros Hugihoz. De volt egy még merészebb terve is: egy doboz Peónia öt mao három fen, míg egy doboz Ezüstkataja csak egy mao három fen, így négy maót spórolhat naponta, s akkor már tizenharmadik napon elmehet Piros Hugihoz.

Apa egymás után háromszor is levezette egy papírfecnin a két eshetőséget, s a bolt felé az úton végig azon morfondírozott, hogy valójában mennyi is az az öt nap és öt éjszaka, amit spórolhat az ügyleten. Amikor pedig már ott állt a cigarettaárusnál, s a polcra kirakott cigarettásdobozokat vizslatta, semmi másra nem tudott gondolni, mint a nőkre, így aztán nyelt egy nagyot, és azzal az „utánam az özönvíz” hanghordozással végül így szólt: – Egy doboz Ezüstkataját kérek.

Chen Xiuliang elvette a cigit, nem fűzött különösebb kommentárt a dologhoz, a dobozra hunyorgott, hümmögött egyet, de ennyi volt, látzólag nem csinált ügyet belőle. Végül is a cigi az cigi. Füllesztő nyári nap volt, ezért meztelen felsőtesttel letelepedett a hatalmas eukaliptuszfa árnyékába, és rágyújtott az Ezüstkatajára. Az erős napfényben apa nem látta tisztán, hogy vajon őt figyeli-e a mester, vagy sem, de amúgy is igyekezett kerülni a tekintetét, fejét lehorgasztva hozzáfogott, hogy végigkavargassa a babpürét.

Az az átkozott bugyogás, amely az erjedő babpasztából áradt, kis híján az örületbe kergette; a mai napig, valahányszor arra jár, és tekintete a szép rendben sorakozó hatalmas erjesztőedényekre téved, akaratlanul is az első szerelem jut mindig az eszébe.

De hogy ne nyújtsam túl hosszúra a történetet, apa tizenhárom napon át görcsbe rándult gyomorral, minden bátorságát latba vetve Ezüstkataját vitt Chen Xiuliangnak, így végül összejött öt yuan két mao. Másnap pedig az első kakaskukorékolásra teljesen felvillanyozva indult neki a nagy kalandnak, szüzessége elvesztésének. Az Örömök utcájában történtek tekintetében apa emlékei kissé homályosak, és ma már képtelen volna megmondani, hogy vajon Piros Hugiban tengett túl a hivatása iránti buzgalom, vagy ő maga valódi, őstehetségű csődör, mindenestre a nő sikoltozása máig mély nyomot hagyott benne. A dolog végeztével, apa a zsebében lévő összes pénzt a kezébe nyomta.

– Öcskös, ez több két maóval – szólt kedvesen Piros Hugi.

– A tiéd – vágta rá hanyagul apa.

„Légy nagyvonalú, s mindig lesz ki segítsen!” A nagy gondos okítása, amely apát kiskorától végigkísérte, csak nem múlt el nyomtalanul – már fiatalon igen nagyvonalúan viselkedett, és készséges, jó ember vált belőle.

Este apa a haverjaival – Gao Taóval és Zhong Shizhonggal – vacsorázott a Lebegő Illat étteremben, amikor a beszélgetés egyszer csak Piros Hugira és az Örömök utcájára terelődött. Gao Tao bele szívott még egy utolsót a cigarettájába, elnyomta a csikket az asztalon meredező maradék kacsapüspökfalatba, azután apára bökött, és az alkoholtól bódultan így szólt: – Zhong bátyám, emlékszel-e még a Piros Hugira, Shengqiang első szerelmére, az Örömök utcájából?

– Még hogy első szerelem, hogy dögnél meg! – csattant fel apa, hiszen még ha agyonverték volna, sem ismerte volna be, hogy igenis, Piros Hugi vette el a szüzességét. – Hívjuk, aminek akarjuk! De azért azt már csak beismered, hogy akkoriban állandóan az Örömök utcájában lógtál, sőt még egy nyulat is elloptál a Huangéktól, hogy legyen miből összefeküdnöd Piros Hugival. Vagy tán ezt is elfelejtet-

ted? – Ki tudja pontosan megmondani, mikor kezdődhetett, de tény, hogy apa és a haverjai beléptek abba a korba, hogy amint felöntöttek a garatra, rögtön nosztalgiázni kezdtek. – Igen-igen! Tényleg így volt! – ordította Zhong Shizhong. – Az anyja meg annyira kitért a hitéből, hogy ez a kis vakarcs két napig nálunk húzta meg magát. – Dögöljete meg mindketten! Mikor történt mindez? Nincs más téma, amiről beszélhetnénk? – Apa felmarkolta az asztalról a puhadobozos Kínát, és megcélozta vele Zhong Shizhong fejét. Zhong vigyorogva elkapta, kirázott belőle egy szál cigarettát, azután rágyújtott. A pincérlányok alig bírták magukba fojtani zavarodott nevetésüket.

– Jó, hagyjuk... – szívott bele néhányat a cigijébe Zhong, majd kicsit komolyabban folytatta: – És anyád hogy van mostanság?

– Él és virul! – válaszolta apa. – Tegnapelőtt épp odarendelt magához, hogy megbeszéljük, hogyan is legyen a nyolcvanadik születésnapja.

– Jóságos ég! – csapta össze kezét Gao Tao. – Kerek nyolcvan? Ez nem semmi! Aztán kapd össze magad, Shengqiang!

– Még szép! – csippentett fel apa egy szójaszószos kacsafalatot, csontostul a szájába rakta, s a foga között ropogtatta. – Anyám az egész családot össze akarja csődíteni, azt szeretné, ha a nővérem és a bátyám is hazajönne, meg persze ott lesz az összes rokon és barát Pingléből, nagy lesz a felhajtás, és persze nekem kell összehoznom az egészet, a drágalátos rokonok meg, akik általában ide sem dugják a képüket, majd belibbennek a készre.

– Jaj, ne csináld már! – szólt rá Gao Tao, mert apa szavaiból egyértelműen neheztelés áradt. – Shengqiang, mi ez neked? Rátermett vagy, a kisujjadból kirázod az egészet. Mégiscsak te élsz az anyád közelében, persze hogy bele kell adnod mindent!

– Rátermett vagyok! – csattant fel apa, de hogy mire gondolhatott pontosan, azt senki sem tudta. – Milyen szaros rátermettségről beszélsz? Hát mi más választásom lett volna? Mindig csak megfelelttem az elvárásoknak, az ország elvárásainak, a társadalom elvárásainak... – Felemelte poharát, koccintott a haverokkal, azután felhajtotta az italt: – ...és persze anyám elvárásainak!

Ez nem csupán dohogás volt, hanem maga a színtiszta igazság. Mert, ha legalább magát nem akarja becsapni, az, hogy apa végül is

nem kötött ki és kúrta szét az agyát Piros Hugi ágyában az Örömök utcájában, és hogy végül lett belőle valaki, aki számít itt Pinglében, tulajdonképpen semmi másnak, mint az anyja elvárásainak volt köszönhető.

„Aranypálca kell ahhoz, hogy a gyerekből jó ember váljék”, mondotta előszeretettel a nagy.

„Az elnéző anya sikertelenségre kárhoztatja a gyereket”, jegyezte meg apa egy életre, mert a nagy mindig ezt hangoztatta valahányszor előhúzta a porolót, hogy ellássa a baját. Hogy is feledhetné, amikor még tizenkilenc-húsz éves korában is, amikor ráadásul már találkozgatott anyával, ha a nagy madzsongozáson kapta, képes volt letolatni vele a gatyáját, hogy a padra fektetve alaposan elverje – bár apa legszívesebben ezt is kitörölné az emlékezetéből.

A nagy világéletében sokat adott az illemre, és bármit is csinált, körültekintően tette. Elegáns alakja állandóan ott volt apáé mellett, s bár gyakran lesújtott a pálcával apám hátsó felére, verés közben a hangját soha fel nem emelte, úgy magyarázott neki: – Shengqiang, fogadj szót anyádnak! Az egész Xue család sorsa a te válladat nyomja, ezért kérek, ne hibáztass, hogy túl kíméletlen a kezem, tudod, „Az elnéző anya sikertelenségre kárhoztatja a gyereket”.

„Hogy a fene enné meg!”, szitkozódott magában gyerekként és felnőttként egyaránt apa. „És miért nem vered sosem a nővéremet, és a bátyó, ő miért nem kap ki soha?”

Húsz éven keresztül szitkozódott magában, de nyíltan sosem tette, mintha attól a pillanattól fogva, hogy kilenc hónap után kipottyant a nagy méhéből, elfogadta volna, hogy ő a család „lábtörlője”.

– Kisasszony, nyissa ki azt a palackot! – kiáltotta apa az asztalon lévő érintetlen *Maotai* -ra mutatva. Mit számít a pénz? Semmi más, csak papír, ahogy jön, úgy el is megy! És valahogy mindig örömmel és megnyugvással töltötte el, ha a családi gyárból származó pénzt költhette.

Apa telefonjába a bátyja száma „Duan Zhiming” név alatt volt elmentve. Bosszantotta, mert bár a legkevésbé sem szerette volna látni ezt a nevet, de mivel a „d” elől van ábécében, valahányszor meg-

nyitotta a telefonkönyvet, mindig megakadt rajta a szeme. Volt, hogy csak átsiklott felette, de sokszor, tulajdonképpen ok nélkül feldühítette. Aztán egyszer már majdnem törölte a „Duan” vezetéknevet, hogy az átkozott név legalább átkerüljön a „z”-hez, mert ha nem látja, gondolta, akkor nem is bosszantja, de végül mégsem tette, mert ha meg csak „Zhiming”-ként szerepel a bátyja, az azt sugallja, mintha minden a legnagyobb rendben volna kettejük között. Akkor már inkább elviseli, hogy többször kelljen látnia ennek a szemét képmutatónak a nevét.

A nagynénihez – azaz a nővéréhez – apa egészen másként viszonyult, mint a nagybácsihoz, őt annak rendje és módja szerint „Lis-han”-ként mentette el. Valahányszor telefonált neki, mindig elvonult valami nyugodt helyre – például kiment a folyosóra vagy az erkélyre –, s csak azt követően ütötte be a nevét a telefonba. A nagynéni általában néhány csengetés után felvette, és jókedvűen szólt bele: – Szia, Shengqiang!

Amióta apa az eszét tudja, a nagynéni mindig is a mandarin kínait használta, nem a pingie-i helyi dialektust, ezért apa is mindig igyekszik gondosan megválogatni a szavait, ha vele beszél. A telefon kicsöngött, a nagynéni hangja hallatszott belőle, ugyanúgy, mintha a tévéből szólna: – Shengqiang, csak nincs valami baj?

És erre apa, megtartva magának a megjegyzéseit, szép rendben, mint aki jelentést tesz a felettesének, belekezdett: – Nincs semmi baj, csak közeleg a mama nyolcvanadik születésnapja. Örülne, ha mind hazajönnétek, hogy együtt ünnepeljünk.

– Hú, tényleg! – A nagynéni a hangjából ítélve meglepte apa. – Majdnem megfeledkeztem róla, de igen, persze, persze hogy haza kell mennünk. Ha megvan a dátum, szólj, ígérem, ott leszek! – Aha, jól van – hagyta rá apa, de csakis azért, mert a nagynéni volt a vonal túlfelén, ha például a bátyjával beszélt volna, akkor egészen biztos, hogy durván kommentálja a dolgokat, legalábbis magában: „Duan Zhiming, persze, én válasszam ki a napot, foglaljam le az éttermet, te meg majd idedugod a képedet, hogy kétpofára megtömjed, persze, intézzek csak el mindent helyetted!” – Amúgy minden rendben? – kérdezte a nagynéni. – Anqin jól van? És Xingxing, javult valamit az állapota? – Minden rendben.

Apa, bár kedvesen válaszolt, belül ürességet érzett.

– Akkor jó – mondta a nagynéni.

A nagynéni kérdései teljesen belefojtották a szót. Apán kívül valószínűleg senki sem tudja, talán még a nagyi sem, hogy a nagynéni nélkül ő és anya már nem volnának együtt, mert valójában nem a nagyi győzte meg apát, hogy ne váljon el, hanem a nővére.

A nagynéni aznap, talán életében először, magától hívta fel apát: – Shengqiang, komolyan gondolod, hogy el akarsz válni Anqintól?

Apa nem válaszolt. Bár az előző nap többször is megígérte a nagynak, hogy nem fog elválni, ezt azért mégis csak pofátlanságnak tartotta.

A nagynéni tudta pontosan, hogy mit jelent apa hallgatása, nagyot sóhajtott, de azért folytatta tovább: – Shengqiang, fülembé jutott a dolog. Nincs könnyű helyzetben, aki meg akar győzni, hogy mégse válj el, de mivel én mutattalak be titeket egymásnak, mégis csak kötelességemnek érzem, hogy beszéljek veled. Ki tudja, egyáltalán meghallgatsz-e, megfogadod-e, amit mondok?

– Hallgatlak, Lishan! – mondta apa jól nevelten, azután letelepedett a kanapéra, és tekintetét a bejárati ajtóra szegezte. – Két évig voltunk kollégák Anqinnal, nagyon rendes lány, különben miért is mutattam volna be neked. Láttalak titeket együtt, boldogan, képtelen volnék elviselni, ha zátonyra futna a kapcsolatotok. Most az ő nevében kérlek, bár azt sem tudom, hogy egyáltalán meghallgatsz-e? – Így a nagynéni. – Mondjad! – Apa még mindig a bejárati ajtót bámulta.

– Én nem azt akarom bizonygatni, hogy Anqin jó-e vagy rossz, csak amiatt aggódom, hogy mihez fogsz kezdeni a válás után? És mi lesz Xingxinggel, most, hogy még meg is betegedett... nehogy azt hidd, hogy csak, mert gyerek, nem ért semmit ebből az egészből. Nehéz lehet feldolgoznia, hogy veszekedtek, és ha valóban elváltok, hol találsz olyan nőt, aki a lányodnak gondját viseli? Tudom, neked nem nehéz összejönni valakivel, de hogy anyát találj Xingxingnek, az már jóval nehezebb! Ha korban hozzád illővel állsz össze, akkor mindkettőtököt kísért majd a múlt, s a problémáitok csak megsokszorozódnak, ha meg fiatalabbal kezdesz, arról jobb nem is beszélni! Tudom én, most jól megy a gyár és virágzik az üzlet, népszerű vagy,

csak úgy hemzsegnek körülöttem a fiatal lányok, de mi másra jók, mint hogy elszórakozgassatok, semmi több, akad-e közülük akár csak egy, akit haza is vinnél magaddal? Csak gondoldj bele, Shengqi-ang, hol találsz ilyen nőt? – A nagynéni monológja és a hanglejtése apát a tévés szerepléseire emlékeztette, olyan volt, mintha sűgőgépről olvasta volna az egészet. Apa az ajtót bámulta, és nem tudta, hogy mit is válaszolhatna a nagynéni kérdéseire. Nemhiába kereste a nővére a beszélőkéjével a kenyerét, mert minden mondata célba ért, apa szívébe. Apa egyetlen kérdésére sem tudta a választ. „Mi lesz veled? Hol találsz neki anyát? És mi lesz így a családdal?”

Valóban, legyen bármilyen is egy feleség, mindig gondolni kell a gyerekekre.

– Igazad van, Lishan – mondta végül apa.

Beszéltek még egy darabig, és éppen amikor letette a telefont, zörrent a kulcs a zárban. Anya lépett be az ajtón, kezében zöldségekkel, motyogott valamit, de nem igazán mert ránézni apára, lehajtott fejjel indult egyenesen a konyhába.

– Anqin – kiáltott utána apa.

– Hm? – hümmögött vissza anya, és egész testében megremegett, mintha nagyon megijedt volna. Apára emelte tekintetét. Kétségtelen, hogy rajta is nyomot hagyott az idő, de változatlanul csinos, középkorú nőnek számított: hófehér, ovális arc, szép ívű orr, csillogó szempár.

– Mit eszünk ma vacsorára? – kérdezte apa, miközben kezébe vette a távirányítót a kanapé mögöl, hogy bekapcsolja a tévét – mint ha ez az este sem különbözne sokban az összes többitől.

De már ennek is jó néhány éve. Anya hamar összeszedte magát, visszaszerezte a családban őt megillető helyet, és nem sokkal azután „rablóból pandúr” lett. Akárhogy is, a család mégiscsak család, és ez – a rend, a tisztaság, az összetartozás meg a harmónia – fontosabb mindennél. Apa tudta, hogy mindezért a nagynéni akkori telefonjának tartozik hálával, és talán épp ezért nem szívesen mondta el, amit végül csak kibökött.

– A mama még azt is mondta, hogy jó lenne, ha a sógor és Xingchenék is hazajönnének. – Ezt mondta a mama?

– Igen, leghőbb vágya, hogy mind együtt legyünk – válaszolta apa.
– Nagy ünnepséget szeretne a nyolcvanadik születésnapjára. – Rendben, csak minél hamarabb el kellene dönteni, hogy mikor legyen az ünnepség, és ha megvan a dátum, azonnal szólj nekem! Talán valamelyik hétvége volna a legjobb, mert Xingchen és Zhao is sokáig dolgoznak hétközben, Diandiannek pedig óvodába kell mennie – számolt be a nagynéni egy szuszra az egész családról.

– Jól van, holnap-holnapután eldöntöm, és utána azonnal felhívlak – mondta apa, majd sietve hozzátette: – Lishan, de ha az egész csak macera nektek, akkor beszélhetek a mamával...

– Dehogyan – szakította félbe a nagynéni. – Ne aggódj, Shengqiang, a család az első.

Mielőtt a nagynéni férjhez ment, közel húsz évig éltek egy fedél alatt. Apa tudta jól, ha egyszer valamit a fejébe vesz, az úgy is lesz, ezért nem is erősködött tovább. Már épp le akarta tenni, de ekkor meg a nagynéni kérdezett rá, hogy a nagybácsival, azaz a bátyjukkal mi a helyzet: – És Zhiming? Vele beszéltél már?

– Tudom, őt még fel kell hívnom – mondta apa. – Lishan, te csak ne aggódj semmi miatt! Ezután apa letette a telefont, és ismét megnyitotta a telefonkönyvet, rögtön az elején ott virított a nagybácsi, Duan Zhiming neve. Apa nézte egy darabig, és már-már azon volt, hogy felhívja.

De végül mégsem tette. „Nem alkalmas az idő”, gondolta magában. „Majd holnap felhívom.”

Végiggörgette a telefonkönyvet, míg Zhong Shizhong számához nem ért: – Halló, Zhong bátyám, nincs kedved velem vacsorázni?... Hogy éppen eszel? Akkor dobd el a pálcikákat, és nyomás! Ez csak kifogás! A Lebegő Illatban! Én fizetek, és három palack *Maotai* -t is hozatok Zhu Chenggel. Ma kirúgunk a hámból! – Tudta, hogy öreg ivócimborája képtelen ellenállni egy ilyen meghívásnak; Zhong Shizhong valóban rábólintott, de javasolta, hogy hívják még el Gao Taót. – Jól van, jól van! – Apa tudta jól, miben mesterkedik Zhong Shizhong. Gao Tao abban reménykedett, hogy a babpürégár valamennyi hirdetésével az ő reklámcégét fogja megbízni jövőre apa, már vagy két hete csak ezen munkálkodott, többször telefonált, sőt

ajándékot is küldött. Zhong Shizhong és Gao Tao szegről-végről rokonok voltak, hát ezért iparkodott az öreg.

– Úgysem találkoztunk már jó ideje így hárman, ma aztán kirúgunk a hámból! – mondta apa a telefonba, de közben ez járt a fejében: „Még hogy reklámcég, lepukkant kóceráj, és még ő akar velem üzletet csinálni!” – Leiszom magam, le én! Hulla részegre iszom magam! – ismételte apa, miközben kilépett az ajtón. Aznap este már a harmadik palack *Maotai*- náltartottak Gaó-val és Zhonggal, apa a széken pihegett, és már az összes pincéernőt istennőnek látta, amikor váratlanul megszólalt a telefonja.

Éjjel tizenegy körüljárt, Zhong Shizhong összerezett a csengésre, nem is bírta megállni megjegyzés nélkül: – Na mi az, hazahív az asszonyka?

– Kicsoda? – horkantotta apa, de azért elővette a telefont.

A kijelzőn tisztán kirajzolódtak az írásjegyek: „Zhong bátyám”. Apa Zhong Shizhongra pislantott, majd kezében a telefontal kisietett a folyosóra. – Késő éjszaka, mi olyan sürgős, talán meghalt valaki? – szólt bele durván a telefonba.

De rögtön meg is rettent saját szavaitól. Mi van, ha a nagyival történt valami? Hátát a falnak vetve hallgatta Zhong Xinyut, de a rémülettől szólni sem bírt. Arra gondolt, ha nagyi meghal, akkor ennek a családnak annyi, befellegzett, darabjaira hullik szét, és ő képtelen lesz összerakni a törmelékekből az egészet. Már a pusztá gondolat is halálra rémisztette.

Aztán szerencsére hamar összekapta magát, mert rögtön kiderült a telefonból, hogy nincs nagy gond, csak Zhong Xinyure jött rá az esti nyafogás, szipogva kérlelte, hogy menjen át hozzá.

– Nem vagyok otthon, iszogatunk, hogy mennék most át hozzád? – korholta kedvesen apa ezt a kis „buta cafkát”, aki az utóbbi időben mintha nem igazán tudta volna, hogy hol a helye. – Nem érdekel, ma mindenképpen ide kell jönnöd! – mondta a lány a vonal túlfelén. – De most tényleg nem megy, majd holnap! Holnap átmegegyek, és veled maradok, rendben? – mondta apa még mindig kedvesen, miközben arra gondolt, hogy Zhong Xinyu olyan, mint egy gyerek, különben hogy is használna ilyen szavakat, amikor vele beszél, hogy „kell” meg „mindenképpen”, honnan az ördögből veszi hozzá a bátorsá-

got? – Nem! Azt akarom, hogy ma gyere! – vágta rá Zhong Xinyu, úgy tűnt, cseppet sem hatotta meg apa kedvessége.

Apa a falnak dőlve a szemközti falat nézte, a tapéta felkunkorodó csücskét bámulta. Nagyon ismerős volt számára ez a jelenet, teljesen úgy érezte magát, mintha csak a nagyival telefonálna. De amint ez így tudatosult benne, egész agyát elöntötte a düh. „A fenébe is, hát már Zhong Xinyu is a fejemen táncol? Hová tűnt a Longteng Informatikai Város lila egyenruhás eladó lánykája, aki lesütött szemmel, udvariasan hajlongva szolgálja ki a vásárlókat?”

Apának felforrt az agyvize, sűrű slejm fojtogatta a torkát, és nem sok hiányzott ahhoz, hogy beolvasson Zhong Xinyunek, amikor a lány ismét beleszólt a telefonba: – Ha nem jössz, akkor lemegyek, és felveszem az anyádat! Hidd el, megteszem! Felébresztem, és elmondok neki mindent, majd meglátjuk, mit szól hozzá!

Olyan volt ez, mint mikor szeretkezés közben hirtelen be kell húzni a féket. Apának elment a kedve mindentől. Nincs mese, belépett abba a korba, amikor néha-néha meg kell hátrálnia.

Amikor visszament a különterembe, természetesen nem lehetett megúszni Gao és Zhong ugratását: – Na mi az, megszólalt otthon a riasztó, s most loholhatsz haza eloltani a tüzet?

Apa erre csak átkarolta a pincérnő derekát, és hangosan így szólt: – Mennem kell, kérem a számlát!

A lány udvariasan lefejtette magáról apa karját: – Xue úr, Gao úr már rendezte a számlát.

Bár számított rá, apa mégis úgy tett, mintha meglepné. „Jaj, nem kellett volna”, udvariaskodott, miközben belecsípett néhányszor a pincérlány derekába: a lány harisnyanadrágot viselt, kis háj buggyant ki a derékrész felett, s ahogy apa ebbe a darabka húsba csípett, hirtelen nagyon megkívánta.

Teljesen fel volt ajzva, ezért is dönthetett úgy, hogy az este itt még nem érhet véget, elsietett hát az Elegáns Udvarba, és egy nagyot szeretkezett Zhong Xinyuvel. Nagy szüksége volt rá, különben egész este csak dühöngött volna, mert fogalma sem volt róla, hogyan fogja tudni megoldani a dolgokat.

Apa érezte, hogy a túl sok alkoholtól nem teljesít valami fényesen, Zhong Xinyu mégis nyögött és sikoltozott az élvezettől, apa rá is

szólt: – Halkabban, késő éjszaka van! – Zhong Xinyu a szeme sarkából hunyorgott felé: – Miért, talán félsz, hogy valaki meghallja?

Apa erre még néhányszor hevesen belehatolt, de közben kutyául érezte magát. Nehéz az élet, a férfié meg különösen: hülyére kell melóznia magát, mert csak akkor mennek a dolgok. Ráadásul ő a családban az „igavonó”, gürizik az anyja kényelméért, meg a szertőjéért, s miközben állandóan másokért gürcöl, magányos. Amióta csak az eszét tudja, magányos.

„Majd, ha kivilágosodik...”, gondolta apa, és még egyszer, utoljára meghágta Zhong Xinyut. „Majd, ha kivilágosodik, megoldok mindent. Telefonálok Duan Zhimingnek, és szép rendben megszervezem a mama nyolcvanadik születésnapját, nem lesz itt semmi gond!”

MÁSODIK FEJEZET

„Mikor is kezdődött?”, morfondírozott magában apa. A gyár igazgatói irodájában ült a legalább négy-öt négyzetméteres, hatalmas íróasztalnál, és cigarettázott. Elnyomta a cigit a kisebb lavór méretű hamutálcában, és rögtön utána rágyújtott még egyre. „Mikor is?”

Senki nem tudná pontosan megmondani, valamikor 1997-98 táján, de biztos, hogy még 2000 előtt. Amikor apa többet ivott a kelleténél, vagy egyszerűen csak nem tudott aludni és rágyújtott egy cigarettára, minden konkrét ok nélkül elkezdett a nagy halálán töprengeni.

Úgy érezte, hogy nemsokára bekövetkezik, a nagy meghal, nem lesz többé. Még azt is elképzelte, hogyan tudja majd meg a halálhíret: például váratlanul megszólal a mobilja, megjelenik rajta, hogy „mama”, mire ő felveszi, de nem a nagy szól bele, amiből apa rögtön tudja, hogy nagy a baj, biztosan valamelyik szomszéd lesz az, vagy a nagy egyik öreg barátja, de akárki is fogja hívni, valami ilyesmit fog mondani: – Xue Shengqiang, anyád sajnos nem tudott megvárni! – Vagy ha nem telefonon keresztül értesül róla, akkor meg egyik este, vagy valamelyik hajnalban dörömbölnek az ajtón, apa képtelen kikelni az ágyból, ezért odaszól anyának: – Anqin, jött valaki. – Anya felkel, hogy kinyissa az ajtót, apa meg alszik tovább, de azért félálomban hallja, hogy anya beszél valakivel, majd váratlanul felsikolt, apa pedig összeressen, mert tudja, hogy meghalt, vége, s valóban, amikor anya visszajön a hálószobába, megáll az ajtóban, de úgy, hogy apa ne láthassa az arcát, és csak ennyit mond: – Shengqiang, baj történt a mamával!

Majd miután összejött Zhong Xinyuvel, egy másik képzeletbeli forgatókönyv szerint alakultak a dolgok, történetesen, hogy egy teljesen alkalmatlan pillanatban váratlanul megszólal apa mobilja, és Zhong Xinyu szól bele a telefonba: – Xue bátyó, azonnal ide kell jönnöd! Baj van!

És a nagy nincs többé. Apa általában újabb cigarettára gyújt, és azzal folytatja a töprengést, hogy mi lesz azután, hogy a nagy meghalt. El kell intézni a temetést, a lélektáblát hol másutt, mint a Mártí-

rok Temetőjében a Marsall Csarnokban kell elhelyezni, Zhu Chengnek meg rendelnie kell vagy húsz koszorút, és el is kezdi összeszámolni, hogy ők, a nagynéni családja, a nagynéni fiának, Liu Xingchennek a családja, meg a többi rokon (és azért Duan Zhiminget is beleszámolja), a lényeg, hogy nagy legyen a felhajtás, a koszorúk ünnepélyesen sorakoznak majd a ravatal két oldalán, fenséges lesz a látvány; és kell még két siratóasszony is, akik a csarnok bejáratában térdelve megindítóan sírnak bele az alkonyatba – mindenki, aki eljön leróni végső kegyeletét, tudja meg, hogy Xue család „nagyasszonya” méltóságteljesen távozik e világról!

Apa rengetegszer végiggondolt minden apró kis részletet, sőt elmékedése közepette még olyan dolgokra is kitért, hogy liliomokkal fogják majd telerakni a lélek csarnokát és a terem közepén felravatalozott aranykoporsót. Nem hétköznapi temetés lesz, az egyszerű szent!

Csakhogy a nagyi nem halt meg az évek hosszú során! Szerencsére esze ágában sem volt meghalni, a nagyapa viszont váratlanul távozott, s ha már egyszer így hozta a sors, természetesen neki is meg kellett szervezni a temetést. Mindez 2005-ben történt, és apa úgy gondolta, hogy a meghívottak listája, a virágok, az áldozati papírtárgyak, és minden egyéb, amelyet már annyiszor végigpörgetett a fejében, jók lesznek majd a nagyapa temetésére. Ki tudhatta előre, hogy a nagyi csak ennyit fűz hozzá: – Shengqiang, túl földhözragadt a gondolkodásod, az ember, ha egyszer meghal, vége, nincs tovább, hamu lesz belőle, más nem marad utána, akkor meg minek ekkora felhajtás – elég egy sírhant, ahová kimehetünk a Tiszta Fényesség ünnepén, s szívünkben őrizzük az emlékét.

És még azt is hozzátette: – Ha ilyen nagy temetést szervezel, ravatallal, meg miegymással, akkor elvárod Pingle apraja-nagyját, és, ugye, ilyen alkalmakkor mindenkinek pénzt is kell adnia, de nehogy azt hidd, hogy jól jársz ezzel, mert egy nap viszonznod kell majd mindent. Jómódú gyártulajdonosként nem lehet az ember kicsinyes!

Apa szemben ült a nagyival, csak szívta a cigarettáját, de nem szólt egy szót sem, ki tudja, mire gondolhatott.

De a nagyi persze még folytatta tovább: – Természetesen mégis csak az apád. Ha rólam volna szó, legjobban annak örülnék, ha a

hamvaimat beleszórna a folyóba, és ezzel el is volna intézve az egész. Nem kell utánam szomorkodni, sőt ne is gondoljatok rám, egyszerűen nem leszek többé.

Apa elnyomta a csikket, még mindig nem szólt egy szót sem, csak magában motyogta: „Könnyebb azt mondani, Mama!”

Végül már a nagy is érezte, hogy túlzottan elbogatellizálta a dolgot. Egyik éjjel, hajnali négy körül, talán ötkor, de az biztos, hogy még hat óra előtt hallja a nagy, hogy valaki hangosan dörömböl az ajtón. Baj van, efelől nem volt semmi kétség. Felült, magára kapta a szék támlájára vetett előző napi nadrágját, és az ajtóra akasztott gesztenyebarna kötött kardigánját, egy kicsit eligazgatta a haját a tükrben, azután kinyitotta az ajtót.

Zhong Xinyu állt ott, a hátulról érkező lépcsőházi lámpafényben nagyon rosszul festett. Mintha nem számított volna arra, hogy a nagy ilyen gyorsan kinyitja az ajtót, rémülten rezzent össze. Nagy szemeket meresztett a nagyira, de egyetlen hang sem jött ki a száján.

– Történt valami Shengqianggal? – kérdezte a nagy.

Zhong Xinyu ettől csak még jobban megrémült, egyetlen szót sem tudott kinyögni, csak az emelet felé bökött: – Ő ... ő ... – csikarta ki végül magából.

A nagy arrébb taszajtotta, és kissé imbolyogva elindult az emeletre, a lépcső korlátjába kapaszkodott, úgy araszolt fokenként felfelé. Zhong Xinyu pedig ment a nyomában, próbált segíteni neki, de a nagy ellökte a kezét. A nagyiban nem is tudatosult mindez, felszegett fejjel csak azzal volt elfoglalva, hogy minél hamarabb feljusson az ötödik emeletre.

A negyedik emeletről már látta, hogy Zhong Xinyu ajtaja félig nyitva áll – kattogott az agya, s a hátralévő tizenkét lépcsőfok megtétele közben végiggondolta az egészet: „Semmiképpen sem volna helyes ezt a dolgot Lishanra bízni, inkább felhívom Zhiminget, hogy jöjjön haza, és legyen csak a Mártírok Temetőjében a ravatal, mert ha már egyszer zavarosak a halál körülményei, legalább a temetésnek meg kell adni a módját.”

„Jaj, és ott van még Anqin is... de akkor mégiscsak haza kéne hívni Lishant, talán ő meg tudja nyugtatni.” A nagy ekképpen morfondí-

rozott magában, miközben belökte az ajtót, és, mintha csak otthon lenne, egyenesen a hálósobába ment.

Csakhogy apa nem halt meg. Az ágyon hevert, és nagyon siralmasan festett. Feje oldalra bicsaklott, az ajtó felé nézett, ezért látta, hogy a nagyi megérkezett; ki tudja, vajon a rémülettől vagy a megkönnyebbüléstől, szeméből kibuggyantak a könnyek. Szája résre nyílt, hogy kipréseljen magából valamiféle hangot, a nagyi a hörgéséből kihámozta, hogy őt szólítja: – Mama, mama.

És ez a hang, mint valami vészcsengő, azonnal felrázta a nagyit. Nyolcvanéves volt, sok mindent látott ő már életében, s hozzá szokott az ilyesfajta nehéz helyzetekhez. Csak az számít, hogy apa nem halt meg, mégiscsak itt marad mellette.

Amint rádöbbsent, hogy apa életben van, rögtön tudta, hogy mit kell tennie. Felhívta a kórházat, hogy küldjenek egy mentőt, Zhong Xinyut pedig elzavarta a lakásából, nehogy meglássa valaki. Mindez idő alatt egyszer sem nézett apára, de tisztában volt vele, hogyan fest: az ágyon feküdt, szájában habtól áztatott kéztörölő. Honnan is tudhatta volna a nagyi, hogy apa valójában amiatt került ilyen helyzetbe, hogy őt kímélje.

Anya elmondásából tudom, hogy mi is történt aznap.

Racionálisan szemlélve a dolgokat, tulajdonképpen rendkívül örömteli, hogy sem a nagyi, sem apa nem halt meg. Hogy vajon a nagyi is ugyanezen a véleményen volt-e apával kapcsolatban, azt már nem tudnám megmondani, de egy biztos, apa semmire sem vágyott jobban, mint hogy feldobja a talpát, ott, abban a pillanatban, mert akkor nem lett volna kiszolgáltatva, mint egy kupac szerencsétlenség, nagyi, anya meg mások jóindulatának. „Meg persze még annak a szemétláda Duan Zhimingnek is!” Apa a kórházi ágyon feküdt, pokróccal hanyagul betakarva, és éppen az „Aranylakodalom” című szappanoperát nézte a tévében, amit anya semmi pénzért soha el nem mulasztott volna. „Lehet, hogy e miatt a sorozat miatt viselkedik Anqin úgy, mintha mi sem történt volna?”

De nem volt ideje eszmefuttatása végére érni, mert nyílt a szoba ajtaja, és anya lépett be rajta, egyik kezében hatalmas ételhordóval, a hóna alatt pedig egy termoszsal. Amint észrevette, hogy apa már felült, sietve odalépett az ágyhoz, és lepakolt az éjjeliszekrényre. Ke-

cses kezével igyekezett apát a párnára visszafektetni. – Shengqiang, miért nem fekszel? – korholta. – Most sokat kell pihened! Pihened!

Még mielőtt apa kinyithatta volna a száját, anya rendezgetni kezdte rajta a takarót, és addig-addig rendezgette, míg végül oly szépen nem simult rá, mint tejre a föl. Így apa mit tehetett mást, végignézte, ahogy anya kisimítgatja a takaró sarkait is. „Ez itt a végső búcsú?“, gondolta, de azért hangosan csak nem mondta.

– Shengqiang, biztosan éhes lehetsz, főztem neked pontyból levest, Song doktort is megkérdeztem, ő mondta, hogy a tyúkhúsleves túl zsíros, még megterhelné a gyomrod, inkább a halászlét javasolta, mert tápláló, de könnyű. – És anya csak beszélt és beszélt, mondta vég nélkül a magáét, miközben megállás nélkül járt a keze, mint egy bűvészé: sorra nyíltak ki az ételhordó rekeszei, s apa a szeme sarkából látta, hogy a dobozkában, mindenféle válogatott fogás sorakozik – a puszta látványtól jóllakott.

Csakhogy anya nem törődött vele, precízen, mint aki műtétre készül, elrendezgetett mindent, azután tálkába merte a hófehér halászlét, és arra készült, hogy apa szájába kanalazza. Apa kihúzta a kezét a takaró alól, és elvette tőle a tálkát: – Majd én – mondta, de talán mert régóta nem szólalt meg, a saját hangját valahogy idegennek érezte. – Majd én – ismételte még egyszer, s ekkor a beszéde már viszonylag normálisan csengett.

– Jaj, igen! – Csapta össze a kezét anya, megfordult, és szívószálat húzott elő. – Itt van, nehogy félrenyelj! – Már negyven éve a szájjammal iszom, és soha egyetlen csepp sem ment félre! – tiltakozott apa. – Azért csak jobb lesz így! – Anya egyáltalán nem zavartatta magát apa megjegyzése miatt, végül is húsz éve voltak házasok, s ha valaki, ő aztán jól ismerte, kezébe nyomta a szívószálat, majd ismét hátat fordított neki, hogy a többi fogással foglalatoskodjon. Mit volt mit tenni, apa engedelmesen elvette a szívószálat, belecsúsztatta a halászlébe, és kortyonként szívni kezdte a levest: nem volt forró, de hideg sem, kellemes volt a hőmérséklete; a hal szétfőtt benne, a leves egyenletesen fehér volt, s ezért nem lehetett kivenni, hogy tulajdonképpen miből is áll össze; enyhén volt sós, de épp csak annyira, hogy kiemelje a gyömbér ízét. Mondhatott bárki bármit, apa vala-

hogy sehogy sem tudta elhinni, hogy ettől a levestől majd egyszeriben minden megváltozik körülötte.

Ekkor vette észre, hogy anya a főtt rizses dobozba mindenféle ételt rakogat, oly szép rendben sorakoztak a falatkák egymás mellett, mint a falban a téglák: két szelet szecsuáni oldalas, sült disznóhús krumplival, párolt zöldborsós darálthús, szójaszószban pácolt disznóbél.

Apa úgy érezte, hogy ez is csak a végső tortúra része. Itt az idő, elérkezett a vég, s miután anya a legutolsó darabka ételt – a metélőhagymás sült húst – is belerakta a dobozba, apa felé fordult, hogy hozzáfogjon a halálos ítélet végrehajtásához.

Ekkor azonban nyílt az ajtó, mintha valaki telepatikusan megérezte volna mindezt. Apa sietve felemelte a fejét, hogy megnézzze, ki az, Zhu Cheng, vagy talán Song doktor jött vizitálni, esetleg a nővére az orvossággal – de nem, egyikük sem.

Az ajtóban az elragadó Zhong Xinyu állt, kezében egy zacskó gyümölcscsel, és azzal a lendülettel, ahogy belépett, már bele is kezdett: – Már elmentem a kórházból, amikor eszembe jutott, hogy nem is etél gyümölcsöt, pedig a gyümölcs fontos evés után, hoztam hát neked egy keveset... – Csak ekkor vette észre anyát. Megmerevedett. Az ajtó nagy csattanással becsapódott a háta mögött.

– Ó, hát Chen néném is itt van? – préselte ki magából Zhong Xinyu az udvarias köszönést.

– Ja, hogy te már megettetted? – méltatlankodott anya.

Zhong Xinyu az étellel dugig megpakolt éjjeliszekrény láttán átsétált a szobán, és a gyümölcsöket a tévé előtti székre tette. – Hát... igen, evett már.

Anya apára nézett, de ő, mint egy kisgyerek, lehajtott fejjel szívta a tányérból a levest, és csak arra koncentrált, nehogy a halászlé egyetlen cseppje is mellémenjen.

– Shengqiang, azt hiszed, ez vicces, miért nem mondtad, hogy etél már, még a végén kipukkadsz. Felnőtt ember létedre nem kívánod, mégis magadba tömöd az ételt, gyomorrontást akarsz kapni? – morgolódott anya. Apa nem tudott nevetni, de anya és Zhong Xinyu sem.

Mégsem tűnt dermesztően fagyosnak a légkör, sőt kis túlzással akár még kellemesnek volt mondható. Ekkor váratlanul betoppant az egyik rokon, a szomszédos faluból jött meglátogatni apát. Apa rendszerint az idős rokon termelési brigádjára bízta a gyár számára szükséges baktároló kosarak készítését, és az öreg nagyon hálás volt neki ezért a munkáért. Amint meghallotta, hogy apa kórházba került, rögvest összepakolt rizst, húst meg tojást, jött látogatóba. Amikor belépett a szobába, apát az ágyban találta, hátával a párnának dőlt, balról anya a vállát masszírozta, jobbról pedig Zhong Xinyu a halántékát dörzsölgette. – Bácsikám, hát téged meg mi szél hozott erre? – kérdezte apa.

Anya és Zhong Xinyu abbahagyták a masszírozását, és mind a ketten az idős férfi felé fordultak. Anya természetesen ismerte, mosolyogva üdvözölte hát a rokont, és hellyel kínálta. Zhong Xinyu csak bólintott, majd sietve elmosott egy csészét, és teát töltött.

Évek óta nem találkoztak, honnan is tudhatta volna ez a szegény ördög, hogy engem épp a pszichiátrián kezelnek. A nagybácsi először alaposan szemügyre vette Zhong Xinyut, elvette tőle a teát, és így szólt: – Hogy milyen nagy lett a kis Duan Yixing! Igazi kis hölgy! – Anya kuncogott egyet, majd arcát a tenyerébe temette, válla remegett; nehéz lett volna megmondani, hogy sír-e vagy nevet. Zhong Xinyu miután odaadta a teát, leengedte a kezét, rezzenéstelen arccal szemlélte a jelenetet, de azért nevetni sem nevetett.

Apa szólalt meg ismét: – Köszönj a bácsikának!

– Jó napot, bácsika! – mondta Zhong Xinyu.

Az idős rokon egyszerű, maradi ember lévén nem igazán értette a dolgokat, így szólt hát apához: – Shengqiang, te aztán tényleg teljesen össze vagy zavarodva, miért bácsika, talán inkább nagybácsika?

Anya válla mindvégig rázkódott e rövid párbeszéd alatt, aztán végül csak előbújt keze takarásából. – Jaj, bátyám, ő itt nem Duan Yixing, a lányunk, hanem Shengqiang egyik barátja.

A nagybácsi elvörösödött zavarában, sietve, többször egymás után bocsánatot kért, felpattant a székről, úgy magyarázkodott, de ezután már nem volt maradása, gyorsan el is köszönt.

Miután magukra maradtak, meglepő módon továbbra is udvariasan viselkedtek. Zhong Xinyu mentegetőzni kezdett: – Chen néném, nagyon sajnálom a kellemetlenséget, útközben egyszer csak eszembe jutott, hogy hozok Xue bátyónak egy kis harapnivalót, fogalmam sem volt róla, hogy te ennyi mindennel készülsz!

– Nem érdekes, nem érdekes! – ismételte anya, miközben összeszedegette a szép rendben kipakolt ételhordó rekeszeket. – Mit számít néhány fogás, csak taláломra összeütöttem néhány ételt, és persze messze nem is olyan finomakat, mint az éttermiek, a lényeg, hogy már evett. – Finom volt az ebéd, ugye, Shengqiang? Zhong Xinyu és anya is apát nézte, várták, hogy mondjon valamit. „Na, apa finom volt az ebéd?” Két kés feszült ekkor a torkához, s abban a pillanatban apa semmire sem vágyott jobban, mint hogy a hasába is belefúródjon egy harmadik, aztán a vágott léken keresztül kiszedhesse, amit már megevett, és az anya készítette ételeket is megkóstolhassa.

– Finom volt az étel, és a leves is – mondta végül.

Mind a két nő mosolyogva tette a maga dolgát, anya elvette apától a leveses tálkát, hogy elmossa, Zhong Xinyu pedig hozzáfogott, hogy az ételhordó tetején felvágja a gyümölcsöt: – Chen néném, almát vagy körtét kérsz? – kérdezte anyától, aki a vécében mosogattott.

– Almát, a körtét nem szeretem – válaszolta anya.

– Jó, akkor almát eszünk... a körte amúgy is „húti” a gyomrot. – Zhong Xinyu jókedvűen fogott hozzá az alma felaprításához, először félbevágta, majd negyedbe, megpucolta, kivágta a magházat, végül a szeleteket csillag alakban elrendezgette az ételhordó tetején, és még fogpiszkálót is szúrt mindegyikbe.

„Ezek ketten meghibbantak, vagy csak játsszák a hibbantat?” Apa teljesen össze volt zavarodva. Feleség és ágyas egy szobában, mint régen, a felszabadulás előtt? Vagy talán ő kapott kergemarhakórt?

Visszafeküdt – úgy tett, mintha aludna –, csak a szeme sarkából figyelte a két nőt, ahogy ott sürgölődnek a kórházi szobában. Anya egy szóval sem említette a válást, Zhong Xinyu pedig egyáltalán nem érezte, hogy ideje volna visszavonulót fújni. „Ennél még a halál is csak jobb lehet”, fordult meg apa fejében. Ha aznap feldobja a

talpát, az megoldotta volna minden problémáját, és legalább életében utoljára még egy jót hempergett a szeretőjével. De ez most mi itt? Mintha két végéről égne a gyertya. Most még itt fekszik a kórházban, ami valójában nem sokban különbözik egy börtöntől, de mi lesz azután, ha visszatérnek a normál hétköznapiak? Kezdődik minden előlről... és ismét le kell majd feküdnie ezekkel a nőkkel. „De az ég szerelmére, melyikkel kezdje? – Majd elváljak!” Apa behunyta a szemét, és miután elment a két nő, elaludt.

Később elmesélte nekem, hogy aznap álmodott, és rá nem jellemző módon minden apró kis részletre emlékezett. Az álomban ott volt mindenki a családból: a nagyi, a nagypapa, a nagybácsi, a nagynéni, meg persze ő maga.

Nagyapával mentek szójapácos kacsapecsenyét venni annak örömeire, hogy a nagynéni hazalátogatott Chongningból. Nagypapa gálánsan zsebre dugott tíz yuant, és elindultak apával. A boltos leemelte az állványról a méretes kacsát, és a vágódeszkára fektette – egészen úgy festett, mint egy kisebbfajta repülőgép. Magasba emelte a bárdot, felaprította a kacsát, majd összerendezgette és egy nejlonzacskóba csúsztotta a darabokat. Apa az üvegpult túloldaláról figyelte. A nagynéni ekkor már főiskolára járt, apa meg a középiskola valamelyik alsó osztályát taposta, sima szájú kölök volt, akinek a kacsa puszta látványától is összefutott a nyál a szájában. – Kell-e a püspökfalatja? – kérdezte a boltos. – Kell hát! – vágta rá apa.

A nagypapa apára pillantott, elmosolyodott, és így szólt a boltoshoz: – Adja neki a püspökfalatját!

A boltos eltolta a pult üvegét, és zsírtól csillogó kezével odanyújtotta apának a kacsa farát. Apa megragadta, és a szájába tömte: kellemes zsíros íz áradt szét a szájában, mintha odabenn húsz ember egyszerre csókolta volna.

– Duan tanár úr, hogy megnőtt a fia! Több mint egy hetven, nem igaz? – csevegett a boltos a nagyapával. – Ez a kölök, csak magasságban nő, kitartásban már nem annyira! – A nagypapa apára pillantott: – Töröld meg a szád, Shengqiang! – szólt rá. Végül elindultak hazafelé, de mintha az a néhány lépésnyi út órákig tartott volna, a nagypapa nagyon ki is merült, lemaradt, de apa, kezében a kacsával, ment egyenesen haza. Akkor még a babpürégyár mögötti öreg ház-

ban laktak, és amikor apa belépett, látja, hogy Duan Zhiming és egy barátja az udvarban sakkoznak. Ekkor érhetett véget egy játszma, mert a bábukat rakosgatták éppen a táblára. – Shengqiang, jössz sakkozni? – kiáltott oda a nagybácsi osztálytársa apának.

Apának nagy kedve volt hozzá: – Várj, csak előbb lepakolok benn!
– válaszolt.

– Gyere játszani, Shengqiang! – pattant fel a nagybácsi, hogy odaengedje a helyére apát. – Majd én beviszem azt a kacsát. Apa átadta a nagybácsinak a csomagot, ő pedig leült sakktáblához. Egy vagy két játszmát játszhattak talán, amikor érkezett a vacsora ideje. A nagyi, a nagynéni, a nagybácsi, és persze apa asztalhoz ültek, a nagyapa viszont, ki tudja miért, még mindig nem ért haza.

– Fogjunk hozzá, nem várunk apátokra! – jelentette be a nagyi – így hát hozzáfogtak az evéshez. Bár az asztalon voltak más fogások is, szinte mindegyikük a kacsából vett, a nagybácsi egy combot csipentett fel a pálcikájával, a nagynéni egy szárnyat, a nagyi pedig a nyakát vette ki, csak apa tett egy szeletke sóspirított disznóhúst a szájába. – Mi történt ezzel a kacsával? – aggályoskodott a nagyi. – Hogyhogy csak egy combja és egy szárnya van? – kérdezte apát. – Lehetetlen! – Apa halálra rémült. Az ilyesfajta ijedségek az álomban csak még jobban felerősödnek. Majd kiugrott a helyéről a szíve, miközben mindenki a tányérokra lévő csontokat és a megmaradt húst vette számba. S valóban, hiányzott egy comb és egy szárny! – Ez meg hogy lehet? – kérdezte apa. – De hiszen a saját szememmel láttam, hogy Qiu, a boltos, az egész kacsát felaprítja, és beleteszi a zacskóba. Nagyi nem mondott erre semmit, folytatták az evést, de egy kis idő múlva csak megszólalt ismét: – Shengqiang, ne játszd meg magad, „a hazug embert könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát”! – Apa felpillantott a tányérből, de a nagyi nem őt nézte, éppen egy szeletke pirított disznóhúst rakott a szájába. Apa még egy szót sem szólt, amikor a nagyi már folytatta: – De hiszen világosabb, mint a nap, nincs szükség magyarázkodásra, erről ennyit.

És apa ekkor felriadt. Dühös volt, az évek alatt felhalmozódott igaztalanságok feszítették belülről. Anya és Zhong Xinyu is elment már, s apa semmire sem vágyott jobban, mint hogy bárcsak betoppanna valaki, akit elküldhetne a pokolba. De nem jött senki. Végül

azért csak elkáromkodta magát: „Zhiming, te szemét képmutató! Világéletedben mocsadék alak voltál!”

Valóban ez az álom szembesítette apát élete egyik legnagyobb megoldatlan problémájával.

Ami apát és a káromkodást illeti, világéletében a legcsekélyebb fenntartás nélkül küldte el a sok senkiházit melegebb éghajlatra, cifra trágárságokat vágott a nagybácsi fejéhez, vagy anyázta, aki a gyárban épp a szeme elé keveredett, csak egyvalakihez nem volt soha, egyetlen keresetlen szava sem, és ez a nagy. A háromnapos kórházi bezártság után, apa visszanyerte szabadságát, pirulákkal jócskán felpakolva kiléphetett végre a kórház kapuján, ahol Zhu Cheng várta, hogy az Elegáns Udvarba vigye.

– Főnök, te aztán tudod, hogy mi jár egy szülőnek! – sandított hátra Zhu Cheng a kormány mögül. – A kórházból egyenesen az anyádhoz sietsz, ahelyett hogy előbb hazamennél? Apa nem válaszolt. Zhu Cheng végképp nem tudhatta, de valószínűleg apa még maga sem számított arra a hideg zuhanyra, ami a nagyinál várta.

– Mama, mit mondtál Anqinnak? – kérdezte a nagyit, s bár már az összes zsebét kiforgatta, egyetlen nyomorult szál cigarettát sem talált, így jobb híján egy zsebkendőfecnit kezdett gyűrögetni a kezében. – Most persze kérdezel, de amikor a fejem fölé költöztetted valakit, akkor hogyhogy elfelejtetted kikérni a véleményemet? – A nagy éppen olvasott, orrán olvasószemüveg. Fel sem nézett az újságból, úgy válaszolt apa kérdésére. „Hogy a franc esne belé!” Hatalmas szikla gördült le apa szívéről: minden kiderült, nincs mit tovább rejtegetnie.

Kizúdult belőle mindaz, amit már oly rég óta készült elmondani. Mindent kitálalt a nagynak. Lehajtott fejjel mondta a magáét, kezében a zsebkendőfecnit gyűrögette: vékony pálcikát sodort belőle, majd kilapítgatta, aztán kezdte előlről az egészet.

Beszéd közben maga is őszintén elérzékenyült, amitől ismét rátört a dohány utáni vágy, de újra csak azzal kellett szembesülnie, hogy a zsebei üresek. Hogy jöhetett ide egyetlen szál cigaretta nélkül? Nyomorultul érezte magát, kétségbeesetten sóvárgott a dohány után, hallgatta a nagyit, aki persze lehordta és kioktatta. Anya és fia végre

őszintén beszéltek egymással, ami egyáltalán nem volt könnyű, de legalább félretették a megjátszást és a képmutatást.

– Legyen minden úgy, ahogy akarod, mama – mondta megsemmisülve apa.

A dolgok további alakulása végül is nem sokban tért el attól, amit apa eredetileg eltervezett. Meg kell rendezni a nyolcvanadik születésnapot, a nagybácsit mindenképpen meg kell hívni, és a nagynéni családjából sem hiányozhat senki. – És mi legyen Xingxinggel? – kérdezte bátortalanul apa, mire a nagyi elkomorult: – Meglátjuk. Most az a legfontosabb, hogy kijöhessen végre a pszichiátriáról! – És anya, a nagyi győzködésének hála, úgy tűnt, végül nem csinál ügyet a dologból. Egyvalamiben azonban mindketten hajthatatlannak bizonyultak: Zhong Xinyu nem maradhat tovább abban a lakásban. – Bérled, vagy megvetted? – kérdezte a nagyi. – Ha bérled, akkor könnyebb megszabadulnod tőle! – És persze a nagyi ellátta jó tanácsokkal: igyon és dohányozzon kevesebbet, figyeljen az egészségére. – Még valami – folytatta kicsit halkabban a nagyi –, ne szólj erről másoknak, nem kell kitergetni a családi szennyest! – Azután levette az olvasószemüvegét, és megmasszírozta a halántékát.

Apa egyre elviselhetetlenebbül sóvárgott a cigaretta után. Rezzenéstelen arccal felállt. – Mama, akkor én megyek is. Anqin megtudta, hogy kiengednek a kórházból, hamarabb eljön a munkahelyéről, és vacsorával vár.

– Jól van! – A nagyi bólintott. – Néha segíthetnél egy kicsit Anqin-nak. Hiába vagy otthon, mintha ott sem lennél, szinte csak enni jársz haza. Hidd el, neki sem könnyű. – Igazad van! – válaszolta megadóan apa, és nyitotta az ajtót, hogy elinduljon. – Még valami – szolt utána a nagyi –, Shengqiang, felnőtt ember vagy. Légy ésszel, ne csinálj semmi meggondolatlanságot! Így történt, hogy apa behúzott farokkal ment el a nagyihoz, és végül teljesen leforrázva jött el tőle. Megállt a földszinten, de még csak a szeme sarkából sem mert felpillantani az ötödikre. Első útja a bejáratnál lévő cigarettaáruhoz vezetett. Csak miután már a kezében markolta a puhadobozos Kínát, nyerte vissza valamelyest a magabiztosságát, s egészen hazáig kapkodva szívta egyik cigit a másik után. Fogalma sem volt róla, mit adott be a nagyi anyának, hogy az ilyen könnyen megbocsásson, és

ennyire barátságosan viselkedjen Zhong Xinyuvel. Úgy döntött, ebből elég. „Vigye el a fene!”, gondolta apa. „Végtére ő is csak egy nő!”

Mire apa hazaért, anya már megterítette, és elkészítette a vacsorát. Kidugta a fejét a konyhából: – Épp jókor jössz, Shengqiang, akár hozzá is foghatunk.

– Mit eszünk? – kérdezte apa elégedetten. Azután levágta a cipős szekrényre a kórházban kapott életmentő csodapirulákat, és felvette a papucsát. – Na, hála istennek, ma legalább éhes vagy! – mondta mosolyogva anya, miközben a kezében lévő nejlonzacskót bontogatta, és a tartalmát egy tányérba borította. Apa rögtön látta, hogy Qiu-féle kacsa az, a Nyugati városkapu melletti üzletből. Még délben elmentem érte, hogy biztosan legyen, mert Qiunak olyan jól megy az üzlet, hogy tizenkettő után nem sokkal be is zár. – Anya kivette a tányérból a kacsa püspökfalatját, apa felé fordult, és a szájába dugta.

A mennyei falat omladozott apa szájában, mintha egyszerre húsz Zhong Xinyu csókolgatta volna.

– Mondhatom, fura egy alak vagy – mondta anya, miközben kezében a tányérral az étkező felé haladt, apa pedig két tálka rizzsel és az evőpálcikákkal a nyomában –, neked juszt is az kell, ami senki másnak nem. Te csak azért is azt szereted a legjobban!

Asztalhoz ültek, anya kivett egy jó zsíros kacsacombot, és apa rizzses tálkájába rakta, csak úgy domborodott rajta.

– Egyél csak combot, finomabb, mint a fara! – unszolta anya.

Apa gondolatai beindultak a hófehér rizságyon fekvő zsíros kacsacomb látványától, így szólt anyához: – Egyszer kihagyhatnád a sorozatod, inkább bújjunk minél hamarabb ágyba!

Ezzel a kérdés, hogy miután kijön a kórházból, melyik nővel fog lefeküdni először, így el is dőlt.

Igazságszerető ember lévén, apa meglehetősen zavarban volt, amikor anya után Zhong Xinyu következett. Nem sokkal azután felment hozzá, a kanapé két távoli pontjára telepedtek, és feszengve, semmitmondó fordulatokkal társalogtak.

– Jobban vagy már egy kicsit? Ne felejtse el bevenni az orvosságot! – mondta Zhong Xinyu apának. Közben ölébe vette a gyümölcsöstálat, hogy felvágjon egy körtét. De nem úgy szelte föl, mint leg-

utóbb az almát, félbe, azután ismét félbe, hanem előbb megpucolta, azután pedig marokra fogva apró kis kockákra aprította, és ezeket visszarakta a tálba. Természetesen nem lettek egyformák a kis kockák, de ez apát egyáltalán nem izgatta. Zhong Xinyu az asztalra tette a tálat, apa pedig fogpiszkálóval vett belőle egyet, és a szájába dugta.

– Jaj, már! – szólt oda Zhong Xinyunek apa. Bekapta a körte darabkát, és testét mintha hirtelen nyugalom járta volna át. Kényelmelesen hátradőlt a kanapén. – Nem kellene úgy felfújnotok ezt az egészet, nincs olyan komoly bajom. Zhong Xinyu meredten bámulta apát, szeme olyan vörös volt a sírástól, mint egy nyúlé.

– Hát mi van már veled? – nyugtatgatta apa. Ismét a tálba nyúlt a fogpiszkálóval, felszúrta egy újabb körte darabkát, és a szájába dugta: – Ne aggódj, eddig is megvoltunk valahogy, ezután is megleszünk! Csak egy dolog fog megváltozni, hogy el kell innét költöznöd, most hogy már az anyám is tud rólad. – Aha – Zhong Xinyu megadóan bólintott. – Tudom. Nemsokára összepakolok, és hazaviszem a holmimat. Apa csak egyszer járt Zhong Xinyunél, aki közösen bérelt egy kétszobás-nappalis lakást az egyik barátnőjével, és ő a hátsó szobában aludt. Későre járt, apa vacsorázni és vásárolgatni vitte Zhong Xinyut, a lány keze telis-tele volt kisebb-nagyobb csomagokkal. – Segíték felvinni ezt a sok mindent! – bukott ki apából. – Nem kell – válaszolta Zhong Xinyu –, elbírom, különben is biztosan hazajött már a lakótársam, jobb, ha nem jössz fel! – Jaj, Xinyu, hová gondolsz, csak leteszem a csomagokat, és már itt sem vagyok, akkor sem maradnék, ha marasztalnál! – mondta méltatlankodva apa.

Mit mondhatott erre Zhong Xinyu, végül csak felengedte apát. És aznap apa mellé állt a szerencse, mert a másik hálószoba ajtaja gondosan be volt zárva, Zhong Xinyu lakótársa már rég aludt. – Beviszem a csomagokat a hálószobába – mondta kedvesen apa.

Zhong Xinyu akkor még nem tudta, hogy apa soha semmit nem csinál ok nélkül. Miután beléptek a hálószobába, becsukta az ajtót, karjaiba vonta Zhong Xinyut, és leteperte az ágyra. Zhong Xinyu rémülten elkerekítette mandulaszemét, és két kézzel igyekezett ellökni magától apát, de inkább macska-egér játék volt ez csupán. Apa nem tudta felidézni, hogy mikor kívánt nőt ily mérhetetlenül, elővette hát a

nadrágjából a szerszámát, és anélkül hogy levetkőzött volna, meghágtá.

Bűntudat fojtogatta apát, ahogy felidézte ezt az esetet, kedvesebb hangon folytatta hát: – Ha szükséged volna valamire, tudod, csak szóljál!

– Megvan mindenem, még több is, mint ami szükséges – válaszolta halkán Zhong Xinyu. Apa legszívesebben megcirógatta volna, de ekkor a lelki szemei előtt megjelent a nagy szigorú képe, amint néhány emelettel lejjebb ül a karosszékében, ezért végül egy szál cigarettát húzott elő, és rágyújtott.

– Xue bátyó, kevesebbet kellene dohányoznod, jobban kéne figyelned magadra! – mondta Zhong Xinyu.

– Az anyám születésnap előkészületei teljesen lekötnek, a gyárban is összejöttek a dolgok, otthon sem valami fényes a helyzet, ezért most egy ideig nem fogunk tudni találkozni. De légy nyugodt, végül minden úgy lesz, mint régen. Ha pedig szükséged volna valamire, csak telefonálj. Zhu Chenget is hívhatod – tette hozzá apa, és elnyomta a cigit.

Zhong Xinyutól lefelé jövet elhaladt a nagy csukott ajtaja előtt. Néma csend honolt odabenn. Ki tudja, mit csinálhatott éppen a nagy; apának semmi kedve nem volt hozzá, hogy bemenjen megnézni. Mérhetetlenül magányosnak érezte magát, mint egy elhagyatott gyermek.

„Hogy a franc esne ebbe az egészbe!”, dühöngött magában. „De ez is csak egy nő! Különben csak magát hibáztathatja, hogy jutott eszébe éjnek évadján iderángatni – a saját vermébe esett bele!”

Apa kilépett az Elegáns Udvar kapuján, Zhu Cheng várt rá. Apa kinyitotta az autó ajtaját, beszállt, mire Zhu Cheng gyorsan lerakta a telefont. – Vissza a gyárba, Főnök?

– Igen, a gyárba. – Apa nagyon ramatyul érezte magát, ma még le kell ordibálnia néhány embernek a fejét, hogy valamelyest helyre rázódjon. – Ja, igen, Zhu Cheng, ha Xinyu telefonálna, mondd meg neki, hogy rengeteg a dolgom, azt sem tudom, hol áll a fejem. Zhu Cheng jól ismerte apát, azonnal megértette a célzást. – Légy nyugodt, főnök, megértettem – vágta rá sietve.

Apa nagyot sóhajtott. – Vidékiéként, mint Xinyu, nem egykönnyen lehet itt munkát találni, mindenképpen gondját kell viselnem, csak most tényleg nagyon sok minden összejött, itt van anyám születésnapja, ráadásul a nyolcvanadik. Kerek évforduló, már alig van hátra néhány nap.

– Nem kéne mielőbb lefoglalni a különtermet a Lebegő Illatban? – kérdezte Zhu Cheng követve apa gondolatmenetét, Zhong Xinyu dolgát pedig inkább nem kommentálta. – Igen, a Lebegő Illat sem rossz, de talán még inkább a Hercegi Palota, nem gondolod? Az tágasabb, és elegánsabban van berendezve. Anyám is csak egyszer nyolcvanéves, meg kell adni a módját! – mondta apa. – Lefoglalunk egy elegáns különtermet, meghívunk két énekest, meg kellenek lufik is, meg virágok a bejáratba, más nem számít, csak hogy jó legyen a hangulat. – Igen-igen – helyeselt Zhu Cheng –, a lényeg, hogy jól érezze magát az anyád! „Hogyan is történt?” Apa hátradőlt a kényelmes hátsó ülésen, és arra kereste magában a választ: hogyan is történt, hogy a nagyi szinte észrevétlenül, de végül csak megérte a nyolcvanéves kort. Pedig régen állandóan azt hajtogatta, hogy ez a baja, meg az a baja, itt fáj, ott fáj. Apában élénken megmaradt a kép, amikor még a nagyapa is élt, hogy a nagyi a kanapén hever, dörzsölgeti a derekát, és ezt mondja: – Csak bosszantani tudtok, de az öreg is csak bosszantani tud, a halálba bosszantotok mind, de ha végre meghalok, legalább élhetitek világotokat. Te... – s a nagyi ekkor a nagyapára bökött: – ...te majd idehozhatod a szeretődöt, te meg... – és ekkor meg apára mutatott: – ...lumpolhatsz reggeltől estig kedvedre. Zhimingnek meg Lishannak pedig ide sem kell többé dugniuk a képüket. Tudom, azzal tenném a legnagyobb szívességet, ha feldobnám a talpamat, mert akkor legalább vidáman élhetnétek bele a világba, egyik boldogabban, mint a másik, tudom-tudom, a halálom volna számotokra a legjobb dolog.

De az évek hosszú során a nagyi – dacára annak, hogy reggeltől estig csak sopánkodott és panaszkodott –, nemcsak hogy nem halt meg, hanem napról napra jobban virult.

Természetesen anyának van igaza, aki gyakran mondogatja, hogy „Az idős ember a legnagyobb kincs a családban”. S hogy végül a na-

gyi egészségben megélhette ezt a szép kort, valóban hatalmas öröm mindnyájunknak.

– Hé, Zhu Cheng! – Apa kényelmesen elhevert az Audi hátsó ülésén, és nagyot sóhajtott önnön „boldogságán” lamentálva. – Miután beértünk, legelőször is trombitáld össze nekem az értékesítési osztályról.

Zhu Cheng bólintott, erősen markolta a kormányt, az autó egyenesen közeledett a babpürégár felé. A gyárban mindenki ismerte jól apa hirtelen természetét: ha egyszer Xue igazgató úr értekezletre hívja az értékesítési osztály dolgozóit, az nem jelent mást, mint hogy valaki nagyon szorulni fog.

Lehet, hogy apa már nem is emlékszik rá, más viszont annál inkább, hogy apa életében először a saját apja, azaz a nagypapa szájából hallotta azt, hogy „baszd meg”. Valami fejés érkezése miatt aznap délután korábban befejezték a tanítást, s az órák helyett mindenkit takarítani és pakolni küldtek. A nagybácsi már akkor sem volt igazán oda a sok energiát igénylő, de kevés haszonnal kecsegtető munkákért, ezért rábeszélte apát, hogy lógjanak inkább haza. Akkoriban még elég jóban voltak. Miközben mentek hazafelé, a nagybácsi egyszer csak rákérdezett: – Shengqiang, szeretnél-e sült batátát? – Apának magától nem jutott volna az eszébe, de ahogy a nagybácsi felemlegette, összefutott szájában a nyelv: – Igen, szeretnék – vágta rá.

– Akkor kérj pénzt a mamától, ha hazaértünk! – javasolta a nagybácsi. Megszaporázták lépteiket, siettek haza. Az udvarban voltak már, és éppen mentek volna be a házba, amikor a nagypapa elkáromkodta magát.

– Baszd meg! – mondta nagypapa – Hogy basznád meg! – Ráadásul apa hallotta, hogy a nagyi is benn van, mert mormogott rá valamit, de mintha idegen nyelven beszéltek volna. – Bátyó, hát ezeket meg mi lelte? – Látszott apán, hogy zavarban van, de azért éppen készült bemenni. Még szerencse, hogy a nagybácsi megállította: – Mekkora nagy hülye vagy, Shengqiang!

Erre természetesen apa sem ment be, az udvarról hallgatták a nagyapa cifra káromkodását. A nagybácsi arcára, mintha már megtömté volna a hasát sült batátával, elégedett mosoly ült ki.

Aznap este vacsora végeztével apa mosogatta el az edényeket. A víz csurgott, a tálkák csörömpöltek, és apa agyát teljesen beborították azok a trágár kifejezések, mint mikor a sűrű slejm megragad valakinek a torkán. Képtelen volt tovább magában tartani, kinyitotta a száját, mire azonnal kiszökött rajta egy baszd meg, és mily meglepő, attól, hogy kicsúszott, apa mintha lényegesen megkönnyebbült volna. Baszd meg, hát ilyen egyszerű!? S ezt követően, mint akibe beledújt a kisördög, káromkodni kezdett, bele a mosogatóba: kurva anyád, hogy basznád meg az anyád, megbaszom az anyád, megbaszom az egész családot! – Bizsergető, kellemes érzés áradt szét az altestében, mintha vizelnie kellene, de valahogy mégis más volt.

Egészen addig káromkodott, míg a nagyfi meg nem hallotta. A nagyfi elrángatta apát a mosogatótól, miközben odaordított a nagyapának: – Duan Xianjun, csak hallgasd meg, hogy miket mond a fiad!

Nagyapa is odajött hozzájuk, és mit volt mit tenni, alaposan ellátta apa baját. Végül is káromkodott, folyamatosan csak baszdmegelt meg kurvaanyázott.

Apa később persze megtudta, hogy a nagyapa és a nagyfi aznap éppen szeretkeztek benn a szobában, és a nagyapa felhevült állapotában mondogatta azokat a trágár szavakat. Ahogy a szólás tartja, „a vér nem válik vízzé”, később apán is elhatalmasodott ez a meglehetősen furcsa szokás, sőt a kor előrehaladtával egyre válogatottabb káromkodásokat hallatott, de azért időről időre mindig visszatért a jól bevált baszdmeghez meg kurvaanyádhoz.

A gyárban azért sosem mondaná, hogy a kurva anyád, mert ott mégis csak adni kell a látszatra, szimpla lehülyezésnél vagy lebarcolásnál rendszerint nem megy tovább. Az értékesítési osztály dolgozóit szokta legelőször elővenni, mindenkit alaposan kioszt, míg végül Zhura nem kerül a sor. Zhu csak egy éve dolgozik náluk üzletkötőként, fiatal és csinos, apa rögtön kiszúrta magának, s talán épp ez az oka, hogy őt általában mindenki másnál hosszabb ideig anyázza. Megesik, hogy odáig fajul a dolog, hogy Zhu elsírja magát, és ilyenkor apa nagy kegyesen odavet neki néhány bátorító szót. Csak

volt apának gyerekszobája! Megveregeti Zhu vállát. „Jól van, jól van, ne sírj már, te nagy gyerek!”, mondja, vagy hasonlókkal vigasztalja, de ennél sosem megy tovább. Nemhiába nevelkedett a nagyfi keze alatt, apa tudja jól, milyen félelmetes dolog, ha az emberek pletykálni kezdenek, és azzal is tisztában van, hogy házi nyúlra nem lövünk.

Ezen a napon is éppen így történt minden, apa éppen Zhut szidta, a lány pedig egyre mélyebbre hajtotta a fejét, úgy tűnt, mindjárt elsírja magát, de ekkor váratlanul megszólalt apa telefonja.

Az „Óh, az a csodálatos jázminvirág” dallamától apa hátán felállt a szőr. Előhalászta a telefonját, „mama”, valóban ez állt rajta, s apának e két szótagtól zsongani kezdett a feje, a szíve hevesebben kalapált. Magára hagyta Zhut a tárgyalóban, kezében a mobillal kisietett a folyosóra, csak ott vette fel.

– Halló? – szólt bele bátortalanul, de a vonal túl feléről nem érkezett válasz.

– Halló? – ismételte.

Ekkor végre beleszólt valaki, de nem a nagyfi. Egy ismeretlen férfi volt, ő is csak azt mondta: – Halló?

– Kivel beszélek? – Valójában azt szeretne volna kérdezni, hogy „Mi van az anyámmal? Történt valami?”, de – talán a nagyfi iránti túlzott odaadás miatt – sehogy sem ment neki. A vonal túlfelén nagy volt a csend, senki sem szólt bele vagy öt másodpercig. De ezalatt a néhány pillanat alatt apa agyán, mint valami hatalmas hadsereg, végigmasírozott a nagyfi egész addigi élete, sőt még azt is eldöntötte, hogy Zheng tanár urat, a Pinglei I-es Számú Középiskola nyugalmazott irodalomtanárát fogja felkérni, írjon gyászbeszédet, mert a Központi Egyetem hajdani tehetséges diákját a nagyfi világéletében igen nagy tiszteletben tartotta.

– Hé, Shengqiang – szólt bele a férfi.

Apa hirtelen rádöbbsent, hogy a nagyfi nem halt meg, csak éppen váratlanul betoppant a bátyja, Duan Zhiming. „Hogy a franc esne beléd, amint hazaérsz, rögtön a mamához szaladsz? Mit akarsz elérni ezzel?”

Úgy érezte magát, mintha a feleségét kapta volna rajta valaki más-sal, csak állt a folyosón, bámulta a szemközti falat, agyában átkozott

nagy üresség. Egy káromkodás kúszott felfelé a gyomrából a torkáig, ott aztán megrekedt.

– Nyakunkon a mama nyolcvanadik születésnapja, gondoltam, kéne szervezni valamit! – mondta nagybácsi. – Ha lesz egy kis idő, gyere át a mamához, hogy megbeszéljük a részleteket! „Ki a fene kért erre? Úgy beszélsz, mintha az elmúlt években olyan rohadt sokat törődtél volna vele! Szemét képmutató vagy, Duan Zhiming, de már gyerekként is ugyanilyen vastag volt a bőr a képeden!”, szitkozódott magában apa, és még ennél sokkal cifrábbakat is hozzátett gondolatban.

– Rendben van – mondta.

HARMADIK FEJEZET

Apa nem hívta Zhu Chenget, a gyárból kilépve komótos léptekkel a Nyugati kapu felé vette az irányt. Útközben nem foglalkozott sem a nagybácsival, sem a vele kapcsolatos bosszúságokkal, egész agyát a babpüré és a szecsuáni bors töltötte be. A babpüré nagy üzlet, a nagyi családja már négy vagy öt generáció óta űzi ezt az ipart; a szecsuáni bors ehhez képest kis buli, csak kell egy jó hely a boltnak, és már lehet is vele kereskedni. De „egy valódi hős sosem firtatja senki származását”, és, annyi biztos, e két dolog nem hiányozhat a pinglei étkezőasztalokról. Városkánk lakói – hogyan is fogalmazzak –, mintha már az anyatejjel is bors- és paprikaőrleményt szívnának magukba, legyen szó levesről vagy rizsnyákról, a fűszeres és a csípős íz semmiképp nem hiányozhat! Ha a szecsuáni bors nem elég fűszeres, a babpüré nem elég erős, akkor egyszerűen elérkezett a világvége.

Apa húsz évet húzott már le a babpürégyárban, s amit a Chen Xiu-liang keze alatti inasévektől kezdve egy életre megtanult, az ember azért él, hogy izzadjon: azért eszik csilis-babpürét, hogy izzadjon, azért eszik szecsuáni borsot, hogy izzadjon, azért eszik csípős „tüzes fazekat”, hogy izzadjon, és azért fekszik le nőekkel, hogy még annál is jobban izzadjon. És minél több a forró verejték, annál felszabadultabban fogja érezni magát. Apa gondolatai messzire kalandoztak, és már a Piros Hugi tűzforró, izzadságtól lucskos lepedőjénél jártak.

Mindez valahogy lehangolta, de mire befordult a nyugati városfal mellett húzódó Cao család sikátorába, ismét összeszedte magát. A sikátor elején állt egy szecsuáni borsot árusító üzlet, ez is már vagy két generáció óta működött itt. Belépett a boltba, ahol a helyi szépség, a borsárusok gyöngyszeme, Zhou Xiaoqin fogadta. – Shengqi-ang! De rég láttalak! Hát téged meg mi szél hozott erre? – pattant fel apa láttán a székről Zhou Xiaoqin, a kezében lévő könyvet pedig rémülten a pultra ejtette. – Hé! Xiaoqin, hát ilyen köszöntés jár egy régi barátnak? Csak amiatt gyalogoltam el idáig, hogy láthassalak, talán rosszul tettem? Hát az idei szedés Hanyuan járásból megérkezett-e?

– Apa akaratlanul is a pulton heverő irodalmi folyóíratra pillantott. „Mi dugdosnivaló van ezen? Ha legalább valami zaftos regény volna!”, gondolta magában, de nem szólt egy szót sem. Zhou Xiaoqin pedig lemérte a két *jin* szecsuáni borsot, apa odaadta a pénzt, elkészönt, majd kezében a csomaggal kilépett az üzletből.

Nagyi lakása felé menet megrohmozták a nagybácsival kapcsolatos gondolatok. „Utolsó gazember, ha kidobják az ablakon, akkor visszajön az ajtón”, gondolta magában apa. „Hiszen még csak nem is hívtam fel, akkor meg miféle boszorkányszél repítette ide? Lishan telefonálhatott neki? Vagy talán a mama?” A nagyi házához érve már messziről észrevett egy Honda dzsipet, ott parkolt a bejárat közelében, az ezüst VW Jetta mellett, ami már vagy fél éve állt ott. Apa anélkül, hogy különösebben szemügyre vette volna, elhaladt mellette.

Amikor benyitott a nagyi lakásába, hallja, hogy a nagybácsi éppen ezt mondja a nagyinak: – ...csak szólj, ha ki szeretnél mozdulni egy kicsit, nem számít, ha Shengqiang nem ér rá, majd én elviszlek kocsival.

– Már miért ne érnék rá? – lépett be vigyorogva az „emlegetett szamárra” a végszóra. – Shengqiang, hát megjöttél? – pattant fel a nagybácsi a kanapéról, a nagyi is felállt a székről, mintha ritkán látott vendég érkezett volna. – Shengqiang, nézd, mi mindent hozott nekünk Zhiming! Persze Anqinről sem feledkezett meg – mondta a nagyi az ebédlőasztalra mutatva. Apa csak a szeme sarkából pillantott az asztalon tornyosuló kisebb-nagyobb dobozokra. – Igazán figyelmes vagy, bátyó. Én is vettem neked valamit útközben – mondta apa mosolyogva, és felé nyújtotta a két csomag szecsuáni borsot.

– Jaj, igazán nem kellett volna! Mi ez? – A nagybácsi odalépett apához, és jobb kezével elvette tőle a zacskókat. Bézsszínű nadrág, fehér ing, és szürkés-kékbe hajló, mákos mintájú zakó volt rajta, szavakkal leírhatatlan elegancia áradt belőle. A két kis csomagot a teázóasztalkára tette, azután ismét leült.

– Shengqiang, milyen teát kérsz? – kérdezte nagyi a konyhából.

– Virágos *Maofeng*-et. – „Mi a rosseb, ez valami tréfa?”, gondolta magában apa. „Az elmúlt pár száz évben mikor kínáltál engem teával?”

Mama, abból a *Puer*- bölkészíts neki, amit most hoztam, jót fog tenni Shengqiangnak, amilyen sok alkoholt iszik – magyarázta a nagybácsi a nagyinak.

Nem kérek, nem kérek! – rázta a kezét apa. – Nekem is van egy csomó *Pu'er*- em, a barátaimtól kapom, de olyan büdös, hogy le nem menne a torkomon! Én már csak maradok a *Maofeng*- nél.

– Jaj, te, hallgatnod kellene a bátyádra! Különben már le is forráztam – mondta a nagy. „Hirtelen milyen nagyon fürge lettél!”, gondolta apa. A nagy kezében egy csésze *Pu'er* teával bukkant elő a konyhából. – Shengqiang, hallgasd csak a bátyádat, nemrég jött meg Európából – mondta apának.

– Anya! Csak egy konferencia volt, szót sem érdemel! – mondta nevetve a nagybácsi. Felemelte a csészéjét az asztalról, és belekortyolt a teába. – Különben is, miért érdekelné ez Shengqiang-ot, mint ha ő sosem járt volna külföldön. Apa meg sem nyikkant. A nagybácsi természetesen nem tudta, de a nagy annál inkább tisztában volt vele, hogy apa legtávolabb Hongkongig jutott el, ráadásul ott is csak egyszer járt. Arról nem is beszélve, hogy az ott töltött négy nap alatt valójában csak az első napon élvezte valamelyest a városnézést, tenger gyümölcseit evett, vett egy bőrvet meg egy pár cipőt, azután csömöre lett az egésztől. A hotel ötödik és kilencedik emelete között ingázott, megmosatta a haját, megmasszírozta a lábát, és várta, hogy anya hazaérkezzen a vásárlásból. De a legborzasztóbb mégis csak az volt, hogy sehol sem lehetett borsos-paprikás ételeket enni. „Se íze, se bűze nem volt ott semminek, az anyja keservit, mintha csak kórházba dugtak volna!” Így hát, amint vége lett a tortúrának, és végre hazaért Pinglébe, első dolga volt, hogy Zhong Shizhonggal meg a többiekkel elrobogjon egy „angolnás-tüzesfazék” étterembe, de még evés közben is csak dohogott: „Soha többé nem megyek oda, az egyszer szent, még hogy fizessek azért, hogy szenvedjek!”

– A turistáskodás éppen erről szól – kezdte Zhong Shizhong –, fizetsz, hogy szenvedhess, a lényeg, hogy lőj pár képet... tényleg, csináltál fényképeket? – Á, dehogy! – legyintett apa. – Csak Anqinről készült egy rakással! – Hát akkor csak csináltál! – Zhong Shizhong, az öreg cimbora, hogy felvidítsa kissé apát, kihalászott egy angolnát az edényből, és a tálkája csúszta. Üres tekintettel bámulta apa

az angolnát a tányéron, és most ugyanígy nézte a nagyit is, amikor letette elé a *Pu'er* teát. Tudta jól, hogy nem akar ő rosszat, sosem tudná letenni a voksát egyikük vagy másikuk mellett. A nagyfi csöndben visszatelepedett a székére, és a fiait fürkészte. Egész arca mosolygott.

– Huh! Hogy nekem két milyen tehetséges fiam van! – lelkesedett. – Hogy is lehetne engem és Shengqiangot egy lapon említeni? – vágta rá a nagybácsi. – Hiszen ő igazi nagyfőnök, míg én csak egy ágrólszakadt tanárember vagyok. „Duan Zhiming, te szemét képmutató! Süketelsz itt, mint egy lotyó!” Apa kitapogatta a nadrágzsebében lapuló cigarettát, rá akart gyújtani, nehogy a felgyülemlett feszültség kirobbanjon belőle. Felállt, nevetett a nagybácsi megjegyzésén, „prof”-nak szólította, azután kiment az erkélyre, és elővette az orchideás kaspó mellől a hamutálcát. Azt az orchideát még a nagyapa nevelgette, jó öreg volt, a nagyapa ott tartotta mellette a hamutálcát, mert a nagyfi nem engedte, hogy a lakásban dohányozzon. Étkezések után a nagyapa kiült az erkélyre, és szemben az orchideával ráérősen végigszívott egy Égalatti Gyönyört.

– Apa, vegyél az enyémből! – ajánlotta apa, valahányszor együtt dohányoztak, mert örült volna, ha az apja is jobb cigarettát szívna. Kezdetben Vörös Pagoda-hegyet kínálgatott, azután apa áttért a Yunnanra, majd 2000-től, attól fogva, hogy a gyár Yong’anban is nyitott egy üzletet, ha csak tehette, nem vett mást, csak puhadobozos Kínát. – Én már csak ezt szeretem, nekem ízlik! – És a nagyapa sosem fogadta el apától a cigit. Az Égalatti Gyönyör mégiscsak tudhat valamit, hébe-hóba még apa is rágyújtott egyre. Így dohányoztak kettesben az erkélyen, szívták egyik slukkot a másik után. – Láncdohányosok, igazán abbahagyhatnátok már, bejön a füst! – dohogott a nagyfi a szobában. – Csak még ezt az egyet, ez lesz az utolsó – válaszolta nagyapa. Hátat fordított, és kifelé fújta a füstöt. – Shengqiang! Ha valaki, te aztán függő vagy! Itt a bátyád, te meg kinn dohányzol? – kiabált kifelé a nagyfi. – Amint elszívtam, megyek! – Ha apa egyszer rágyújtott, nem volt az az isten, hogy elnyomja, amíg tövig nem szívja. Visszatelepedett hát a nagyfi székére, fogta a nagyfi hamutálcáját és mintha a nagyfi is ott lett volna, „együtt” cigarettáztak. A szobából a nagyfi és a nagybácsi teázgatása és jó

kedélyű cseveje hallatszott. „Hogy a rosseb esne ebbe az egészbe!”, gondolta apa, és beleszívott a cigarettába. Elhatározta, amíg a körmére nem ég a füstsűrő, vissza nem megy a nappaliba, hogy a nagyiék trécselését kelljen hallgatnia. Apából nem lett egyetemi professzor, mint a nagybácsiból, de az esze vágott. Miért vett két csomag szecsuáni borsot a nagybácsinak? Ennek is megvan a maga oka.

Hogy ezt megértsük, mindenképpen szólni kell néhány szót a nagybácsiról, és arról, hogyan lett apa – legalábbis érzése szerint a család „lábtörlője”, ami szintén összefügg a nagybácsival.

Csak egyvalaki tudná elejétől végéig elmondani ezt a történetet: a nagyi. Neki viszont biztos nehezebbre esne kipakolni. Apa szemszögéből egyszerű a dolog. Amióta az eszét tudja, mást sem hallott a nagytól, mint hogy „Shengqiang, adj az ételből a bátyádnak!”, vagy „Shengqiang, miért hagyod, hogy a bátyád cipelje azt a nehéz szatyrot!”; a szomszédok meg állandóan heccelték: „Shengqiang, gyere ide, na, gyere már! Mondd csak, a bátyád azért azzal a kacska kezével is ügyes, nemde bár?” Apa két évvel fiatalabb a nagybácsinál, és ameddig csak vissza tud emlékezni, állandóan Duan Zhiming felesége keze volt a téma a városkánkban. Kezdetben a nagyi sokat sírt miatta, az eget meg a földet hibáztatta, rengeteg füstölőt égetett, mindenféle orvoshoz elhurcolta. Azután egy nap leült a nagybácsival szemben, kezébe vette a bal kezét, alaposan szemügyre vette, és így szólt: – Ha külön nézzük, nem is csúnya. Kicsinek kicsi, de legalább ügyes. Ugyan nincs benne annyi erő, mint a másokban, de mit számít, elvégre a bal kezéd, nem a jobb. Természetesen még apa sem ismert minden apró részletet, például nem tudta, hogy a nagybácsi kacska keze miatt nemcsak belőle lett a család „lábtörlője”, hanem kis híján a szülei is elváltak – a nagyi később többször felhánytorgatta, hogy nem szabadott volna elszalasztania a kínálkozó alkalmat!

Akárhogy is, a nagypapa most már halott, és a halott tudvalevőleg nem mondhatja el a maga igazát. Marad tehát a nagyi állítása, miszerint a nagybácsi kacska kezéért a nagyapát terheli felelősség. – Aprócska volt még, de olyan erővel szorítottad meg a kezét, csak mert megkértelek, hogy tedd tisztába! Hogy lehet valaki ilyen durva

egy csecsemőhöz? – Apa sokszor volt fültanúja, hogy a nagyi veszekedés közben végül mindig előhozakodik ezzel. Történt egyszer, hogy ők hárman testvérek kinn voltak az udvaron, de nem beszéltek, ki-ki a maga játékával volt elfoglalva: a nagybácsi egy abakuszt babrált, még a nagyi vette, hátha megügyesedik tőle a keze; végül észrevétlenül hangszer lett belőle, mert olyan szépen kocogtak az apró golyók, amikor ütögette. A nagynéni ekkor már a középiskola alsó tagozatának első osztályába járt, a házi feladatát írta éppen a sakasztalnál. Apának nem volt semmi dolga, se játékszere, de ez láthatóan egyáltalán nem zavarta, a virágláda szélén ült, és a földet kapirgálta. Szemlélte, ahogy először a körme, majd valamennyi ujja elmerül a koromfekete földben.

Egy életre megjegyezte az aznap történeteket: „Már rég észre kellett volna vennem, hogy mekkora egy szemét képmutató ez a Zhiming! De, ha máskor nem is, hát aznap mindenképpen!” A nagyi és nagyapa benn a házban veszekedtek vég nélkül, értelmetlenül, hármukra pedig észrevétlenül rájuk esteledett az udvarban. A nagynéni már rég végzett a házi feladattal, és a ceruzáit is mind kihegyezte, a nagybácsi is megunt a játékot az abakusszal, apa tíz körme is mind egyformán koromfekete volt. Először a nagynénire, majd rögtön utána a nagybácsira pillantott, és így szólt: – Lishan, Zhiming, éhes vagyok, mikor eszünk már?

Egyikük sem tudott mit mondani. Apa segélykérő pillantást vetett a nagybácsira, aki erre felállt, és elindult befelé a házba. Ki tudja, hogy a nagynéni mit érzett, apa mindenesetre kicsit meg volt szeppenne. Arra viszont senki sem számított, hogy miután a nagybácsi bemegy a házba, kedvesen így szól a nagyihoz: – Mama, ne hibáztasd apát, nincs semmi baj, kicsit kacskas az egyik kezem, és akkor mi van, ki tudja, lehet, hogy egy nap még szerencsét hoz nekem! „Az a szemét Duan Zhiming még csak hatéves volt, de lehet, hogy csak őt, és már ilyen maszlagot nyomott!”

Már aznap este meg is lovagolta a „szerencséjét”. Mielőtt teljesen besötétedett volna, a gyerekek meleg ételt kaptak. A nagyi szomorúan sóhajtott: – Ez a gyerek, Zhiming már most sokat ért a világból, pedig nem lehet könnyű neki, nagyon nem lehet könnyű! – Ettek-ettek, míg végül az aznapi mindkét darabka hús a nagybácsi tálkájá-

ban kötött ki. Ki tudja, hogy a nagynéni hogyan vélekedett a dologról, apa mindenesetre akkor semmi másra nem vágyott jobban, mint hogy neki is kacská legyen a keze, vagy felemás a két szeme, vagy hiányozzon valamelyik testrésze, akár egy lábbal is lehetett volna kevesebbje – mi ez ahhoz képest, hogy mindennap kopog a szeme az éhségtől. Ha egy nyavalyás falatka hús kerülhetett volna a szájába, ki a fenét érdekelte volna! Hatvanvalahányban történt mindez, '68-ban vagy '69-ben, és a nagybácsi „szerencséje”, amit a kacská kezének köszönhetett, még hosszú időn keresztül nem ért véget. De apában ez jóval később tudatosult.

Mégpedig 1990-ben. Erre a dátumra apa nagyon pontosan emlékszik, mert abban az évben a férfiak biliárdozás közben jószereivel mind „A mi Ázsiánkban a hegyek a magasba törnek” kezdetű dalt dúdolták – amely az az évi Ázsiai Játékoknak volt a himnusza –, és a nőcskének, aki aznap kikezdett apával, legalább olyan dús volt az ajka, mint a dal előadójának, Wei Weinek. Valamivel több mint két éve voltak házasok anyával, és ki lehet jelteni, hogy akkoriban apa monogám életet élt. A mai napig tisztán emlékszik a Déli Városkapu mellett lévő biliárdteremben történetekre. – Hé, Shengqiang, nézd csak meg azt a bigét – bökdöste meg Zhong Shizhong a biliárddáköval –, dögös, mi?

Zhongnak akkor még nem volt felesége? Nem, még nem, az év végén házasodott meg.

Valóban nagyon dögös kis nőcske volt. Feljűk mosolygott, majd a biliárdasztal felé fordult, a saját társaságával beszélgetett.

– Kiköpött Wei Wei! – súgta apa fülébe Zhong Shizhong. – És akkor mi van, mi közöd hozzá? – pillantott apa Zhong Shizhongra megvetően. – Egyelőre semmi, de később még lehet! – Zhong Shizhong aznap nem játszott valami jól, mert a szeme sarkából folytonosan a szomszédos biliárdasztalt figyelte. – És Gao Yang? – Igyekezett észhez téríteni apa, hiszen Zhong és Gao akkor már közel két éve együtt jártak, az év végére tervezték az esküvőt. – Mi van vele? – vágott vissza Zhong Shizhong, de végül csak nem mozdult rá a lányra. Apa viszont igen. Ki tudja, hogy a két *Hang* pálinkának volt köszönhető, vagy annak, hogy túl sokat énekelgette a „Mindent elsöprő ázsiai szelet” – az este történéseinek néhány részletét mindenesetre

azóta is homály fedi. Apa csak arra emlékszik, hogy a két asztaltársaságból végül egy lett, majd elmentek együtt csípős-fűszeres „tüzes fazekat” enni, amihez megittak két üveg mianzhui „Különleges melódia” pálinkát, és amire újra vissza tud emlékezni, már kettesben van „Wei Wei”-jel egy szállóban. Még az is megragadt benne, hogy „Wei Wei” a 372-es Számú Gyárban dolgozott, és tisztán beszélte a mandarin kínait. Azután egyszer csak csókolózni kezdtek, de olyan hosszan, hogy apa nyelve elzsibbadt. „Mintha egy motor lett volna a szájában!” Apa megrettent, bár magának sem vallotta be, mert amióta anyával kezdett járni, és ennek akkor már három éve volt, nem feküdt le más nővel; attól tartott, hogy a szerszáma egy kissé elkényelmesedett. Csakhogy ez a nő valami egészen más volt. Megragadta apa kezét, és a szoknyája alá csúsztatta. Apa ujjai fagyosak voltak, tenyere mégis ragacsos az izzadságtól, amikor is egyszeriben kitapintotta... a baberjesztő bödön képe jelent meg a fejében, és az erjesztőudvaré, ahol három-négy órát aszalódott az erős nap-sütésben, érezte a hunyorogtató, csípős párát az orrában, és hallotta a rotyogó hangot, amely a megkavart babpüréből áradt – apa nyelt egy nagyot, és ott, abban a pillanatban elhatározta, hogy ő, Xue Shengqiang ma megdugja ezt a nőt, és az is biztos, hogy ezután még egy rakás másik nőt is elintéz.

Ebben a pillanatban, mintha az egész hátralévő élete lepergett volna a szeme előtt, és hirtelen arra is rádöbbsent volna, mi Duan Zhiming titka.

Nem mondta ki, de végre megértette. Ha visszaforgatjuk az idő kerekét úgy '83 környékére: Duan Zhiming állandóan a lányok szívét megdobogtató matrózcsíkos pólójában lófrált Pinglében, a lányok meg a haverok összekacsintottak a háta mögött, rejtelmes megjegyzésekkel illették: „Mit számít Duan Zhimingnél egy kacska kéz, ha az az öt ujj csodálatos dolgokra képes!” A franc egye meg azt a sok elvesztegetett évet, hogy ő, Xue Shengqiang csak huszonöt-huszonhat évesen jött rá minden dolgok lényegére!

A nagybácsi kacska keze, végül is, ahogy ő maga is állította, valóban csak szerencsét hozott neki az életben.

Csakhogy apának nem volt ilyen „szerencséje”, éppen ezért gyermekkorában nemigen jutott a szájába hús, már közel tizenhét éves

volt, de még nem látott egyetlen meztelen női feneket sem. Jobb híján árnyékként követte a bátyját. Duan Zhiming Piros Hugival kapcsolatos dolga is eljutott a fülébe, történetesen: „Az anyja keservit, ez a Duan Zhiming aztán tudhat valamit! Piros Hugi az istenért sem fogad el tőle többet négy ötvennél!” Olyannyira nagy dolognak számított, hogy valaki öt maóval kevesebbet fizessen a szolgálataiért, hogy a városka fiataljai és léhűtői között még sokáig terjedt ez a szóbeszéd.

1983-ban Duan Zhiming a középiskola felső tagozatára járt, harmadik osztályba. Nemcsak tanulásban, de biliárdozásban is jeleskedett, és meglehetősen könnyen szedett fel lányokat – igazi nagyménő volt Pinglében; a csajok, akikkel együtt lógott, Zhou Xiaoqin, Liu Yufen meg a többiek, a városka legszebb lányainak számítottak. Apának be kell ismernie, akkoriban csak úgy dagadt a melle, hogy ilyen báty nyomában masírozhat a Nyugati utcán. „Valójában nagy seggfej voltam!” Később csak ennyit fűzött ehhez.

Zhou Xiaoqin májusra bekapta a legyet, mire az apja, Zhou Jiasheng csingafával a kezében rontott be a babpüréggyárba, és kicsapta a balhét. Valószínűleg a nagyin kívül nem lett volna még egy ember Pinglében, aki el tudta volna simítani a dolgokat. Hogy pontosan mi történt, senki nem tudja, de miután a Zhou család megkapta a pénzt, rejtélyes módon nem esett több szó a dologról, és még rejtélyesebb módon a nagyi apa fenekét verte véresre, és nem sokkal később apa a gyár erjesztőjében találta magát Chen Xiuliang keze alatt. Hm, furcsa, mindenesetre nagyon furcsa! Duan Zhiming, ez a szemét képmutató meg minden gond nélkül elment egyetemre!

Apa a mai napig nem rendezte le magában az akkor történeteket, de általában elütötte a dolgot annyival, hogy „Ki a francot érdekel, sosem szerettem tanulni!” Húsz év távlatából tulajdonképpen egyáltalán nem bánja, hogy így alakultak a dolgok, mert örömét leli a gyár igazgatásában, és abban, hogy azzal fekszik le, akivel csak kedveszottyan. Ha pedig madzsongozni vagy „tüzes fazékhoz” támad kedve, akkor madzsongozik vagy „tüzes fazekat” eszik – egy szó, mint száz, él, mint hal a vízben. És szerencsére még Zhou Xiaoqin sorsa

is jóra fordult, mert hozzáadták a szecsuáni borsárushoz. A szecsuáni bors és a csilis babpüré tulajdonképpen „kéz a kézben jár”; a bors nem hoz valami fenemód sokat a konyhára, de azért biztos megélhetést jelent.

Hát ez a teljes története annak, hogy apa miért vett két csomag szecsuáni borsot a nagybácsinak.

Most pedig folytassuk onnét, hogy apa éppen az erkélyen dohányzik.

A nagyapa székén ült, szívta a cigit, és közben nézte a nagyit és a nagybácsit, ahogy megvitatják a család dolgait benn a szobában: nem hallotta, mit mondott a nagybácsi, csak annyit látott, hogy a nagy a hasát fogva felnevet, és folyamatosan bólogat. A nagybácsi kényelmesen elhevert a kanapén, egyik keze az öltönye zsebében pihent, míg a másikkal a térdén dobolt. Apa két éve látta utoljára, ezért képtelen volt leküzdeni a kíváncsiságát. Az arcát vizslatta, hogy vajon nyomot hagyott-e rajta az idő – de nem sokat változott, hófehér arcbőr, kiugró orr, merengő tekintet, mint aki bármelyik pillanatban előrukkolhat valami nagyszerű ötlettel. „Hát vakok mind, akik azt állítják, hogy hasonlítunk egymásra?”, morfondírozott apa.

Teljesen belefeledkezett a rég elvált anya-fiú látványába, akaratlanul is újabb szál cigarettát húzott elő, és elszívta, de lehet, hogy megvolt az kettő vagy három is – addig-addig füstölt, míg kettejüknek ott benn hirtelen eszébe nem jutott, hogy ő is ott van. A nagybácsi apa felé fordult, tekintete elidőzött az arcán, a nagy is őt nézte.

„A fenébe, holtbiztos, hogy megint a dohányzásom a téma!”, gondolta apa, majd elnyomta a cigit, feltápáskodott, kinyitotta az erkély üvegajtáját, és visszament a nappaliba.

– Shengqiang, az imént megbeszéltem a mamával, hogy mindent megszervezek a születésnap ünnepség körül, neked nem kell törődnöd semmivel! – Már megint ugyanaz a maszlag, apa még le sem ült a kanapéra, de a nagybácsi máris belekezdett a rá jellemző szónoklatba. – Miről beszélsz? Hiszen már mindent elrendeztem, a különtermet is lefoglaltattam a sofőrömmel! A Hercegi Palotában, nemrég újították fel, nagyon elegáns, és jó a konyha – mondta apa, miköz-

ben hol a nagybácsira, hol a nagyira pillantott. A nagy nem foglalkozott apával, mert ekkor már a nagybácsit nézte.

„Na, mi az? A tékozló fiú mindig kedvesebb? Persze egészen más volna, ha hetente és nem kétévente látogatna haza!” Apa mérhetetlenül igazságtalannak érezte a helyzetet, és nagybácsi a körmönfont beszédével csak még egy lapáttal rátett: – Jaj, Shengqiang! A mama nem egy a sok idős asszony közül, akinek csak úgy tessék-lássék meg lehetne ünnepelni a kerek nyolcvanadik születésnapját, ráadásul a családjuk sem egy a közönséges pinglei családok közül, minden részletre ügyelnünk kell, hogy különleges legyen ez az ünnepség. Te csak törődj a gyár dolgaival, mostanság úgysem vagy valami jó bőrben, én pedig arra szánom ezt a néhány napot, hogy mindent elrendezzek a születésnap körül, ráadásul mi sem találkoztunk már jó ideje, elmehetnénk iszogatni valahova.

Apa ismét erős ingert érzett, hogy rágyújtson, egyre jobban felment benne a pumpa, de erőt vett magán, és nem mozdult: „Duan Zhiming, elmehetsz te a fészkes fenébe, még hogy te akarsz velem iszogatni, ha nem iszlak az asztal alá, akkor ne legyen a nevem Xue!”

A nagy láthatta rajta, hogy mi jár a fejében, mert sietve helyére tette a dolgokat: – Nem kell inni, nem kell inni! Inkább menjetek el valahová enni, az ivászat mindenkinek csak árt!

– Igazad van mama, nem fogunk inni! – vágta rá gyorsan a nagybácsi. – Hát akkor, bátyó, mondd, hogyan képzeled a mama születésnapját! Talán valami híres énekest kellene hívnunk? Beszéljük meg, mi legyen, a pénz nem számít, fizetek mindent! – legyintett apa.

– Jaj, Shengqiang, látszik, hogy mást sem csinálsz, csak üzletelsz egész nap, ne légy már ilyen közönséges, hogy csak a pénzről tudsz beszélni! Hallgasd meg inkább a bátyádat! – szólt közbe ismét a nagy.

„Ti ketten biztosan mindent elterveztek már!”, gondolta apa. Elhallgatott, és várta, hogy a nagybácsi majd elmondja a részleteket.

És ő hozzá is fogott, közben hangosan dobolt a térdén: – Nos, a mi családjuk, a Duan-Xue család, semmiképpen sem tudhat csak úgy le egy születésnapot, nagystílusúnak és elegánsnak kell lennie az

ünnepségnek. Felejtsük el a Hercegi Palotát meg a többi elegánsabb éttermet, nem kell énekes meg más híresség sem, hiszen mindezek mit szolgálnak csupán, az önös magamutogatást! A mi családuk más, mint a többi, nem igaz? Pingle lakói, nincs mit szépíteni, nem valami műveltek, és ez alól nem kivétel sem szegény, sem gazdag; de mi mások vagyunk, ezért fennköltebben kell kezelnünk ezt az egészet. – A nagyi mindvégig bólogatott. „Nagyszerű, te meg csak bólogass!” – Ne ilyen-olyan étteremben vagy hotelban, hanem a saját gyárunkban, pontosabban a gyár mögötti régi erjesztőudvarban rendezzük meg a születésnapot, ott nagy a tér, áprilisban az idő is jó, elegánsan meg lehet szervezni a fogadást, ráadásul a mama születésnapját és a gyár hosszú történetét is megünnepelhetjük egy kalap alatt. Adjunk kulturális színezetet az eseménynek, hívjuk el az I-es Számú Középiskolából Zheng tanár urat, vagy még inkább a Yong’an Egyetem irodalom tanszékének valamelyik professzorát, úgymint ismerőseim. Megbeszélésem velük, hogy egy kis honorárium fejében írjanak verset a Rododendron Babpürégyárról, és köszöntsék a mamát, aki a gyárat felvirágoztatta. A verseket azután rávésetjük egy táblára, amelyet ünnepélyesen leleplezünk a születésnap fogadáson, természetesen meghívjuk a város apraja-nagyját meg persze újságírókat meg különféle fejeseket és a tévét. Manapság, ha el akarsz adni valamit, csak így megy. Shengqiang, lehet, hogy te innét, ebből a kisvárosból nem érzed, hogy mindent kulturális köntösbe kell csomagolni, mert akkor lesz jól eladható, igen, a babpürét is be kell csomagolni egy kis kultúrába. Egy ilyen fogadással méltón megünnepelhetjük a mama születésnapját, és olyan, mintha a gyárnak is megtartanánk az évfordulóját, így „dupla boldogság kopogtat az ajtón”. Ráadásul erre a különleges eseményre, mérget veszek, hogy emlékezni fognak az emberek! Gondolj csak bele, Pingle lakói, nemcsak hogy nem láttak effélét, de még csak a gondolataikban sem merült fel semmi ehhez fogható!

A nagyi folyamatosan bólogatott. – Shengqiang, mit gondolsz arról, amit a bátyád mond? – kérdezte apát.

Apában ott bujkált a kisördög, hogy azt mondja, „nagy szar az egész”, de végül elszámolt magában háromig: „Hát akkor szervezd meg, Duan Zhiming, majd meglátjuk, hogy mi sül ki belőle!”

Végül bólintott, és így szólt: – Bátyó, nagyon különleges, amit eltervezted, nekem eszembe sem jutott volna ilyesmi, nagyon kifinomult ízlésre vall!

A nagybácsi még mindig dobolt a térdén: „Mintha bizonygatnia kellene, hogy ez a keze is ugyanolyan jó, mint a másik!”, gondolta apa.

– Akkor szervezze meg a bátyó, de ha bármiben tudok segíteni, csak egy szavába kerül. A gyárral kapcsolatos dolgokat természetesen intézem, és a cechet is én állom – hozta fel újra a témát. Csak hogy a nagybácsi ismét lesöpörte apát: – Jaj, Shengqiang, már megint ez a pénz, testvérek között minek állandóan az anyagiakról beszélni, a mama születésnapjáról van szó, kit érdekel a pénz, aminek amúgy sincs híján egyikünk sem!

– Így van! – helyeselt a nagy. – Mindig csak a pénz, micsoda közönséges dolog! „Tudom én, közönséges vagyok. De majd meglátjuk, mi fog kisülni ebből az egészből. Alantas kis ember létemre, hogyan is lehetnének ily magasztos gondolataim.” Bár az anyacsászárné és a főminisztere előtt türtőztette magát, szerencsére ott volt a gyár, ahol rengeteg embernek leordíthatta a fejét az értékesítési osztályról, az üzemből vagy a beszerzési részlegről, és persze ott volt Zhu Cheng.

– Persze, jó lesz így – mondta végül. Még anya is ott volt neki, hogy levezethesse a dühét. Szerencsétlen apának zsongott a feje, s semmire sem vágyott jobban, mint hogy végre egy kiadósat ordíthasson anyával. De előtte le kell még mennie a nagybácsival és a csomagjaival az emeletről, és el kell kísérnie valamelyik hotelba.

– Ellakhatsz itt, Zhiming! – mondta a nagy. – Apád szobája üres, és ki is van takarítva.

– Mama, ez már nem olyan, mint régen, mindkettőnknek szüksége van egy kis egyedüllétre. Igaz, hogy hozzád jöttem látogatóba, de talán mégis csak jobb lesz, ha hotelban szállok meg. Rengeteg konferenciára járok, megszoktam már.

„Az anyja keservit, a mama hajlandó még ezt is szó nélkül végighallgatni!” Apának nagyon elege volt az egészből. Úgy tűnt, „Duan Zhimingnek még a fingja is illatos”.

Hát így történt... ráadásul mindaddig, amíg apa le nem ért az emeletről a csomagokkal, a nagy végig azt kerепelte, hogy tiszta és biz-

tonságos hotelt keressenek Zhimingnek. Csak miután leértek az emeletről, ötlött apa eszébe az egész kalamajka Zhong Xinyuvel.

És tulajdonképpen ekkor sem csak úgy magától, a nagy semmiből derengett fel a dolog, csak éppen az ég sokkal fifikásabb rendező az embernél: a kapuban kivel mással, mint Zhong Xinyuvel futottak össze. A lány a kezében egy táskát szorongatott, amelyben talán a ruhái és a piperéje lehetett, jött lefelé az ötödikről, arca borús volt, látszott rajta, hogy sírt – bájos, szomorú szépség! S kis híján összekoccantak ők hárman, a lépcsőház bejáratában. Zhong Xinyu száján kiszaladt egy „óh”, mintha valami köszönésfélét is elrebegett volna... apa meg ott téblábolt, nem tudta, hogy most megálljon, vagy menjen, amikor hirtelen az eszébe ötlött, hogy ő maga kérte meg a lányt, hogy még ma délután költözzön haza. Végül a nagybácsi oldotta meg a helyzetet: – Shengqiang, a barátod?

– Hm – hümmögött apa, és az emeletre mutatott: – A felső szomszéd, Zhong Xinyu. – Xue bátyó, jó napot! – köszöntötte erre hangoosan Zhong Xinyu. Apa sosem gondolta volna, hogy ennyire meg tudja érinteni Zhong Xinyu bájos köszönése; kínos volt a helyzet, de teljesen el volt ragadtatva tőle.

– Ő itt a bátyám. – Zhong Xinyu pirosra sírt szeme láttán apa szíve összefacsarodott. – Xue bátyó, jó napot! – ismételte el Zhong Xinyu.

A nagybácsi elnevette magát: – Nekem Duan a vezetéknevem, Duan Zhimingnek hívnak – mondta, és udvariasan kezét nyújtott.

Zhong Xinyu kezét fogott vele, és gyorsan így szólt: – Duan bátyó, jó napot, jó napot!

„Duan Zhiming, száz évben egyszer, ha idedugod a képed, mégis éppen össze kell futnotok!”, gondolta magában rosszkedvűen apa, miközben a nagybácsi kocsijában az Aranylevél Hotel felé tartottak.

– Hogy s mint mostanság, Shengqiang? A mama mondta, hogy nemrég kórházban voltál. – A nagybácsi oldotta valamelyest a feszült légkört, hiszen megint csak ő kezdeményezett.

– Jól vagyok, nagyon is jól! – vágta rá sietve apa. – Te is tudod, hogy mama szeret a bolhából is elefántot csinálni, kutya bajom!

– Azért benne vagy már a korban, túl a negyvenen. Tudom, hogy egy üzletembernél elkerülhetetlenek a meghívások, de akkor is vi-

gyázz jobban magadra, dohányozz kevesebbet, és az alkohollal is jobb volna csínján bánnod!

Nagyon ismerős volt apának ez a szöveg, a nagy is állandóan ezt fújta, már vagy százszor végighallgatta ugyanezt. Fásultan hallgatta, szinte el sem jutott az agyáig.

– Jól van, jól van – ütötte el a témát. – Inkább mesélj, bátyó, mi történt veled az elmúlt két évben? – Apa már alig várta, hogy eljöjjenek a nagytól, és végre rákérdezhessen arra, ami a leginkább foglalkoztatta. – Hát mi volna? Nincs nagy változás. Sok a dolgom az egyetemen, idén még hat doktoranduszt is rám bízta! Nem működik valami jól az oktatási rendszer, a tanárokat egyszerűen nem veszik emberszámba! Több országos projektben is benne vagyok, meg konferenciákra járok. Egy biztos, nem unatkozom – válaszolta a nagybácsi. – Jaj már! Engem nem ez érdekel! Inkább azt mondd, találtál-e magadnak valakit! – apának csömöre volt a nagybácsi „szakmai beszámolójától”. – Hú! – sóhajtott a nagybácsi, azután megcsóválta a fejét, mintha apára akart volna nézni, de aztán mégsem tette, csak meredten bámulta az utat, mint aki attól tart, hogy mindenféle démonok ugrálhatnak a kocsi elé. – Erről nem szívesen beszélek.

– Jaj, ne csináld már! Az öcséd vagyok, nekem mindent elmondhatsz.

– Nehéz ügy!

– Mi olyan nehéz? – fordult felé apa. – Hiszen minden szempontból jó partinak számítasz, bátyó! Megkaphatsz bárki, akit csak kiszemelsz, a kisujjadat sem kell mozdítanod!

A nagybácsi apára pillantott, és lebiggyesztette az ajkát. – Ne szórakozz már, Shengqiang! Túl vagyok a negyvenen, megöregedtem. Legtöbb ismerősömnek már egyetemre jár a gyereke. Sehol sem látom azt a rengeteg nőt, akik közül válogathatnék.

– Miről beszélsz, bátyó? – csapott a térdére apa. – A professzor úrnak elvette az eszét a rengeteg könyv? Huszonéves lánykák grasszálnak mindenfelé, de vonzó harmincasokból sincs éppenséggel hiány. Te meg panaszkodsz, hogy nincs felhozatal? – Nem jól látod, Shengqiang – csóválta a fejét a nagybácsi, miközben fordított egyet a kormányon. – Minden ember leghőbb vágya, hogy legyen egy társa, akivel meg tudja beszélni a dolgokat, akivel el tudja kép-

zelné a mindennapokat. Azok a fiatal kis nőcskék, jaj... mint például ez a kis Zhong is, akibe az imént botlottunk bele. Szerinted milyen közös témája lehetne vele egy korunkbeli férfinak? „Elmehetsz te a bűdös francba, Duan Zhiming! Látom, résen vagy!” Mintha a nagybácsi tört döfött volna a szívébe. De apa csak elmosolyodott, és nem szólt egy árva szót sem. Azért elgondolkodtatta a dolog: „Milyen közös témánk van Zhong Xinyuvel? A fenébe is, hát semmilyen!”

Még szerencse, hogy apa alapján véve pozitív gondolkodású ember volt, mert rögtön az jutott eszébe: „Beszélgetni, vitatkozni? Hát hallgatom én eleget a mamát!” Az Északi kapu felé tartottak. Attól kezdve, hogy eljöttek a nagytól, be nem állt a szájuk. A nagybácsi sem kímélte apát a kérdéseivel: – Shengqiang, és Xingxing hogy van mostanság? Javult valamit az állapota? Legutóbb azt hallottam, hogy már olvasgat.

„Te meg mi a nyavalyát törödsz az én családommal?“, fojtotta magába apa, amit gondolt. Úgy tett, mintha az útszéli villanyoszlopot vizslatná, és színlelt közönyösséggel így szólt: – Igen, már olvashat, lassan javul az állapota is, nagyon jók ott a tanárok, gondosan, jól bánnak vele.

– Akkor jó – mondta a nagybácsi –, nagyon oda kell rá figyelnetek, biztos nem könnyű neki. Szerencse, hogy nem hallhatta a káromkodást, amit apa magában eleresztett. Megérkeztek az Aranylevél Hotelhoz. Apa elintézte a nagybácsinak a bejelentkezést, azután még egyszer kezébe nyomta a két zacskó szecsuáni borsot, és így szólt: – Bátyó, idei szüretelésű, külön neked vettem.

A nagybácsinak csak ekkor esett le a tantusz. Apára nézett, elmosolyodott, és elvette tőle.

– Este elmegyünk valahová vacsorázni? – kérdezte apa zárásképpen. – Odahívnék néhány régi havert is a hazajövedeled örömére. Nem számított rá, hogy a nagybácsi gondolkodás nélkül visszautasítja: – Majd máskor. Nagyon elfáradtam, inkább pihennék, a napokban biztosan lesz rá alkalom. Amúgy a mama is megmondta, Shengqiang, hogy vissza kéne fognod ezt a mértéktelen ivászatot!

Apa nem próbálta meggyőzni, minek is ácsorgott volna ott tovább, amit el kellett intéznie, elintézte, amit meg kellett beszélniük, megbeszéltek, így aztán indult hazafelé.

Telefonált Zhu Chengnek, aki nem vette fel a telefont, pedig ez nem vallott rá. Nem számít, akkor szépen hazasétál, gondolta apa, de azért egy nagyot sóhajtott. Utána a nagynénit tárcsázta, de ő sem vette fel. Apa elkedvetlenedett. A nagynéni után Zhong Xinyu következett, ő meg ki volt kapcsolva.

A telefonkönyvet nézegette a mobiljában, amikor a kereszteződéshez érkezett: az utcán és a járdán egymást érték az autók és az emberek. Munkaidő vége felé járt, régen ilyenkor mindenki a piacra sietett, de most ki tudja, milyen furcsa meggondolásból, az emberek inkább a szupermarketben szeretik megvenni az étkeket, még ha egy rakás pénzzel többbe is kerülnek, mert közben úgy érzik, hogy mégis csak kulturáltabb és tisztább a környezet.

Apa természetesen meg is érti ezt, hiszen az embereknek van pénze, csak éppen nincs, hol elköltse. Az egész nyavalyás városka akkora, mint egy zsebkendő, a Keleti utcától a Nyugatiig gyalog nincs tizenöt perc az út, mégis mindenki kocsival jár. Nap nap után lépésben araszolnak a dugóban, mivel az utcák, dacolva az idők szavával, nem sokat változtak, a legtöbb most is ugyanolyan széles, mint apa gyerekkorában. Panaszkodnak is emiatt eleget az emberek: „Mi ez, utca, vagy inkább parkoló?” Apa a kocsik közötti hézagokban haladt előre, de közben folyamatosan dohogott: „Néha nem ártana, ha valaki használná a lábát is, ha már egyszer olyanja is van! Két lépésbe még nem halt bele senki! Már egy zacskó sóért is kocsival kell elindulni? A sarki kisbolt már senkinek sem jó? Inkább állnak húsz percet a szupermarketben kígyózó sorokban? Ezeknek teljesen elment az esze!”

Ahogy haladt a tömött utcán, egyre jobban felhúzta magát: az emberek és az autók hömpölygő áradatában ész nélkül harsogtak a dudák, ha meg valaki észrevett egy ismerőst, egy kis csevej reményében rögtön beletaposott a fékbe. „Csürhe!”

– Csürhe! – köpte ki végül apa egy adag sűrű slejm kíséretében, ami a járdán landolt, egy fa tövében. De aznap apának nem volt valami nagy szerencséje, mert a csányi kis Pinglében mindig épp abba kell belebotlania az embernek, akibe a legkevésbé sem szeretne – Bai Yongjun bukkant fel vele szemben, a fiával volt, aki majdnem fél fejével magasodott fölé.

– Xue bátyám! – köszöntötte Bai Yongjun.

– Hé, Bai – apa nem túl udvariasan hagyta a „bátyámozást”. – Hogy mekkora már a fiad! – Hát igen – vágta rá Bai Yongjun –, nem-sokára középiskolába megy. Köszönj szépen Xue bácsinak! – Xue bácsi, jó napot! – köszöntötte erre Bai Yongjun fia apát. – Neked is, neked is – válaszolta apa. – No, hát akkor én mennék is. – Igen, mi is – mondta Bai Yongjun.

De ez is csak apa hosszú évek alatt kifejlesztett önuralmának volt köszönhető, mármint hogy mindketten békésen mentek a dolgukra. Régebben biztosan nem köszön neki, mert akkor még tántoríthatatlan volt abban, hogy akit Bainak hívnak ebben a városban jobb, ha nem keresztezi az útját.

Abban az időben apában még túlbuzgott a fiatalos hév. Amint fény derült arra, hogy valami Bai nevű fickó felszarvazta, úgy érezte, vért követel a dolog! ‘95-96 tájékán történt mindez, anya sírva térdre vetette magát előtte, sőt a fejét is a falba verte, összevissza rimánkodott és esküdözött, hogy soha többé nem tesz ilyet; míg végül sikerült meggyőznie apát, hogy talán mégsem kéne késsel a kezében az utcára rohannia, hogy bosszút álljon Baion. Eltelt néhány év, majd még egyszer anyi, míg végül apa is belátta, ha őszintén magába néz, és számba veszi, hogy ő hány férjezett nővel feküdt le az évek hosszú során, talán mégis csak úgy volna fair, ha változtatna valamicskét a hozzáállásán. Mint tudjuk, apába is szorult nem kevés igazságérzet: hagyni kell most már az egészséget, nincs több példálózás és vezeklés régmúlt dolgok miatt, meg kell végre bocsátani anyának!

Természetesen, ha valaki telezabálja magát édes gombóccal, óhatatlanul bőfögni fog tőle. Este a vacsoraasztalnál apa és anya éppen a nagybácsi hazaérkezéséről beszélgettek, amikor apa váratlanul anyának szegezte a kérdést: – Hol vetted ezt a hideg disznófület?

– A szupermarketben – válaszolta anya.

– Hát akkor nem csoda, hogy ilyen szar! – támadt rá indokolatlanul apa. – Kóstold csak meg, ez megromlott! A magadfajta mind úgy gondolja, hogy a piacon már nem is lehet normálisan vásárolni, mindenért a szupermarketbe rohantok. De ki az ördög tudja, hogy mióta

hevernek ott azok a disznófülek! Anya is a szájába vett egy darabot, ízlelgette: – Ennek semmi baja!

– De igen, megromlott! – Apa nem tágított, és hogy a szavának nyomatékot adjon, eltolta maga előtt a tálat. – Én nem eszek belőle, az egyszer szent! Többet ne vegyél ilyen a szupermarketben! – Hát ilyen ember az apád, ha baja van, biztosan talál valami ürügyet, hogy beléd köthessen. Pedig, te is tudod, valójában nem történt más, mint hogy hosszú idő után ismét találkozott a bátyjával, akit ki nem állhat. Ebben a családban egyszerűen senki sem képes megbocsátani a másoknak – anya később így kommentálta az esetet.

Akkor természetesen nem szólt egy szót sem. Régóta voltak már házások, tudta, bármit is mondana, csak olaj volna a tűzre. Felcsipentett hát egy falatkát a bambuszos csirkéből, és így szólt: – Akkor egyél egy kis bambuszt csirkével, én készítettem.

Apa ezek után nekilátott a bambuszos csirkének, annak legalább évtizedek alatt mit sem változott az íze, mert anya mindig a gyárban készült csilis-babpürével készítette. Nem is talált mást, amibe beleköthetett volna, kirakta hát a telefonját az asztalra, és várta, hátha valaki felhívja, Zhong Shizhong vagy Zhong Xinyu, bármelyikük jó lett volna, hogy különösebb magyarázkodás nélkül leléphessen inni vagy kufircolni, mindegy, csak innen el.

Csakhogy aznap éppen senki nem hívta, valószínűleg, mert már nem volt ember, aki ne hallott volna róla, hogy hazajött Duan Zhiming, a „kacskakezű Duan”, és ettől kezdve, hogy a rosseb enné meg, neki, Xue Shengqiangnak nem jutott több szerep a darabban.

1984-ben, amikor semmi más nem érdekelt, mint hogy néhány-szor összefekhessen Piros Hugival, amiért még a Huangék nyulát is ellopta, meg tojást csent, hogy a piacon eladja. Öt *yuan* volt egy menet, Piros Huginak egyetlen kuncsafttal sem tett kivételt, vele sem.

Ez egészen addig így ment, amíg egyszer, szeretkezés után – ad-digra már egészen összelemelegedtek – ott feküdtek egymás mellett és cseverésztek; Piros Hugi váratlanul apának szegezte a kérdést: – Hé, van neked egy bátyád, akinek a vezetékneve Duan?

Apa épp az imént ment el, így csak annyit dünnyögött: – Aha.

– Komolyan? – Piros Hugi feltámaszkodott a könyökére, és apa arcába nézett: – Első” pillantásra feltűnt nekem, hogy ti ketten na-

gyon hasonlítotok egymásra, teljesen egyforma az orrotok! – A bátyád egyetemre ment, igaz? – faggatta tovább Piros Hugi. – Úgy halottam, hogy a járásban a legjobb eredményt érte el reáltárgyakban a felvételi vizsgán! Apa legszívesebben mindent letagadott volna, de patthelyzetbe került. Egy szót sem szólt, csak bólintott.

Piros Hugi viszont láthatóan örült, mert sehogy sem tudta abbahagyni a kérdezősködést a nagybácsival kapcsolatban. Távozáskor apa, mint mindig, odaadta neki az öt yuant.

– Jaj már, Duan Zhiming öccsének is jár az öt mao kedvezmény! – vigyorgott Piros Hugi apára, miközben előkereste a visszajárót. Apa kezében az öt maót szorongatva kijött Piros Hugi házából. Teljesen megsemmisülve, nehéz léptekkel indult el az utcán. Bár szinte gyerek volt, tizenhét éves, azt azért ő is tudta, hogy egy „hős számára ezerszer inkább a halál, mint a megaláztatás”, és tisztában volt vele, hogy soha többé ebben a rohadt életben nem lesz képes lefeküdni ezzel a nővel.

Aznap este lefekvéshez készülődtek, amikor apa mobilja végül csak megszólalt. A nagynéni volt az, visszahívta apát, hogy megtudakolja, miért is kereste a délután.

Apa elmesélte neki az elmúlt napok történéseit, de a kórházról természetesen nem tett említést.

– Ezek szerint Zhiming hazament – jegyezte meg a nagynéni halgan. – Aha – mormogta apa. – A mama azt akarja, hogy ő szervezze meg a születésnap ünnepséget, nekem nem kell aggódnom miatta.

– Jó lesz ez így – helyeselt a nagynéni –, ha a mamát megnyugtatja, hogy Zhiming csinálja. Azért majd felhívom én is a bátyót, hogy megkérdezzem, miben tudok segíteni.

– És a sógorokkal meg a többiekkel mi a helyzet? – kérdezte apa. – Nekik szóltál már? Hiszen a jövő vasárnap itt van már a nyakunkon.

– Igen, szóltam – mondta a nagynéni. – Xingchenék is hazajönnék, már mindent megbeszéltem velük.

– Hogy vagytok mostanság a sógorral, Lishan? – bökte ki apa hosszas gondolkodás után.

– Nincs semmi gond – sóhajtott nagyot a nagynéni. – Shengqiang, ne aggódj miattunk, én is, a sógorod is ötven körül járunk, mi a fene

lehetne velünk? Manapság amúgy sem igen találni olyan férfit, aki-nek ne volnának ilyen-olyan ügyei.

– Lishan. – Apa agyát elöntötte a düh, de végül nem kezdett el vagdalkozni, csak ennyit mondott: – Hívj, ha tudok bármiben segíteni!

– Jó – hagyta rá a nagynéni. – Akkor mára ennyi, fekédj le te is korán! És add át az üdvözetemet Anqinnak.

Apa letette a telefont, és visszament a szobába. Anya még mindig az „Aranylakodalmat” nézte a tévében, de persze nem hiányozhatott a kezéből a könyv sem. Apa gyakran húzta emiatt, és most sem tudta megállni megjegyzés nélkül: – Chen elvtársnő, eldönthetnéd, hogy tévézel vagy könyvet olvasol! – De anya nem törődött vele: – Mi közöd hozzá? Inkább törődj a magad dolgával! – Apa a szeme sarkából a könyvre pillantott, a vörös borítón ez állt: „Sosem hunyom le a szemem”.

– Ez meg miféle könyv? Félelmetes a címe! – a könyv után nyúlt, de anya nem engedte, hogy elvegye. A negyedórás műsoridő éppen lejárt, a negyedórás reklám ideje következett. Anya beletemetkezett a könyvébe, de még odaszólt apának: – Jaj, mit értesz te! Apa valahogy nyugtalan volt, és ezt anya is megérezhette, mert felnézett a könyvből, és rákérdezett: – Ki telefonált?

– A nővérem. Téged is üdvözöl – válaszolta apa.

– Tényleg? És jól van?

– Hát, megvan – válaszolta apa, miközben lerúgta a papucsát, és befeküdt az ágyba. – Mostál lábat? Bűdös – anyának nagyon jó volt az orra, mindig kiszúrta. – Menj, mosd meg! Apa csak ekkor gondolt bele, hogy milyen sokat gyalogolt aznap. Elment hát lábat mosni, de lusta volt elővenni a lábmosó lavórt, csak megállt a mosó előtt, hogy folyóvíz alatt elintézzze az egészet.

Először a bal lábát, azután a jobbat dugta a víz alá. És ekkor hirtelen eszeveszett sóvárgás tört rá egy nő után, akivel lefeküdt valamikor az élete során, de hogy pontosan melyik is volt az, nem ugrott be rögtön, talán Zhong Xinyu, vagy Piros Hugi, esetleg „Wei Wei”? Nem, egyikük sem: Bai Yongjun felesége volt az, Deng, aki egész jó nő, csak a hasa valamivel nagyobb a kelleténél, de azért a bőr szépen feszült rajta.

Lábmosás után visszament a szobába, és ismét befeküdt az ágyba. Anya még mindig a tévét nézte, közben két kézzel szorította a vérvörös „Sosem hunyom le a szemem”-et. Apa a legnagyobb lelki nyugalommal terülhetett el az ágyon. „A fenébe is, legalább végre alhatok!”, gondolta.

NEGYEDIK FEJEZET

A család legutoljára a holdújévkor gyűlt így össze 2005-ben. A nagy eredetileg azt tervezte, hogy az év utolsó napján fogják közösen elkölteni az ünnepi ebédet, de Liu Xingchen közölte, hogy aznap ők a felesége családjához mennének, épp abban az évben házasodtak össze. Apa azzal nyugtatgatta a nagyit, hogy „ha a kis családban nincs béke, akkor a nagy családban sem lesz nyugalom”, mire a nagy csak bólintott, és végül az óév utolsó előtti napjára, 29-ére hívta össze a családot, pontban fél egyre, a Lebegő Illat étterem Rododendron Kert különtermébe.

Ki tudhatta, hogy ez lesz a nagyapa „utolsó vacsorája”, mindenki elég lazára is vette az öltözködést. Ott volt a nagynéni, a nagynéni férje, Liu Qukang, a fia, Liu Xingchen a feleségével, Zhaóval (Diandiannel a pocakjában), apa, anya, nagyapa és a nagy, csak a nagybácsi hiányzott, de a nagy örömtől sugározva jelentette be, hogy: – Zhiming Japánba utazott, ezért nem lehet ma velük.

„Annál jobb, úgysem szeretnék találkozni vele!”, gondolta apa, miközben jókedvűen kinyitott egy pálinkáspalackot, hogy a család férfi tagjai iddogálni kezdhessenek.

Csakhogy a nagy azonnal megszólalt: – Ma az újévet ünnepeljük, ezért nem leszek kerékkötője annak, hogy egy kicsit felöntsetek a garatra, főleg, ha attól jobb lesz a kedvetek, de azért mindenki tartson mértéket, ne igyatok túl sokat! – A nagynéninek is volt hozzáfűznivalója: – Shengqiang, ne hajszold bele a sógorodat az ivászatba, és te se igyál túl sokat! – Anya pedig még hozzátette: – Shengqiang, figyelmeztetek, ha nekem itt lerészegedsz, én nem foglak összekaparni! – Liu Xingchen is megszólalt: – Én vezetek, egy kortyot sem ihatok. – Liu Xingchen újdonsült felesége pedig csak némán hallgatott.

Ezt követően a három férfi – apa, nagyapa és a sógor bácsi – szépen felsorakoztatta az asztalon a poharakat, és apa mindent megtöltötte „Ötgabona-nedűvel”. – Nekem csak félig, először elég félig –

mondta a nagyapa. – Elég, elég! – Így a sógor bácsi. – Igyál nyugodtan, Shengqiang, de nekem egy keveske is elég!

Apának kezdett elege lenni ebből a sok nyámnyila férfiból, így szólt hát: – Megmondtam, ma ünneplünk, és amíg nem lesz jókedve mindenkinek, innen el nem mentek! – Azután csurig töltötte a három poharat, egyiket a másik után. Persze mondani sem kell, hogy aznap végül viszonylag rendesen becsicscentettek, a nők meg csak sipítoztak a fülükbe: – Jaj, igyál már kevesebbet! Csak mértékkel!

A leghamarabb nagyapának kellett kiszállnia. Még csak a második körnél tartott, amikor a nagyfi megkérte Liu Xingchent, hogy vegye el előle a poharat, és ossza szét a benne lévő pálinkát apa és a sógor bácsi között. A nagyapa nem szólt egy árva szót sem, csak némán szájához emelte a poharat, hogy legalább a megmaradt néhány cseppet kinyalja a fenekéről.

Nem sokkal rá a sógor bácsit is leállította a nagynéni, éppen amikor apa tölteni akart neki: – Ugyan már, Lishan, hadd igyon a sógor még egy pohárával! Ritkán van ekkora ünnep, miért nem ihatunk a kedvünkre?

– Te is vigyázhatnál magadra, Shengqiang! – szólt rá a nagyfi.

– Nem kérek többet, elég volt!

Erre apa kitöltötte az üvegből a maradék italt, majd tenyerét a pohár szájára borítva így szólt: – Hát jól van! Ha nem isztok, majd iszom én helyettetek is! De most szólok, senki ne próbáljon megakadályozni!

Belátták, hogy nincs mit tenni, de anya képtelen volt megállni megjegyzés nélkül: – Hát akkor igyál csak, ha már a mamát sem érdekli, akkor én mit tehetnék?

Jó volt aznap a hangulat, apa sem ivott többet a kelleténél, bár miután végzett a pálinkával, győzködni kezdte a sógort, hogy osztozzanak meg egy üveg sörön, és ekkor újra próbálkozott a nagyapánál is: – Apa, egy kis sört? – Apád köszvényes, még hogy ő sört? – dohogott a nagyfi.

Majdnem három óra volt, mire végeztek az ebéddel, aztán mindenki indult a dolgára. A Lebegő Illat étterem bejáratában a nagynéniék Liu Xingchen autójába szálltak be, ő vitte vissza őket a városba. A nagyit és a nagyapát anya szállította haza, apa pedig – mondván,

úgyis csak egy köpésre van –, gyalog indult útnak. A nagyi még örült is, így legalább nem kellett elviselnie az alkoholos leheletét.

Apa intett nekik, és nem túl biztos léptekkel hazafelé indult. Hideg szél csapott az arcába, mindenfelé gyerekek petárdáztak. Zsongott a füle a sok durranástól, amikor egyszer csak bevillant neki, hogy Liu Xingchen felesége, Zhao gyermeket vár. „Fia kell, hogy szülessen!”, gondolta, „Már így is túl sok az erőszakos nő ebben a családban!”

Abban az évben augusztus végén megszületett Diandian, akinek az apai nagyapja hivatalosan a Liu Shangqian nevet adta. Ugyan fiú lett, de nem sokkal azután a nagyapa meghalt, így a férfi-nő arányt a kis jövevény sem tudta megváltoztatni a családban.

Az egy hónapos ünnepségére a nagyi nem ment el, mert érthetően nem volt abban a hangulatban. De rá egy vagy két hónappal a sógor bácsi egyszer csak felhívta apát.

– Shengqiang! – mondta halkán a telefonba. – Nagy szívességet szeretnék kérni tőled! – Mi volna az sógor, mondjad! – Apa világéletében az egyenes beszédet szerette, a család férfi tagjai közül ő volt az, aki végül mindig talált megoldást bárki problémájára. Kíváncsian várta, hogy miről lehet szó. A sógor bácsi, aki kádercsaládba született, néhány év kötelező vidéki munka után a Tartományi Párttitkárság panaszirodáján találta magát, és most már több évtizede ott dolgozik. Lehet, hogy ettől a munkától zavarodott meg olyannyira az agya, hogy éppen apához fordult, segítsen neki Pinglében az új lakónegyedben lakást bérelni, mondván, egy barátjának volna szüksége rá.

Apa, férfiember lévén, azonnal tudta, honnét fúj a szél. „Barát, barát, talán inkább barátnő!”

A vonal túl felén a nagybácsi hebegett-habogott, apa nem tartotta valami túlzottan mulatságosnak a dolgot, de azért nem is káromkodott bele a telefonba: „Liu Qukang, te szemét barom, ezt sosem néztem volna ki belőled! Átkozott nagy szerencséd van, hogy a nővéremmel kötötted össze az életed, mert pénzt alig keresel, mégis pucos holmikban jársz, menő az autód, és azt hiszed, most már szeretőt is tarthatsz?”

Az igazat megvallva ennek a dolognak is megvolt a maga előzménye. Apa a dolgozószobájában ült, a hamutálcából egy félig elszívott

cigaretta lógott ki, a gondolatai '96-ban jártak.

Már csak néhány nap volt hátra a holdújévig, apának nem volt egy szabad perce sem: gyári dolgozókkal, partnerekkel és különböző vezető hivatalnokokkal vacsorázott, sokakat meg is ajándékozott ez alkalomból. Azt sem tudta, hol áll a feje. Egyszer csak késő éjszaka megcsörrent a telefonja. De hol volt aznap este anya? Ja, igen, akkoriban éppen külön szobában aludtak.

Átlagos férfihang szólt bele a telefonba: – Xue úr! A barátját, Liu urat, és még néhány ismerősét behoztuk a rendőrsre. Hajlandó fizetni, és jól állni értük?

Apának nem ugrott be azonnal, hogy ki az ördög az a Liu úr: – Hogy a rosseb enné meg, ki a fene szórakozik itt velem? Ez valami rossz vicc éjnek évadján?

A vonal túl felén motoszkálás hallatszott, aztán a sógor bácsi szólt bele a telefonba. – Shengqiang, én vagyok az, a sógorod – szólt bele alig hallhatóan –, na, hát az a helyzet, hogy itt vagyok, a Déli Utcai Rendőrsön, és támadt némi gondom, nekem meg a haverjaimnak. Ne haragudj, hogy téged zargatlak, de esetleg kölcsön tudnál adni háromezer yuant? Holnap visszaadom.

Apa fejében hirtelen összeállt a kép. Nem sokkal előtte Zhong Shizhong figyelmeztette: – Shengqiang, kerüld el a napokban az Örömök utcáját! Újév környékén a fakabátok is szeretnek egy kis plusz pénzt keresni, és az ottani haveroktól tudom, hogy rá fognak szállni arra a környékre!

Erre már apa is elnevette magát: – Mi az, kilencvenvalahányban talán a fejemet veszik egy kis kurvázásért? Különb is, ki a fene merne bevinni engem itt Pinglében?

– Akárhogy is, jobb, ha mostanság nem mész oda, én mindenestre szóltam! – tette hozzá komolyan Zhong Shizhong.

Apát eléggé felhúzta, kissé belebokszolt a barátjába: – Te sem vagy normális, mondhatom, amikor a kurváknál razziáznak, rögtön én jutok eszedbe?

Hát így történt, aznap este kiborult a bili, és mit volt mit tenni, apa felkapott magára valamit, és anya kocsijával a rendőrsre hajtott a nagybácsiért. Két rendőr volt aznap szolgálatban, akik a sógor bácsit meg a többieket a kanapéra ültették a belső irodában, még teát is

vittek nekik papírpohárban. Miután apa megérkezett, nagyon készségesek és udvariasak voltak vele, hiszen őt mindenki ismerte Pinglében. Átadta a pénzt, ők meg elengedték a sógor bácsiékat, és apa még akkor éjszaka visszavitte őket Yong'anba.

A sógor bácsi haverjai egész úton meghúzták magukat, úgy ültek ott, mint a kappanok, de a sógor bácsi az anyósülésen vég nélkül hálálkodott és magyarázkodott: a kollégákkal elmentek a Sárkányforrás-hegyre megünnepelni az újévet, és úton hazafelé néhányan felvetették, miért ne mennének el Pinglébe az Örömök utcájába szórakozni még egy keveset, ő meg, mint félig pinglei, készségesen kalauzolta őket, de szerencsétlenségükre belefutottak a rendőrökbe.

– Shengqiang, kérlek, ne beszélj erről a nővérednek! – kérte végül tétován a sógor bácsi. – Ugyan, sógor! – Apa a reflektorfényben úszó utat nézte. – Hová gondolsz? Már miért beszélnek neki a férfiak dolgáról? Nyugodj meg! Amúgy sem történt semmi eget rengető! Egyszerűen balszerencséd volt! A sógor bácsiban csak ekkor tudatosult, hogy Shengqiang már nem az a kisfiú, akit tíz-egynéhány éves korában megismert. Megigazgatta a szemüvegét, és így szólt: – Sajnálom, hogy ennyi gondot okoztam, Shengqiang! Ebben a családban leginkább rád számíthat az ember.

Apa szívta a cigarettát, és arra gondolt, hogy azon az estén felémelt egy nehéz követ, amit aztán, hogy a franc esne belé, a saját lábára ejtett. Csakhogy valójában őszintén meghatódott a sógor bácsi szavaitól. Végezetül így szólt hát hozzá: – Sógor!

Régóta ismerjük egymást, mi szükség a fölösleges körökre?! Ha bármiben tudok segíteni, majd csak megoldjuk valahogy!

Egyrészt akkor a szavát adta, másrészt meg kinek volna jó, ha a nagynéni fülébe jutna a dolog. Ha viszont nem segít, Liu Qukang úgy is valaki máshoz fog szaladni, ez már csak így alakult. Jobb nem kitergetni a családi szennyest, főleg, ha csak egy nőről van szó.

Összeszorított foggal bérelt hát a sógor bácsinak egy lakást, ott, ahol az kérte, az új lakónegyedben egy újépítésű házban, nappali, két háló, berendezve és mindennel felszerelve. Amikor a nagybácsi eljött, hogy átvegye a kulcsokat, egy rakás magyarázattal állt elő, hogy a barátja vidéki, nem ismer senkit, és csak átmenetileg szándékozik itt maradni, blablabla...

Apa alaposan szemügyre vette a sógor bácsit, ezt az ötvenes férfit: haját hollófeketére festette, orrán aranykeretes szemüveg, egész jól tartotta magát, még viszonylag műveltnek is tűnt – de úgy süketelt ott, mint valami könnyűvérű nőcske.

Végső soron ez is a nagyi számlájára írható. '80-ban vagy '81-ben a nagynéni összejött Qin Chuannal a Gabonaellátó Központból. Nagyon jól alakult a kapcsolatuk, a nagyi mégis azt akarta, hogy Lishan a jövőbeli sógor bácsival fűzze szorosabbra a szálakat. – Liu apja járási katonai káder, az egész család tanult és művelt. Ha városi családba házasodsz, az emberek felnéznek majd rád. Lishan, hallgass anyádra, én rosszul házasodtam, és te is tudod, milyen élet jutott nekem. Ha idevalósi férfihoz mész hozzá, még ha a legjobbat hozod ki belőle, az akkor is csak ilyen. Nem akarom túlbeszélni, mert szerintem te magad is tisztában vagy vele, hogy semmi értelme sokáig itt maradnod ebben a porfészekben. Nem kényszerítelek, csak elmondom, amit gondolok, a végső döntés természetesen a te kezében van. – Apa a saját fülével hallotta mindezt, és azt is, hogy a nagynéni egész éjszaka sír a szobában. Apa akkor még csak tizenöt éves volt, a nagynéni pedig huszonhárom-huszonnégy, most viszont... egy szempillantás alatt a negyvenes-ötvenes éveikben járnak, sőt van már egy néhány hónapos kis unoka is, no meg persze ott van a sógor bácsi húsz-egynéhány éves szeretőije – és mindez tulajdonképpen a nagyi miatt!

Apa aznap érezte először, hogy valójában mekkora teher törődni a másik dolgával, és az is ekkor tudatosult benne, hogy ez a család úgy, ahogy van, elcseszett. Ő beköltöztette a szeretőjét, Zhong Xinyut a nagyi felé, most meg itt a sógor, aki szép titokban szintén szeretőt tart. Aznap úgy érezte magát apa, mint egy igazi családfő: – Sógor, fél évre kifizettem előre, de aztán becsüld meg magad! – e szavak kíséretében adta át a kulcsokat a sógor bácsinak.

A „becsüld meg magad” kifejezést apa a nagytól tanulta, de egy jó ideje tudja már, hogy valójában baromság az egész... a nagynéni idővel persze felfedezte a nagybácsi ügyködését. Apa sosem mert rákérdezni, hogy hogyan, a sógor bácsi meg valószínűleg nem mer-te beköpní apát, így lehet, hogy a nagynéni soha életében nem fogja megtudni, hogy azt a lakást valójában ő bérelte a sógor bácsinak.

Apa úgy érezte, ez volt a legrondább dolog, amit valaha is nő kontójára elkövetett.

Külön dolog, hogy mit gondol az ember, megint más, hogy mit mond, és az is, hogy végül mit cselekszik. Apa másnap munkába menet, talán végig sem gondolta az egészet, azonnal hívta Zhong Xinyut. Jó néhányszor kicsöngött a telefon, de nem vette fel senki. Apa kényelmesen elhelyezkedett az Audi puha hátsó ülésén, de valahogy mégsem érezte kényelmesen magát. – Téged hívott Xinyu? – kérdezte Zhu Chenget.

– Tessék? – Zhu Cheng adta az értetlent, de közben a visszapillantó tükörben apát nézte. – Hívott téged Xinyu...? – kezdte apa újra.

– Xinyu? – Zhu Cheng könnyedén befordult a sarkon. – Nem. – Szólj, ha hív! – kérte apa.

– Rendben.

Az autó újabb kereszteződéshez érkezett, és a Mennyei Gyönyör Áruház előtt most is, mint mindig, dugóba kerültek. Lehetett hétköznap vagy hétvége, fújhatott szél vagy eshetett az eső, ez a hely mindig dugig volt lófráló emberekkel. De Zhu Cheng most nem dohogott, nyugodtan ült a vezetőülésben, jobb kezével a kormányon dobolt. – Zhu Cheng, mekkora is a kölköd? – kérdezte váratlanul apa.

– Nemsokára kétéves.

– Szalad az idő! – Apa az embereket nézte az ablakon túl – mint megannyi totyogó kacska –, közöttük jó néhány ismerős arc. – Lehetetlen! Már kétéves? Hiszen a minap te is még csak huszonkettő-huszonhárom voltál! – Hol van az már! – vágta rá Zhu Cheng. – Tényleg szalad az idő, túl vagyok már a harmincon. Megöregedtem! – Még, hogy te megöregedtél? – nevetett apa. – Ezek a legszebb évek! Ne mondd már, hogy öreg vagy! Akkor mit szóljak én? – Főnök, te aztán egyáltalán nem vagy öreg. Úgy festesz, mint egy fiatal srác! – Zhu Cheng végre talált egy kis rést, amelyen keresztül ki tudott hajtani a tömegeből, hogy végre tovább mehessenek a babpürégyár felé.

Egy konkrét esethez köthető, hogy apa életében először úgy érezte, hogy megöregedett. Egy évvel ezelőtt lehetett, igen, tavaly volt,

éppen, amikor betöltötte a negyvenet. Zhong Shizhong és még néhány haverja unszolta, hogy menjenek el velük megünnepelni a születésnapját. Valójában minden úgy zajlott, ahogy általában szokott – alkohol, cigaretta, kaja, nők –, és amikor már rendesen felöntöttek a garatra, elkezdtek hangoskodni, trágárságokat kiabálni, disznó vicceket mesélni, jókat nevetve nem túl dicsőséges fiatalkori botlásai-kon. Este nyolc vagy talán kilenc óra lehetett, amikor Zhong Shizhong – aki addigra már rendesen leitta magát –, magához húzta az egyik pincérlányt, és az istenért el nem engedte volna. (Aznap Gao Tao nem volt velük, különben Zhong Shizhong nem mert volna ilyen otrombán viselkedni.)

– Kislány, igyál velem egy pohárával! – ordította Zhong Shizhong. Kezét a felszolgáló dereka köré fonta, s éppen azon volt, hogy fejét a lány melléhez szorítsa. – Hé, Zhong bátyám! – Apa nem bírta télenül nézni, sietve a lány segítségére sietett, lefejtette róla Zhong kezét: – Hékás, fogd már vissza magad! – Fogjam vissza magam! Fogjam vissza magam? Te kiről is beszélsz? – Zhong Shizhong vérben úszó tekintetét az asztalról apára emelte: – Xue Shengqiang, éppen te akarsz nekem leckét adni, akinek van egy otthon, miközben kitar egy másik nőt? Mondtam-e én neked valaha is ebben a bűdös életben, hogy fogjad vissza magad? Ha már itt tartunk, kettőnk közül melyikünknek is kellene inkább visszafognia magát? – az alkoholtól eltorzulva fröcsögte mindezt apa arcába. Az asztalnál senki meg sem mert nyikkanni, nagyon kínos volt a helyzet. Zhong csak nemrég vesztette el a feleségét, Gao Yangot, aki hasnyálmirigyrákban szenvedett. Még negyven sem volt! A gyerekkori barátok közül mindenkit megrendített az eset. – Gao Yang még nálam is fiatalabb volt négy hónappal! – állapította meg szomorúan anya. De nem lehetett mit tenni. Apa ezért hívta meg gyakrabban ebben az időben Zhong Shizhongot.

Apa nem igen látta be, de matt részeg volt már ekkor, és eszébe sem jutott ebben a pillanatban Gao Yang halála. Azon morfondírozott, hogy tudná kivágni magát ebből a kellemetlen helyzetből. „Az ördögbe is, mit képzelsz magáról ez a Zhong Shizhong, hogy meri felhánytorgatni nekem Zhong Xinyut?”, háborgott, de végül nem szólt

egy árva szót sem, csak visszatolta a pincérnőt Zhong Shizhongnak. Felállt, teletöltötte a poharát, meg Zhongét is, hogy koccintson vele.

– Zhong bátyám! – emelte magasba a poharát apa. – Soha többé ne beszélj velem ilyen hangon! Való igaz, talán én is eltévesztettem a házsámot! Bátyám, ma csak az a fontos, hogy jól érezzük magunkat! No de meglásd, három pohár pálinkát fogok lehajtani vezeklés-képpen!

Megivott egy pohárral, azután még eggyel, és azt követte volna a harmadik is, amikor a haverok közül valaki próbálta megakadályozni: – Shengqiang, Shizhong, eleget ittatok már, hagyjátok abba, a pálinkát nem lehet így vedelni! – Apa ellökte magától az aggodalmaskodó kezét, és szájához emelte a poharat. De nem ám kupica volt az, hanem söröskrigli, legkevesebb másfél deci pálinkával, amit azután apa nagy kortyokban le is döntött a torkán.

És ez volt az a pillanat, amikor apába belenyilallt, hogy megöregedett. Még csak az ital felénél tartott, amikor hirtelen úgy érezte, neki vége, nem pálinka folyik le a torkán, hanem az élete. Szeme elhomályosult, orra bedugult, alig kapott levegőt, ujjai görcsbe rándultak. Mikor a pohár teljes tartalma leért a gyomrába, muszáj volt a székre rognia.

A többiek a teremben halálra rémültek. Zhong Shizhong mesélte később, hogy apa teljesen elsápadt: – Olyan volt a színe, mint az áldozati pénznek! – Fejvesztve odatolult köré mindenki: az egyikük a pulzusát tapintotta, a másik a légzését vizslatta, ablakot nyitottak, vizet töltöttek, a hátát ütögették.

– Shengqiang! Shengqiang! – apa hallotta, hogy mindenki az ő nevét kiáltozza, és kotkodácsolnak, mint a csirkék az ólban, mintha valami nagy baj történt volna. Jaj, nem lehetne egy kicsit halkabban?”, morgolódott apa, de csak magában, mert egyetlen hang sem jött ki a száján.

Ott tolonganak a szavak a gégéjében, mégsem tudott megszólalni, csak nézte a körülötte sürgölődő emberszerű árnyakat, akik mint valami színpadi előadás szereplői táncolták körül. Zhong Shizhong hozzáhajolt, és olyan erővel nyomta meg a köldökét, hogy apa fájdalmában a nadrágjába vizelt.

Egy pincérlány vette legelőször észre: – Jaj, pisi, pisi van a földön!
– mutatott a földön lévő tócsára.

Apa nadrágját átázta a húgy, és a szőnyegre csepegett – bűz terjengett.

De apa még ekkor is úgy akart tenni, mintha mi sem történt volna, miközben a többiek már félholtak voltak a rémülettől: – Hívjátok a mentőket! Gyorsan hívja már valaki a 120-at!

„Jaj, halkabban már!” A ricsaj volt az, ami apát kis híján halálba kergette, oda akart mondani nekik, de még mindig nem tudott megszólalni. Csak Zhong Shizhong karjába sikerült belecsimpaszkodnia, épp abba a kézbe, amely nem sokkal előtte oly gyilkosul belenyomott a köldökébe.

– Shengqiang! Shengqiang! – ragadta meg Zhong Shizhong könnybe lábadt szemmel apa kezét, aztán el is bögte magát.

„Faszfej, te meg minek bögsz? Nem vagyok a szeretőd, és még csak nem is haldoklom!”, dühöngött magában apa.

Nagyjából így zajlott. Öt perc elteltével, de lehet, hogy hét-nyolc perc is megvolt az, apa valamelyest összeszedte magát, és Zhong Shizhong kezébe kapaszkodva lassan, nagyon lassan végre kinyöngött egy mondatot: – Jaj, hogy a franc esne belétek, halkabban már!

Ki más tudhatott róla, mint azok, akik aznap ott voltak az étteremben, hogy Xue Shengqiang három pohár pálinkától a nadrágjába vizelt – és természetesen áldásos lett volna, ha ez így is marad. Amikor apa már fel tudott egyenesedni a széken, így szólt a haverokhoz: – De erről aztán egy szót sem! Kitekerem a nyakát annak, akinek eljár a szája!

Természetesen aznap nem ivott többet, sőt egy álló héten át egy kortyot sem ivott. „Jaj, nem fogok ennyit vedelni!”, fogadkozott a haveroknak egy pohár meleg gyümölcslével a kezében.

Zhu Cheng jött érte kocsival, kiegyenlítette a számlát, azután átöltöztette az útközben vásárolt nadrágba. Apa új embernek érezte magát. – Az Elegáns Udvarba – utasította Zhu Chen-get.

Nem a nagyihoz ment, hanem Zhong Xinyuhöz. Először lezuhanyozott, azután mindketten befeküdtek az ágyba. De Zhong Xinyu csak nem nyughatott, kezével apa nadrágjában matatott: – Jaj, túl

sokat ittam, aludnom kell! – magyarázkodott apa, miközben kihúzta a nadrágjából a kezét.

Zhong Xinyu valószínűleg kissé bosszús volt, de nem mutatta, fejét kedvesen apa vállára hajtotta, és így szólt: – Akkor aludj, aludj csak!

Apa orrát megcsapta a lány hajából áradó samponillat. – Te melyik évben születted? – kérdezte váratlanul.

Zhong Xinyu megmondta az évet. – Hogy te milyen fiatal vagy! – vágta rá apa. – Ha az utcán látnálak, kislánynak gondolnálak.

Zhong Xinyu elvigyorodott: – Xue bátyó, ne mondj már ilyeneket! Ennyi idős vagyok és kész, talán nem vagyok elég nagylány?

– Jaj, dehogynem, csak megöregedtem – paskolta meg apa Zhong Xinyu vállát.

– Még hogy te? De hiszen Xue bátyó, te aztán felveszed a versenyt bármelyik fiatal sráccal! – mondta kedvesen Zhong, hideg combja lágyan simult apáéhoz.

Vigasztalni próbálta, de apa tisztában volt vele, hogy a kenyere javát már megette, egyszer és mindenkorra a múlté az a sok hatalmas ölelkezés meg hempergés a feneküket szégyentelenül égbe mereszítő nőcskékkal. Eszébe jutott Zhong Shizhong tanácsa: – Shengqi-ang, nem akarom fölöslegesen jártatni a számat, hiszen te is tudod jól, hogy nem ártana végre megbecsülnöd magad.

Apa ettől fogva elhatározta, hogy nem fogja esztelenül hajszozni az örömeiket, ami számára annyit jelentett, hogy vagy Zhong Xinyuvel, vagy anyával, vagy az éppen aktuális szeretőjével fog csak ágyba bújni. A lényeg, hogy hátat fordított addigi, mérhetetlenül züllött életének, és a továbbiakban nem mozdult rá minden nőre, akit csak látott. Elhatározta, hogy nem fog ekkora nagy baromságokat művelni! 2006-ban, a negyvenedik születésnapján hasított belé, hogy megöregedett.

Persze külön dolog, hogy mit gondol az ember, megint más, hogy mit mond, és az is, hogy végül mit cselekszik. Mert hébe-hóba, például, amikor egy különlegesen kedves ügyfél vagy egy könnyűvérű nőcske mindenáron hármában akarta vele csinálni egy hotelszobában, azért nem akart ő semmi jónak az elrontója lenni. Szendvicsbe helyezkedtek hát, és összevissza kúrta azt, amelyik épp jobb pozíci-

óban volt. Másnap reggel vizelés közben viszont már csak káromkodott és fogadkozott a fürdőszobában: „Soha többé! Hogy a franc esne belé, soha többé ebben a bűdös életben!” – Csakhogy nagy volt rajta a nyomás, mert az egész nyavalyás bábapürégyárban mindenki használhatatlan volt, ha ügyféllel kellett jópofizni, vagy egy jó üzletet kiénekelni, esetleg új terméket piacra dobni. Apa – Zhu Chenget leszámítva, aki legalább valamelyest rugalmas volt –, saját magán kívül nem igen számíthatott senkire. Egyszer egy étterem különtermében üldögélt, amikor befészkelte magát az agyába egy furcsa gondolat: „Lefekhetsz akárhányszor egy nővel, az akkor is csak egy nő marad. A férfiakkal ellenben egészen más a helyzet, mert ha megiszol velük két-három palack pálinkát, esetleg együtt kurváztok néhányszor, máris életre szóló barátság köttetik.” Amikor ezt így végiggondolta, emelte poharát a Yong’an Chenghui Szupermarkettel megkötendő üzletre, azután lehajtotta a fejét. A nadrágját szemlélte, és azon morfondírozott, hogy valahogy ki kellene törnie ebből a le-targiából. Ekkor lépett oda hozzá az egyik fiatal felszolgálólány, aki így szólt hozzá: – Főnök, miért ilyen rossz ma a kedve? – Hú! – sóhajtottapa. Azzal a lendülettel már át is karolta a lányt, arcát hófehér, sima kebleibe fúrva mélyen beszívta a levegőt, és rögtön enyhült a feszültség. – Miféle főnök? Te is, én is csak másokat szórakoztatunk! De mi lenne, ha ma egymást szórakoztatnánk?

A többi lány vihogásától visszhangzott a különterem. Aznap este ő, Xue Shengqiang lett ismét a „szeparék császára”. Több lány is ott sürgölődött körülötte, az egyik a teát hozta, a másik a vizet töltötte, a harmadik a combját simogatta, a többi férfi pedig csak irigykedve leste, mi a titka e mágikus vonzerőnek. Apa ekkor már tudta, hogy ez az üzlet „már nem szalad el”, és rögtön jobb lett a kedve. „Öregember nem vénember”, gondolta. A szerszáma felágaskodott, ami gyors cselekvésre ösztökélte.

„Drága italok és kávé, dús parfümillat és szeretők – elillannak mind, mint a szél”, ezzel nagyon is tisztában volt. Amikor belépett a gyár kétszintes irodaépületébe, eléjött Zeng, az irodavezető, hogy közölje, „Duan tanár úr az irodában várja”. Apának görcsbe rándult a gyomra. Az igazgatói irodában látja, hogy Duan Zhiming ott ül hatalmas íróasztala mögött, és az ő asztali naptárát forgatja. Apa agyát

előntötte a düh: „Én töröm itt magam, hogy összevakarjak valamit a nyavalyás babpüréből, a belem is kilóg, mire felküzdöm magam ebbe a székbe, te megjössz, és egyszerűen leteszed a segged a helyemre?”

– Shengqiang, hát megjöttél? – pattant fel a nagybácsi, hogy bárátságosan üdvözlje.

– Jó korán jöttél, bátyó! – mosolygott rá apa. – Nem vagy éhes?

– Nem. Reggel elmentem a Hét Halhatatlan hídjához, és ettem ott egy tál disznóbeles tésztát. Ugyanolyan finom, mint régen! – mondta a nagybácsi egy sóhaj kíséretében, azután visszaült a székre.

Mit volt mit tenni, apa a szemközti székre telepedett le, kettejüket egy világ – a valóságban a hatalmas íróasztal – választotta el egymástól, és az ő helyén most a nagybácsi ült.

– Hé! – csapott az asztalra apa. – Még hogy disznóbeles tészta, este elviszlek valami igazán jót enni! A Lebegő Illat étteremben a friss osztriga, no, hát az aztán tud valamit! – Shengqiang! – nevette el magát a nagybácsi. – Neked, aki nap mint nap a „szülőföld vizét issza”, talán fel sem tűnik már Pingle valódi varázsa, de én, aki egész évben úton vagyok, gyakran semmi másra nem vágyom jobban, mint egy tál disznóbeles tésztára frissen sütött ezerrétegű lepénnyel, amit a Hét Halhatatlan hídjánál árulnak. Nincs is ennél finomabb! Na jó. Apa Zenghez fordult, aki kinn volt az előtérben: – Hozzál nekünk két csésze teát!

– Virágos *Maofeng*-et– tette hozzá.

Mielőtt belekezdték volna a komolyabb beszélgetésbe, megvárták, míg Zeng kitölti a teát. Apa addig is bemutatta a „jobbkezét” a nagybácsinak, és megkérte Zenget, hogy legyen mindenben segítségére Zhimingnek a születésnap előkészületekben.

A forró tea égette a száját, de apa hozzá volt szokva. Az üvegpo-hárban úszkáló zöldessárga tealevelek és vajszínű krizantémszirmok üdítően hatottak a testre és a lélekre. Egy csomag Kékfehér márkájú virágos *Maofeng* tea három yuanba kerül, már a nagyapa is ezt a márkát itta, ráadásul mindenhol megegyezik az ára, kicsit olyan ez, mint a lányok tarifája az Örömök utcájában – minden kuncsaftnak ugyanaz. Apa arrébb fújkálta a tealeveleket, beleszürcsölt a teába, és kissé máris megnyugodott.

A nagybácsi nem szólt egy szót sem, Zeng irodavezető udvariaskodó mondatai, akár a tollpihék, ráragadtak az arcára.

– Bátyó – törte meg a csendet apa. Már ahhoz sem volt kedve, hogy legalább magában káromkodjon egyet. Udvariasan folytatta: – Nem lehetett könnyű elintézned, hogy ilyen elfoglalt ember létedre hazajöhess megszervezni a mama születésnapját. – Mégiscsak ke-rek nyolcvan év – kezdte a nagybácsi –, ráadásul nem volt egyszerű élete. Ez a legkevesebb, amivel mi, gyerekei tartozunk neki. – Repül az idő – mondta apa –, máris nyolcvanéves lett...

– Bizony – sóhajtott nagyot a nagybácsi –, apánk, ha élne, nyolcvanhat vagy nyolcvanhét volna. – Nyolcvanhat – vágta rá apa –, az Őszközép ünnepén lépne a nyolcvanhetedikbe. Az Őszközép ünnepén lenne nyolcvanhét éves. Apán elhatalmasodott a szomorúság, ahogy ez így megfogalmazódott benne. A nagy most ünnepli a nyolcvanadik születésnapját, de a nagyapa már sosem fogja megélni a nyolcvanhetediket.

Apa utoljára a nagyapa temetésén találkozott a nagybácsival, amelyen a népes családból mindössze hárman vettek részt: apa, a nagybácsi és Liu Xingchen. A nagynéni is hazautazott, de ő az Elegáns Udvarban a nagyira vigyázott, és anya is velük volt. Eredetileg Liu Qukang, a sógor bácsi is úgy tervezte, hogy eljön a temetésre, de az utolsó pillanatban közbejött neki valami, Zhao pedig éppen terhes volt, és ezért nem akarták kitenni ennek a stressznek. A nagy kívánságára nagyon egyszerűen zajlott minden, és végül csak ők hárman vettek részt a temetésen: elsőszülöttként a nagybácsi vitte az urnát, és a temetőszolgák, mint valami kacsafalkát, terelgették őket a Tisztaforrás folyóhoz, nagyapa végső nyughelyéhez. Aznap vajon esett az eső? Igen, egészen biztosan, apa emlékezetében élénken megragadt, hogy tocsogott a bőrcipője. A temető, akár egy hatalmas sakktábla. A négyszögletes sírok között botorkálva végül csak eljutottak ahhoz az asztallap méretű sírhelyhez, amely mindent egybevetve sem volt nagyobb egy négyzetméternél. Az egyik végében egy oldalára fektetett sírkő hevert. – Bátyó, hogyhogy ilyen kicsi ez a sír? – kérdezte összehúzott szemöldökkel apa a nagybácsit. – Amikor nagyapa kórházba került, mindketten mást-mást intéztek: apa a kórházat és a hamvasztást, a nagybácsi pedig önként vállalko-

zott arra, hogy elrendezi a sírhely és a sírkő körüli teendőket. Zhong Shizhonggal vitette el magát a temetőbe.

– Shengqiang! – A nagybácsi hanghordozása kiköpött a nagyie volt. – Az emberből a halála után nem marad más, mint hamu, és a nagyobb városokban már nem is kapni mást, mint parányi urnahelyeket, csak ilyen Pingléhez hasonló kisvárosokban találni még nagyobb sírokat. Apa meg amúgy sem volt hivalkodó típus soha életében. Ráadásul egy idős ember temetése sosem akkora szomorúság, csak a test megtér pihenni, te talán nem így gondolod? – Bácsikám! – sietett Liu Xingchen az apja segítségére. – A fő, hogy szép és rendezett. Aki szeretne, ki tud jönni a sírhoz. Valóban szép és rendezett volt: márványlapok bélelték az aprócska gödröt, amelybe a nagypapa urnáját helyezték, aztán, szintén egy márványlappal, befedték a gödröt. De apának még annyi ideje sem volt, hogy megbizonyosodjon róla, a temetőszolgák vízszintesen rakták-e rá a fedőlapot, mert már rá is kenték a habarcsot – egy húsos batyu sem főtt volna ki ennyi idő alatt. A nagybácsi mégis hajlongva mondott köszönetet, és osztogatta nekik a cigarettát.

Azok meg begyújtottak egy petárdafüzért, a nagy durrogás közepette mindent beborítottak a piros papírfecnik, azután gyújtottak még néhány gyertyát és füstölőt.

A *koutou* -t, a földre borulást is a nagybácsi kezdte, de aznap tényleg nem volt valami kegyes az idő, az eső lucskosra áztatott mindent. A földet szürke hamu borította, piros petárdamaradványok heverték szerteszét. – Nincs itt valami, amit lerakhatnánk a földre? – kérdezte a nagybácsi az egyik temetőszolgát. – Tiszta mocskok lesz a nadrágunk. – A temetőszolgák előrelátóan hoztak magukkal nejlont, arra térdelt rá a nagybácsi, hogy azután annak rendje és módja szerint, háromszor egymás után leboruljon a földre.

Apa következett utána. A sír elé lépett, félrerúgta a nejlont, azután letérdelt a sárba, és fejét háromszor keményen a latyakos földhöz verte. – Elég, Shengqiang! – Aztán ne csodálkozz, ha a nadrágodból semmi sem marad! – jegyezte meg a nagybácsi.

Apa nem szólt egy árva szót sem, csak kissé hátrébb lépett, de fekével már a szomszéd sírkövének ütközött. Lehajolt, visszaterítet-

te a nejlont a földre, és így szólt Liu Xingchenhez: – Gyere, Xingchen, add meg te is a tiszteletet a nagyapádnak!

Liu Xingchen is leborult háromszor a földre, és ezzel – legalábbis úgy gondolták –, vége is volt az egésznek. De odalépett hozzájuk a temető gondnoka, valami kezelési díjat akart beszélni.

– Miféle kezelési díj? – húzta össze a szemöldökét a nagybácsi. – Hogy képzelik? Egy állami intézmény miféle díjat akar még rólunk le-gombolni? Amikor a sírhelyet és a sírkövet kifizettem, egyértelműen közölték, hogy nincs más költség. A gondnok magyarázkodni kezdett: – Duan úr, ez itt szabály, mindenkinek fizetnie kell, évente egyszer.

– Maguk aztán tényleg követhetetlenek! – A nagybácsi teljesen kijött a sodrából. – Sok mindent láttam az életben, de hogy kezelési díjat szedjenek a temetőben, ez valami egészen új! Miért nem akkor szóltak, amikor mindent kifizettem? Ha tudok erről, még az is lehet, hogy nem itt veszünk sírhelyet! – Nem úgy van az, uram! – szólalt meg ismét a gondnok. – Ez a költség minden temetőben egyforma. – És mennyi az annyi? – robbant ki apából, mint a mennydörgés. – Évente ötven yuan, de ha tíz évre előre kifizetik, kapnak tíz százalék kedvezményt. – Előhúzott egy árlistát, amelyen ott virított a hivatalosnak tűnő pecsét. – Na de mire fizetünk? – vette kezébe Liu Xingchen az árlistát, hogy alaposabban szemügyre vegye. – És meddig kell kifizetnünk? – Nem érdekes! Kifizetjük! Kifizetjük! – tépte ki kezéből apa a papírt. – Kifizetek száz évet, az elég lesz? Vagy legyen tízezer? Most százat fizetek, de ha nem elég, jöjjön el a többiért! A Nyugati kapunál a Rododendron Babpürégyárban megtalál, Xue Shengqiangot keresse! – Shengqiang! – A nagybácsi bal kezével megragadta apa karját, tenyere sima volt és síkos. – Itt nem pénzről, hanem elvekről van szó. – Milyen nyavalyás elvekről beszélsz? – kiabált rá apa, talán életében először, a nagybácsira. – Fizessük ki, és kész! Én amúgy is költeni szeretek a legjobban! Pénz, papír, egyre megy! Akkor most száz évet kifizetek! És valóban ki akarta fizetni a száz év kezelési költségét, tíz év kedvezménnyel összesen kilencven évet, ami évi ötven yuannal számolva négyezer-ötszáz yuan. A Tisztafolyó Temető gondnokának elkerekedett a szeme, ő ilyen még életében nem látott.

– Uram, kártyával fizet?

– Kézpénzzel! – vágta rá apa, miközben előhúzta a zsebéből a dagadt bőrpénztárcáját, amely leginkább egy kézigránáthoz hasonlított, abból pedig negyvenöt piros bankót vett előtt, és az asztalra csapta: – A pénzt odaadtam, de aztán rendben tartsák nekem azt a sírt!

– Jaj, uram, ez csak természetes! – A gondnok a pénzt számolta, a nyugtairást a mellette álló férfira bízta.

Ezután apa kezében a nyugtával kilibbent az irodából, a nagybácsi és Liu Xingchen az Audi mellett várta. Zhu Cheng aznap nem volt ott, apa vezetett.

– Shengqiang! Ez meg mi volt? Az egy dolog, hogy van pénzed, de minek így elherdálni? – sóhajtott nagyot a nagybácsi.

Apa szó nélkül beült a kocsiba. Visszavitte őket az Elegáns Udvarba.

Mire a nagyihoz értek, természetesen már szent volt közöttük a béke, senki sem merte felhozni a százéves kezelési díjat, mindenki csak azzal volt elfoglalva, hogy a lehető legkellemesebbé tegye a nagyi számára ezt a szomorú napot. Tang néni készítette az ételt, volt minden bőségesen, csirke, kacsa, hal, disznó és zöldségek. Jókedvűen eszegettek, de a nagyit, mintha megszállta volna valami, egyszerűen nem lehetett elviselni, mindenben és mindenkiiben talált valami kivetnivalót: azzal kezdte, hogy a csirke túl rágós, és az evőpálcikák nincsenek rendesen elmosva, azután a nagynéni került terítékre, mert szó nélkül belenyugodott abba, hogy elveszik a műsorát, nem küzdött érte eléggé: – Mire mész ezzel a gögös hozzáállással? – Őt a nagybácsi követte: micsoda dolog az ő korában, hogy még nem talált feleséget magának, egyedül lézeng a világban, mikor akar végre megállapodni. – Zhiming, csak lököldsz jobbra-balra, hát ezt érdemli egy anya? És az apád talán ezt érdemelte? Mennyi kínkeserves áldozatot hozott az egész család, csak hogy egyetemet végezhesz, éveken keresztül mást sem csináltál, mint tanultál, mégis nekem kell elmagyaráznom Menciusz mondását, hogy „a gyermeki hálátlanság legnagyobbika, ha valaki anélkül távozik, hogy volna fiú utódja”? Hm? Talán még ezt sem tudod? – Semmi kétség, hogy a nagyi apával akarta folytatni, de mielőtt belekezdhetett volna, a

nagybácsi kifakadt. Átkozott egy nap volt, az egyszer biztos. Miközben mindenki némán tűrte, hogy megkapja a magáét, a nagybácsi lecsapta az evőpálcikáit az asztalra, és vörösre vált fejjel ordította: – Mama! Tudom, hogy szomorú vagy apa elvesztése miatt, de azért nem kellene Lishanra és rám zúdítanod minden idegességed! Hosszú ideje vagyunk távol a szülői háztól, hidd el, ez sem könnyű! Minket is nagyon megvisel, hogy apa elment, de miért rajtunk töltöd ki a feszültséged? Sokszor bele sem gondolsz, miket mondasz, egyszerűen ilyen a természeted, apát is sokszor vádoltad igazságtalannul, és most, hogy ő nincs többé, velünk akarod folytatni?

Anya szíve szerint megszólalt volna, hogy mentse valamelyest a helyzetet, de apa csak komótosan ette tovább a kacsát, a fejét sem emelte fel. A nagyfi pedig valószínűleg álmában sem gondolta, hogy van ember, aki így ki meri osztani, a döbbenettől kis híján torkán akadt a falat, egész testében remegett, a szeme szikrákat hányt: – Megbolondultál? Te megbolondultál? Ez az egész család elmeháborodott, mind ahányan vagytok! – ordította, aztán sírva fakadt.

A nagyfi könnyei láttán felbolydult az egész család: volt, aki zsebkezdőt hozott, a másik szitkozódott, a harmadik meg le-fel járkált az étkező és a nappali között.

Apa csak az evéssel volt elfoglalva, miközben a nagyit hallgatta, aki sírva szidta a nagyapát, a nagybácsit, a nagynénit, és közben azért neki is odavetett egy-két kellemetlen megjegyzést. De apának nem fájt, még csak meg sem bizsergette, hiszen mit számít annak egy kis szidás, akinek gyerekkorától állandóan kékre-zöldre verték a fenekét.

A tornak ekképpen vége szakadt, anya ott maradt a nagyival, apa pedig lekísérte a nagybácsit és a nagynénit Liu Xingchen kocsjához. A nagynéni beszállt előre az anyósülésre, a nagybácsi pedig hátra, fejét lehajtotta, és két kezét a zsebébe süllyesztette.

Apa rövid hezitálás után végül elővette a pénztárcáját, és az összes pénzt, amit talált benne, a nagybácsi felé nyújtotta:

– Bátyó, megkérdeztem Zhong Shizhongot, a sírhely és a sírkő együtt húszezer yuan. Az imént fizettem ki azt a négyezerötszázat, nincs nálam annyi pénz, de ez itt tizenennyolcezer. Tedd csak el, a maradék kétezret is odaadom majd valamikor, amikor a városban járok,

vagy amikor legközelebb erre jársz. A nagybácsi felemelte a fejét, és apára nézett. Apa csak ekkor vette észre, hogy szemében ott gyülekeznek a könnyek: – Shengqiang, mit képzelsz te rólam? Igaz, hogy csak egy csóró tanár vagyok, nem olyan pénzes nagyfőnök, mint te, de azért ennyit még elő tudok teremteni!

A nagynéni hátrafordult, de hogy apát nézte-e vagy a nagybácsit, ki tudná ma már megmondani. Liu Xingchen két kézzel kapaszkodott a kormányba, mintha attól tartana, ha egy kicsit is gyengébben szorítja, nem indul el az autó.

– Ugyan már, bátyó, tedd csak el. – Apa fittyet hányva, hogy ki mit gondol róla, betuszkolta a nagy köteg pénzt az ablakrésen keresztül. A bankók az ülésre hullottak, néhány a földre repült.

– Te is tudod, hogy nem így gondoltam, nincs ilyen, hogy én pénzem, meg te pénzed, a család pénze az egész, vedd csak el, a maradék kétezret pedig legközelebb odaadom.

És ezután elhajtottak, de ennek már több mint két éve. Ebben a két évben a nagynéni még kétszer meglátogatta őket, de a nagybácsi semmi áron nem volt hajlandó hazajönni, csak hébe-hóba telefonált, hogy elmondja, ma a tévében szerepel, vagy holnap Jávára utazik egy konferenciára – zajlott körülötte az élet, de a színét sem lehetett látni.

Valószínűleg a nagyfi is bánta már, hogy aznap úgy rátámadt a nagybácsira, mert többször is mondogatta apának: – Shengqiang, találj már ki valamit, amivel meg tudod győzni a bátyádat, hogy végre hazajöjjön meglátogatni.

– De hiszen ő az idősebb, úgysem hallgatna rám – szerelte le apa minden alkalommal.

Miközben magában meg szidta a nagybácsit, mint a bokrot: „Hogy a fene enné meg Zhiminget, ott, ahol van! Játssza itt az eszét, és nekiesik fűnek-fának! Hogy engem mindig kioszt, az még hagyján, de hogy a mamával is így összevesszen, az több a soknál!”

Mindez már két éve történt, apa mégis napokig tétovázott, hogy felhívja-e a nagybácsit, vagy sem. Leginkább attól tartott, ha egyszer kinyitja a száját, nem áll jól magáért, és rázúdítja mindazt, ami ez idő alatt felgyülemlt benne. Ki gondolta volna, hogy a nagybácsi egy-

szer csak magától felbukkan, ráadásul menő dzsippel, és ajándékokkal dugig megpakolva.

„Hívott téged valaki? Hogy jutott eszedbe most egyszeriben hazajönni?” Leginkább ezeket a kérdéseket szeretne volna apa a nagybácinak szegezni, nem az évek múlásáról, az emberi lét vagy a szülők iránti tisztelet nagy kérdéseiről akart vele társalogni.

De nem tette fel a kérdéseit, és a kétezer yuanos régi tartozás sem került szóba, csak szürcsölték a virágteát, cigarettáztak, beszélgettek a nagy semmiről, míg a falon lévő óra el nem ütötte a delet, és végre mehetek ebédelni.

Mégiscsak igaza van a nagyinak, aki éveken keresztül ellátta őket közhelyes életbölcsesekkel, mint például: „Nem kell rögtön az elején kiteríteni minden kártyádat!”

Miután végeztek az ebéddel, apa visszament az irodába pihenni egy keveset, de mivel a nagybácsi nem volt fáradt, megkérte Zenget, az irodavezetőt, hogy mutassa meg neki az erjesztőudvart. Apának nyugodt délutánja ígérkezett. Kezébe vette a telefont, és kétszer is felhívta Zhong Xinyut, de a lány nem vette fel. Néhány pillanatig elmerengett, majd bekapcsolta a számítógépét, és madzsongozni kezdett.

Öt óra magasságában Zhong Shizhong telefonált, és afelől érdeklődött, igaz-e, hogy a nagybácsi hazajött, mert reggel állítólag látta valaki a Hét Halhatatlan hídjánál, a disznóbeles tésztát árusító étkezdében.

Zhiming, a híres prof, aki állandóan a tévében szerepel! Meg kell ünnepelnünk a visszatérését! – hadarta izgatottan Zhong Shizhong.
– Menjünk el este valahová, eszünk, iszunk, ma én állom a cechet!

– Még sosem nyúltál a zsebedbe, hogy te fizethess, nehogy már ekkora áldozatot hozzá! – vágta rá a legkevésbé sem barátságosan apa.

– Jaj, ne már – röhögte el magát Zhong. – A te bátyád, Shengqi-ang, olyan, mintha az én bátyám volna!

Apa megígérte, hogy megpróbálja rávenni a vacsorára Zhiminget. Ki tudja, hogy Zhong Shizhongnak honnan az ördögből volt pénze,

mindenesetre a Hercegi Palotába hívta meg őket, ami aztán tényleg nagyon puccos hely, fényes tükrök díszítik a plafont, meg csillárok, amelyek fénye csodálatos színbe burkolja a vacsorázókat.

Évek óta nem találkoztak a nagybáccsival. Sokat ittak, és mindenféle finomsággal tömték degeszre a hasukat. Másról nem is igazán esett igazán szó, mint a régi szép időkről, amikor a nagybácsi a városka nagymenőjének számított.

Vacsora végeztével Zhong Shizhong bejelentette, hogy még van hátra valami, és mindenkit felinvitált a harmadik emeletre. Az étterem emeletén egy bár működött, nagyon elegáns éjszakai mulató, azelőtt még apa sem járt ott. Gyönyörűek voltak a lányok, és milyen elegánsan voltak felöltözve! Ahogy felsorakoztak előttük, mindegyik egyetemistának tűnt. A nagybácsira bízták a döntést, és ő ki is választott öt „kisasszonyt”. Nyitattak még két palack külföldi bort – minden adott volt a jó partihoz, a termet belengte a cigarettafüst.

Apa egy kanapén feküdt, bal kezével kő-papír-ollót játszott Zhong Shizhonggal, jobb kezével pedig a mellette lévő kisasszonyt taperolta. A nagybácsi a szemközti kanapén két lányt lovagoltatott a térdén, a lányok bájosan kacarásztak. Apa gondolatban messzire kalandozott, a nyolcvanas évek elején járt, amikor még csorgó nyállal loholt a nagybácsi nyomában, hogy az élvezeteket hajszolja.

Egy nap aztán minden bátorságát összeszedve rákérdezett: – Hé, bátyó, te tényleg összemelegedtél a Piros Hugival? Ő egy kurva, ugye?

Apa elmosolyodott ezen az emléken, és közben gyengéden belecsípett a lányba, aki bájosan felsikoltott.

„A fenébe is, tényleg, hogy megöregedtem!”, gondolta apa.

Ekkor, mint valami riasztó, megszólalt Zhong Shizhong telefonja. A felesége, Yao volt, aki a Pinglei Kórházban dolgozott főnővérként. Néhány éve vált el, negyven körül járhatott, de még mindig nagyon vonzó nő volt. Szinte a bemutatás pillanatában egymásba szerettek, és két-három hónap randizgatás után már ott álltak az anyakönyvvezető előtt. Yao minden tekintetben nagyon jó asszony, csak éppen meglehetősen rövid pórázon tartja Zhong Shizhongot.

– Halló! – szólta bele Zhong Shizhong a telefonba, miközben a kezével jelezte a többieknek, hogy maradjanak csendben. – Nem va-

gyok otthon, Shengqianggal és a bátyjával vacsorázom, de mondtam is neked! Most még iszogatunk. – Nem, nem megyünk máshová – mondta. Nagyon szerencsétlen képet vágott apáékra, de azért abba nem hagyta volna a mellette lévő lány taperolását. – Itt vagyunk az étteremben, nem, nem megyünk máshova. Jaj, miért nem hiszel nekem? Akkor adom Shengqiangot, hátha neki elhiszed. – Gyorsan apa kezébe akarta nyomni a telefont. Apa már nyúlt is volna érte, de ekkor azt hallották: – Nem akarsz Shengqianggal beszélni? Akkor kit adjak? – húzta vissza a kezét Zhong. – Duan tanár urat? Hogy lehetsz ilyen! Ismered egyáltalán Duan tanár urat? Találkoztatok már? Az, hogy a tévében láttad, még nem számít találkozásnak. A nagybácsi erre elnevette magát, kikapta Zhong Shizhong kezéből a telefont, és udvariasan beleszólt: – Jó napot, Yao kisasszony! Kérem, ne aggódjon, csak vacsorázzunk, olyan rég láttuk már egymást. Tudom, kicsit elbeszéltek az időt, ezért mindnyájunk nevében elnézést kérek! Zhong barátunkat épségben haza fogjuk vinni! Megnyugodhat, a haja szála sem görbül! – mondta a nagybácsi meggyőzően.

A képernyőhöz szokott nagybácsi néhány mondattal leszerelte Yaót, aki végre letette a telefont. Zhong Shizhong hálás tekintettel vette vissza a készüléket, és így szólt: – Jaj, Zhiming, sosem gondoltam volna, hogy egyszer egy professzor fog falazni nekem. Nagyon hálás vagyok érte!

– Zhong bátyám, mit professzorozol itt nekem, haverok vagyunk, vagy nem? Ráadásul mind egy cipőben járunk! – A nagybácsi lehupant apa és Zhong Shizhong közé, s hagyták, hogy a lányok két oldalról kényeztessék őket: vörös ajkak, hófehér keblek, mindnek megvolt a maga szexepilje. Valójában apa évek óta először érezte úgy, hogy a nagybácsit is férfiből faragták. Teletöltötte a poharát, és a magasba emelte:

– Bátyó, igyunk az egészségedre!

A nagybácsi is teletöltötte a maga poharát, és egyetlen hajtásra ki is ürítették mind a ketten. Ezt követte még jó néhány pohár. Apa tapasztalatból tudta, hogy csak el kell jönni egy lebujsza, fenekére kell nézni egy üveg italnak, a nőstény szúnyogoknak rá kell repülniük a

hím szúnyogokra – és az éjszakai mulató homályában nincs olyasmi, amit ne lehetne megbeszélni.

De még ő sem gondolta, hogy beszélni fog Zhimingnek Zhong Xinyuról.

ÖTÖDIK FEJEZET

A 2000-es év környéke vízváltásznak számít, morfondírozott magában apa, mert azóta Pingle nagyon megváltozott. Eltelt két év, majd 2003, 2004 és 2005 is elviharzott gyorsan. Teljesen átalakult a Nyugati és a Keleti utca képe, és a kereszteződésben felépült az erődszerű Mennyei Gyönyör Áruház. A Déli utcára sem lehetett már ráismerni, és vajon az Északira? Apa ekkor döbbsent rá, hogy már több mint tíz éve a környékén sem járt.

Régen, amikor lehetett még kapni Deng-féle hidegen szervírozott csípős nyúlragut, Zhong Shizhongékkal hébe-hóba eljártak az Északi kapuhoz, mert mindig ott állt az öreg mozgóstandja az első villanyoszlopnál nyíló kis sikátorban. Deng bácsi – akinek a fejről sosem hiányozhatott a Vörös Gárdista katonai sapka – árulta a legeslegfinomabb csípős nyúlragut egész Pinglében. Azóta, hogy eltűnt onnét, apa sehol sem talált az övéhez fogható finomságot. Sráckorukban, valahányszor megkívánták a nyulat, elsiettek Deng bácsi kis standjához. Mindig délelőtt, mert délutánra már elfogyott. Deng bácsi, szájában cigarettát csócsálva – amelynek a végén már vagy félujjnyi hamurúd csüngött – komótosan felállt, hogy elkészítse nekik az ételt, apáék meg körülállták a kis kezikocsit, és nyálcsorgatva nézték, ahogy a földimogyoró-, a fehérrépa- és zellerdarabkák, a szezámmag, a csiliolaj, a szecsuáni bors, a tészta, a cukor és az ecet, meg a pácolt nyúlköcsök szép sorban belekerülnek a nagy alumíniummerőbe, azután, kvaty-kvaty-kvaty, egy evőpálcikával mindezt összekeverte. Miután elkészült vele, két ujjja közé nejlonzacskót csippentett, beleöntötte az ételt, átadta apának, aztán elvette a pénzt, és visszaadott. Csak miután végzett mindezzel, vette ki szájából a cigit, és a közel ujjnyi hosszú hamuval együtt a földre pöckölte.

Manapság már nem találni földutat Pinglében, és mintha a villanypóznák is mind eltűntek volna. 2000-ben vagy 2001-ben, a fejesek – ki tudja, milyen eszement ötlettől vezérelve – elhatározták, hogy teljesen átszabják a városka látképét. Állványokat húztak fel mindenfelé, hozták vödörkben a festéket, s a négy főutca mentén sorakozó

házakat egytől egyig olyan fehérre festették, mint amilyen a szép lányok arcbőre. Aztán elzavarták a kis utcai árusokat – a csípős-hideg nyúlragu-, az olajos kínai kel-, a tavaszitekercs-, a sült lepény és a húsos batyu-árusokat –, sőt még a köszörűsöket is. Felszívódtak mind egy szálig, mintha soha ott sem lettek volna, elillantak, mint vihar után a felhők. eltűntek az ismerős arcok, az árusok máshová mentek, meghúzták magukat, mint a teknős a páncéljában, és csupán néhányan maradtak, akik egy-egy szűk kis üzletben, üveges pult mögül, szájmaszkban és gumikesztyűben árultak mindenféle vacakot. „Ki a franc eszi meg ezt a moslékot!”, dühöngött apa.

Ahogy változtak az ízek és az illatok, úgy változott meg az egész városka hangulata. De ez akkor még nem tudatosult apában. Egészen addig, míg egy nap délben el nem indult a gyárból, mert nagyon megkívánt egy tálka borral főzött csirkelevest. Ekkor kénytelen volt szembesülni vele, hogy már azt a kifőzdét is bezárták, ahová igyekezett – belenyilallt valami, de olyannyira, hogy az már fájt. A Déli utcán sétált tovább, hogy a kereszteződésnél beforduljon a Nyugati utcára, amikor egyszeriben rádöbbsent, hogy egész Pingle teljesen megváltozott: a kiskorától ott növegető öreg cédrusokat és kámforfákat mind kivágták, és az utat, mit sem törődve a következményekkel, erőszakkal kiszélesítették, kétoldalt pedig végig kék vaskor-dont telepítettek, hogy elválasszák az autókat a biciklisektől és a gyalogosoktól. Így azonban sem az autósok, sem a biciklisek nem tudtak haladni, a motorosokról – akik pedig összevissza cikáztak – már nem is beszélve. Ez még nem minden: az út két oldalán az úgynevezett „parkosítás” jegyében zöld sávokat hoztak létre, amelyeket ki tudja merrefelé őshonos fákkal telepítettek be. Csak egy része maradt életben a facsemetéknek, így nagyon siralmas látványt nyújtott az egész. Az acéllemezüzemet bezárták, Li szabósága átköltözött a piacra, a szemölcsleszedő Qiao doktornak is eltűnt a cégére, mert a megmaradt üzletek tábláit egységesre cserélték, kék alapon fehér írásjegyek, első ránézésre teljesen egyforma volt mind, mint sötétben a tehének. De ami még ennél is félelmetesebb, az utcán az emberek is teljesen kicserélődtek, csupa ismeretlen arc jött vele szemben. Apa ekkor szembesült ezzel az egésszel, de hogy pontosan mikor is történt mindez, azt talán maga sem tudja. Vajon hová

tűnt a minden hájjal megkent Zhu és Chen, a nyomorék a Déli utcából, vagy a harmadik Zhong bátyó meg a félnótás Liu, akik mindig ott lófráltak a Nyugati kapu környékén? A járókelők és a biciklijüket tekerők egytől egyig fásult arckifejezéssel haladtak el mellette, senki nem is köszöntötte.

Attól a naptól kezdve apa nagyon keveset járt gyalog. Ennek volt még egy oka, mégpedig, hogy abban az évben nevezték ki hivatalosan a Rododendron Babpürégyár igazgatójának, akinek már járt a sofőr. Eztán bárhová is ment, kocsival tette, csak betelepedett a koromfekete Audi hátsó ülésére, és az ablakon keresztül figyelte Pingle utcáin az embereket: az arcukat, a derekukat, a feneküket. Ettől kezdve csak puhadobozos Kínát szívott és *Maotai*-t vedelt, a Lebegő Illatban és a Hercegi Palotában étkezett, az estéit pedig válogatott széplányokkal töltötte – nem volt már ideje mindenféle aprócseprő dologgal foglalatoskodni, eltűnt a pajkosság a tekintetéből, még pocakot is eresztett.

Mindez 2000-ben történt, ami igazi fordulópont volt apa életében – minden megváltozott körülötte.

Miután apa pocakot eresztett, anya erős unszolására, hébe-hóba gyalog ment munkába, vagy gyalog jött onnét haza. – Legalább mozogsz egy keveset! – mondogatta anya. – Nézd már, akkora a hasad, mint egy terhes nőnek! – Apa az ágy fejrészének dőlve ült: – Hajjaj... – ragadta meg anya kezét, és végigcirógatta vele a pocakját. – Na, milyen érzés, szerinted hányadik hónap? – Xue Shengqiang, reménytelen vagy! – húzta el a kezét anya szigorú tekintettel, azután lapozott egyet a regényében.

Apa tréfával ütötte el az egészszet, de másnap mégis csak gyalog indult munkába. Az ezt megelőző két napban egyfolytában ivott Zhong Shizhonggal, hasa mintha dugig lett volna zsírral, a feje nehéz volt, a lába meg gyenge, ezért is döntött úgy, hogy jár egy keveset, és még mielőtt bemenne a gyárba, betér a déli zöldségpiaccal szemközti étkezdébe egy tálka hajdinametéltre.

Csupa ismeretlen ember jött vele szembe, csak hébe-hóba vegyült közójük egy-egy ismerős arc, de nem köszöntötte senki. Egyszer csak egy magas alakra lett figyelmes a távolban. Khaki színű kabátot viselt, háttal állt neki, de így is jól kivehető volt délceg alakja – mint-

ha a Népi Felszabadító Hadsereg katonája lett volna. Apa agyán ekkor átfutott egy gondolat. Kezdetben inkább csak egy érzés volt, de miután többször odapillantott, hirtelen beléhasított a felismerés, hogy ez az ember nem más, mint a bátyja, Duan Zhiming. Nagyon meglepődött, egyenesen felé indult, hogy köszöntse.

– Bátyó! – kiáltotta apa.

A nagybácsi riadtan fordult felé: – Shengqiang, mit keresel itt?

– Miért? – húzta elő apa vigyorogva egy csomag cigit a zsebéből:

– Te itt lehetsz, én meg nem? Gyalog indultam a gyárba, és gondoltam, útközben beugrom egy adag hajdinas metéltre. És te? Nem mintha apa agyán sosem futott volna át, hogy egyszer majd belebotlik a nagybácsiba. Gyakran jutottak eszébe a közösen átélt emlékek, hogy disznóbeles tésztát vagy húsgombócot falatoznak, a Piros Hugin osztoznak. Éveken keresztül nem találkoztak. A nagybácsinak nem volt se híre, se hamva. Egy olyan csányi kisvárosban, mint Pingle, ha Duan Zhiming hazajött volna, nagy valószínűséggel egymásba botlanak. Apa gyakran elképzelte, hogyan köszöntik majd egymást. Cigarettaival kínálja, tüzet ad, aztán néhány slukk után beszélnek néhány mondatot, ne adj' isten, összehoznak egy madzsongpartit.

De mit számít mindez... apa egy cigit nyomott a nagybácsi kezébe, és tüzet adott neki. A nagybácsi a Vidám Vendég Reklámügynökség cégére bökött: – A születésnap háttérfalet meg a többi feliratot jöttem megrendelni.

Apa ekkor vette észre, hogy Gao Tao reklámügynökségénél járnak, de erre már elnevette magát: – Ezt meg hogy találtad?

Hát Zhong Shizhongtól kaptam egy névjegyet. Hozzátette, hogy ismeri a főnököt, úgyhogy kaphatok kedvezményt.

„Átkozottul agyafúrt ez a Zhong!”, szidta magában jókedvűen apa az öreget. „Naná, hogy kihasználja, hogy a nagybácsi »rég nem a szülőföld vizét issza«, és fingja sincs az itteni viszonyokról?” De ezt nem volt kedve szóvá tenni. „Ha Zhong Shizhong felülteti Zhiminget, hát tegye, a belátása szerint, a lényeg, hogy ne belőlem akarjon hasznot húzni. Végül is nem engem rövidít meg, hanem a gyárat...”

– Akkor intézd csak a dolgodat, én megyek, eszem valamit – mondta apa, és ezzel sarkon is fordult, hogy megvegye végre a haj-

dinatésztáját. – Hé, Shengqiang – kiáltott utána a nagybácsi kissé bátortalanul –, csatlakoznék, ha lehet, mert még én sem reggeliztem, éhes vagyok. Utána visszajövök, nem fog addig elszaladni az üzlet.

Apa a nagybácsira sandított, láthatólag meglepte a dolog. – Hát akkor együnk együtt, menjünk! – mondta apa. „Majd meglátjuk, mivel fogsz előállni már megint”, tette hozzá gondolatban.

Váll-váll mellett haladtak Pingle Déli utcáján, át a régi városkapun, a zöldségpiac felé. – Régen volt itt valahol egy magnószalag árus, nem? – kérdezte a nagybácsi. – Rég lebontották, ki vesz manapság magnószalagot? – válaszolta apa. – És hová tűnt a minden hájjal megkent Zhu, aki mindennap itt terítette le a dohányos ponyváját? – folytatta a kérdezősködést a nagybácsi.

– Állítólag a városba költözött, az unokáját nevelgeti – válaszolta apa. – Nem alakult valami szerencsésen a sorsa: a dohányüzletből megcsinálta a fia szerencsését, aki aztán kapott is munkát Yong'anban, de a felesége egyik napról a másikra elhagyta. A gyerek nála maradt, hát ezért költözött az öreg a fiához, hogy hetven-nyolcvan évesen egy kisgyereket felügyeljen. – Csak nem? – kérdezett vissza a nagybácsi. – Ezért mondják, hogy „a szép nő nem jó feleség”. Mert azt meg kell hagyni, Liu Yufen szépnek éppenséggel szép, lánykorában olyan volt, akár egy nyíló lótusz. Zhu fia meg addig-addig kergette a szappanbuborékot, míg el nem kapta, de mi lett a vége, hát persze hogy kidurrant, vagy mondhatnám úgy is, „a korsó eltört, a víz kifolyt”! Amikor beléptek a kifőzdébe, a tulaj éppen a hajdinaméltét aprította a forró vízzel teli edénybe: – Két adag hajdinatésztát kérek, de darált húst is tegyen bele! – kiáltotta apa. Leültek, apa kihúzott két pár egyszer használatos pálcikát a tartóból, szétpattintotta az egyiket, és a nagybácsinak nyújtotta. – Jaj, Shengqiang – legyintett a nagybácsi –, erre semmi szükség, csak pusztítjuk vele a környezetünket, és még csak nem is tiszta – mondta, miközben kivett egy pár hollófekete lakk evőpálcikát. Apa ráhagyta, a még ketté nem tört pálcikát visszacsúsztatta a tartóba, a másikkal pedig dobolni kezdett az asztalon. – Bátyó, Liu Yufen évfolyamtársad volt, ráadásul Anqinnal egy irodában dolgozik, és nagyon jóban vannak. Mi lenne, ha összehívnánk néhány embert a hazaérkezésed örömére?

– Ne, kérlek ne – vágta rá a nagybácsi –, mindenkinek megvan a maga élete, akivel szeretném, azzal tartom a kapcsolatot, akivel nem, azzal meg minek találkoznom? „Semmit sem változtál, szemét tetű!”, szidta magában apa. Az asztalra kitett ecetes üvegcsét bámulta meredten.

– De hiszen még Anqint sem láttam, amúgy jól van? – kérdezte a nagybácsi. Apát a rossz lelkiismerete miatt – különösen, mert nemrég mindent kitalált a nagybácsinak Zhong Xinyuról – nagyon irritálta ez a kérdés.

– Jól van! Mi baja volna? Állami cégtől kapja a fizetését, nyugdíjas állás, ráadásul munkaidőben újságot olvasgat, esténként madzsongozik, olyan jól van, hogy jobban már nem is lehetne – morogta. – És az após? – faggatta tovább a nagybácsi.

Ha nem kérdez rá a nagybácsi, apának eszébe nem jut, hogy egyáltalán létezik. – Két évvel ezelőtt teljesen belehabarodott a kertészkedésbe, mostanság meg, úgy hallottam, hogy a fényképezésért van oda, közel húszezerért vett magának egy fényképezőgépet, én sosem költenék ennyit erre! – mondta.

– Shengqiang! – Amint a nagybácsi kinyitotta a száját, apa tudta rögtön, hogy biztosan nem ok nélkül hozta fel az apóst. – Az apósodnak köztudottan szép a kézírása, kérjük meg őt, hogy írjon üdvözlő verset a mama születésnapjára. Mit szólsz hozzá? Apa ismét a nagybácsira sandított, az első pillanattól átlátott a szitán. Az ördögbe is, nyilván nem a kalligráfia miatt volna szükség Chen Xiuxiaóra. Sokkal inkább a neve kell a bátyónak. Chen Xiuxiao a Nemzeti Demokratikus Liga Yongfeng járási tagozatának elnöke, a megyei pártbizottság állandó bizottságának tagja – köztisztelőnek örvendő személy. – Ha azt akarod, hogy ő írja meg a köszöntőt, kérd meg te magad! – mondta. Az após mindig is lenézte apát, kulturálatlan üzletembernek tartotta, soha nem tudott belenyugodni abba, hogy anya egy elvakult pillanatában hozzáment feleségül. Nem is igazán beszéltek egymással, mígnem '96-ban apa nem közölte vele, el akar válni anyától. Az após annyira felhúzta magát ezen, hogy kis híján tettlegességig fajult a dolog. – Válni akarsz? Még hogy te akarsz válni az én lányomtól? Honnét veszed a bátorságod, te, Xue Yingjuan fia, hogy egyáltalán felmerüljön ez benned? – Apa soha nem merte

elmondani a nagyinak, de ezt követően az apóssal lényegében megszakadt a kapcsolat.

– Én is így gondoltam. Magam keresem fel az öreget, de azért szólni akartam előtte. – A tulaj az asztalra rakta a két tálka ínycsiklandó illatú hajdinametéltet, a nagybácsi udvariasan megköszönte, majd kezébe vette az evőpálcikákat, és megkavarta vele a tésztát – arcába csapott a meleg gőz. Apa fejét a tányérjába dugva evett, miközben arra gondolt, hogy a nagybácsi rendesen belevágott a dolgok közepébe, az ezer éve nem látott rokonokat és barátokat is előásta, csak hogy a nagy kedvében járjon. De rossz előérzete volt, úgy vélte, nem fog ebből semmi jó kisülni. Belekortyolt a savanyú-csípős lébe, a hátán végigfutott a hideg.

„Duan Zhiming, ez a szemét képmutató, már kiskorában is mindig mesterkedett valamiben!”, gondolta magában.

A nagy születésnap köszöntésére való hivatkozással, ki tudja, milyen mögöttes szándéktól vezérelve, baromi nagy felhajtást akar – és nemcsak a nagyinak beszélte tele a fejét, hanem valóban nagy durranást tervez, mindent megmozgat annak érdekében, hogy felejtethetetlen ünnepséget hozzon össze Pinglében. Pikk-pakk rendbe rakta a hosszú ideje nem használt erjesztőt: jöttek a takarítók, hogy leslagozzák az erjesztőbödönökről az évszázados babpüréragacsot, locsolták-öblögették a hatalmas edényeket. De ez nem minden, mert a nagybácsi elvárásai, ugye, köztudottan igen magasak, úgyhogy a takarítóknak még belülről is ki kellett súrolniuk valamennyi bödönt, csak a fenekük lógott ki belőle – pompás volt a jelenet, de szag, az már nem annyira. Apa előző nap délután benézett az erjesztőudvarba, és olyan penetráns bűz csapta meg az orrát, mint mikor valaki túl sok csilipaprikát eszik, aztán egész este megy a hasa, másnap reggelig csak fosik és fosik. Befogott orral sasszézott a bödönök között, miközben megmagyarázhatatlan letargia hatalmasodott el rajta.

– Még valamit meg akarok beszélni veled, Shengqiang! – folytatta a nagybácsi. Apa fejét a tányérjába dugta, kerülte a tekintetét. „Hát akkor ki vele! Hogy is gondolhattam, hogy enni akar velem? Duan Zhiming, ez a szemét képmutató, állandóan forgat valamit a fejében! Alig néhány napja van itthon, máris nyeregben érzi magát? Játssza nekem a nagyfőnököt!” – Hát akkor mondd, bátyó! – bökte ki, mi-

után lenyelte a szájában lévő tésztát. – A szeretődről akarok beszélni veled, csak el kéne rendezni normálisan ezt az ügyet! – mondta komolyan a nagybácsi. Apa agyát ekkor már előntötte a düh, legszívesebben a fejére borította volna az asztalt. „A fenébe is, inkább törődj a magad dolgával, és keress egy nőt, akit megdughatsz”, szitkozódott magában.

– Jaj, igen, tudom – válaszolta.

– Már aznap éreztem, hogy valami nincs rendjén. Te, ez a kis Zhong nem balhézni ment oda a mama lakásához? Shengqiang, nem tudom, mennyire komoly, de hidd el, csak egyvalami számít: te és Anqin már több évtizede együtt vagytok jóban-rosszban. Tudom, nem könnyű, de jó volna, ha végre megállapodnál! – A nagybácsi mit sem érzékelt abból, hogy apát majd szétveti a düh, csak mondta-mondta a magáét. – Megállapodni? Hogy lehetne még ennél is jobban megállapodni? – kortyolt bele apa a levesébe. – Ne mondj már ilyeneket, Shengqiang! Sok mindent láttam én már életemben, és mondhatom, a viharokat szinte minden barátomnál a nők szították. Évekig nem igazán tudtam törődni a dolgaiddal, de most, hogy itt vagyok, csak szólj, ha bármiben tudok segíteni. Akár a szeretőd ügyében is, ne légy szívbajos, ha kellemetlen elintézned valamit, csak egy szavadba kerül, és megteszem helyetted, hidd el, megvannak az eszközeim. Apa nem tudta, mit is mondhatna erre. „És hogyan akarod elintézni?“, kérdezte volna szíve szerint, de aztán inkább ki sem nyitotta a száját.

– Hallod, amit mondok, Shengqiang? Nincs szükség udvariassági körökre, szólj, ha bármiben segíthetek! – Igen, bátyó, értem. Nem vagyok már gyerek, ne aggódj miattam! – mondta végül apa. És ez így is volt, hiszen apa távolról sem volt már az a gyerek, akit évtizedekkel ezelőtt a nagybácsi itt hagyott Pinglében. Sőt. Ha átlósan akart átmenni az utcán, nem volt ember, aki figyelmeztetni merte volna, hogy ne tegye. Szeretőt tart, na és!? Kinek mi köze hozzá? – „Ehhez neked semmi közöd! Vagy te is legszívesebben megdughád?“, dühöngött magában apa. „Hogy a franc esne Zhimingbe!“, gondolta apa. „Még egy tál tésztát is milyen kínszenvedés megenni vele!” A nagybácsi, mintha csak a golyócskákat tologatná jobbra-balra egy abakuszon, apránként jött elő újabb és újabb dolgokkal, mi-

után befejezte a Zhong Xinyu témát, rátért a nagyira, majd a nagynénire, végül Zhong Shizhongra. – Zhong Shizhong megkeresett, hogy tartsak előadást itteni hivatalokban meg iskolákban. Mit gondolsz, elvállalom? – kérdezte. „Hogy egy nagy szemét, ez a válaszom!”, gondolta apa, miközben belekortyolt a levesébe. „Vacsorameghívás meg iszogató... na de közös kurvázás!? Persze hogy akart valamit!” Mégsem szerette volna nyíltan megaláznia. – Vállald el, bátyó, miért ne vállalnád! Túl szerény vagy, ne rejtegesd, amit tudsz, persze hogy tartsd meg a földiknek azokat az előadásokat!

A nagybácsi bezsebelte a dicséretet, miközben már rég elvállalta a felkérést. Miután végeztek az evéssel, ragaszkodott hozzá, hogy ő fizesse ki a hét yuanos számlát, majd közölte, hogy indul elintézni a feliratokat és a táblákat.

Apa a kifőzde bejáratában ismét cigarettára gyújtott. Mind ez ideig nem igen jutott eszébe Zhong Xinyu, de most, hogy a nagybácsi fel-emlegette, apának megbizsergett az alteste. Kezébe vette a telefont, és rövid hezitálás után úgy döntött, felhívja. Az elmúlt néhány napban, amióta apa a nagy – leginkább katonai parancsra emlékeztető – felszólítására kiköltöztette Zhong Xinyut az általa bérelt lakásból, a lány közömbösen viselkedett, hol szóba állt vele, hol nem. Apa nem zavartatta magát, tudta, nincs olyan nő, aki ne borulna ki ezen. Számba vett mindent: szerencsére értelmes fiatal lányról van szó, a hullámok hamar elcsitulnak – ha vége lesz a nagy születésnapja körüli felhajtásnak, újra keresnek egy jó kis fészket, ahová Zhong Xinyu beköltözhet, és megint minden rendben lesz. Nem nagy dolog. Egy férfinak mindenképpen szüksége van nőre. Apa „Zhong bátyám”-at keresgélte hunyorogva a telefonkönyvben.

Aznap Zhong Xinyu gyorsan felvette. Kicsit rekedtes hangja volt, lehet, hogy már aludt.

– Xue bátyó – köszöntötte apát. Mintha zavarban lett volna.

– Hogy s mint mostanság? – kérdezte apa.

– Hm... Xue bátyó, sok ma a dolgod?

– Nem vészes, az anyám születésnapja körüli teendőkre szántam a napot, de most, hogy a bátyó hazajött, és intéz mindent, egy kicsit felszabadultam. – Át tudsz jönni munka után? Valamit szeretnék megbeszélni veled – mondta Zhong Xinyu. „Jól van”, gondolta apa,

„ma legalább lesz hús a levesben!” Ettől kicsit jobban érezte magát. Letette a telefont.

Ráérősen lépkedett a babpürégyár felé, gondolta, dolgozik egy keveset. Mivel jó hangulatban volt, útközben felhívta még Zhong Shizhongot. Ami azt illeti, rég bocsánatot kellett volna tőle kérnie, hogy Zhong Xinyu elfoglalta a helyét a telefonjában. Szerencsére Zhong ezt sosem vette észre, de azért apa mindig érzett egy kis bűntudatot, valahányszor felhívta.

– Zhong bátyám – üdvözölte apa barátságosan. – Te meg mi a francban mesterkedsz?

– Jaj már, Shengqiang, felhúztalak talán valamivel, mondd, ne kí-mélj! – nevetett bele Zhong Shizhong a telefonba.

– Tudsz róla, hogy az általad bemutatott „barát” készíti a bátyámnak a feliratokat? – folytatta apa az öreg heccelését.

– Jaj már! Jaj már! – ismételte Zhong Shizhong. – Gao Tao annyit rágta a fülemet, összehoztam neki egy kis üzletet. – Hát akkor lelked rajta! – tette egyértelművé apa a véleményét. – De aztán rendes munkát végezzen az a „barát”!

– Ez csak természetes!

Már majdnem letették a telefont, amikor Zhongnak eszébe jutott valami: – Ja igen, Shengqiang, Yao hívott az orvos miatt? Állítólag talált valakit a városban, menj el végre kivizsgáltatni magad! Nem szabad ezt tovább húzni!

– Hagyjál már! – Zhongot kétségkívül a jó szándék vezérelte, apa mégis felhúzta magát: – Nem vagyok gyerek, nem kell velem foglalkozni, tudom, igazad van, de most rengeteg a dolgom. Ha lesz időm, visszatérünk rá! – Shengqiang... – erősködött Zhong.

– Jól van, jól van, hagyjuk, itt vagyok a gyárnál, be kell fejeznem. Készülj, este felöntünk a garatra! – És apa, mint aki a hitelező elől menekül, gyorsan letette.

Talán mert elfelejtett aznap füstölőt égetni, mintha megorroltak volna rá az égiek – mindenki az idegeire ment. Már-már sikerült lehiggadnia, de a gyárban meg Zeng irodavezető várta türelmetlenül, az irodaépület előtt topogott. Amint észrevette apát, fejvesztve odasietett hozzá. – Xue igazgató úr! Xue igazgató úr, végre, hogy megérkeztél! Chen úr már egy jó ideje az irodában vár rád!

Zeng úgy rinyálta el mindezt, hogy apának hirtelen nem is esett le, hogy melyik „Chen úrról” lehet szó. Először arra gondolt, hogy a száz éve nem látott apósa jött el. „Hogy a rosseb enné meg!”, gondolta magában.

– Chen úr már kora reggel óta itt van, azóta vár rád! Rettentően dühös! – tette még hozzá Zeng irodavezető. Apa ismét elkomorult: „Nyavalyás kis koszfészek ez a Pingle, de az emberek szája meg akkora, mint egy ház. Ki a fene beszélhetett az öregnek a kórházról?”

– És mit akar? – kérdezte fennhangon.

– Jaj már, valójában amiatt kelt ki magából, hogy Duan tanár úr az elmúlt két napban felforgatta az egész erjesztőudvart! – mondta Zeng, miközben még mindig idegesen topogott.

Apában csak ekkor tudatosult, hogy nem az apósáról, hanem a mesteréről, Chen Xiuliangról van szó. Egyszeriben elpárolgott minden dühe, mert lehet bármekkora probléma, mester és tanítványa között nincs, amit ne lehetne tisztázni.

Benyitott az irodába. Chen Xiuliang a bőrkanapén ült, előtte a hamutálcában – mint megannyi töltényhüvely – tornyosultak a csikkek, kezében egy csésze virágteát szorongatott, azt iszogatta.

– Mester! – üdvözölte apa kedvesen, amint belépett az irodába. Borítékolható volt, hogy Chen Xiuliang ki fog tért a hitéből, ha megtudja, hogy a nagy szünetnapját az erjesztőudvaron szeretnék megrendezni. Szólni akartak neki, csak hogy túl sok minden történt az elmúlt napokban. Elég csak azt említeni, hogy apa Zhong Xinyu ágyában elvesztette az eszméletét, kórházban kötött ki, és valahogy azóta sincs formában. Most viszont körmére égett a gyertya, úgy-hogy sietve hozzáfogott, hogy töviről hegyire elmondja az öregnek a dolgot.

– Jaj, mester, kérlek, hallgass meg. Ne húzd fel magad! – nyugtatgatta apa Chen Xiuliangot, miközben visszaültette a kanapéra.

– Mi a francról beszélsz? Shengqiang, te... te...! Tudod te egyáltalán, hogy mi a lelke a babpürének? A zamat! És honnan jön a zamat? Az erjesztőbödönök belsejéből, amelyek az évek során magukba szívják az udvarban a legfontosabb eszenciákat... hát most aztán jól elintézted, mondhatom, felforgattad, kimosattad mindet, tönkre

akarod tenni a gyárat? Vagy csak engem akarsz a halálba kergetni?
– Chen Xiuliang remegő kézzel nyomta el a cigarettát a hamutálban.

Persze nincs ezen mit csodálkozni. Az első naptól, hogy apa betette a lábát a babpürégyárba, ezerszer és ezerszer hallotta már ezt a legkülönbélebb verziókban.

Biztosan emlékezett arra is, amikor először találkozott a mesterével, Chen Xiulianggal. Kellemes, langyos idő volt, nem hőség. Chen Xiuliang csak egy pólót viselt, cigarettával a szájában ült az íróasztalnál a műszaki részleg irodájában, és újságot olvasott. '83-ban vagy talán '84-ben történt, az újságban vöröslött a vezércikk címe: „Valósítsuk meg a négy modernizációt!” A nagyi maga kísérte el apát Chen Xiulianghoz. Amikor beléptek az irodába, udvariasan üdvözölte: – Chen mester, elhoztam a kölköt! – Chen Xiuliang, mint aki nem is hallja, végigolvasta a cikket, majd amikor végzett vele, élére hajtogatta az újságot, elnyomta a cigarettát, felállt, és ezt énekelgette: – Halihó, ha-li-hó, fiatalúr, jó napot!

– Chen mester, te aztán szereted a tréfát, miféle fiatalúr? Hát milyen korban élünk? – mondta a nagyi. – A kölköt mostantól a gondjaidra bízom, ha szidni kell, hát szidd, ha verni kell, hát verd! – Nem kell szidás, nem kell szidás, nem kell verés, nem kell verés – mondotta Chen Xiuliang, mint aki szútrát recitál.

– De igen, kell a verés, és kell a szidás! – vágta rá a nagyi. Nagyon vicces jelenet volt, apa csak nézte ezt a két embert, úgy festettek, mintha valami kabaréban lépnének fel. Nem is igazán figyelt oda, hogy mit beszélnek, Chen Xiuliangot méregette a szeme sarkából. Hála a nagybácsival töltött lógások alatt szerzett valódi élettapasztalatnak, rögtön megállapította, hogy ez a Chen mester egy nagy disznó. Nézte, ahogy gügyögve, mézes-mázosan társalog a nagyival, mikor végeztek, készségesen kikísérte az ajtón, aztán apához fordult: – Öcskös, menj, hozz vizet a termoszban, és készíts nekem teát.

A termosz a szoba sarkában állt. Apa odament, felemelte, s érezte, hogy elég sok víz lehet még benne. Lecsavarta hát az alumíniumkupakot, kivette a parafa dugót, a termosz tele volt forró vízzel, megcsapta arcát a gőz. – Még van benne – szólalt meg apa.

Chen Xiuliang visszaült a helyére, újabb cigarettára gyújtott, szívott belőle egy slukkot, és így szólt: – Öcskös, ha egyszer azt mondom, hozzál vizet, akkor te hozod a vizet, és kész, megértted?

Apa erre fülét-farkát behúзва engedelmeskedett. Leforrázta a tealeveleket – a teakészítés fortélyait még a nagyapától tanulta, és apa már aprócska gyermek korában betéve tudta: „Egy kanálnyi virágos *Maofeng* tea, fél kanna frissen forralt víz, gondosan le kell fedni, hogy a nedűt átjárhassa a halhatatlanok lehelete. Amikor a tealevelek fenn úszkálnak, a halhatatlanok izgatottak, amikor a tealevelek lemerülnek, Halhatatlan Asszonyosság többé nem menekülhet.”

Chen Xiuliang belekortyolt: – Öcskös, mi a fenétől bűzlik ez a te ad? – korholta összehúzott szemöldökkel.

Apa fortyogott legbelül. Anya sokszor mondogatta: „Még hogy az apád indulatos? Hiszen manapság már olyan, mint egy mosolygó Buddha, de fiatalkorában, na, akkor volt csak igazán megveszekedett, ha valami nem tetszett neki, tört-zúzott.” – Hogyhogy bűzlik? – kérdezte.

Chen Xiuliang elgondolkodott, majd így szólt: – Az Északi kapunál a Hét Halhatatlan hídjánál árult disznóbeles tésztának, no, hát annak van ilyen íze.

Apa hátrahőkölt, mert délben valóban evett egy adag disznóbeles tésztát a Hét Halhatatlan hídjánál.

– Hozzányúltál a tealevelekhez anélkül, hogy előtte kezet mostál volna? – meredt rá Chen Xiuliang. – Öntsd ki! És készíts újat, miután megmostad a kezed! Mit volt mit tenni, apa leforrázott egy újabb csésze teát Chen Xiuliangnak, és az íróasztal mellett állva nézte, ahogy belekortyol. Chen Xiuliang az asztallal szemközti rattanszékre mutatott, és így szólt: – Ülj le!

– Inkább állnék, mester – válaszolta apa.

Honnan is tudhatta volna Chen Xiuliang, hogy a nagyfi véresre verte előző nap apa fenekét, ami fájt veszettül, képtelen lett volna leülni a kemény rattanra. Lehet, hogy Chen Xiuliang kissé meghatódott a viselkedésétől, mert elnevette magát, és így szólt: – Öcskös, ne gondold, hogy gyáros „fiatalúr” létedre kényelmetlen, hogy itt kell lenned velem! Elárulok egy nagy titkot. Tudod, mi a lelke a babpürének? A zamat! Mással nem mernék büszkélkedni, de az ízekhez és

a zamathoz nincs, ki nálam jobban értene. Az anyád nagyon jót tett veled, hogy hozzád küldött inasnak, mert ha nem tanulod meg, hogy mi is az a zamat, féltő, sosem fogsz érteni a babpürégár irányításához sem.

– Mi közöm van nekem a babpürégárhoz? – dünnyögte apa. – Hé! Öcskös! Tényleg ennyire tökfej vagy? Még hogy mi közöd a babpürégárhoz? Nektek, fiataloknak, tele az agyatok mindenféle maszlaggal, lenézitek az ilyesfajta munkát. Most nyilván azt hiszed, hogy az anyád jól kiszúrta veled. Hát, mondok én neked valamit, az anyád csak a javadat akarja! A kezem alatt megtanulhatsz mindent a zamatról, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy jól menjen az üzlet. Ha pedig jól megy az üzlet, az a te malmadra fogja hajtani a vizet. Na, kapiskálsz már valamit? Amióta apa az eszét tudja, ez volt az első alkalom, hogy valaki ilyen őszintén beszélt vele.

És Chen Xiuliangtól valóban megtanulta a „mesterséget”, a csilipaprika kiválasztásától a lóbabok rohasztásán át a püré összeállítását, keverését, erjesztését – e kulcsfontosságú dolgokat –, bár ezek mind mellékesek voltak a valódi feladataihoz képest: vizet forralt, teát készített, túrta a szidalmazást, megtanulta, hogy ugorjon-e vagy sem, ha a mester hümmög egyet, elviselte a fejére nyomott barackokat, megállás nélkül helyeselt, és persze vette nap nap után a cigarettát. Aztán mikor már mindent tudott a babpürékészítés fortélyairól, Chen Xiuliang egy délután gondolt egyet, és a kezébe nyomott egy cigit.

Ami a cigarettázást illeti, apának nem volt szüksége mesterre. Elvette a felé nyújtott cigit, ügyesen két ujja közé szorította, és rágyújtott – egyetlen hibát sem vétett. Délután volt, mester és tanítványa épp készültek letenni a munkát. Chen Xiuliang apára pillantott, és elnevette magát.

– Mester, min nevet? – kérdezte apa értetlenül, miközben kegyetlenül viszketni kezdett az orra belül. – Shengqiang, most már egész jól kevered azt a babpürét! – mondta Chen Xiuliang. – Ugyan már – válaszolta zavartan apa. – Persze igyekszem.

Chen Xiuliang nem szólt egy szót sem, csak komótosan beleszívott a cigarettájába, és gomolygó füstfelhőt eresztett ki az orrán, amiben úgy festett, mint valami halhatatlan.

– Shengqiang, öcskös, nem mondom, néha kicsit értetlen vagy, de legalább egy életre megtanultad, hogy áldozatok és verés nélkül nincs tudás. – Miről beszél, mester? – Apa is az orrán keresztül pöfékelte ki a füstöt, és ettől átkozottul menőnek érezte magát. – Hé, öcskös, zöldfülűként jöttél ide hozzám, arra is én tanítottalak meg, hogyan keverd azt az átkozott babpürét, de vajon tudnád-e, mit kezdj egy nővel, hogy hasa legyen, he? – mondta Chen Xiuliang. Apa nem szólt egy árva kukkot sem, mert a nagy számtalanszor a lelkére kötötte: „A családon kívül soha ne beszélj ilyenekről senkivel!”

– Láttál-e már egyáltalán nőt anyaszült meztelenül? – kérdezte nevetve Chen Xiuliang. „Mi az, hogy láttam, épp a napokban meg is kettyintettem egyet!”, gondolta magában apa.

– Hé, Shengqiang – Chen Xiuliang a kezében lévő cigivel apára bökött –, valamikor a napokban elmegyünk az Örömök utcájába, és befizetlek egy körre, na, mit szólsz hozzá? Apára rátört a bűntudat, mert csak ekkor tudatosult benne, hogy mit is tett: „Rohadt nagy seggfej vagyok, az egyszer szent. Tizenhárom napon keresztül Ezüstkataját szívattam az öreggel!”

Apának persze elég kínos volt, hogy Chen Xiuliang be akarja fizetni egy körre, hiszen ott csengett a fülében, amit még nagyapa mondott neki egyszer régen: „Templomban sose kérj pénzt kölcsönbe, testi örömeidet ne hajszolj hitelbe!” És most nem éppen erről lenne szó? Bizony, pontosan erről! Apa másnap nagy tisztelettel átadott egy csomag Peóniát Chen Xiuliangnak, és attól kezdve soha nem hagyta, hogy a mester jó dohányban hiányt szenvedjen. Ez a mai napig így van. A Vörös pagodahegy-csikkhalom is apa ajándékából tornyosult a hamutálcában.

De mit érdekelte akkor Chen Xiuliangot, hogy kitől van a cigaretta, amit éppen szív, miközben annyira ki volt kelve magából! Legelőször egy cifrát káromkodott: táncot lejtett a kezében a cigaretta, és mindenféle trágárság repkedett a szájából, de fröcsögött ott nyál és slejm is, persze mind apa arcába.

– Mester, hé, mester! – apa egy hatalmas sóhaj kíséretében Chen Xiuliang karjára tette a kezét. – Kérlek, hallgass meg! Hallgass már meg! Évek óta nem használja senki azt az erjesztőudvart, az újon-

nan kialakított előkészítő- és erjesztőüzemben zajlik jelenleg a munka. Magad is láttad, hogy milyen nagy ott a tisztaság és a higiénia. Most csak kitakarítottuk az évek óta használaton kívüli erjesztőt, hogy megrendezzük anyám születésnapját! A kerek nyolcvanadik születésnapját! – Honnan veszed, hogy nem használja senki? Én a mai napig ott készítem a csilibabpürét! – Chen Xiuliang köhögésben tört ki. És nem mellesleg igazat beszélt, hiszen minden évben, ha törik, ha szakad, az öreg felhajtott ingujjban elkészíti ott a maga néhány bödönnyi babpüréjét. Apa meg hagyja, hadd csinálja, hiszen a mester világéletében aggregény maradt, és e nélkül a hóbort nélkül valószínűleg már rég elpusztult volna. – Tényleg, igazad van – mondta apa. – A jövő héten meglesz anyám születésnapja. Még csak április van. Ígérem, májusra mindent visszarendeztetek, és akkor megcsinálhatod ott a babpürédet, jó lesz így? – De hiszen mindent felforgattál! Mi a fenéről beszélsz? Lehet, hogy öreg vagyok, de azért még nem ment el teljesen az eszem! – ordította Chen Xiuliang. Apa hosszú éveken keresztül túrta, hogy Chen Xiuliang nyála az arcába fröcsögjön, de most már egy jó ideje nem történt vele ilyesmi. Talán 2000 óta, amikor is Zhu Shengquan, az ügyvezető igazgató a nagy erős unszolására végül nyugdíjba vonult, s így apa lett a gyár első embere. Attól kezdve senki nem mert nyíltan szembeszállni vele, nemhogy ilyen kritikátlanul káromkodva és szitkozódva! A nagy persze mindenbe beleszólt, de mindig udvariasan tette, inkább megbeszélte apával a dolgokat. „A családban mindig is nagy hangsúlyt fektettünk az udvarias viselkedésre, a halk beszéd kevesebb erőfeszítést igényel, mint az ordibálás, s ha észérvekkel is meg lehet győzni a másikat, minek szabadjára engedni az indulatokat?“, mondogatta gyakorta a nagy. Addig-addig mondogatta ezt a nagy, hogy apával az évek hosszú sora alatt soha senki nem mert így beszélni, még akkor sem, amikor összefeküdt mindenféle nőcskével, vagy hazudott anyának és a nagyinak, vagy szégyentelenül kenőpénzt csúsztatott át az asztal alatt, vagy leordította valaki fejét – soha senki nem mert így kifakadni előtte.

– Hé, mester, nem kellene ennyire felhúznod magad! Majd csak kitalálok valamit! – Apa egyrészt szerette volna lehiggasztani Chen Xi-

uliangot, másrészt úgy érezte, hogy benne is átkozott sok gőz gyűlt már fel.

Egész délután Chen Xiuliang körül sürgölődött, hogy kiengesztelje. Normálisan fáradtnak és kimerültnek kellett volna lennie, de furcsa módon, ettől az alapos kiosztástól épp hogy visszanyerte az erejét: úgy érezte magát, mintha ismét tizenhét-tizennyolc éves srác volna, akinek mindenki leordítja a fejét, és állandóan kékre-zöldre verik a fenekét – de akárhogy is, neki talpon kell maradnia! Elszívott néhány szál cigarettát, megevett néhány tál ételt, majd munka végeztével nagy tetre készen elindult a Déli kapun kívülre, hogy végre kilőhesse a puskájából a golyókat.

„Zhong Xinyuhöz megyek, és végre kufircolok egyet!”, gondolta magában nagy vidáman apa. Zhu Chengnek valami intézendője volt, és még nem ért vissza, apa nem várt rá, hogy elvigye. A gyárból kilépve fogott egy taxit, és Zhong lakása felé vette az irányt. Útközben még felhívta a nagybácsit, hogy este menjenek el inni valahová, hogy megbeszélhessenek ezt-azt a születésnapjal kapcsolatban.

– Ööö, akkor hétkor – apa az órájára pillantott, és magában számolgatott –, nem, inkább fél nyolckor, fél nyolc! – De mielőtt letette volna a telefont, még egyszer meggondolta magát: – Fél nyolc és nyolc között! De mindenképpen kezdjete el enni, lehet, hogy kicsit késni fogok! Inkább nyolc óra volt már, amikor apa benyitott a különterembe. Sokan ültek az asztal körül, ott volt a nagybácsi, Zhong Shizhong, meg Gao Tao, sőt még Gao Tao két öccse is. És persze lányok, egyik szebb, mint a másik, megvolt mindenük, ami kellett. Normálisan apa alaposan megmustrálta volna őket, de most valahogy semmi kedve nem volt az egészhez.

Zhong Shizhong vette észre elsőként: – Shengqiang! – ordította. – Már megint késtél! Merre csavarogtál? Mi meg már degeszre tömtük a hasunkat!

– Jaj! Hagyj már békén! – legyintett apa, majd lehuppant az ajtóval szemközti székre. – Kisasszony, hozzon nekem egy kólát, de jó hideget! – szólt oda a felszolgálólánynak. – Shengqiang, mi ütött beléd? Nem elég, hogy késel, ráadásul kólázol? – ezt már Gao Tao sem hagyhatta szó nélkül. – Shengqiang, valami baj van? Történt valami? – kérdezte aggodalmaskodva a nagybácsi.

– Hogy a franc esne mindnyájatokba! – szitkozódott apa. A felszolgálólány éppen ekkor hajolt oda hozzá, hogy kitöltse a jeges kólát, az ital sercegve pezsegett a pohár oldalán, néhány apró szénsavbuborék pedig a lány hófehér mellére pattogott – de apát most ez sem tudta lázba hozni, kezébe vette a poharat, és belekortyolt az italba. Valójában, apa csak testben volt ott, a gondolatai egészen másutt jártak – Zhong Xinyu képe lebegett a szeme előtt. A lány arca maszatos volt a sírástól, úgy nézett ki, mint egy rosszul kifestett operaszínész. „Minek festetted ki magad, ha úgyis tudtad, hogy sírni fogsz?”, gondolta magában apa, de nem akarta hangosan is megjegyezni. Két kézzel meglapogatta a lány hátát, miközben tekintete óhatatlanul is a farmerban feszülő formás idomaira tévedt. „Ma egy gyors menet sem fog összejönni”, gondolta.

– Kétszer is elmentem a kórházba – szipogta Zhong Xinyu –, csak nem mertem elmondani neked, mert tudom, hogy rengeteg a dolgod, és nem akartam még én is gondot okozni, de tényleg, nem számítottam rá...

– Jól van már! Nincs semmi baj – nyugtatgatta apa –, majd megoldom valahogy. – De mintha egész délután mást sem ismételtetett volna, már vagy százszor is elmondta.

– Majd megoldom valahogy – mondta apa, de szeme előtt semmi más nem lebegett, csak Zhong Xinyu fenéke. Felnézett hát inkább a plafonra, a hanyagul felfüggesztett háromkarú csillárt bámulta, egy körte kiégett, de a megmaradt kettő is elég fényt adott – apának erről az ő két „körtéje” jutott az eszébe a lába között: „A fenébe, csak a bajt hozzátok!”, szitkozódott magában.

Szórakozott volt, nagyon szórakozott, pedig nagy szüksége lett volna az agyára. Egy film jutott eszébe, amire nagyapja vitte el: „Lenin 1918-ban”. A vásznon egymás hegyén-hátán tolongtak az emberek, egy emelvényt álltak körül. Apa nagyon kicsi volt még akkor, semmi másra nem is emlékezett az egészből, csak arra, hogy valaki ezt mondja benne: – Nézz rám! A szemembe nézz!

– De hogyan? Apa nagyon szerette volna, de csak egy fekete fenék jelent meg a szeme előtt.

Apának szeretkezés közben gyakran jutott eszébe ez a jelenet. Állítólag még Piros Hugi árulta el neki ezt a fogást. Egy nap, miután

végeztek a dologgal, Piros Hugi jéghideg kezét apa verejtékes hátára tette, és így szólt: – Öcskös, mondom én neked valamit. Ti, férfiak, néha kicsit túl gyorsak vagytok, ha érted, mire gondolok, de ne aggodj, ez nem betegség. Még fiatal vagy, nem számít. De azért megtanítalak egy tuti fogásra. A lényeg... hogy valami egészen más dologra gondolj, hmm... például a melódra, vagy valami kajára, biciklizésre, bármire, csak ne arra, amit éppen csinálsz, és akkor nem leszel ilyen gyors.

Lehet, hogy apa nem volt valami jó tanuló, de eszes gyerekek számított. Ezt is azonnal felfogta. Így, hogy kezében volt a siker kulcsa, soha többé nem ment el idő előtt. De nemcsak szeretkezés közben alkalmazta ezt a módszert, hanem akkor is, amikor a nagyi kioktatta, vagy a haverjaival a negyedik palack pálinkát iszogatta, vagy a gyárban, amikor a beérkező babot ellenőrizte – bármiről volt is szó, ő előszeretettel gondolt valami másra, szórakozottan ott is volt, meg nem is, de azért csak bólintott, vagy koccintott, vagy aláírt, amikor kellett.

„A legfontosabb az életben az önmegtartóztatás”, vonta le magában a tanulságot.

Aznap sokáig magában tartotta a dolgot, mielőtt elmondta volna a nagybácsinak és Zhong Shizhongnak. Túl voltak az evésen, koccintottak is jó néhányszor, és már kinyitották a második üveg pálinkát, a lányok az ölükbe telepedtek, ölelgették, taperolták őket, smároltak kedvükre, éppen a következő koccintásnál tartottak, amikor apa váratlanul megszólalt: – Baj van.

– Mi történt? – kérdezett vissza idegesen Zhong Shizhong. – Egész este látszott, hogy el akarsz mondani valamit. Ki vele, magunk között vagyunk! A nagybácsi nem szólt semmit, apát nézte. Gao Tao is apát nézte.

Mindenki apát nézte. Apa meg teljesen úgy érezte magát, mint amikor a nagyi régen a bizonyítványát nézegette. Csak ekkor döbbsent rá, hogy most kétszáz százalékosan teljesített. Egyrészt büszke volt a teljesítményére, másrészt félt egy kicsit, hogy ráfognak, puskázott.

Önelégülten felemelte a poharát, és kiitta belőle az italt, hogy egy kis bátorságot és férfiasságot merítsen belőle.

– Na hát az történt, hogy felcsináltam egy csajt – bökte ki.

HATODIK FEJEZET

Ez is csak egy volt a szokásos áprilisi reggelekből Pínglében. Apa több mint negyven éve látja már ugyanezt a képet, minden apró részletét betéve ismeri: a falevelek szemkápráztatóan zöldellnek, a madarak versenyt dalolnak egymással; a repce sárga virágba borul, az azáleák vörös virágot bontanak – a bőség és a termékenység illata árad mindenből. És ez az illat csábítja az embereket az utcára: a járókelőket, az átutazókat, az énekeseket, a kártyázókat meg mindenki mást. Az emberek párokat alkotnak, járnak vagy összeházasodnak. De a mai fiatal fiúk és lányok természetesen már erről is egészen másképp gondolkodnak. Apa a babpürégyár bejáratában cigarettázott, és nézte, amint a kapuval szemközti utca közepén, a parkosított sávban egy pár összeölelkezve nyalja-falja egymást. Egy kis tapizás lenn-fenn, cici-popsi, megvolt ott minden. „Hogy a rosseb enné meg, szerintem ezek ebédig így össze lesznek tapadva!”, gondolta magában. Régen hogy a fenébe lehetett volna elképzelni ilyen jelenetet? Ha valaki a Keleti kapunál kinyitotta a száját, az a Nyugati kapun túlra is elhallatszott. Mindenhol akadt egy-egy spicli, a sétálók, az út mellett guggolók vagy a kifőzdékben üldögélők között. 1987-ben vagy '88-ban történt, apa a Nyugati kapunál a dagadt Zhounál, az Örök Ragyogás étteremben találkozott anyával, meg ebédeltek, utána apa felajánlotta, hogy hazakíséri anyát. Egymás mögött haladtak a Keleti utcán. Amikor megérkeztek a járási pártbizottság lakóparkjának bejáratához, apa elköszönt, és elindult vissza az úton, a kereszteződésben azonban Zhong Shizhongba botlott, aki olyan erővel csapott a vállára, hogy apa akaratlanul is felszisszent.

– Nem lehetne valamivel finomabban? – ordított rá apa.

De Zhong Shizhong válasza sem volt valami udvarias: – Shengqi-ang, kissé bőséges a választék, mi? Tegnap még Xi Hongzhen, ma meg már átpártolsz Chen Anqinhez? Hát nem tanították meg neked otthon, hogy mi az a tisztesség? Egy kakasnak sincs két feje!

És volt benne valami igazság, hiszen valóban kissé gyorsan történtek a dolgok. Xi Hongzhen, apa aktuális barátnője, az Északi ka-

punál, a Helyi Termékek Boltjának értékesítési osztályán várta apát, hogy elvigye vacsorázni, de még sötétedés előtt a fülébe jutott, hogy felültették. Apa már korábban eldöntötte, hogy megszerzi magának anyát, és ez olyannyira sikerült neki, hogy aznap néhány lépést már kéz a kézben tettek meg a Nyugati utcán. Mondani sem kell, az egész kisvárosban futótűzként terjedt a hír, a vakok, a süketek, a némák, és a totális seggfejek kivételével másról sem beszéltek az emberek, mint hogy: – Nocsak! A babpürégyáros Xue Shengqiang és Chen Anqin az Élelmezési Hivatalból együtt járnak!

Apa beleszívott a cigarettájába, még mindig a párocskát nézte a gyár bejáratával szemben, de nem érzett féltékenységet vagy haragot. „Más idők jártak akkoriban!”, gondolta, aztán eldobta a cigaretta-csikket, és rátaposott.

Az órájára pillantott, dél körüljárt az idő. Épp azon volt, hogy felhívja Zhu Chenget, hogy merre jár, amikor a hollófekete Audi feltűnt az úton. Kellemes tavaszi szellő fújdogált. Apa megigazgatta az ingét, kihúzta magát, az elhaladó autók rendszámabláit vizslatta, mire a kocsni odagördült mellé. Kinyitotta a súlyos ajtót.

A nagynéni ült a kocsiban. Közel az ötvenhez már veszített valamennyit fiatalkori szépségéből, de még mindig nagyon kellemes látványt nyújtott.

– Lishan! Milyen volt az út, nagyon elfáradtál?

– Dehogy! – válaszolt a nagynéni, és kiszállt a kocsiból. – Már mitől fáradtam volna el? Talán inkább Zhu, akinek kora hajnalban kellett kelnie, hogy értem jöjjön. – Szóra sem érdemes, ez a legkevesebb! – mondta Zhu Cheng kedvesen. – Így van, a legkevesebb! A bátyó ragaszkodott hozzá, hogy mindenképpen gyere haza te is, sajnálom, hogy idefárasztottunk! – mondta apa. A nagynéni mosolyogva megcsóválta a fejét, apára nézett, megpaskolta a kezét, s így szólt: – A saját testvérem, hogy mondhat ilyeneket?

A nagynéni lágyan ütögette meg a kezét, apa mégis kellemetlenül érezte magát miatta. Alapvetően kemény ember volt, nem őrlődött sokáig egy-egy dolgon, és ha egyszer megemésztett valamit, többet nem foglalkozott vele.

Nem különösebben vette lelkére a gyár körüli problémákat, az utca történéseit vagy a családi ügyeket, beleértve a nagybácsit is, de a

nagynéni hazajövele valahogy egészen másképp érintette.

Elvitte a nagynénit a gyárba. Útközben elmesélte, mennyit fejlődött a babpürégyár az elmúlt néhány évben, beszélt neki a nagy születésnapjának az előkészületeiről, és hogy mi mindent intéztek, mióta a nagybácsi hazajött – persze sok minden más is szóba került.

Apa csak akkor vett levegőt, amikor már ott álltak az irodaépület előtt: – Lishan, menj be, ülj le egy kicsit, a bátyó is mindjárt megérkezik. Szólunk a mamának, és együtt megebédelünk.

Apából csak úgy dőlt a szó, és a jókedvű beszámoló közepette kis híján megfeledkezett Anqinról, de a nagynéni szerencsére figyelmeztette: – És Anqin? Ő is jön?

És apának csak ekkor jutott eszébe, hogy valóban, ott van még anya is. A combjára csapott: – Jön! Jön! Még szép, hogy jön, biztosan nagyon szeretne már találkozni veled! Mindjárt telefonálok neki.

És ez így volt rendjén. A családban a nagynéni volt az egyedüli, aki el tudta érni, hogy anya, apa és a nagy leüljenek egy asztalhoz, és felszabadultan beszélgessenek.

Eredetileg a nagybácsi vetette fel, hogy hívják haza a nagynénit korábban, sőt feladatot is szánt neki, amit apa kezdetben nagyon ellenzett.

– Bátyó, olyan furcsa ötleteid vannak! – mondta. – Lishan már évek óta nem szerepelt a tévében, miből gondolod, hogy elvállalná a házigazda szerepét a születésnap műsornál? Csak fárasztanánk vele! Biztos, hogy kicsit fárasztó, de Lishan éppen nem csinál mást. Különben is, szerinted ki volna nála alkalmasabb házigazda a mama nyolcvanadik születésnapjára? – mondta a nagybácsi. Leült apával szemben, és rágyújtott.

– Nem értek egyet! Túl nagy céció ez neki! – csóválta a fejét apa. – Shengqiang, tudom, hogy nagyon szereted Lishant, és ezzel én sem vagyok másképp, de hidd el, nem olyan nagy dolog ez. Azonnal rábólintott, amikor elmondtam neki. Ezen a hétvégén nem kell vigyáznia az unokára, hazajön, és mindent alaposan átbeszélünk – sokéves műsorvezetői tapasztalattal a háta mögött szerintem nagyon jó

tanácsokat fog adni, nem gondolod? – a nagybácsi nagyon meggyőzően beszélt.

És természetesen minden úgy lett, ahogy eltervezte. Világéletében nagyon értett mások manipulálásához, felhívta Lishant, lefixálták az időpontot, apa ezek után mit mondhatott volna? Csak a nagyit szidta magában: „Másról sem tudunk beszélni, mint erről az átkozott születésnapról, emiatt van ez a rohadt felfordulás!”

„A fenébe is, hát nyolcvanéves!” Ezzel igyekezett lehiggasztani magát, és valamelyest meg is nyugodott.

– Jó, legyen, akkor elküldöm érte Zhu Chenget – mondta apa.

– Én is így gondoltam – mondta a nagybácsi. Apa gondterhelten beleszívott a cigarettájába.

Ültek, cigarettáztak, jó ideig egyikük sem szólalt meg. Tulajdonképpen már mindent megbeszéltek, mégsem indult egyikük sem. A nagybácsi apát nézte, de úgy, hogy attól felállt a szőr apa hátán. Mióta apa bejelentette az étteremben, hogy Zhong Xinyu gyereket vár tőle, a nagybácsi állandóan így vizslatta, mintha a veséjéig szeretett volna látni. Csak bámulta és bámulta azzal a kutakodó tekintetével.

– Bátyó, bökd ki, ha valami a bögyödben van! – bukott ki végül apából. A nagybácsi elnyomta a cigarettát, és nagyot sóhajtott. Apa egyre idegesebb lett, de még ő biztatta: – Bátyó, miattam ne emészd magad! Elbírok a magam dolgával.

– Tudom, Shengqiang – kezdte a nagybácsi. – Felnőttél, komoly ember lett belőled, egy egész, gyárat igazgatsz, pont én ne tudnám? De ez az egész história valahogy nem hagy nyugodni! Csak magamat tudom ismételni. Ha bármit meg akarsz beszélni, vagy esetleg valamit nem tudsz elintézni, szólj, segítek, elrendezem. Csakhogy apát nem győzte meg: „Elrendezed? A gyereket akarod elrendezni? Vagy Zhong Xinyut? Esetleg engem?” A törvény egyértelműen ki mondja: „egy házaspár, egy gyerek”. Neki tulajdonképpen úgy lesz még egy gyereke, hogy még csak át sem hágja a szabályokat. Hol itt a probléma? Ráadásul fel is tudja nevelni. Egy biztos: amióta a nagybácsi hazatolta a képét, eggyel többen lettek Pinglében, akik állandóan csak gáncsokodnak vele – eddig csak a nagy volt ilyen. A nagy viszont nem okozott túl nagy gondot apának, mert csupán néhány napra a nyolcvantól, szinte ki sem tette a lábát a lakásból, csak

havonta egyszer vagy kétszer végig kellett hallgatnia a morgolódását. De most, hogy itt jár-kelel közöttük Duan Zhiming, valahányszor összefutnak, mindig kioktatja. „Hogy lehet nekem ilyen rohadt balszerencsém!”, szitkozódott magában apa.

Itt van például ez az egész ügy Zhong Xinyuvel. Igazán jól indult, Zhong Shizhong, Gao Tao meg a többi haverja, sőt Zhu Cheng is gratulált hozzá: – Shengqiang, azért ez nem semmi! Fiú lesz vagy lány? Sok boldogságot! – Xue bátyám, a kórház miatt ne aggódj, majd én elintézem. Minden a legnagyobb rendben lesz. Dada kell-e? Csak szólj, ismerem egyet. Nagyon gondos, ért a csecsemőkhöz, majd bemutatom! – Mostantól több időt kell töltened a szeretőddel, mert egy terhes asszony mégiscsak más. És Anqinnal sem lesz gond: május elseje környékén befizeted a feleséggel meg néhány barátnőjével egy jó kis útra, mondjuk Délkelet-Ázsiába, meglásd, rendben lesz minden! – Anqin amúgy is nagyon megértő, ha majd meglátja a babát, azt a gyönyörű, hófehér, selymes bőrű kis csecsemőt, hogy a francba ne barátkozna meg vele? – Nincs itt semmi gond! Semmi gond! – De aztán majd ünnepelünk, amikor egy hónapos lesz, ugye, főnök?

Hát ilyen jókedvűen fogadta mindenki a hírt, örvendtek, vigadtak. Erre aztán jött Duan Zhiming a búskomor képével, és teljesen összezavarta apát. – Shengqiang! Ezt meg hogy fenébe sikerült összehoznod? Heh? – csak ennyit mondott.

Apa nem olyan ember, aki ne próbálná megérteni a másikat. Szinte biztosra vette, hogy a nagybácsinak a maga fiatalkori viselt dolgai járhattak az eszében, amitől még ma is görcsbe rándul a gyomra, hát hadd mondja a magáét! Amúgy is: mit tehet az ember, ha egyszer ilyen cinikus bátyal van megáldva? Mindketten túl vannak a negyvenen, sok mindenben mentek keresztül együtt. Éjszakai lebu-jokban iszogattak, mulatoztak, lányokkal szórakoztak – ahogy azt a férfiak szokták. Mit nem lehet ezen megérteni? Minek ennyire felfújni az egészséget? Zhong Shizhong szavajárásával: „Már a kisiskolások is tudják, az ebihalakban nagyon erős az ösztön, hogy hazataláljanak!”

Az igazat megvallva apának semmi kedve nem volt ahhoz, hogy a délelőttjét a nagybácsival töltse. Mindig olyan nyomasztó volt vele az együttlét, és egy idő után apa is kezdte úgy érezni, hogy mindjárt le-

szakad az ég, és ennél borzasztóbb már nem is lehetne a helyzet, teljesen bepánikolt, a fenéke viszketni kezdett, és csak arra tudott gondolni, hogy „szégyen a futás, de hasznos”, jobb, ha minél előbb olajra lép, és keres valakit, akivel elmehetne inni.

Hát így festettek a dolgok, mielőtt a nagynéni megérkezett volna Pinglébe.

De még nincs vége a történetnek. Apa a nagybácsival folytatott beszélgetés miatt meglehetősen felpaprikázva lépett ki a babpürégyárból, megállt a kapuban, Zhong Shizhongot hívta. Hétágra sütött a nap, a csodálatos áprilisi időben a tavasz illatát ontotta körülötte minden: ami nőtt, nyílt, mászott vagy repült, a növények, a virágok, a bogarak és a pillangók mind-mind az újjászületést hirdették. Apában megmoccant valami a termékenység ily buja képe láttán... és ekkor Zhong Shizhong felvette a telefont.

– Gyere, menjünk el inni! – mondta apa.

A nap az égbolt közepén járt. Zhong Shizhong nem túl barátságosan szólt bele a telefonba: – Shengqiang! Nem mindenki a maga főnöke! Dolgoznom kell. Tudod te, hogy mennyi az idő?

– Jössz, vagy sem? – vetett véget apa a mellébeszélésnek.

– Oké, menjünk inni! Chen harmadik bátyónál? – kérdezte Zhong.

– Megbeszéltük! – válaszolta apa, majd letette a telefont. Apa megnyugodva lépkedett Chen harmadik bátyó ivója felé, és közben arra gondolt, hogy az idők folyamán milyen sokat változtak a haverok is: félszavakból megértik egymást, és minél többet iszogatnak együtt, annál közelebb kerülnek egymáshoz. De, furcsa mód, a nőkkel meg épp az ellenkezője: minél többet van együtt az ember egy nővel, annál kevésbé leli örömét benne.

Először egy kis *goji* -likőrrel nedvesítették meg a torkukat. – Anqin, fiatalkorában, bár nem ért a nyomába Yufennek, szintén az Élelmezési Hivatalból, de azért ő is nagyon szép volt, és kellemes volt vele együtt lenni, tudom, hogy jó néhány év eltelt, de akkor is, hogyan változhatott meg ennyire? – bukott ki apából.

Zhong Shizhong keresztbe rakta a lábát, két ujja közé szorított egy cigarettát, és apára emelte a tekintetét: – Shengqiang, én mondom,

a korral neked is egyre nehezebb a kedvedbe járni! A fene nagy jó-dolgodban képtelen vagy megbecsülni azt, amid van! De mondok én neked valamit, hogy mit csinálsz a házon kívül, az a te dolgod, ha gyereked lesz, hát gyereked lesz, de Anqint hagyd ki ebből az egészből! Ha nem bánysz vele tisztességesen, én nem állok jól ma-gamért!

Apát meglepte ez a válasz, biztosra vette, hogy a nagybácsi tömte tele a fejét neki is mindenfélével, de azért egy kis időre elidőzött an-nál, amit mondott, mert tudta, hogy Zhong nyers szavai mögött min-dig ott az igazság. Így szólt hát: – Tudom, tudom jól, hogy egy „külső ágy” nem rombolhatja szét a „családi fészket”!

Zhong Shizhong leütögette a cigarettáját, azután koccintott apával.

A két öreg cimborá ráérősen iszogatta a *goji*- likórt , pirított földi-mogyorót rágcsáltak hozzá, és élvezték a Kína márkájú cigarettát. Apa gondolatai húsz évvel korábbra kalandoztak, amikor megismer-te Zhong Shizhongot. Tulajdonképpen ez is a nagynéninek köszön-hető.

‘81-ben, vagy talán ‘82-ben történt. Apa és a nagybácsi még az is-kolapadot koptatta, de Zhong Shizhong már a papírgyárban dolgo-zott, és minden hónapban meg is kapta az államtól a szép piros fize-tési utalványokat. Zhong tökéletes mandarin dialektusban beszélt. Itt, Pinglében, ebben a vidéki porfészekben, amelyet akkoriban összesen négy főutca szelt keresztül, lebeghettél a föld felett, vagy kúszhattál a porban, mit számított, mindig ugyanazon a néhány ut-cán találtad magad. A Nyugati kapunál, a Halhatatlanok hídjá köze-lében, az egyik villanypózna tövébe silány minőségű téglákból épített valaki három pingpongasztalt, és mindennap délután vagy este va-csora után ott bandáztak a városka fiataljai.

Apának, meglepő módon, az aznapi történéseknek minden részle-te tisztán megmaradt az emlékezetében. Vacsora után a nagynéni bejelentette, hogy elmegy pingpongozni, a nagybácsinak is ugyanez volt a terve, apa meg csapódott hozzájuk. Későn értek oda, egyetlen asztal sem volt már szabadon. Egy darabig nézték a khaki és kék zubbonyos fiatalokat, ahogy lelkesen ütik a labdát, míg végül a nagy-

néni így szólt: – Menjünk haza. Úgy tűnik, ma már nem fogunk játszani. – Apa viszont nagyon szeretett volna szerezni egy asztalt, de túl kicsi volt még, a középiskola alsó tagozatát épp csak befejezte. A nagybácsi is csak néhány évvel volt előtte. Csak a nagynéni dolgozott már közülük, de hát ő meg nő volt. Éppen készültek indulni, amikor hallják, hogy rájuk kiált valaki: – Gyertek, játszatok velünk! Majd cserélünk!

És ez a valaki Zhong Shizhong volt. Körülbelül ekkorra tehető az is, hogy a nagybácsi és apa Pingle megkerülhetetlen figurái lettek.

Miután összehaverkodtak, Zhong egy nap a nagybácsinak szegezte a kérdést: – Zhiming, a nővérednek van barátja?

– Van bizony, és nemsokára összeházasodnak! – válaszolt a nagybácsi fitymálóan.

Jó ideje már mindennek, és apa nagyvonalúan sosem emlegette fel ezt a dolgot Zhong Shizhongnak, de Zhong is úgy tett, mintha rég elfeledte volna. Zhong nem üldözte ezek után szerelmével a nagynéni, a nagybácsi pedig elment egyetemre, így maradt az öcskös, azaz apa, Pingleben, akivel aztán elválaszthatatlan barátok lettek, sok disznóságot csináltak együtt, madzsongoztak és kurváztak.

Valahányszor nosztalgiázni kezdtek, legtöbbit apa és Piros Hugi afférján mulattak, vagy saját domborodó pocakjukon: – Hogy milyen véznák is voltunk mi fiatalkorunkban!

De aztán egyszer mégiscsak szóba került a nagynéni. '93-ban bezárták a papírgyárat, Zhong Shizhong pedig elveszítette a munkáját. Egész nap céltalanul lődörgött az utcán, mint valami kísértet, majd miután hazament, Gao Yang veszekedett vele.

– Shengqiang, mi értelme az életemnek? – fakadt ki egyszer apának, amikor együtt iszogattak. – Te meg mi a fészkes fenéről beszélsz? – csattant fel apa. – A világ hatalmas, az utcák tele vannak lányokkal, mi az, megőrültél? – Jaj, Shengqiang, te ezt nem értheted, le vagyok égve, és teljesen kicsúszott a lábam alól a talaj! – sóhajtott. – Nekem aztán van dohányom dögive! Mit parázol? Majd én gondoskodom a családomról, mintha az enyém volna, ne izgulj már! – nyugtatgatta apa. De Zhong Shizhong egyáltalán nem értelmezte a jóindulatot, apa tarkójára csapott, csak úgy kongott belé a

feje. – Shengqiang, lehet, hogy minden a tiéd, de a feleségem és a gyerekeim nem. Megértetted?

Apa is belátta, hogy hülyeséget beszélt, sűrűn kérte a bocsánatot, és közben elnevette magát. Ekkor már Zhong Shizhong is vele nevette, addig-addig, míg a végén teljesen elpárolgott minden haragjuk.

Apa mondta el nekem később, hogy ugyanezen a napon őszintén kiöntötték egymásnak a szívüket. Szóba kerültek a régi idők, sorban végimentek az éveken, 1981, '82, '83 és '84 is szóba került.

– Zhong Shizhong, az a gazember, végül már úgy sírt, mint a záporosó! – mesélte apa. De valójában apa is elsírta magát, a szeme könnybe lábadt, az orra bizsergett, majd hirtelen, mint ahogy a ló vizel, ömleni kezdett szeméből a könny. Sírtak egy darabig, majd megint nevetésben törtek ki, iddogáltak, beszélgettek, mígnem egy-egy rossz megjegyzéstől ismét sírni nem kezdtek.

Bár minden úgy történt, ahogy itt most elmondtam, természetesen nincs az az isten, hogy ők ketten ezt beismerjék.

Apa aztán csak elmondta Zhong Shizhongnak, hiszen már eleget ittak hozzá. – Holnap hazajön a nővérem, a bátyám javaslatára ő lesz anyám születésnapjára a házigazdája.

– Azért ez nem semmi! Magasra tettétek a lécet! – mondta Zhong Shizhong. – Szeretnék kérdezni tőled valamit – motyogta apa egy kis idő múlva. – Igen? – Mit gondolsz, a gyerekről beszéljek a nővéremnek? Végül is a bátyám már tud róla – mondta apa. – Megőrültél? Minek beszélni róla? Miért nem írod meg rögtön az újságban? – válaszolta megdöbbenve Zhong Shizhong. – Csak hallgass végig! – kezdett bele apa. Zhongon akarta letesztelni a tervet, amit kifundált. – Semmiképpen sem fog titokban maradni, ha megszületik a baba. Anqin most még nem tud róla, de egy nap majd a fülébe jut a dolog, és biztosan nagy patáliát csap. Az egész családban ki másra hallgatna, mint a nővéremre. Ezért gondoltam arra, hogy inkább most mindent elmondok Lishannak, ne érje váratlanul a dolog. Zhong Shizhongnak csak ekkor esett le, hogy apának nagyon fontos ez a gyerek, különben miért foglalkozna vele ennyit? Nincs még egy ember a világon, aki úgy ismerné apát, mint ő, ezért rögtön felfogta az üzenetet: „Akarja ezt a gyereket, jobban, mint bármi mást.”

– Hát akkor mondd el neki! – bólintott Zhong. – Az egész családotokban a nővéred a legmegbízhatóbb.

1980-81-ben Pinglében, valahányszor szóba került a babpürégyáros Xue család, mindenki csak csóválta a fejét. „Azokkal jobb nem ujjat húzni!” – „Xue Yingjuant kemény fából faragták!”, mondogatták. A „kulturális forradalmat” követő időkben Xue Yingjuan mindent bevetett, hogy visszaszerezze a Rododendron Babpürégyárat és az őt megillető helyet; idővel ő lett a gyár igazgatója. Mindez tíz év élő pokol után következett be a Xue család életében. Minden vagyonukat elkobozták, és az akkori igazgatót – a nagy apját – elhurcolták, és megszégyenítésképpen *yin-yang* formában a fél fejét lekopaszították. A vejét – azaz nagyapát – a téglagyárba küldték dolgozni. Csak Xue Yingjuan maradt a gyárban, de csak mint átlagos munkás, annak is a legalja. Az erjesztőudvart takarította, a vécéket pucolta és a disznókat etette nap, mint nap. Mindenki másnál többet kellett dolgoznia! De ő összeszorított foggal tette a dolgát, és végül, a Járási Kommunista Pártszervezet titkára segítségével visszaszerezte a gyárban az igazgatói széket. „A segítségért cserében biztosan meg kellett tennie ezt-azt!” „Tudja, kit és hogyan manipulálhat. Jobb nem ujjat húzni vele!” A családból a másik, akivel „jobb nem ujjat húzni”, Duan Zhiming, az elsőszülött fiú. Állítólag nagyon nyafogós volt kiskorában. Ha bárki megjegyzést tett a kacská kezére, rögtön sírva fakadt. Ráadásul tudja mindenki, hogy ő volt a mama – Xue Yingjuan – kedvence. És a mama bármit megtett volna érte, és gyerekként nem is kellett csalatkozni Duan Zhimingben. Jól tanult, jól verekedett, és nagyon jóképű fiatalember vált belőle. Csak úgy hemzsegetek körülötte a lányok, és a haverok között is övé volt a kitüntetett szerep – népszerű figura volt Pinglében. Történt egyszer, hogy egy srác – nem tudni, hová tette a szemét –, a biliárdasztaloknál fel akarta csípni a lányt, aki akkoriban Duan Zhimिंगgel járt. No, hát ennek a fiúnak valaki még a holdújévi szünet vége előtt alaposan ellátta a baját. Ami az öcsöt, Xue Shengqiangot illeti, aki állandóan ott loholt a bátyja nyomában, ránézésre lehet, hogy egy kicsit ostoba, de azért vele sem érdemes ujjat húzni. Mindenben hallgat a bátyjára, és az öklével gyakran keményen odacsap. Van még egy nővérük, Xue Lishan, az Élelmezési Hivatalból, és ott van még az apjuk, Duan Xianjun, a

Járási Önkormányzatról. Ők ketten viszonylag visszafogottak, és nem sok port kavarnak. Mindent egybevetve köztisztelőben álló családról van szó, akikkel jobb, ha az ember ugyanazon az oldalon áll.

El lehet képzelni ezek után, hogy mekkora volt a felhajtás, amikor férjhez adták a leányt, és ráadásul a vő sem volt akárki, a tartományi önkormányzatban dolgozott! Xue Yingjuan felvágós természetéről pedig már jobb nem is beszélni! A Xue család mindig is szeretett nagy hajcihőt csapni minden apró-cseprő dolog körül, hát még egy esküvő! A vacsorát a Nyugati kapunál, a '80-as évek legpuccosabb éttermében, a Barátok Gyülekező Udvarában tartották, és nyolcvanasztalnyi vendégsereg volt hivatalos rá! Még a legszerényebb becslések szerint is nyolcvankilencven yuanba került az étel és az ital asztalonként! Ezen felül minden asztalon ott heverték a Vörös Pagodahegy cigaretták, és korlátlan mennyiségben töltötték az Öt-gabona nedűt is – ami luxust el lehetett képzelni abban az időben, de még azt is, amiről még csak beszélni sem volt szabad, felvonultattak aznap este. – Nem kell hazai termék, csak japán cucc! – mondogatta Xue igazgatónő, azaz a nagyfi. Persze ott tolongott valamennyi rokon és barát, hogy degeszre tömje a hasát, és ámuldozson a látottakon. Xue Lishan pedig nagyon szemrevaló lány volt, kifestve és szépen felöltöztetve, teljesen úgy nézett ki, mint valami istennő. A vő meg, tősgyökeres városi ember, katonai vezető „porontya”, fess volt és délceg, mint a főhős a „Románc a Lushan-hegyen” című filmből – és a városka lakóiban éveken keresztül ez a kép maradt is meg róla.

Talán apa volt az egyedüli, aki nem volt valami nagyon elragadtatva ettől az esküvőtől, hiszen éppen május elsején, a munka ünnepén köttetett a frigy, és így az iskolai szünetéből nem maradt semmi, mert hajnalban keltek, és estig dolgoztak – fogadták és köszöntötték a vendégeket, egész nap csak sürgölődtek! Amúgy nem lett volna olyan rettenetes a dolog, de a nagyfi beleköpött a levesébe, mert kitalálta, hogy apának és a nagybácsinak – akárcsak a menyasszonynak és a vőlegénynek – vörös virágot kell tűznie a mellkasára! Miféle virág, inkább tördőfés a szívébe! „Álljon meg a fáklyás menet, azért ő is valaki itt Pinglében, akit ráadásul mindenki ismer, még hogy ő virággal a mellkasán üdvözlje a vendégeket?” Nem is lehetett elkép-

zelnél ennél nagyobb szégyent! Ha csak rá gondolt, undorodott az egészszől, végül egész nap mást sem csinált, mint pampogott, és mindenben hibát talált: A nagyi és nagypapa? Undormányos szörnyetegek. Ingyensiklandó finomságok? Disznómoslák. A dzsiból kiszálló sógorjelölt? Kiköpött *Kuomintang*-ügynök. Zhou Xiaojin, akit a nagybácsi hozott? Na jó, ő megüti a szintet, de ahogy ott puszogtak és forgolódtak egymás körül, mint két cincogó egér. – Hát így ment egész nap, a teremnyi ember csupa tökkelütött idióta volt, de még a petárdadurrogatás sem volt izgalmas!

A nagynéni talpig piros ruhában, vállán fehér boleteróval, pirosposztagás arccal, és az alkoholtól bódultan mosolyogva követte a sógor bácsit asztaltól asztalig, hogy minden egyes vendéggel koccintssanak, és igyanak egy pohárkával. Apa pedig ment a nyomukban, és valahányszor kiürült az ifjú pár pohara, töltött a kezében lévő palackból. Az egyik asztalnál tősgyökeres pinglei rokonok és barátok ültek: Zhang Yao néni a fiával és a menyével, a minden hájjal megkent Zhu a feleségével, meg Chen Xiuliang „mester” magában – az idősebb korosztályból –, azután ott volt még Zhu Cheng, Zhong Shizhong és még néhány fiatal egy csoportban. Amikor odaléptek az asztalhoz, az egész társaság felpattant, a sógor bácsi pedig magasba emelte a poharát, és így szólt:

– Tisztelt idősebb rokonok, kedves barátaink, köszönjük, köszönjük! – Azután pedig szájához emelte az üres poharat – de hogy is gondolhatta, hogy túljárhat ezeknek az öreg pinglei rókáknak az eszén? Zhong Shizhongnak mindig is éles volt a szeme, azonnal kiszúrta a turpisságot: – Hé kás! És hol van az ital abból a pohárból? Shengqiang! Te meg, hogy figyelsz a sógorra? Tele azt a poharat! Tele! – Apa pedig csurig töltötte a sógor bácsi poharát, de a földiknek ez sem volt elég. – Lishannak is innia kell! – kiabálták az emberek. És így a nagynéni sem úszta meg, hogy fenéig ürítse a poharát, kit érdekelt, hogy hány asztalnál tette már meg ugyanezt. Ő pedig illedelmesen mindenkinek külön-külön köszönetet mondott, azután felemelte a poharat, hátrahajtotta a fejét, és kiitta belőle az italt fenéig. Éveken át őrizte apa ezt a képet a nagynéniről, ahogy ledönti azt az italt az esküvőjén. A nagynéni eltökélten hátravetette a fejét, felemelte a poharat, és kiitta belőle a pálinkát az utolsó csep-

pig. Apa nézte, ahogy a lótoszgyökérhez hasonlatosan sápadt nyaka és lótoszkehely-füle hófehérből rózsaszínre, majd bíborvörösre vált; borzasztóan sajnálta a nővérét. De ezután már jobban odafigyelt, a sógor bácsinak teletöltötte a poharát, de a nagynéninek csak félig adott – igaz, fél pohár sem kevés nyolcvan asztallal számolva, különösen, hogy sokan közülük kemény vágású katonák voltak a tartományi székhelyről, mind egy szálíg gazfickók! Amikor egy-egy ilyen asztalhoz érték, a nagybácsi elnevetgélt a vendégekkel, meglapogatták egymás hátát, majd kiürítették a poharakat. Ezt követően természetesen mindenki azt követelte, hogy a menyasszony is igyon az egészségükre. És a nagynéni kötelességtudóan eleget tett a kérésüknek. A városiak is szépnek tarthatták a nagynénit, mert az egyik szégyentelen elkiáltotta magát: – Hé, Liu, csókot a menyasszonynak! – Az egész asztal felmorajlott, a pingleiek a szomszédos asztalnál meg csak néztek ki a fejükből! Az idősebb helyi rokonság nemigen tudott mit kezdeni ezzel, mert csak külföldi filmekben láthattak ehhez hasonló jelenetet. A nagynéni fülig vörösödött, hang sem jött ki a száján. Apa attól tartott, hogy mindjárt sírva fakad. „A fenébe is, mit képzelték magatokról, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe hozzátok! Különben is, még csak tizenkilenc éves!” Apában nagyon felment a pumpa, odafurakodott az asztalhoz, és ráordított a városiakra: – Ne beszéljenek itt összevissza, mert kellemetlen a nővéremnek! Jusson eszükbe az „öt irányelv és a négy szép”, amit a forradalmi kultúráról tanultak!

A mostani apám sosem vallaná be, hogy ez a badarság az ő száját hagyta el. Ha valaki felhossa előtte az „öt irányelvet és a négy szépet”, csak legyint: – Hagyjatok már! Baromság az egész! Kitalálhatnátok már valami újat!

Csupán az ég a megmondhatója, hogy ez a mondat valóban elhangzott-e a szájából, vagy sem. Aznap nagy volt a dínomdánom, háromszor annyi ideig tartott az esküvői vacsora, mint egy normál étkezés. Volt ginkóval párolt tyúk, sült kacska és borda. „Van még borda?” „Nem, már elfogyott.” De volt még csípős kínai kel. „Jó az is, főleg egy kis rizzsel, kérek is még egy csészével!” A kiéhezett siserehad teletömte a hasát, de a nagyivók sem maradtak hoppon. Egyesek kártyáztak, mások madzsongoztak, a jókedv a tetőfokára hágott,

a városkánk lakói sokáig emlegették ezt a vacsorát: – Aznap tényleg jól tartottak minket, degeszre ettük magunkat!

A nagynéni végül nagyon becsípett, az arca vörösen lángolt. Amikor végre asztalhoz ült, legalább evett néhány falatot a megmaradt ételből, a sógor bácsi viszont folytatta az ivászatot a haverokkal. Apa odaült hozzá, hogy ne kelljen egyedül ennie, de az egész asztalon csak néhány falatka húst talált. – Shengqiang, egyél te is! – mondta a nagynéni. – Nem vagyok éhes, Lishan – válaszolta apa. – És Zhiming? – a nagynéni még ekkor sem feledkezett meg a nagybácsiról.

Apa nézett jobbra-balra, de nem volt körülöttük senki a teremben, a nagybácsi sem.

– Lehet, hogy a mamáékkal van valahol – mondta apa. – Aha – bólintott a nagynéni, azután előre dőlt, és folytatta az evést. Apa tyúkhúslevest mert egy csészébe, és odanyújtotta neki. De akkor a nagynéni szeme már könnybe lábadt. Elvette a tálkát, belekóstolt a levesbe, és sírva fakadt.

– Ne sírj már, Lishan! Hiszen ez a te napod! – Hmm, igen, igen – válaszolta a nagynéni. Apa nem tudta, hogy mit is kéne mondania erre. Rövid gondolkodás után így szólt: – Lishan! Ne aggódj, itt vagyok én, és itt van a bátyó is. Ha a sógor bácsi rosszul bánik veled, csak szólj, majd ellátjuk a baját!

Ezen már a nagynéni is elnevette magát. Évekkel később is felemlgette az esetet, hozzátéve: – Ez a Shengqiang már kiskorától a szíven viseli az egész család sorsát!

Apa nem mert ellenkezni vele, csak megvakarta a fejét, és elnevette magát: – Gyerek voltam! Ki nem beszél sületlenségeket kiskorában?

A nagynéni hét-nyolc évvel idősebb apánál, és természetesen már akkor is sokkal többet értett a világból. – Shengqiang, ne gondolj ilyesmire! A sógor bácsiról beszélsz, most mentem hozzá feleségül. Biztosan boldogok leszünk! A lányok amúgy sem ahhoz a családhoz kötődnek, amelyekben felnőnek. Ez velem is így van, és a jövőben csak még inkább így lesz. Néhány év, aztán te is, Zhiming is családot alapítotok; addigra te is megtanulod, hogy mindenkinek elég a saját háza körül sepregetni.

Apa ekkor érezte először, hogy a nővére teljesen úgy beszél, mint a nagyi.

Apát mindig lehangolta, valahányszor a nagynéni esküvőjére gondolt. Hogy pontosan miért, maga sem tudta volna megválaszolni. Sokat ittak, és akkor mi van, meg elhangzott egy-két kellemetlen mondat – mégis, valahogy úgy érezte, hogy az a nap volt minden szerencsétlenség kezdete.

Általában, amikor Zhong Shizhonggal ivott, éjfélig nem igen végeztek. És bár korán kezdték aznap, de nem volt ez másképp ekkor sem. Egy kis *goji* -likőrrel melegítettek, majd felhajtottak még vagy három *liang* kölespálinkát, és hozzá friss paprikaőrleménnyel összekevert abált disznófej-falatkákat csipegettek. Apa lehunyta a szemét, felrakta a lábát az asztalra, ivott néhány kortyot az italából, azután a szájába tett egy falatot – abban a pillanatban a világ összes pénzéért sem cserélt volna senkivel.

Ki gondolta volna, hogy apa és Zhong Shizhong piszkosul berúg Chen harmadik bátyó ivójában. Apában mindez csak később tudatosult, amikor próbálta visszaidézni a dolgokat: mintha megérezte volna, hogy valami történni fog, ezért volt képtelen abbahagyni az ivást. Megivott még fél *jin* kölespálinkát, utána eljött értük Gao Tao, hogy elvigye őket vacsorázni. Vele volt még néhány haverjuk is. Apa arca lángolt, Gao Tao hátát lapogatva üdvözölte: – Hé, Gao öcsém! Újra apa leszek! És ennek annyira örülök! Gyere, igyunk egy pohárkával! – Egy pohárkát emlegetett, de volt az három-négy is.

„A rosseb enne meg! Hogy a fenébe rúghattam be ennyire!”, szidta magát apa másnap reggel. „Néhány pohárka italtól rögtön azt hiszed, hogy a seggedben forog a világ tengelye?” – Apád mindig is ilyen volt, egy-két korty után már meg van róla győződve, hogy tud repülni, még néhány pohárka, és halhatatlanná válik. Ilyenkor nincs ember, aki bírna vele! – mondta anya.

Apa emlékei szerint elég „abszurd” dolgokat csinált aznap délutántól kezdve:

Az egyik, hogy megpróbált partnert találni a nagybácsinak. Zhong Shizhong hosszasan és bő lére eresztve beszélt a nagybácsiról,

hogy milyen nagy port vert fel a hazajövele. Zhiming, a nagynevű professzor, akinek a híre messze túlszárnyalja az országhatárát, mégis igen ritkán tiszteli meg a szülővárosát a jelenlétével: „a házban nevelgetett virág kifelé ontja illatát”. Nincs rendjén, hogy ennyire visszahúzódó, kell neki csapni egy kis reklámot! Már tartott is három előadást a Pinglei 1-es, 2-es és 3-as Számú Középiskolában, ezt követi még kettő a Kulturális Hivatalban és az Oktatási Hivatalban, aztán van egy csomó cég is, amely örömmel látná. – Na, mit szólsz, egyszerűen szétkapkodják! – Zhong Shizhong lelkesen gesztikulált, még egy kissé bele is pirult a büszke beszámolóba. – Szóval el akarsz sütni a bátyót? – horkant fel apa. Nem volt kedve hallgatni ezt az áradozást, még csak szitkozódni sem igen akaródzott neki.

– Hé! – nevette el magát Zhong – Már miért akarnám elsütni? De ha már itt tartunk, épp a napokban mondta az anyám, ha a bátyád még mindig egyedül él, akkor szívesen bemutatna neki valakit.

És ebben nincs is semmi rossz. Legalábbis apa akkor, meglehetősen másnaposan még így gondolta. Az ágyon ült, gondolatai messzire kalandoztak: Duan Zhiming, az a vagány srác, mitől lett ennyire nyámnyila? Nyilván, mert nincs mellette nő. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy ne tudna felszedni valakit (hiszen a családban a férfiak mindig is jók voltak e téren). De mondhat bárki bármit, nincs rendjén, ha egy férfit nem várja otthon asszony. Apa a nagybácsi korát számolgatta... már negyvenhárom-negyvennégy éves, bizony, ki gondolta volna! Kissé meg is rettent: Hogy a fenébe pörög ilyen gyorsan az idő? Ha így megy tovább, még kimondani is rossz, de még a nyugdíjas éveire sem fog találni senkit, aki az utolsó órájában mellette lesz!

Zhong Shizhong apa arckifejezése láttán már tudta, hogy elültette a bogarat a fülébe, ezért folytatta is tovább: – Mit gondolsz, megemlítsem neki? Végül is nem vagyok családtag, és nem is ismerem túl jól Zhiminget. Ki tudja, egy ilyen komoly profnak megfelel-e egyáltalán, akit az anyám javasol, bár többször kihangsúlyozta, hogy nagyon jó parti! Na, szerinted mi legyen?

Apa nem szólt egy szót sem, csak magában morfondírozott: „Hát erre megy ki a játék!” Azután hirtelen beléhasított: mégiscsak a bátyjáról van szó, akinek nyilván nem lehet könnyű feldolgoznia, hogy az

öcskösnek van egy asszonya otthon, aki őrzi a család melegét, és van még egy, aki éppen gyereket vár tőle!

„Még szép, hogy állandóan csak sopánkodik és hibát keres mindenben, valahányszor találkozunk!” Apa a combjára csapott, és akaratlanul is nagyot sóhajtott, akkorát, hogy Zhong Shizhong is össze-rezzent: – Zhong bátyám, igazad van! Jó, hogy helyettem is gondolkodsz, mert nekem eddig eszembe sem jutott a dolog! Hmm... igazad van, tennünk kell valamit! Hát ez volt az egyik abszurd dolog.

A másik pedig, hogy felhívta Zhong Xinyut. Az éjszakai evészet-ivászat közben – apa már túl volt az első hányáson is, emlékezett a savanyú ízre a szájában – egyszer csak hallja, hogy Gao Tao így szól hozzá: – Shengqiang, mikor mutatod már végre be nekünk azt a kis nőt? Még csak üdvözölni sem tudjuk, ha összefutunk vele az utcán, ez így még sincs rendjén! – Gao Tao, teljesen úgy beszélsz, mint egy nő! Mi a francot akarsz nézni rajta? Amúgy sem nagy szám! – mondta erre Zhong Shizhong.

Mindkettőjükből az alkohol beszélt, de apa bepöccent, az asztalra csapott, a csontok a tányérjából kis híján Zhong Shizhong fején landoltak: – Még hogy nem nagy szám? Zhong, ismételd meg! Még hogy az én nőm nem nagy szám? Megdugtam-e valaha is ronda nőt? Heh? Na, mondd már!

– Nagyon faszának képzeled magad, mi? Hát az biztos, hogy egyetlen jó bigét sem hagytál ki itt Pínglében! – robbant ki Zhong Shizhongból.

Apa a halántékát masszírozva idézte fel a veszekedését Zhong Shizhonggal. Szó szót követett, röpködtek a mocskosabbnál mocskosabb beszólások. – Xue Shengqiang – kezdte Zhong Shizhong –, egy nagy nulla vagy a szememben! Pedig nagyon faszának képzeled magad! Azt hiszed, rögtön fene nagymenő leszel attól, hogy felszedtél néhány bigét, de mondok én neked valamit, csak a mocskos pénzed miatt vagy képes rá! Ha nem volna olyan rohadt sok pénzed, mit gondolsz, melyik nő akarna éppen veled összefeküdni? Vedd már ki a kezéd a biliből!

Apa agyát elöntötte a düh, képtelen volt tisztán gondolkodni, azonnal tárcsázta Zhong Xinyut.

Zhong Xinyu a hangjáról ítélve már aludt: – Xue bátyó? – szólt bele álmosan.

– Xinyu! Mondani akarok valamit. Csak egyetlen kérdésre válaszolj! De őszintén! – ordította apa a telefonba. – Xue bátyó? Mi történt? Valami baj van? – Zhong Xinyunek a riadalomtól egy pillanat alatt kitisztult a feje. – Xinyu! Tudom, többet ittam a kelleténél, de mindenképpen meg akarok tőled tudni valamit... őszintén válaszolj! – Apa telefonját beborította a köpet. – Hát mondd, Xue bátyó, bármi is az, mondd nyugodtan! – Zhong Xinyu hangja kissé megremegett. – Régóta vagy már velem, mondd, kihasználtalak-e én téged valaha? – Xue bátyó, te meg miről beszélsz? Soha nem használtál ki! Ne hallgass a rosszindulatú megjegyzésekre! – hebegte Zhong Xinyu apának. Apa matt részeg volt akkor. Lehet, hogy beszéltek még néhány mondatot, az is lehet, hogy nem, de az biztos, hogy a lányokkal és a haverokkal teli különteremben beleordította a telefonba: – Xinyu, mondd, szeretsz te engem? Ezt most azonnal tisztáznunk kell!

Ez már nem sokban tért el az „öt irányelv és a négy szép” beszólásától, apa éppúgy bolondot csinált magából, de ma már ezt sem igen hajlandó beismerni.

Zhong Xinyu közel két éve volt már együtt apával, és tudta, hogyan kell vele bánni, ha részeg, ezért kedvesen nyugtatgatta: – Xue bátyó, már hogyan szeretnék, szerelmes vagyok beléd!

– Hát ez az! – ordította apa. – Én is szerelmes vagyok beléd! Várj, odaadom a telefont Zhong bátyámnak, mondd el neki is, hogy szerelmes vagyok belém! Mert az a szemét azt állítja, hogy csak azért vagy velem, mert van pénzem, az anyja keservit, hogy húzna el a piszába! Mondd meg neki is, hogy szerelmes vagyok belém!

Erre oda akarta nyújtani a telefont Zhong Shizhongnak, de félúton az asztalra ejtette, ő meg ugyanabban a pillanatban becsúszott a szék alá.

No, hát ez volt a második abszurd dolog. Apa a fenekét vakarva gondolt vissza rá.

De volt egy harmadik, ami még ezeken is túltett. Apa felült az ágyban, nézte az üres szobát, és hatalmasat sóhajtott. „Most elcsesztem, tényleg elcsesztem!”

Eredetileg nem volt semmi baj. Gao Tao hazavitte, és mire hazaértek, apa már félig kijózanodott. Ennyi év alatt megtanulták: legelőször is enni kell valamit, ami felszívja az alkoholt, azután pedig sétálni egy keveset, mert ha magába szívja az ember a hús, esti levegőt, nagyjából rendbe is jön. Csak ezután szabad hazamenni lefeküdni.

Apa, kezében a kulccsal, a bejárati ajtó előtt állt. Mélyen beszívta a levegőt. A kulcsot próbálta beledugni a zárba, de nem volt egyszerű beletalálnia a kulcslyukba. Már-már sikerrel járt, amikor az ajtó kinyílt.

Mint valami józanító hideg zuhany, anya állt az ajtóban, nagyon dühösnek tűnt. Túl az élet derekán, ő is jócskán megöregedett már, ráadásul így éjnek évadján, kócos hajjal, hálóingben, és azzal a szikrákat szóró tekintetével teljesen úgy festett, mint valami dühös démon.

Apa a rettenettől még jobban kijózanodott. Mosolyt erőltetett magára: – Anqin! – mondta vigyorogva, miközben felé hajolt, hogy megcsókolja.

– Xue Shengqiang! Neked teljesen elvette az eszedet az ital! – szidta anya, miközben tuszkolta befelé a lakásba, azután a kanapéra taszajtotta. Apa eldőlt, mint egy zsák, a feje félrebicsaklott, néhányszor még felnyögött. „Ha nem akard, hogy éjszaka szellemek kísértsenek, legyen tiszta a lelkiismereted!” – Ezt a bölcsességet is a nagy tanította apának. Aztán hozzátette: „Shengqiang, nehogy azt hidd, hogy anyád csak jártatja itt a száját, mert kizárólag olyat mondok, amire szükséged lehet az életben. Jegyezd meg, „nincs olyan fal, amelyen ne lenne repedés”, ezért az embernek minden körülmények között tisztességesen kell élnie!

Valójában a nagy már elkésett ezzel, legalábbis apa ezt gondolta róla annak idején. „Mi a franc értelme van erről papolni?” 2000-et írtak akkor, tizenkét éve voltak házasságával, és abban az évben nevezték ki a család tulajdonába visszakerült Rododendron Babpüregyár igazgatójává. Akkoriban még nem volt állandó szeretője, csak annál több alkalmi kapcsolata, így az erkölcsi tanítás nem csoda, hogy meglehetősen hidegen hagyta. Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy anya csalta meg először, ami persze apát teljesen kiakasztotta. Azonban mindketten tisztában voltak vele, hogy

legfontosabb a látszat, és hogy rendben menjenek tovább a dolgok, ezért anya szemet hunyt apa nőügyei felett.

– De apád ezzel átlépte a határt, ez már elvi kérdés! – mondta később anya. „Hogy a franc esne Duan Zhimingbe! Addig-addig mondta a magáért ez a szemét vészmadár...” Anyának, nem tudni honnan, de a fülébe jutott, hogy Zhong Xinyu gyereket vár. Ez volt az utolsó csepp a pohárban, anya aznap este minden sérelmét és fájdalmát apára zúdította.

Egyre keményebb és keményebb dolgokat vágott a fejéhez: – Xue Shengqiang! Akarod te még ezt a családot? Mert szerintem már nem!

És folytatta tovább: – Honnan tudhattam volna, amikor apám minden tiltása ellenére mindenáron hozzád akartam menni, hogy milyen ember vagy valójában? De eleget türtem! Ha el akarsz menni azzal a kis kurvával, hát csak menj, én biztos, hogy nem tartalak vissza!

Anyának csak úgy záporoztak a könnyei: – A legnagyobb hiba, amit valaha is elkövettem életemben, hogy nem hallgattam az apámra. Igaza volt, hogy a ti fajtátokat jobb messziről elkerülni! Itt van az anyád, aki évek óta állandóan a sarkamban van, soha semmihez nem vág jó képet, csak azt lesi, hol köthet belém. Még Xingxing miatt is engem hibáztat. De most már elég! Azt bezzeg nem látja, hogy mit művelsz! Afelett hogy tud mindig szemet hunyni? Amikor kórházba kerültél a kis kurvád miatt, még akkor is volt képe felkeresni, és győzködött, hogy megbocsássak. De már nem érdekel, hogy mit mond, elég volt, ezt nem fogom lenyelni! Élj, akivel akarsz! Fogd a holmid, és takarodj! Elegendem van abból, hogy a cseléded legyenek! Ez túlmegy minden határon, végeztem veled! Látom, hogy nem akarsz velem élni. Váljunk el, zárjuk le egyszer s mindenkorra ezt az egészet!

Anyá lehuppant az apával szemközti kanapéra, azután felkapta a hamutálat, és földhöz csapta. Egy váza következett, de az is lehet, hogy a teáskanna volt az. Apa nézte a cserepeket a földön, és eszébe jutott, mi történt. Csüggedten ment a konyhába seprűért és lapátért, majd összesöprögette a szilánkokat.

Anyá éjjel sírva szitkozódott, és közben tovább repkedtek a tárgyak. Apa a kanapén fekve nézte végig a jelenetet. Arra gondolt,

hogy hiába gürcölt össze valagnyi sok pénzt, ha közben egy hárpia a felesége.

– Jó, ha így gondolod, hát legyen! Ha válni akarsz, váljunk el! – mondta végül. „Xue Shengqiang, hogy a fene vinné el azt a rohadt nagy szád!”, szidta magát apa, miközben kis híján belelépett egy üvegszilánkba. No, hát ez volt a harmadik abszurd dolog. Apa felvette a földről azt az üvegdarabkát, és a szemetesbe dobta, csörömpölve landolt a kukában.

Fájt a feje, és egészen a szívéig sugárzott a fájás. „A franc essen bele, hogy a fenébe juthatott ez ilyen gyorsan Anqin fülébe?” Kezdetben bele sem gondolt igazán, de most egyre inkább tudatosult benne a probléma. Elszaladt az asszony! Vissza kell valahogy hozni! És el kell vele fogadtatni a másik asszony hasában növegető gyereket! Kavarogtak apa fejében a gondolatok: Vajon hová mehetett Anqin? És mikor fog visszajönni?

Megszólalt a telefonja. „Duan Zhiming” neve jelent meg a kijelzőn. Apa egyetlen porcikája sem kívánta, de azért felvette. A nagybácsi az iránt érdeklődött, hogy Zhu Cheng ott van-e még. Apának hirtelen eszébe jutott, hogy be kell mennie a gyárba, mert ott fog találkozni a nagynénivel.

Letörölte az asztalt, felsöpörte a maradék üvegcserepet is a földről, azután elindult. Szép áprilisi nap volt. A nagynéni aznap érkezett Pínglébe.

HETEDIK FEJEZET

Apa telefonált anyának, a telefon kicsöngött vagy egy tucatszor, anya mégsem vette fel. De nincs ezen mit csodálkozni. A nők nem olyanok, mint a férfiak, akikhez hozzá van nőve a mobiljuk: fityeg az övükön, mint valami gránát, vagy meglapul valamelyik zsebben. Talán Zhong Shizhong volt az, aki dohogott is egyszer miatta: „Egy nőnek mit számít, hogy van mobilja: olyan, mintha nem is volna! So-sincs kéznél. Vagy a retikül bugyraiban vész el, esetleg a kanapén vagy az asztalon hever, tíz hívásból kilencet tuti, hogy meg sem hal-lanak! Erre egy csipogó is tökéletesen megfelelne, kár beléjük a mo-bil!” Van ebben igazság. De apa az évek alatt már megszokta, rá-adásul nem is igen szokott telefonálni anyának. Ebben a csányi kis Pinglében a hét valamennyi napján és a nap huszonnégy órájában tudja, merre jár, és mit csinál anya, akkor is, ha nem kérdezi – olyan-nyira egyértelműen tudja ezt, mint amennyire a lisztben kivehető a szezám-magok.

Anya húsz éve dolgozik az Élelmezési Hivatalban. Kezdetben a kereskedelmi részlegen dolgozott, később felkerült az irodába. Az irodai munka kényelmes: reggel, valamivel tíz után ráérősen be-megy, készít egy teát, s miután letelepszik az asztalához, kötöget, szotyolát rágcsál, könyvet olvas vagy számítógépezik, amihez éppen kedve van, esetleg a kollégákkal megbeszélik a család ügyes-bajos dolgait vagy az ország nagyobb eseményeit. A kollégákkal, Zhang Yongqinggel, Liu Yufennel és Zeng Fanguival már évek óta dolgoz-nak együtt, ráadásul szomszédos utcákban nőttek fel – nagyon jól ki-jönnek egymással. Pontban tizenkettőkor, amikor már jelez a gyom-ra, lemegy a menzára ebédelni. A dolgozók kétféle hús- vagy hal-ételből és háromféle zöldségfogásból választhatnak, ezenkívül kap-nak levest, az egészet mindössze öt yuanért. Általában bőséges a kínálat, van csirke, kacska, hal, marha, disznó, sőt alkalmanként még friss folyami hal is kerül az asztalra. Ebéd végeztével a kisujját sem kell mozdítania, a tányérokat és az evőpálcikákat is van, ki össze-szedje helyette. Ezután vagy elmegy sétálni, esetleg vesz magának

egy pár cipőt, vagy szundít egyet a szakszervezeti helyiségben a valódi bőrkanapék egyikén, és csak kettő-három körül megy vissza az irodába, hogy eltöltse a még hátralévő egy-két órát a munkaidő végéig.

Négykor anya beszáll a piros Toyotájába, ráérősen elhajt a piacra, bevásárol, azután hazamegy és elkészíti a vacsorát. Van, hogy apa otthon vacsorázik, van, hogy nem. Vacsora végeztével anya elmosogat, azután ágyból nézi a tévét, legtöbbször kötöget is közben, vagy átfut néhány oldalt a könyvéből, majd fél tizenegy környékén megmosakszik és lefekszik.

Még apa is irigyli az ilyen életet. Egy nap üzleti vacsorából jött haza, ruhája bűzlött a cigaretta-, alkohol- és ételszagtól. Amikor meglátta anyát, aki a kanapén elheveredve egy könyvet olvasott, nem bírta megállni megjegyzés nélkül: – Anqin! Cseréljünk egy kicsit, neked olyan kényelmesen telnek a napjaid! – Anya erre elnevette magát, majd kinyújtotta a lábát, hogy barátságosan megrugdossa apát: – Hát csak gyere! Meglátjuk, meddig bírod! Csak három napig ne igyál, és ne menj el sehová szórakozni! – Apa elkapta anya lábát, levetette magát mellé a kanapéra, és borleheletű száját próbálta az arcára tapasztani: – Jó, ha te meg egy hétig nem madzsongozol! Akkor én sem fogok inni.

De ez az egyetlen dolog, ami egyszerűen elképzelhetetlen, mert a madzsongozásnak kiemelt szerep jut anya életében. Minden szombaton, pontban egykor – ezen sem mennydörgés, sem földindulás nem változtathat – gyűlnek össze madzsongozni. Ezenkívül, alkalmanként, amikor éppen mindenki ráér, hétfő vagy kedd este, szerda vagy csütörtök délután, esetleg vasárnap vacsora után... lényegében bármikor. Sok nő él Pinglében, akik egyszerűen képtelenek meglenni madzsongozás nélkül, anya azért nem tartozik közéjük, de Zhang és Liu néni például ilyen. Ők mindennap összehoznak egy asztalt, aki veszít, az teljesen odavan, aki meg nyer, úszik a boldogságban. Megbabonázva, a külvilágot teljesen kizárva húznak és raknak, és abba nem hagynák még akkor sem, ha a fenekük már teljesen elzsibbadt. Sokszor egész álló nap és éjszaka játszanak egyfolytában, és a csillagok járásával a szerencse is gyakran megfordul: a vesztesek győztesként ujjonghatnak, a búfelhők szertefoszlanak. És ha

megcsörren egy mobil? „Na, kié?” „Nem az enyém!”, mondogatják egymásnak, és nincs az a pénz, amiért bármelyikük is felállna az asztaltól, hogy felvegye.

Ezért a férjek, apát is beleértve, kivétel nélkül tudják mind, ha a feleségük nem veszi fel a telefont, annak komoly oka van, történetesen, hogy az asszony épp nagyon, de nagyon el van foglalva a madzsongozással. A férjek meg csak vakarják a fejüket, és visszamennek a különterembe a haverokhoz, hogy igyanak még néhány pohárral, és kiélvezzék a „kisasszonyok” társaságát, így ütik el az időt, míg a „főnök” végez a dolgával, és akkor persze azonnal telefonál. – Megszólalt a riasztó, megszólalt a riasztó! – Akkor felkerekednek, sietnek a madzsongklubba a „főnökért”, és végül késő éjszaka férj s feleség egy párként tér haza.

Apa a babpürégár irodaépülete előtt állt, s miközben arra várt, hogy anya felvegye a telefont, a közösen átélt vidám pillanatok jártak a fejében. Vagy húszszor kicsengett, mégsem vette fel senki, így egy sóhaj kíséretében visszacsúsztatta a mobilt a nadrágja zsebébe, és indult az emeletre a nagynénihez.

Zeng, a fiatal irodavezető ma nagyon fürge lehetett, mert amikor apa belépett az irodába, a nagynéni kezében már ott gőzölgött egy csésze tea, és a babpürégár frissen nyomtatott szóróanyaga is ott hevert előtte, azt lapozgatta.

– Lishan, egész jó lett ez a brosúra, nem? Zheng tanár urat kértük fel az I-es Számú Középiskolából, hogy írja meg a reklámszöveget, és úgy tűnik, az embereknek tetszik – mondta apa. – Szerintem is jó! – válaszolta a nagynéni, aztán letette a füzetkét a teázóasztalra. – Na, mi a helyzet, Anqin is jön délben? – Ja, hogy Anqin? – Apa úgy tett, mintha kis híján meg is feledkezett volna a dologról: – Nem veszi fel. Biztosan nincs nála a mobilja. De nem számít, azért csak menjünk, ne várjunk rá, ha észreveszi, hogy kerestem, biztosan visszahív. – Tegnap nem mondtad neki, hogy ma érkezem? – kérdezte a nagynéni. – Nagyon későn értem haza, már rég aludt, nem tudtam beszélni vele – mondta apa, és leült. Hirtelen erős vágy tört rá egy cigaretta után, a zsebébe nyúlt, de végül mégsem gyújtott rá,

mert valahogy kellemetlennek érezte, hogy a nagynéni előtt cigaretta-
tázzon. Visszahúzta a kezét. – Jól megvagytok Anqinnal? – kérdezte
a nagynéni. – Háát! Nem most volt az esküvőnk, de azért megva-
gyunk! Különben meg te is ismered Anqint – nevetett fel apa. Csak-
hogy a nagynéni nem hagyta ennyiben. – Közel húsz éve vagytok
már házasok...

Apa utánaszámolt. '88-ban, újév környékén, nem sokkal anya hu-
szadik születésnapja után házasodtak össze: valóban, jövőre lesz-
nek húszéves házasok.

– Úgy igaz, húsz év! – hagyta rá hatalmas sóhaj kíséretében.

A nagynéni felnevetett, aztán belekortyolt a teába. Apa egyre in-
kább úgy érezte, hogy valamiféle melankólia bujkál a vidám tekintet
mögött. Egyre jobban elhatalmasodott benne a gondolat, hogy a
nagynéninek is kijutott a nehézségekből, noha itt Pinglében bárkitől
kérdézné, hogy mit gondol Xue Lishanról, mindenki hezitálás nélkül
rávágná, hogy az az asszony megfogta az isten lábát! Hogy egy át-
lagos lányt az Élelmezési Hivatalból elvegyen valaki a Tartományi
Pártszervezetből, és rögtön be is költöztesse a városba – ez több
mint fantasztikus! De azért nem szabad elfelejteni, hogy Xue Yingju-
an lányáról van szó! Márpedig abban a családban mindenki mindig
talpra esik! – Nem sokkal utána az egyetemi mesterképzésen találta
magát, aztán pedig a tévében, mint műsorvezető. „Bekerült a tévé-
be! Ez aztán tényleg nem semmi!” – „Hol találni Pinglében még egy
ilyen tehetséges lányt! Még a tévébe is bekerült! Te aztán igazán
szerencsés vagy, Xue igazgatónő!” A szomszédok, de még a távo-
labbi ismerősök is, valahányszor összefutottak az utcán a nagyival,
nagy lelkesen kezdtek bele ilyen vagy ehhez hasonló lelkesedésbe.
A nagy csak mosolygott, és persze ragyogott a dicsőségtől, de azért
legyintett: – Jaj! Miféle tehetség! Nem olyan nagy dolog! Neki is min-
dig azt tanítottam, hogy sose bízsa el magát, mert ami valóban fon-
tos, az a tanulás, az iparkodás és a szerénység! – Mindez már jó ré-
gen volt, még 1999 előtt, amikor is a nagynéni negyvenegy éves ko-
rában visszavonult a képernyőről. Attól kezdve műsorvezetőket ké-
szített fel, szövegeket lektorált, a programok forgatókönyvét készítet-
te elő, de a tévében többé már nem lehetett látni. A városka lakói
azonban meglehetősen nagyvonalúan kezelte” ezt a kérdést: – Lis-

han akkor is tévés, kész-passz! – Ebben a dicsőségben már élete végéig sütkérezhet.

– És te, Lishan, hogy s mint vagy mostanság? – Apa nem mert konkrétan kérdezősködni.

A nagynéni ismét csak elmosolyodott, azután letette a csészéjét. Lassan, tagoltan kezdett bele: – Van valami, amit mindenképpen el akarok mondani neked, Shengqiang, ha már egyszer hazajöttem. Tulajdonképpen nem tragédia, előbb-utóbb úgyis mindenki meg fogja tudni, de jobb, ha te azelőtt hallasz róla, mielőtt a mama fülébe jut, mert ő biztos nagyon kiakad majd. Tegnapelőtt aláírtam a válási papírokat.

Bang-bang, kalapált apa szíve, és fájt veszettül, mint a nyelőcső, amikor valaki egészben akar letuszkolni egy rizsgombócot rajta; az orrában meg ott keringett a savanykás bűz, mintha az előző napi hányással nem távozott volna minden alkohol a szervezetéből. Meg sem mukkant. A nagynéni folytatta tovább: – Zhiminggel már beszéltem erről, és ő is azt mondta, ha így állnak a dolgok, akkor valóban legjobb elválni, legalább nekem is marad még egy esélyem a normális életre. Neki is megmondtam, ha ennek ellenére számoltok velem, akkor természetesen hazajövök, és segítek a mama nyolcvanadik születésnapjának ünnepsége körül, csak az számít, hogy ő jól érezze magát. – A nagynéni legyintett, majd apára mosolygott.

Apában csak ekkor tudatosult a dolgok ok-okozati összefüggése. Legelőször persze a nagybácsit vette elő: „Duan Zhiming, te szemét képmutató, hogy a franc esne beléd, hogy már megint az orromnál fogva vezettél, mint egy szemellenzős barmot.” Persze gondolatban még sok mást is a fejéhez vágott.

Rögtön utána a sógor jutott az eszébe, az aranykeretes szemüveg mögé bujtatott ostoba tésztaképe. „Liu Qukang! Csak nehogy még egyszer keresztezd az utam! Ha jót akarsz magadnak, be ne tedd többé a lábad Pinglébe!” Persze ezt is követte még jó néhány válogatott trágárság.

A nagynéni előtt természetesen nem mert káromkodni, egyetlen csúnya szó sem hagyta el a száját, még csak nem is fintorgott. Végül egy mondatot mégis csak kicsikart magából: – És akkor mi lesz a mama születésnapjával?

Szinte ki sem mondta, legszívesebben máris lekevert volna egy pofont magának. Szerencsére a nagynéni nem kapta fel a vizet, ismét kezébe vette a teáscsészét, és így szólt: – Emiatt ne aggódj. Zhiminget is megnyugtattam. A mamának nem szabad megtudnia a dolgot. Az ünneplésre természetesen a sógorotok is eljön majd, és persze Liu Xingchenék is itt lesznek, senki nem fog hiányozni.

– Xingchennek beszéltél már róla? Vele mi lesz?

Apa maga is érezte, hogy nevetséges a kérdése. Még hogy mi lesz Liu Xingchennel? Huszonéves fiatalemberről lévén szó, feleséggel, gyerekekkel, biztos állással a tartományi tévéállomásnál, két nappalis-két hálósobás tágas lakással és saját autóval – nem gyermek már, semmi ok az aggodalomra. Mégis mi lenne vele?

A nagynéni elnevette magát: – Saját lakása és családja van, és jó ideje tud már az apja viselt dolgairól. Többször beszélt is vele, hogy megpróbálja meggyőzni, de nem járt sikerrel. Amikor szóltam neki, hogy el akarok válni, még helyeselt is. Azt mondta: „Anyá, semmi nem köt apához, valójában már rég el kellett volna válnotok. Manapság már nem olyan eget rengető dolog egy válás. Az a fontos, hogy mindketten boldogok legyetek, és én mindenben támogatlak titeket!”

Apa elmosolyodott. „Valóban ezt mondta volna az a kis elkényeztetett Liu Xingchen?”, gondolta. Az a kölyök születése óta soha semiben nem szenvedett hiányt, életében egyszer nem kellett kiállnia az igazáért, vagy megküzdenie valamiért, és amikor az anyja meg az apja el akarnak válni, csak ennyit tud nyekeregni, mint valami ócska hegedű? Nyivákol, mint egy nő? „Nyilván az apjától tanulta!”, szögezte le magában apa. „Mikor beszéltünk mi így húszévesen?” tette még hozzá gondolatban.

Apa huszonöt-huszonhat éves korára már közel tíz éve robotolt a babpürégyárban. Amikor már mindent kitanult az erjesztőben, a kereskedelmi részlegre helyezték üzletkötőnek. – Shengqiang – kezdte a nagyit a mondandóját –, az üzletkötés kemény iskola, becsüld hát meg magad. Csak abból lesz valaki, aki a legkeményebb próbákat is kiállja! Bízom benned, és abban, hogy sikeres lesz a karriered!

Miféle francos karrier? Apa egy hónapja sem dolgozott a kereskedelmi részlegen, amikor rá kellett döbbennie, hogy a nagyit összevissza beszélt. A kereskedelmi részlegen a munka másról sem szólt,

mint az ivászatról: „Igyunk! Egészségedre! Barátom, ha el kell intézni valamit, csak szólj, nem lesz semmi gond! Kenőpénz kell? Adok. Lányt akarsz? Szerzek. A kurvád is leszek, ha azt akarod.” És azokban az években apa megtanulta, hogy mit jelent a „csillagokkal kelni, és holddal feküdni”, járta a Pingle környéki településeket, több cipőt elkoptatott, több ágyat összehányt a belediktált alkoholtól, és úgy kúsztak fel rá a kilók a repi vacsoráktól – amitől már úgy festett, mint egy terhes asszony –, mint ahogy jöttek az üzleti sikerek. A babpürégyár apraja-nagyja abban egyet értett, meg kell hagyni, Xue Shengqiang érti a dolgát, és nem retten meg a kihívásoktól. Idővel egyre inkább megingott az ügyvezető igazgató, Zhu Shengquan széke, apa pedig két lépéssel a föld felett járt, repült, loholt, egyensúlyozott a törvényesség mezsgyéjén, és bármihez nyúlt, az sikerrel végződött, nem volt olyan dolog, amit el ne tudott volna intézni. És akkor jött az az ominózus eset „Wei Wei”-jel, és egyetlen éjszaka leforgása alatt megtudta, mit jelent az, hogy „egyszer fent, egyszer lent”.

Még arra is pontosan emlékezett, hogy mi történt másnap, amikor hazament – akkor még a babpürégyár mögötti öreg házban éltek. Anya nem sejtett semmit, hiszen úgy tudta, hogy Chongning járásban van valami üzleti úton.

Dél körül ért haza, anya éppen az ágyneműt teregette a kertben. Apa még arra is emlékezett, hogy anya aznap kék-fehér mintás ruhát viselt, hozzá bézs színű szandált. Ahogy felemelte a kezét, hogy a lepedőt a zsinigre terítse, hófehér hónaljából kikandikált a koromfekete szőr – apát melegséggel töltötte el a látvány. Néhány lépéssel ott termett mellette, kikapta anya kezéből a lepedőt, és így szólt: – Anqin, add ide, majd én!

– Hogyhogy ilyenkor jössz haza? – kérdezte anya meglepődve, azután megcirógatta apa fejét. – Nem festesz valami fényesen. Tegnap este már megint ittatok valamelyik ügyféllel? Reggeliztél már? Van még néhány tésztapálca a tűzhelyen, egyél egy keveset! Vagy inkább lepihennél? Xingxing egész este sírt, csak nemrég aludt el, én is mindjárt visszafekszem.

Apa és anya szorosan egymás mellett teregette a lepedőket, apa az orrában érezte a „Fehér cica” mosópor erős illatát. Anya arcán piros rózsák jelentek meg, apa szívét pedig elöntötték az érzelmek.

Némán szidta magát, hogy mekkora szemétséget művelt, azután ki-nyújtotta a kezét, és átkarolta anya derekát: mint a vaj, úgy olvadt a kezébe. – Shengqiang! Fényes nappal? De hiszen a gyerek is itthon van – lökte el magától zavartan anya.

De apa nem aggodalmaskodott ennyit, ismét a karjába vonta, és vitte befelé a házba, miközben nedves száját anya fülére tapasztotta: – A gyerek alszik – suttogta, és anya hófehér gőzöltzsemle-keblébe markolt.

Akkor még ilyen szenvedélyt éreztek egymás iránt. Még tízegynéhány évvel később is érezte apa, ahogy a két golyója megremeg: keleti szél és mennydörgés, és az az édes mandulavirág nedű – de a farka egyszer csak hirtelen lelohadt, olyan volt, mint egy döglött angolna.

Még mindig kirázza a hideg, ha csak rágondol. Abban a több mint egy hétben élő halott volt, két lábon járó hulla. Anya tapintatosan nem kérdezett semmit, csak aggódva így szólt: – Shengqiang, nem kellene ennyire túlhajszolnod magad, törődj többet az egészségeddel, igyál kevesebbet, és néha pihenj is! – Apa pedig kiment a vécére, kezébe vette a farkát, hogy alaposan szemügyre vegye: „Hogy a rosseb enné meg, ez nem lehet! Pedig úgy néz ki, mintha minden rendben lenne! Mi a fenét csináltam? Még harminc sem vagyok, és már szétkúrtam a farkamat? Vagy attól a nagyszájú kurvától kaptam el valamit?”

Ekképpen őrlődött magában, és minél többet morfondírozott, annál megoldhatatlanabbnak érezte a problémát. És a farka csak nem akart felállni. Végül képtelen volt egyedül tovább cipelni a mázsás súlyt. – Mit gondolsz, megmutassam orvosnak? – fordult végül Zhong Shizhonghoz tanácsért. Zhong Shizhong nyolc-kilenc évvel idősebb apánál. Összeráncolt szemöldökkel, szó nélkül végighallgatt mindent töviről-hegyire, majd így szólt: – Shengqiang, ne lihegd már túl ezt az egészet, csak gyere el velem ma este az Örömök utcájába.

– Az Örömök utcájába? – fújtatott egy nagyot apa. – Minek mennék így oda? – Ne törődj vele, csak gyere! – mondta Zhong Shizhong, és megpaskolta apa kezét.

Valóban el is mentek. Kerestek egy újonnan megnyitott éjszakai lebujt, a sötét szeparét csak az ezüstösen villogó fény világította meg, orrukban friss festékszag gomolygott. Kihozták a sört, megérkeztek a nassolnivalók, beizzították a karaokét, és megjelent két „kisasszony” is – apáék egyik kezükben a mikrofonnal, a másikkal meg egy-egy „kisasszonyt” markolászva énekelték a „Vágyaim mezején”-t, a „Randevú a kőhalomnál”-t, a „Mézédes”-t, és természetesen nem maradhatott el a végén a „Mindent elsöprő ázsiai szél” sem.

Milyen igaz, hogy „Nálunk, Ázsiában roppant hegyek magasodnak”. Aznap este apának végre felállt. Egyáltalán nem emlékezett a lányra, sem az arcára, sem más porcikájára, pontosabban csak egy dolog maradt meg benne, hogy túlzottan nagy volt a fenéke, és ő vesztetten markolássza ezt a természetes hátsót, miközben alaposan megkeféli. A lány nyögései a „Mindent elsöprő ázsiai szél” ritmusával tökéletes összhangban jöttek, és apa fejében sem maradt más, csak ez a dal, ott dübörgött szüntelen, miközben teljes lendülettel, mint akibe kakasvért fecskendöztek, kétszer egymás után elment.

„A fenébe is, ez a Zhong egyszerűen zseniális!”, gondolta apa. Meggyógyult, jó kedvre derült, és felszabadultabb lett. Útban hazafelé az Örömök utcájából a Pinglét bevilágító holdfényben tisztán látta maga előtt, hogy ez az út a lába alatt épp anya ágyába vezet – gyorsan otthon termett, magához szorította anyát, és hatalmasat szeretkeztek.

Hát így szerették ők egymást fiatalkorukban. „Hogy a franc esne belé, ennyi együtt töltött év után, tényleg jól elcsesztem, el akar hagyni!” Apa a nagynénit nézte, ahogy ott ül a kanapén vele szemben, de egyetlen szót sem mert elmondani abból, amire gondolt. Csak jöttek-jöttek a régi emlékek, miközben a halántéka meg, bang-bang-bang, hevesen lüktetett.

Nincs erősebb hívó szó a hasnál. Máris dél lett, de anyáról még mindig nem volt semmi hír. Úgy döntöttek, elmennek bivalybeles „tüzes fazekat” enni. A nagyi nem igazán szerette a „tüzes fazekat”, gyakran mondogatta is: – Egész életem a csilis babpürével fonódik

össze, mégis inkább a kevésbé fűszeres ételeket szeretem. – A nagynéni viszont odavan a csípősért, a sima párolt répa sem menne le a torkán borsos-paprikás szósz nélkül. Ezért is javasolta a nagybácsi: – Menjünk „tüzes fazekat” enni, már jó ideje nem ettem.

Úgy is tettek. Zhu Cheng a gyárból vitte apát és a nagynénit, a nagybácsi pedig a saját kocsijával felvette a nagyit az Elegáns Udvarban, és mind a Déli kapu melletti városfalhoz hajtottak, a generációk óta ott lévő kis étkezdébe. Ott aztán rendeltek egy „yin-yang tüzes fazekat”, amelyben csípős és kevésbé fűszeres lé is volt, középben elválasztva. Leültek az asztal köré, kitöltötték a szójatejet és a sört, amikor a nagyinak hirtelen eszébe jutott: – És hol van Anqin?

Mindenki hallgatott. – Dolgoznia kell – mondta végül apa.

A nagy a fazékban bugyogó fehér, kevésbé fűszeres léből szeretett volna kihorgászni egy szelet húst, de az visszapottyant. Evőpálcikáját az olajostálcára fektetve így szólt: – Shengqiang, te tényleg azt hiszed, hogy ilyen öreg vagyok, hogy mindent elhiszek? Mindketten tudjuk, milyen Anqin munkahelye. Még hogy ő ne tudna eljönni ebédidőben? Nem szólnék egy szót sem, ha csak rólam volna szó, de most mégis csak a nővéred jött haza! Miféle kislányos durcáskodás ez már megint?

Azért az sem volt teljesen rendjén, ahogy a nagy anyáról beszélt, mert egy harminckilenc-negyven éves embert már semmiképpen sem ildomos „kislánynak” nevezni. De mit számít, mindenki értette, hogy mire céloz. A nagy a maga részéről ezzel lezártak is tekintette a dolgot. Ismét kezébe vette az evőpálcikát, kihalászott egy darabka húst a bugyogó fehér léből, megmártogatta a fűszeres olajban, és egy elegáns mozdulattal a szájába tette.

Mindenki hallgatott. Apa fejében úgy kavarogtak a trágárabbnál trágárabb szavak, mint a fortyogó leves a fazékban. Végül a nagybácsi törte meg a csendet: – Mama, miket kívánsz mostanság? Mit szólnál egy kis érhez?

– Jaj nem, nem! Az eret nem tudom elrágni – rázta meg a nagy az evőpálcikát a kezében, azután végigpásztázta az asztalt beborító tömördek ételt. – Inkább rakj nekem bele egy kis gombás gombócot!

– Rendben! – A nagybácsi felállt, és beleöntötte az illatos gombából készült gombóckák felét a rotyogó lébe: – Ez puha, ezt egyed!

Apa nem bírta ki, hogy oda ne pillantson, majd belekortyolt a sörébe.

A nagynéni egyenes háttal ült a széken, és a pálcikái közé csipentett béldarabkát nyugodtan, nem sietve a fortyogó levesbe engedte – a bél forrása már-már igazi művészet, vannak, akik szerint tizenhét kell számolni, mások szerint már tizenöt másodperc is elegendő, hogy az evőpálcikák között megfőjön a bél –, de akárhogy is, a nagynéni le nem vette róla a szemét, nehogy szétfőjön.

– Tulajdonképpen nem is baj, hogy csak magunk vagyunk, a szűk család – mondta végül a nagy egy sóhaj kíséretében. – Legalább őszintén megbeszélhetünk mindent.

A nagybácsi ékesszólón és lelkesen beszámolt a születésnap előkészületekről. Minden jól haladt, az erjesztőudvart már kitakarították, az ünnepség forgatókönyve, amit tulajdonképpen ő talált ki, elkészült. A Yong'an Egyetem kínai irodalom tanszékéről Zhu professzort kérte fel, hogy „Oda a Rododendron Babpüregyárhoz” címmel írjon az alkalomra egy verset, amit aztán Zhou tanár úr, a kalligráfia nagymestere a Cao család sikátorából, csodálatosan papírra is vetett. De ezenkívül is rendelt még köszöntő üdvözlőket, összesen nyolcat, a város neves személyiségeitől. A reklámügynökséggel pedig legyártatott egy több mint kilenc méter hosszú és négy méter magas rácsos szerkezet a háttérvászon számára – ennél impozánssabbat ember még nem látott Pinglében! Rendelt továbbá negyvennyolc talpon álló zászlócskát, amelyekkel körbe lehet majd rakni a rendezvényhelyszínt. Még ez sem minden, mert az ünnepség napján harmincnyolc molinó szegélyezi majd az utat a Halhatatlanok hídjától egészen a babpüregyár bejáratáig. És természetesen még ezt is lehet fokozni... minden vendég ajándékot kap: szóróanyagot, egy üveg csilis-babpürét, jegyzetfüzetet tollal, és egy zsebkendőt, amelyre a gyár története lesz nyomtatva, mindez egy-egy szép díszzacskóban. A nagybácsi nagyon fellelkesülve mesélt, a pálcikájával végig gesztikulált is hozzá, de apa csak dühöngött magában: „Gao Tao, Gao Tao, megéred a pénzedet! Most túllóttél a célon. Mennyit kaszálsz te ebből, az egész családnak egy évre is elegendőt?” De ekkor már a nagy is rákérdezett: – Zhiming, és mennyibe kerül mindez?

– Jaj, mama, egy ekkora eseménynél mit számít a pénz – legyintett a nagybácsi, és még folytatta tovább: – Ami az előadást illeti, a városból érkezik majd egy rendezvényszervező cég, akik kifejezetten nagy formátumú előadásokra specializálódtak, általában nem is vállalnak ilyen kisebb rendezvényeket, csak a jó kapcsolatunkra való tekintettel segítenek –, nem lesz hiány híres énekesekből és előadóművészekből, profi világítást meg a hangosítást hoznak, a házigazda pedig, ugye, Lishan lesz, ami csak tovább emeli a program színvonalát! Szóval légy nyugodt, mama, garantálom, hogy az emberek emlékezni fognak erre a születésnapra! A nagybácsi nagyon meggyőzően beszélt, csak mondta és mondta a magáét. Ezt még apa is elismerte: „Ha a mama szédítéséről van szó, Duan Zhimingnek egyszerűen nincs párja, kiskorától profin csúri-csavarja a szavakat. Természetesen most is megetette a mamával, amit főzött.” Valóban, a nagyi mosolygott, még a ráncai is mosolyogtak, mint megannyi szépen rajzolt virág. – Shengqiang, mit szólsz mindehhez, amit a bátyád elmondott? Szerinted jó lesz így?

– Jó! Jó! Nagyszerű! – vágta rá apa. Felpattant, és nyomatéku­l még az asztalra is csapott, amire már a szomszédos asztalnál ülők is mind odafordultak. A nagynéniből kibuggyant a nevetés. A nagyi felé fordult. – Lishan – szólt hozzá kedvesen –, nagyon hálás vagyok neked, hogy számos családi és egyéb teendőid közepette időt szakítottál rá, hogy haza gyere, igazán megható!

– Anya, ne mondj már ilyeneket! Zhiming és Shengqiang vállalta a dolgok oroszlánrészét, a legtermészetesebb, hogy ezzel a kis gesztussal én, a lányod is hozzájárulok az ünnepléshez – mondta a nagynéni. – Csak egy dolog számít, hogy vidáman ünnepeld meg a születésnapodat! – Vidáman! Vidáman! – A nagyi lelki szemei előtt mintha máris megjelent volna az aznapi színes kavalkád. – Természetesen fontos, hogy felszabadultan, jókedvűen mulassunk, de ez inkább a külvilágnak szól. Engem leginkább az tesz boldoggá, hogy ismét együtt a család. Számomra ez az igazi öröm. Apátok halála óta először vagyunk így együtt mind, ez őt is biztos boldoggá tenné. „Azért nem olyan biztos”, gondolta magában apa. Ha a nagyapa élne, valószínűleg a „mesterrel”, Chen Xiulianggal dohányozna egész este valahol a színpad mellett, s egykedvűen nézné végig a

fellépőket. – Duan Xianjun, nem panaszkodhatsz, jó életed volt! – mondaná Chen Xiuliang a nagyapának. Mire ő csak kifújná a füstöt, és elmerengne – erre mit is mondhatna? Egy halottnak bármit a szájába lehet adni. Például: – Boldog vagyok? Jó, akkor az vagyok. Jó életem volt? Igen, jó.

A nagyapára terelődött a szó. Már több mint két éve elment, de a nagyi gyakran emlegette. Például, amikor apával arról beszélt, hogy szeretne néhány új ruhát venni magának: – Shengqiang, úgy gondolom, hogy az én koromban már semmi szüksége az embernek új ruhára, különösen, hogy azokat sem tudja elhordani, amik vannak. De ilyenkor mindig eszembe jut az apád. Ha élne, biztos arra biztatna, hogy ne tagadjak meg magamtól semmi kényelmet és finom falatot, és járjak szép ruhákban. Tudod, csak emiatt döntöttem úgy, hogy mégiscsak megveszem. – Máskor meg, amikor egy falat sült oldalast evett, így beszélt: – Shengqiang, emlékszel, az oldalas volt apád kedvence. Én nem szeretem olyan nagyon, túl zsíros, de ilyenkor mindig eszembe jut az apád. Úgy érzem, nem tehetem meg, hogy ne egyek egy keveset belőle, mintha ő enné azokat a falatokat. – Megint máskor, hogy apát kitartó munkára ösztökélje, így beszélt: – A babpürégyár eredményei meglehetősen biztatóak, de azért nem ülhetsz nyugodtan a babérjaidon, jövőre még többet kell majd dolgoznod. Gondolj apádra, az ő végakarata sem volt más, mint hogy virágozzék a gyár!

„Apát sosem izgatták a gyár ügyei!”, gondolta magában apa, de azért szófogadóan végighallgatta a nagyit. Végül is, ha ettől jobb lesz a nagyi kedve – elvégre nyilván nem ok nélkül mondogatja ezt.

De maradjunk az aznapi történéseknél. Ott ült egy asztalnál a három testvér, és a nagyi ismét a nagyapát emlegette: – Apátokkal minket az ég is egymásnak teremtett, pedig ő egyetemet végzett, én meg még az elemít sem fejeztem be. Mégis milyen jól megvoltunk egymással... Apátok fiatalkorában nagyon jóképű volt, ti nem is tudjátok, hogy hány lány futott utána itt Pinglében... mégis együtt maradtunk jóban, rosszban, és megszülettetek ti hárman, egytől egyig tehetséges gyermekek... csak korán meghalt, itt hagyott engem özvegyen... néha, amikor egyedül üldögélek a lakásban, arra gondolok, bárcsak én is vele haltam volna, és milyen keserű a sors, hogy örök-

re elválasztott tőle a halál. Mégis tudom, apátok sem akarna mást, mint hogy éljek szépen tovább. Hát ezért csinálom, élek, egyik napról a másikra. Higgyétek el, nem magam miatt, hanem csakis apátokért teszem.

Apa már betéve tudta ezeket a mondatokat, ráadásul amúgy sem volt valami fényes hangulatban. A nagynéninek is megvolt a maga baja, ezért csak a nagybácsi bizonyult jó hallgatóságnak: – Mama, ne beszélj így, csak vigyázz magadra, törődj az egészségeddel, egyél rendesen, és járj szép ruhákban! Gondolj arra, milyen szerencsés voltál világeletemben, és hogy szép napok várnak még rád!

„Jaj de szépen mondod, csak folytasd, abba se hagyd!”, gondolta magában apa, miközben teljesen lekötötte, hogy a halgombócokat, a marha- és nyúlköcskákat, a kacsavér- és érdarabkákat, valamint a halszeleteket a leves csípős felébe hajigálja – mindent beledobott! Már-már feledte a világ összes búját-baját, és alig várta, hogy a fortyogó léből a szájába vehesse a válogatott finomságokat, amikor váratlanul megszólalt a zsebében a mobil.

Anya hívta. Apa kissé meglepődött az „Anqin” név láttán, és gyorsan felpattant: – Ezt fel kell vennem – mondta, és már kinn is volt a folyosón.

Az utcán vette fel a telefont. Kocsik hajtottak el mellette, egyik a másik után. Anya beleszólt a telefonba: – Kijózanodtál? Minek hívtál?

Anya hanghordozása meglehetősen támadó volt, apa mégsem esett neki, csak bedobta, mint valami kézigránátot: – Hazajött a nővérem, és szeretett volna együtt ebédelni veled, itt van a mama is meg a bátyó, és persze mindenki felőled kérdezősködik.

– Jaj – sóhajtott egy nagyot anya. A hangjából úgy tűnt, nagyon bántja a dolog. – Kiraktam a telefonomat az asztalra, és átmentem a szomszéd irodába. Nem hallottam, hogy hívtál. Befejeztétek már? Odamenjek? Apa ekkor egy neonpink Altóra lett figyelmes. Sosem látott még ilyen színű Suzukit.

– Shengqiang, azért csak odamegyek, jó? – erősködött kedvesebb hangon anya. – Tessék? – apa csak ekkor tért magához az ábrándo-

zásból, s ekkor tudatosult benne, hogy mindez nem csak a képzelet játéka. – Hagyjuk, hagyjuk, mindjárt végünk, ezért már nem érdemes iderohannod. „Te meg mi a fészkes fenéket beszélsz itt össze-vissza?“, mormogta magában, miközben ismét elhajtott előtte egy kocsi.

– Értem, és este még itt van? Együtt vacsorázhatnak! – próbálkozott készségesen anya. – Haza kell mennie délután, már meg is beszéltem Zhu Cheng-gel, hogy jöjjön érte egyre, este Diandianre kell vigyáznia – mondta apa. – Sajnálom! – sóhajtott őszintén anya. – És te itthon vacsorázol? Ma kicsit korábban elmegyek bevásárolni, szeretnél szójaszószban pácolt disznóbelet enni? Veszek neked. „Tényleg szójas-belet akarsz venni nekem?“, álmétkodott apa. Kissé fel-emelte a fejét, a nap már túljutott a delelőjén, és olyan erősen fénylett, mint egy 120 wattos izzó. Apa nem akarta elhinni, hogy így megváltozott kettejük között minden. – A szójas bél nagyon finom, szívesen eszek!

És folytatták tovább a beszélgetést mindenféle apró-cseprő dologról. Miután megbeszélték a vacsorát, anya folytatta azzal, hogy az irodában egy kollégája fiának a hétvégén lesz az esküvője, és meghívták őket is a bankettre. – Nem vagyunk valami közeli barátok, de mégis csak több éve dolgozunk együtt, szerinted mennyit rakjak a „piros borítékba“? – kérdezte. – Amennyit gondolsz! Döntsd el, nekem mindegy! – válaszolta apa nagyvonalúan. Azután még elmondta, hogy másnap el kell vinnie az autót Yong'anban szervizbe, de ha már ott jár a városban, vesz egy-két dolgot. És így tovább, és így tovább...

Felszabadultan beszélgettek egy jó darabig, amikor is apa gyomra egyszer csak megkordult: – No, vissza kell mennem – mondta apa –, a mama meg a többiek még mind itt vannak. Akkor vacsorára otthon leszek.

Letette a telefont. Egymás után haladtak el az autók mellette. Minden olyan valóságos volt, mintha az éjjeli perpatvar csupán rémálom lett volna. A veszekedős hárpia egyik percről a másikra turbékoló galambbá változott. És hirtelen előtolultak az emlékek abból az időből, amikor anya valóban turbékoló galamb volt még.

1987-ben történt. Apa addigra már szakított szakított Xi Hongz-hennel, és anyával kezdett járni, amivel tulajdonképpen nagy örömet szerzett a nagyinak, de nem úgy a jövőbeli apósna, Chen Xiuxiaónak, aki egyáltalán nem volt elragadtatva. Apa ugyan nem volt szemtanúja a jelenetnek, de ebben a zsebkendőnyi kis Pinglében, ha ilyen-olyan kacskaringós úton is, természetesen csak a fülébe jutott, hogy Chen Xiuxiao kezében porolóval kergette végig a lányát a járási pártbizottság lakóparkján, miközben folyamatosan szidta: – Neked teljesen elmentek otthonról? Jó dolgokban azt sem tudod, mit csinálj? Hogy kezdhetsz effélével? Hát milyen emberek azok? Még hogy beházasodj abba a családba! Térj már észhez! Arra mérget vehetsz, hogy ameddig élek soha nem fogsz hozzámenni egy Xuéhez! Hát hiába papoltam neked éveken keresztül? Ezért tanítottalak? Hogy egy babpüré árushoz menj feleségül? – No, ilyesmikkel vagdalkozott.

Apa fiatalkorában általában nem bonyolította túl a dolgokat és nem igazán vette szívére a hallottakat. Mégis, miközben anyára várt, az motoszkált a fejében, hogy talán mégsem teljesen tisztességes, amit vele művel. Abban sem volt biztos, hogy anya el fog jönni ezek után, de éppen ekkor felbukkant a távolban. Nagy meleg volt aznap, anya mégis hosszú ujjú fehér blúzt és vastag vászonnadrágot viselt, teljesen úgy festett, mint egy „utcafelelős”. Apa kicsit mulatságosnak tarthatta, mert elnevette magát – Chen Anqin, moziba megyünk, nem iskolába! – Anya apára pillantott: – Hát akkor menjünk! – vágta rá anya. És el is mentek, a „Hibiszkuszházát” nézték meg, a főszerepben Liu Xiaoqinggel. Amint jöttek kifelé a moziból, egy árus jégkrémet kínált nekik: – Kérsz jégkrémet? – kérdezte apa. – Szerinted nincs meleg?

Nyalták a jégkrémet, amikor apa ismét rákérdezett: – Vicces, hogy ilyen nagy melegben hosszú ujjú blúzt és hosszú nadrágot vettél fel! Nem sülsz meg? – Anya erre sem mondott semmit, a szeme könnybe lábadt. Apa ekkor döbönt rá, mi a helyzet. Anya felé fordult, megfogta a kezét, és felhúzta a blúz ujját: Anya karja tiszta véraláfutás volt, ott éktelenkedtek mindenütt a porolónyomok.

Ekkor apa már tudta, hogy mindenképpen el kell vennie ezt a lányt. Ott, az öreg mozi falánál, akár a filmekben, megcsókolták egy-

mást.

Apa az étterem előtt állt, szájában a „tüzes fazék” olajos-csípős zamata. Kissé elsimultak az aggodalmai: „Most mit foglalkozom vele! Végül is, ha ő nem hozza fel gyereket, én minek beszéljek róla. Elég lesz akkor beismerni, hogy hibáztam, ha majd nekem esik miatta. De semmiképp nem válhatunk el! – Amint ezt így megvitatta magával, ismét megkordult a gyomra, és visszafordult a terembe, hogy szép nyugodtan befalatozzon a „tüzes fazékból”.

De elkésett! Amikor belépett, a nagynéni már a batátásrizsnyáknál tartott, a nagyfi meg éppen a megmaradt ételt csomagoltatta el a pincérnővel. – Na, Shengqiang, befejezted végre a telefonálást? – kérdezte a nagyfi. – Ugye, te sem kérsz többet? Hazavinnél? A bátyád elviszi a nővéredet a gyárba, megnézik a helyszínt.

„De hiszen nem is telefonáltam olyan sokat! Hogyhogy már végeztetek?” gondolta magában apa. De ekkor a nagybácsi már visszafelé jött a kasszától, s kezében a számlát lobogtatva mondogatta: – Nem drága! Egyáltalán nem drága! Itt Pinglében még mindig ilyen olcsón lehet enni? Hogy ez az egész alig kerüljön többre kétszáz yuannál?

Olyan volt, mintha egy darabban játszott volna, de valójában senki nem figyelt rá, még a nagyfi sem, aki elrévedő tekintettel kifelé bámult az ablakon. Mivel senki nem válaszolt neki, a nagybácsi lerakta az asztalra a számlát, s egy pálcikával kapargatni kezdte a nyerevénykód borítását. Nem nyert. Félbehajtotta, és a zsebébe csúsztatta.

Apa a nagynénire nézett, a nagynéni viszonzta a pillantását. Sok minden kavargott apában. Egyrészt korgott a gyomra az éhségtől, másrészt sosem gondolta volna, hogy így fog végződni ez az ebéd.

Amikor kiléptek a különteremből, a nagybácsi azonnal a nagyfi mellett termett, belekarolt, a nagynéni és apa pedig egymás mellett lépkedtek. A nagynéni, egyfajta magyarázatképpen, halkan odaszólt apához: – Látod, ilyen a bátyád... a mama rákérdezett, hogy mikor fog végre megállapodni, mire aztán összeszólalkoztak.

Ami azt illeti, ebben a kérdésben apának a nagybácsi oldalára kellett volna állnia, de olyan rettentően éhes volt, hogy csak dühöngött magában: „Duan Zhiming, hát éppen te, a szavak koronázatlan királya, nem tudsz mondani erre valamit?”

Apa elköszönt a nagybácsitól és a nagynénitől, és korgó gyomorral felhívta Zhu Chenget, aki elsőre nem vette fel. Apa ismét megcsengette, ez alkalommal sikerrel járt.

Közölte, hogy mit szeretne. – Jövök, főnök, azonnal ott leszek – vágta rá Zhu Cheng a vonal túl feléről. – Apa tudta, hogy biztosan ő is éppen ebédel, de mit tehetne, ha egyszer a főnöke hívja. Hiába a csábítóan illatos rizs, a pálcikák az asztalra hullanak, és neki sietve elő kell készítenie a hintót őfelségének. „Megérti egymást, aki egy cipőben jár”, simított végig üres pocakján apa, és letette a telefont.

„Előbb hazaviszem a mamát, aztán elmegyünk Zhu Chenggel csípős-mártogatós húsos batyut enni”, tervezgette magában.

Persze nem alakult ilyen simán. Apa álmában sem gondolta, hogy egy órába is beletelik, mire végighallgatja a mamát, és végre kiléphet a ház kapuján. Addigra már remegett az éhségtől. Bevágta magát az autó hátsó ülésére, kényelmesen hátradőlt, és reményvesztetten felsóhajtott. – Főnök, vissza a gyárba? – kérdezte Zhu Cheng a vezetőülésről.

– Még ne. Előbb hajts Kis Xie kifőzdéjéhez, együnk egy kis csípős-mártogatós húsos batyut. Nem ettem délben, te nem vagy éhes?

Zhu Cheng elfordította a kormányt, és a Keleti utca felé vette az irányt. A kifőzde a Keleti kapun túl, a Lélekszirt-templomon innen helyezkedett el. Igazi családi kispiszkos hely volt. Apa egyszer Zhong Shizhongot is elvitte, de Zhongot nem győzte meg a hely: – Shengqiang! Neked agyadra ment a sok pénz! Bármit megkaphatsz, te meg fél napot vezetsz azért, hogy ezt egyed? Ennél még én is jobb tésztát főzök.

Valószínűleg Zhu Cheng sem igazán értette a dolgot, de ő legalább megteszi szó nélkül, amit apa kér tőle. Ha apa keletre akar menni, Zhu Chengnek eszébe nem jutna nyugatnak fordulni, ha apa nem akar beszélgetni, soha meg nem mukkanna, és ha rá akar gyűjtani, azonnal lehúzza az ablakot, és keres neki egy öngyújtót. Sőt, ha apa csak egy leheletnyit megemeli a fenekét, azonnal tudja, hogy fingani fog-e vagy sem – ehhez azért már kell valamiféle érzék. Hogy is lehetne egy lapon említeni a mindenféle nőcskével, vagy akár Zhong Xinyuvel, de még anya sem ismeri ennyire apát, akivel pedig már több mint húsz éve élnek együtt. „Zhu Cheng valahogy rá-

érez a dolgokra”, jut gyakran apa eszébe, és ilyenkor mindig nagyot sóhajt. Zhu Shengquan nyugdíjazásakor hangzott el ez a mondat, és az öregnek más kérése nem volt a nagyihoz, csak hogy adjon valami munkát a fiának, miután leszerel a seregből, és visszajön Pinglébe! A nagy természetesen megígérte. – Majd vezeti a gyár Santanáját – mondta. Így is lett. Zhu Cheng hosszú-hosszú évek óta lehajtott fejjel követi apát, némán figyel és tanul: ivászatkor, ha kell, felhajtja apa helyett az italt, kurvázáskor viszi utána a pénzt, sokat megtett már érte, s kitart mellette jóban-rosszban; még otthon is falaz neki, ha kell.

– Xinyu körül elrendezted a dolgokat? – kérdezte apa Zhu Chenget. Zhu Cheng pedig felel tisztelettudóan: – Béreltünk neki lakást az új lakóparkban. Liftes ház, teljesen berendezett és felszerelt lakás, holnap délután mennek hozzá a fuvarozó cégtől, hogy átköltöztessék.

Apa bólintott, és folytatta tovább a kérdezősködést: – És a dada? Az, akiről múltkor beszéltél, vállalja?

– Felhívtam, és mondtam, hogy havonta ezerötszázat kap, amitől majd kiugrott a bőréből örömeiben, és már a jövő héten eljön segíteni Zhong Xinyunak – válaszolta Zhu Cheng, miközben lefékezett egy piros lámpánál. – Főnök, ezerötszáz bőven elég. Te kétezret mondtál, de szerintem nem kell olyan sok. – Tök mindegy! – vágta rá apa. – Mindenesetre adok neked minden hónapban kétezret, a maradékkal azt csinálsz, amit akarsz. – Nem, nem, erről szó sem lehet, főnök! Erre semmi szükség! – Jaj, nem kell erről ennyit beszélni! Nem érdekes! – Apa nem szólt többet, csak lehúzta az ablakot, és rágyújtott.

Az autó elindult, haladtak tovább. Apa szívta a cigarettát, és füstkarikákat fújt. Semmi másra nem tudott gondolni, mint a tányér hússos batyura Kis Xie kifőzdéjében: a darált hússal töltött batyuk csililolajban úsznak, mindez porcelánfehér szezám-maggal és egy csipetnyi cukorral megszórva – mily mennyei ízek!

Apa ismét nagyot sóhajtott. Most is, mint oly sokszor az utóbbi időben, nagyon fáradtnak érezte magát: „Még egy-két év, és átadom a gyár vezetését, végre kiélvezem a nyugodt otthoni életet, virágokat

nevelek, evés után sétálgatok – másra nem is lesz gondom”, morfondírozott magában.

Ezt így szépen elgondolta, csak hogy legelőször túl kellett jutnia az első „akadályon”, a nagyin. – Shengqiang, meg kéne beszélünk néhány dolgot! – kezdte a nagy, miután hazaértek. Apa leült, hogy meghallgassa. A nagy pedig belekezdett a mondandójába, csak úgy ömlött belőle a szó, beszélt mindenről, a család ügyes-bajos dolgairól, a legapróbb részletek sem sikkadtak el, és mindenki szóba került: – Amióta hazajött a bátyád, igazán kitesz magáért. Segíts neki, ahol csak tudsz, mert rengeteget fáradozik! Megható, hogy a nővéred is kiveszi a részét a munkából, mert a saját lánya mindig kedvesebb az embernek, főleg ilyen mihaszna meny mellett. És hogy alakulnak idén a rendelések a gyárban? Figyelj oda a gyártórészlegre, mert a legfontosabb a minőség, nem elég a hírnév, ha nincs mögötte megbízható minőség. Neked meg nem kellene minden nap azokkal a Zhong Shizhong-félékkel lógnod, tölts velük kevesebb időt, ők kényelmes állami pozíciókban vannak, de nekünk magunknak kell előteremteni mindent, és a kettő nagyon nem ugyanaz! Ráadásul nincs közöttük egyetlen valamirevaló jellem sem, csak a pénzt látják benned, azért hívnak el állandóan. Felnőtt létedre hogy lehet téged ilyen könnyen megvezetni? Mióta mondogatom: nem attól jó egy barátság, hogy sülve-főve együtt vagytok. Mit gondolsz, ha a szükség úgy hozná, számíthatnál-e bármelyikükre is? Aki korpa közé keveredik, megeszik a disznók. Miért nem keresel jóra való barátokat magadnak, olyanokat, akikre számíthatsz? Érted, hogy miről beszélek? – De ekkor apának kezdett elfogyni a türelme, ráadásul majd kilyukadt a gyomra az éhségtől. Biztosra vette, hogy a nagybácsinak köszönheti ezt a szentbeszédet. Mi mást tehetett, túrta némán a méltatlan vádaskodást, és közben elővett egy cigarettát, hogy rágyújtson. – A te korodban jobban kéne vigyáznod az egészségedre – kezdett rá a nagy –, nem lehet egész nap csak dohányozni meg inni, meglásd, előbb vagy utóbb meglesz ennek a böjtje! És ha majd itt lesz a baj, akkor megint takaríthatom össze utánad a szemetet, de anyád is megöregedett már, a napokban nyolcvanéves leszek, és nincs már erőm hozzá. Igazán felfoghatnád, hogy magadnak kell vállalnod a dolgaidért a felelősséget!

„Miért, nem azt teszem?“, csúsztotta vissza apa a cigarettát a dobozba. No, hát nagyjából ilyen hangnemben zajlott az aznapi beszélgetés. Apa reggel még úgy indult útnak, hogy végre kitálat a mamának Zhong Xinyu dolgáról, de erről most egyelőre mégsem akart beszélni. Majd ha megszületik a gyerek, és kiderül, hogy fiú-e vagy lány, elég lesz akkor eldönteni, hogyan tovább. Természetesen nem beszélhetett a mamának a nagynéni válásáról sem, de anyával kapcsolatban nagyon meg szeretne volna kérdezni, hogy milyen varázsszert adott be neki a mama azután, hogy ő elvesztette az eszméletét Zhong Xinyu ágyában. Ezek a témák nyomasztották apát, de végül semmivel sem tudott előhozakodni, csak ült a nagyinál a kanapén, kötelességtudóan bólogatott vagy fél órán keresztül, és mikor végre elszabadult, beszállt a kocsiba, és már semmi másra nem tudott gondolni, csak a húsos batyura.

Végre elindulhattak... Kis Xie kifőzdéjét még a nagypapa mutatta neki. Akkoriban még apáék is ott laktak a gyár mögötti udvarban, a nagypától meg a nagytól csak egy fal választotta el őket. Két-három perc alatt beért a munkába, és hazafelé sem tartott tovább az út öt percnél, még ha a Cao család sikátora felé kerülve ment is haza. Megesett, hogy a szülők közelsége miatt apa és anya otthon egyetlen mondatot sem váltott egymással, fullasztó volt a légkör. Apa gyakran kiment az udvarra, és a bejárat melletti virágláda mögött gubbasztva cigarettázott. Egy nap, vacsoraidőben, a nagypapa éppen akkor lépett ki a házból, amikor apa kinn dohányzott.

Télen történhetett mindez, mert apa még arra is emlékezett, hogy jól be volt öltözve, és hat órára teljesen sötét lett. Gyorsan elnyomta a cigit, és odakiáltott a nagypának: – Hé, apa, hová mész? – Nagypapa visszafordult. Csak ekkor vette észre apát: – Shengqiang, munka végeztével te hogyhogy itt? Miért nem mész haza? – Apa zavarban volt, mert nem akarta megmondani, hogy cigarettázni jött ki: – Csak kiszellőztetem a fejemet! – válaszolta. De erre már a nagypapa is elnevette magát: – Még hogy kiszellőzteted a fejedet! Na, gyere, elviszlek húsos batyut enni, van hozzá kedved? – Apa ebből rögtön tudta, hogy összeszólalkozhatott a nagyival. Felállt, és előjött a virágláda takarásából. – Menjünk! – mondta.

Akkor vitte el a nagypapa a Kis Xie kifőzdéjébe csiliolajos húsos batyut enni. Platós triciklin mentek odáig, jó sokáig tartott az út. Pingle utcáit teljesen beborította a sötétség, csak az út menti lámpák adtak valamennyi kis fényt. A nagypapa elővett egy csomag Egalatti Gyönyört, és adott egy szálat apának: – Gyújts rá! – mondta.

Apa meglepődött, mert bár akkor már vagy öt-hat éve rendszeresen dohányzott, de soha rá nem gyújtott volna a nagypapa vagy a nagygyi előtt, és a nagypapa sem kínálta meg sosem.

De mit számít... apa elvette a cigit, elővette az öngyújtóját, hogy tüzet adjon a nagyapának. Azután ő is rágyújtott.

Kevesen üdögéltek aznap a kifőzdében, mégis nagy zajjal voltak. Az egyik asztalnál munkások ittak, és disznósajtot ettek. A szépséges főnökasszony hozta ki apáéknak a két tálka csiliolajos húsos batyut, a méregerős csilipaprikából készült olaj tetején szezámmagok lebegtek, és csipetnyi fehércukor is került a szószba. A duci batyuk húsos tölteléke összekeveredik a szájban a csiliolajos lével – ízek mennyei orgiája! Fejenként három *liang* húsos batyut ettek, és rendeltek még egy tányér pirított földimogyorót is mellé, meg két kupica *pao* -italt. Kinn időközben teljesen besötétedett – nagypapa kinézett az utcára, és nagyot sóhajtott.

– Xie, a számlát! – hívta végül a főnökasszonyt, és a pénzt finom kis kezébe tette. Apa felállt, és elindult kifelé a nagypapa nyomában. Körülbelül tíz perc gyaloglás után érték el a második körgyűrűt, ahol észrevettek egy platós triciklit, leintették, és azzal mentek hazáig.

Mintha hosszú útról érkeztek volna haza, apa és fia megálltak az udvarban, a két, egymástól csupán néhány méterre lévő ajtót bámultak, amelyek mögül kiviláglott az otthoni fény. – Apa, hazakísérlek! – szólalt meg végül apa.

– Nem, nem, menj gyorsan haza, Anqin már biztosan aggódik, hazatalálok – mondta a nagypapa. Apában ekkor tudatosult a felismerés: „Mi, férfiak, olyanok vagyunk, mint az áradó Jangce haragos, dübörgő hullámai. Bármily végzetesnek tűnik is egy-egy konfliktus az asszonnyal, mikor az ég kis híján leszakad és a fél ház összedől, aztán mégis lecsöndesedve és megnyugodva térünk vissza, mint ahogy a folyó beleolvad a tengerbe.”

Aznap is, a közös húsos batyuzás után ki-ki hazament a maga fe-
leségéhez, és az ezt követő évtizedekben sem volt ez másképp.

NYOLCADIK FEJEZET

Néhány nap múlva Zhong Xinyu nagy izgatottan beköltözött az új lakásba, apa pedig elment meglátogatni, hogy együtt egyenek. Az új lakás falát világossárga tapéta borította, rojtos szelű függöny díszítette az ablakokat – nagyon kellemesen volt berendezve. Az asztalon apa kedvenc fogásai sorakoztak, az asztalnál pedig ott ült Zhong Xinyu, szép volt, mint egy festmény. Apa belekortyolt a sörébe, és megcirógatta a lány kezét – határtalan boldogság áradt szívében. Ekkor felvetette, hogy nevet kéne adniuk a születendő gyermeknek.

– Xue bátyó, de hiszen még azt sem tudjuk, hogy fiú lesz-e vagy lány, hogyan adjunk neki akkor nevet – tiltakozott Zhong Xinyu. – Nem számít, azért csak válasszunk egyet, aztán majd meglátjuk – legyintett apa, kiitta a sörét, és felcsippentett egy szelet szójaszósos disznóhúst. Zhong Xinyu honnan is tudta volna, hogyan adtak nevet a gyerekeknek apa családjában, apának viszont mélyen az emlékezetébe ivódott minden ezzel kapcsolatos kis részlet. A családban az ő generációjától kezdve – az egyedüli lányt, a nagynénit leszámítva – a nagyapa nagy gonddal választott nevet a fiúknak, amelyek mind valamiféle irodalmi vagy történelmi utalást tartalmaznak.

Még a nagyi is kénytelen volt beismerni: – Meg kell hagyni, az apádnak a szavakhoz nagyon jó érzéke volt, nektek is kivétel nélkül különleges nevet adott, mindben van valami emelkedettség.

Az igazat megvallva apa kezdetben egyáltalán nem gondolta különlegesnek a nevét. „Xue Shengqiang”: kiolvastva a három írásjegyet – ebből a „Xue” a családnév, a „sheng” annyit tesz: „legyőz”, a „qiang” pedig azt jelenti: „erős” –, inkább meglehetősen otrombának érezte.

– Mert nem érted! – mondta a nagyapa, miközben cigarettával a szája sarkában bevezette apát a szobába. – Olvasd csak fel hangosan, Shengqiang – mutatott a falra. Abban az időben még a gyár mögött álló vályogházban laktak, amelynek fala nem valami nagy

műgonddal volt bevakolva, ezért a meszelt fal idővel leginkább egy asszony túl vastagon kikent arcához kezdett hasonlítani: egyenetlen volt, és több helyen is mállott róla a vakolat. A nagypapa nem igazán foglalkozott vele, de, hogy elfedje a repedéseket, teleaggatta mindenfélével. A világtérkép felett lógó kalligráfiatekercsre mutatott – ha nem mutatja, apának soha nem is tűnik fel.

– Olvasd fel hangosan, Shengqiang, ismered ezeket az írásjegyeket, ugye? – kérdezte a nagypapa. Apa gyerek volt még, a középiskola alsó tagozatát sem fejezte be, de azért minden bátorságát összeszedte, és rápillantott az írásra. Amikor rájött, hogy ezeket az írásjegyeket valójában mind ismeri, hangosan olvasni kezdte:

*Okos, aki érti az embereket;
aki önmagát érti: ihletett.
Hatalmas, aki másokat legyőz;
aki önmagát legyőzi: erős*

– Hát látod – sóhajtott elégedetten a nagypapa. – És ez így igaz, Shengqiang, „aki önmagát legyőzi: erős”.

Apa megnyugodott: „A nevem utalás egy klasszikus bölcsességre!”

És a következő generációnál a nagypapa még inkább mindent belelőtt: – Mit szóltok ehhez a névhez? Li Taj-po, a költőóriás verséből merítettem hozzá ihletet. „*Gondolataink mámorosan messze repülnek, a kék ég, a Nap és a Hold felé törnek.*” legyen Duan Yixing, „Duan” a családnév, és „Yi-xing”, mint „mámor”. Mit szóltok hozzá? – kérdezte a nagypapa apát és anyát.

– Nagyon jó, csak művelt ember visel ilyet – vágta rá sietve anya.

A nagyfi is nagyon elégedett volt. – Hát ez a név aztán tényleg nem hétköznapi, mint azok a gögicsélő-gügyörésző lánynevek, „Mámor”, tökéletes névválasztás, ez a gyerek még nagy jövő előtt áll!

Bár egy idő után megváltozott a véleménye, és csak dohogott apának miatta: – Miféle nevet adott az apád az unokájának? Li Taj-po, Li Taj-po, csak egy örült költő, és a versei is egytől egyig örültségek. Yi-xing? Mámor? Már miért volna mámoros az élet? Minek ilyen nevet adni egy gyereknek?! Látjátok, Xingxinget is örületbe kergette!

Mondhatom, nagyszerű névválasztás, most aztán majd mások lehetnek mámorosak, hogy rajtunk élcélődhettek!

De a nagyapa, természetesen, mit sem tudott minderről, nagyon is elégedett volt magával. Ami pedig Liu Xingchent, a nagynéni fiát illeti, az ő nevével egyáltalán nem foglalkozott, mert a kiházasított leány az esküvő után már a férj családjához tartozik. De azért egyszer elmondta a véleményét apának: – Egy ekkora fejes családjában, hogyan nevezhetnek egy fiút „Csillagnak”? Milyen név ez azokhoz képest, amiket én adtam?

– Igazad van, teljesen igazad! – Apa lenyelte a szájában lévő mogyorót, és poharát a nagyapáéhoz koccintotta.

Csakhogy az élet kiszámíthatatlan. Nagyapa hirtelen meghalt, és most apának kellett megmozgatnia az agytekervényeit, hogy kitalálja, mi legyen a neve születendő gyermekének. A meglehetősen szokatlan családi hagyományt követve – miszerint a gyerekek felváltva kapják az anyjuk és az apjuk családnevét – természetesen ennek a gyerekek is Xue lesz a családneve. De mi legyen a többi névvel? „A lány sem rossz, de azért mégiscsak jobb volna egy fiú”, gondolta. – Xue Tenglong – Xue, a „szárnyaló sárkány” – szerinted milyen? Erőt sugall, nem? – mondta apa.

Zhong Xinyu felhúzta a szemöldökét, igyekezett apára mosolyogni, bár nem igazán sikerült neki. Elgondolkodott néhány másodpercig, majd végül így szólt: – Nem azt akarom mondani, hogy nem jó ez a név, csak tudod, nálunk a faluban úgy tartják, nem szerencsés, ha egy kisgyerek nevében benne van, hogy sárkány vagy főnix, mert ezek égi lények, amelyeket hogyan is lehetne egy lapon említeni velünk, emberekkel. Éppen ezért az ilyen név gyakran visszaüthet. Mégiscsak jobb valami hétköznapi név, nem kell kísértetni a sorsot, hadd növögessen szép nyugodtan az a gyerek!

Apa elnevette magát, miközben arra gondolt, hogy szép ez a lány, csodálatosan kifinomultak a vonásai, de a gondolkodása annál földhöz ragadtabb. Átölelte a vállát, mélyen beszívta hajának illatát, majd így szólt: – Jaj, ne mondj már ilyeneket nekem, Xue Shengqi-angnak már hogy lehetne szerencsétlen sorsú a gyermeke? Szerintem jó ez a név! Ne aggódj ezen! Inkább azt mondd, nem hiányzik-e valami, hiszen csak nemrég költöztél ide? Szólj, ha bármire szüksé-

ged volna. De szólhatsz Zhu Chengnek is, mert te is tudod, mostanság minden időmet leköti anyám születésnapja, hazajött a bátyám, most meg a nővérem is. Bármilyen van, hívd nyugodtan Zhu Chenget, elintézz és megvesz neked mindent, amire csak szükséged van, már beszéltem vele. És vásárolj bátran, ne fogd vissza magad, jó?

– Persze hogy jó. Xue bátyó, miattam nem kell aggódnod, tudok én vigyázni magamra, te most csak törődj a családdal! – Zhong Xinyu felemelte a fejét, majd apa vállára hajtotta, mint egy kiszolgált, vágyakozó kismadár. Apa beleborzongott.

Az igazat megvallva apa soha nem akarta szándékosan megbántani anyát – ki szeret ok nélkül háborúzni a saját feleségével? De ezt a lányt, Zhong Xinyut a szíve mélyéről szerette. Faluról jött, nehéz gyerekkora volt, és, talán épp ezért, nagyon jól kijött az emberekkel. Semmiben sem hasonlított anyához, a magas rangú helyi funkcionárius lányához, akiben meglehetősen túltengett a magabiztosság és a felsőbbrendűség. Apa a mai napig emlékszik, milyen mogorván beszélt vele az apósa, Chen Xiuxiao, az esküvő napján. – Xue Shengqiang, Anqin a mi egyedüli gyermekünk, a szemünk fénye, akit ma a gondjaidra bízok – mondta az öreg. – Eddig nem szenvedett hiányt semmiben. Te is becsüld meg magad, most, hogy családot alapítottál, ideje végre felnőned!

„De ez a lány valahogy érti a dolgokat!”, cirógatta meg apa Zhong Xinyu fehér jade arcát, alaposan szemügyre vette, majd szájon csókolta – a virágillat, mely megcsapta az orrát, teljesen elvarázsolta.

Apa több mint negyven éve él már Pinglében, ebben a Yongfeng járáshoz tartozó kisvárosban, és jobban ismeri a települést, mint bármelyik nőt, akivel ez idő alatt viszonya volt. A nyarat ősz követi, a telt tavasz, és ahogy változnak az évszakok, az utakat hol kiszélesítetik, hol ismét szűkebbre szabják. Az üzletek ma megnyitnak, holnap már megint más a tulajja – minden változik körülötte, apának mégis mindenről a gyerekkora és a fiatalsága ötlük az eszébe: a régi-régi bandaháborúk vagy valami svihákság, biliárdozás vagy ivászat, vagy egy régi szerető valamelyik sikátor mélyéről.

A Déli utcától a Nyugatiig, a Keletitől az Északiig nincs egyetlen pont, egyetlen szeglet, amelyhez ne kötődne valami emléke: a Déli úton a városfal tövében lévő biliárdszalont rég lebontották már, hatalmas, saslikot árusító étterem épült a helyén, mégis, valahányszor apa beül egy pofa sörre, ki máson, mint „Wei Wei”-en járna az esze. Az Örömök utcája is sokkal elegánsabb lett elődjénél, sorra nyíltak benne a csillogó-villogó bárók. Piros Hugi jó ideje nem űzi már a ipart, apa mégis az ő illatát érzi, valahányszor belefúrja a fejét egy vidékről érkezett nőcske mellébe. Annak idején a Keleti kapunál, az éjszakai piac mellett, a Göncölszekér Toronyházban élt Bai Yongjun és felesége, Deng Juan. Nyári estéken, amikor az éjszakai piacon lófrál, az embertumultusból áradó izzadságszagról az a nő jut az eszébe. Soha egyetlen szót sem szóltak egymáshoz, csak rávetették magukat az ágyra, s tépték egymásról a ruhát – állati ösztönök törtek a felszínre. Vagy ott volt a járási kórházból a nővérke, Xiao Jingmei, akit azóta a gyermekklinika osztályvezető-helyettese, Zhu vett feleségül, és már jó ideje maga is főnővérként dolgozik. Amikor apa torokgyulladást kapott, és beutalták a kórházba infúzióra, hát ő volt az, aki szigorú ábrázattal beledöfte a tűt a karjába. Apa még ma is összerezzen, ha csak eszébe jut, hogy valamikor régen a nővérszálláson széjjelnyílt a keze alatt az a két, formás, hófehér, sikamlós comb. Na és ott van még az Északi kapunál a Helyi Termékek Boltjából Xi Hongzhen, aki állítólag tavaly nyugdíjba ment, az üzlethelyiséget egy elektromos bicikliket árusító maszek vette át. Minden megváltozott már ott is, apának mégis az a nő jut róla az eszébe, az első „rendes” barátnője: hegyes áll, finom vágású szempár – maga volt a két lábon járó csábítás! És még rengetegen... rengetegen voltak...

Apa életében mérföldkőnek számított a házasság anyával, másik mérföldkő Zhong Xinyuvel folytatott kapcsolatának kezdete, és a negyvenedik születésnapja volt a következő; s ez alatt a hosszú út alatt, ki tudná pontosan megmondani, mikor, de egyfajta megtisztuláson ment keresztül, őszintén szerető ember vált belőle. Olyan, aki megbecsüli a társát, osztozik vele jóban-rosszban, és – leszámítva néhány kihágást egy-egy éjszakai lebujsban –, nem hajszolja a kalandokat. Ahogy a mondás tartja, „ezer napig kell kiképezni egy hadsereget egyetlen óra bevetés miatt”. Amikor apa Zhong Xinyutól haza-

felé elhaladt az Ezer Mérföld elektromoskerékpár-kereskedés előtt, az emlékezéstől akaratlanul is felsóhajtott.

Ki gondolta volna, hogy egy nap mégis ilyen helyzetbe kerül: ott van anya, aki furcsa, hamiskásan negédes mosolyával minden vágyat kiölt belőle, és ott van Zhong Xinyu, aki kerek pereg megmondta, hogy három hónapig veszélyes a szeretkezés a magzatra nézve; az sem hatotta meg igazán, hogy apa nem hancúrozni akar, csak valahol elsütni a fegyvert. Egyikükhöz sem mehetett, és közel s távol nem volt senki, akit a karjába zárhatott volna, frusztráltan, céltalanul lődörgött az utcákon, miközben a szerszáma kétségbeesetten áhított a figyelemre, oly kétségbeejtően és patetikusan, mint szárnya vesztett légy az üvegben vagy a sárgarigó, amely képtelen hangot kiadni.

Azonban az „Ég sosem vág el minden utat az ember előtt”, tehát mindig van remény. Pinglében lépten-nyomon ismerősökbe botlik az ember. Apa épp azon tűnődött, hogy merre tovább, amikor észrevetete, hogy Liu Yufen közeledik az egyik keresztutcából. Liu Yufen anyával dolgozott egy irodában, és annak idején a nagybácsi osztálytársa volt, ezért sokszor került szóba a neve, de apa már vagy két hónapja nem látta szép ívű arcát. Mosolyogva kiáltott hát rá: – Yufen, szépségem!

Liu Yufen apró virágmintás cseresznyepiros blúzában meglehetősen feltűnő jelenségnek számított az Északi utcában. Odafordult apához, egy pillanatig meglepettnek tűnt, de amint felismerte, gyönyörű mosollyal köszöntötte: – Hé, Shengqiang, hát jó régen találkoztunk!

– Bizony, jó ideje már – válaszolta apa. – Munkából hazafelé?

– Á, nem! Csak gondoltam járok egyet ebéd után! – válaszolta Liu Yufen.

Váltottak még néhány mondatot, miközben apa alaposan szemügyre vette, és arra gondolt, hogy őt sem kíméli az idő. Ezek a nők is egy szempillantás alatt megöregszenek, meghízznak, elsárgulnak, megráncosodnak – szépségüket elmossa az eső és elfújja a szél.

De hogy is lehetne mindezt el is mondani: – Yufen, te egyszerűen napról napra szebb vagy! – füllentette apa mosolyogva.

– Jaj, ne mondj már ilyeneket! – nevette el magát Liu Yufen. – Hát még te, látom, Anqin rendesen kikupált, és ahogy hallom, egyre jobban mennek a dolgaid! Hát éppen erre volt szüksége apának. Anya nevének hallatára teljesen elment a kedve a további cseverészéstől. – És Anqin? Ő hogyhogy nem jött veled? – kérdezte azért még jól nevelten.

– Anqin! – csóválta a fejét Liu Yufen. – Az utóbbi napokban nincs kedve sétálgatni és kirakatokat nézni, egész nap csak ül rosszkedvűen az irodában. Csak nem vesztetek össze valamin? „Tapintatlan nőstény!” Apa szíve nagyot dobbant, de kifelé nem mutatta: – Jaj már, öreg házások össze-összekapnak, azután meg kibékülnek. – Shengqiang – mondta Liu Yufen, de úgy, mintha az arcára odata-pasztották volna azt a mosolyt –, ismerjük egymást közel harminc esztendeje, de már annak is tizenöt éve, hogy egy irodában dolgozom Anqinnal. A ti problémátok az enyém is: nagyon nehezen viselem, ha Anqin szomorú. Hát nem értitek, hogy vannak dolgok, amikhez ragaszkodni kell, különben egyik pillanatról a másikra eltűnhetnek?! Nézz csak rám, egyedül vagyok, mint a kisujjam, hát mondd, milyen élet az ilyen!

„Hiszen élsz és virulsz!”, gondolta apa, de csak annyit mondott nevetve: – Igen, igazad van.

Legszívesebben már indult volna, de Liu Yufen nem hagyta. Mint ha gyökeret vertek volna ott a főutcán, folytatták a semmitmondó társalgást. Ennek a Liu Yufennek nyilván nincs kivel beszélgetnie a válás óta, mert csak mondta a magáét vég nélkül. Miután végzett anyával, áttért a nagy születésnapjára, azután a nagybácsi felől érdeklődött, hogy valóban hazajött-e, és mivel tölti itthon az idejét, és így tovább, és így tovább...

– Úgy tűnik, neki még nálam is több a dolga, alig látom! – mondta erre apa. Liu Yufen rámosolygott apára: – Az jó, ha van mit csinálnia az embernek, mert azt jelenti, hogy szükség van rá!

– Ugyan már, csak handabandázik, ami meg fontos, azt nem csinálja – mondta apa. Már egyáltalán nem figyelt. De mintha Liu Yufen olvasott volna a gondolataiban, mert így szólt: – Jaj, nem kell a bátyád miatt aggódnod, ő aztán mindenki másnál jobban tudja, hogy mit akar. Ne izgulj!

„Miért, mit tudsz te róla?“, zsörtölődött magában apa. – Yufen, örülök, hogy váltottunk néhány szót – mosolygott. – Most vissza kell mennem a gyárba, közeleg anyám születésnapja, nagyon sok az elintézendő, de biztosan lesz még alkalmunk folytatni ezt a beszélgetést!

Végül csak nem eresztettek gyökeret ott az utcán. Apa végre elszabadult. Megigazgatta a nadrágját, leintett egy taxit, és visszavitette magát a gyárba.

Nagy volt a nyüzsgés a gyárban, a csinnadratta és a sürgölődés pedig hamar feledtette apával a csalódottságát. Mondtam volna már? Három napja, amikor a nagybácsi elvitte a nagynénit a gyárba megnézni a helyszínt, addig-addig nézelődtek és tanakodtak ott az erjesztőudvarban, hogy nem tudni, kinek a fejéből pattant ki az ötlet – „Bár szinte biztos, hogy Duan Zhiming nem fért már megint a bőrébe!” –, hogy a gyár dolgozóinak a részvételével készítenek egy műsort. Azt tervezték, hogy a műsorban résztvevők zenei aláfestéssel felolvassák az „Óda az Rododendron Babpürégyárhoz” című költeményt. És ez még nem minden: a nagynéni úgy döntött, nem megy haza, hanem itt marad irányítani a próbákat. – De a mamának erről egy szót se, meglepetésnek szánjuk! – kötötték apa lelkére. Első nap apa el is ment az erjesztőudvarba, hogy megszemlélje a ritka látványosságot: a dolgozók és a munkások a kereskedelmi osztályról, a könyvelésről, a raktárból, az üzletből, de még két konyhai kiegészítő is ott téblábolt nagy lelkesen a menzáról, hogy részt vegyen a válogatáson. Az eseményhez felállított színpadon olvasták hangosan: „Pingle város, ősi város, magas hegyek ölelnek, tiszta vizek kereszteznek, benépesítenek boldog emberek. Középen a Rododendron Gyár áll, melynek híre messze-messze száll...” Apa kicsit furcsállotta, hogy ennyire lelkesek a gyár dolgozói, de miután rákérdezett, megtudta, hogy a nagybácsi ajánlata a következő volt: mindenki részt vehet a meghallgatáson, és szerencsés kiválasztottnak kétszáz yuan üti a markát. Apa annyira felháborodott ezen, hogy azon nyomban sarkon fordult, és elviharzott: „Pazarló senkiházi, csak úgy szórja a pénzt!” Amikor délután Zeng irodavezető jött aláíratni a

számlákat, amelyek mind a születésnap fogadás (amit ekkor már az Rododendron Bábürégyár Ünnepeinek hívtak) költségei voltak – apának elkerekedett a szeme a nyolcezer yuanos számla láttán, amibe ezeknek a varangyoknak a vartyogása került, csak hogy örömet szerezzenek az „anyacsászárnénak”! „Mi az, talán nem kapnak rendes fizetést?”, dühöngött apa Zhu Chengnek.

– Jaj, főnök – Zhu Cheng tudta, hogy kell bánni vele –, ettől legalább mindenki jól érzi majd magát. Jót fog tenni a munkamorálnak.
– Ugyan már, az emberek a gyárban olyanok, mint a császárok és a nagyurak, csak esznek, isznak, szórakoznak. Miféle munkamorálról beszélsz? Apa rágyújtott egy cigarettára.

– Hát, van benne valami. De azért nem kéne így felhúznod magad, főnök! – válaszolta Zhu Cheng. „Nem kéne felhúznom magam!” A nagy is mindig erről papolt: „Akkor se húzd fel magad, ha valaki ingerülten beszél veled!” Apa kiszállt a taxiból, és a gyár felé lépkedett, amikor észrevette, hogy az út két oldalán lévő virágládákba színes reklámszövegeket szúrtak, igazán vidám látványt nyújtottak: „Azért el kell ismerni, hogy Duan Zhiming nem csak a pénz elherdálásához ért, ez például milyen jól néz ki!”, gondolta magában.

Haladt tovább az erjesztőudvaron keresztül az irodájába. Közelgett a május, meleg volt az idő, hétágra sütött a délutáni nap. A nagynéni még mindig ott állt a színpadnál, és hangosan, szóról szóra gyakoroltatta a szöveget a tíz kiválasztott emberrel. Apa odalépett hozzá: – Nővérem, tűz a nap, minek aszalódtok itt? Menjetek be a tárgyalóba próbálni.

– Semmi gond, Shengqiang. Tudod, egyikük sem profi. Nem akarom, hogy megijedjenek a színpadtól az előadás napján, ezért döntöttem a helyszíni próba mellett. A nagynéni egy füzetet szorongatott, és le sem vette a szemét a színpadról.

Apa ehhez nem értett, úgyhogy nem tudott mit mondani. – Legalább isztok? Vízetek van? Mindjárt szólok Zengnek, hogy hozzon nektek néhány kartonnal. – Van, van – mutatott egy karton vízre a nagynéni a színpad alatt.

És Zhiming? – nézett körül apa, mert rendszerint ilyenkor nagyon látványosan szokott szorgoskodni, nehogy bárki is megfélemlítse őt, hogy tulajdonképpen mindez az ő munkáját dicséri.

– Elment valahová ebédelni, utána meg el kell még intéznie valamit. – A nagynéni csak ekkor fordult apa felé, homlokán verejtékcseppek gyöngyöztek.

Apa aggódott miatta, a nagybácsi iránt ugyanakkor megmagyarázhatatlan haragot érzett. „Duan Zhiming, te is megéred a pénzed, hagyod, hogy a nővérünk itt gürizzen egyedül!”, szitkozódott magában.

Két napja még épp a nagybácsi mondta apának: – Shengqiang, nem azért marasztaltam Lishant, hogy sokat dolgozzon, de, ugye, te is tudod, hogy mostanság nincsenek valami túl jól a sógorral, no, hát ezért gondoltam, hogy jobb, ha itt marad, és valami egészen mást csinál. Ráadásul Pinglében sok a rokon és a barát, legalább foglalkoznak vele. – Akkor apa is egyet értett vele, beleegyezően bólintott: – Ha Lishan is ezt akarja, maradhat, ameddig csak akar.

„Ez az álnok kígyó, tökéletesen forgatja a szavakat, de aztán meglep az első adandó alkalommal, és itt hagyja Lishant, hadd gürizzen egyedül a tűző napon!” Apa, miután nem tudta meggyőzni a nagynénit, hogy legalább a tárgyalóban próbáljanak, visszament az irodájába, de közben végig a nagybácsit ócsárolta.

Nagyon felhúzta magát. Ivott egy kis teát, de csak nem lankadt a dühe. Elővette hát a telefonját, hogy beszéljen a nagybácsival.

A telefon kicsöngött vagy húszszor, de a nagybácsi nem vette fel, apát majd szétvetette a düh, gyors egymásutánban még egyszer tárcsázta, de ekkor sem vette fel senki. Szórakozottan kivett egy tollat a tolltartóból, idegesen babrált vele. Azon morfondírozott, hol az ördögben lehet a nagybácsi.

„Amikor a fenébe kívánlak, mindig körülöttem teszed-veszed magad, most meg hogy szükségem volna rád, felszívódsz!”, gondolta, miközben csak forgatta-forgatta azt a hollófekete tollat a kezében.

Valójában egyáltalán nem arról volt szó, hogy olyan fenemód hiányzott volna apának a nagybácsi, csak éppen nagyon feszült volt aznap, és sehogy sem tudott lenyugodni. Ráadásul ott volt még Zhong Shizhong is, ez az átkozott kerítő! Mindig beleütötte az orrát mások dolgába, állandóan mesterkedett valamiben. Apa még mindig ugyanazzal a tollal játszott, majd, mint akinek hirtelen eszébe jut valami, összehúzta a szemöldökét: „Az alkohol beszélt belőlem, mit kell mindent olyan komolyan venni!”

De azt meg kell hagyni, hogy Zhong Shizhong is nagyon mesterien forgatta a szavakat: – Shengqiang! Ne engem hibáztass, mert akkor nagyon őszintén hangzott, amit mondtál, honnan tudhattam volna, hogy nem gondolod komolyan. Otthon aztán elmondtam mindent szépen az anyámnak, aki rögtön kezébe is vette a dolgokat, és felhívott egy lányt. Wangnak hívják, együtt nőttünk fel a papírgyárban, és nagyon helyes, különben hogy is jutna eszembe bemutatni Zhimingnek. Harminchárom éves, csinos, egyedülálló, jó a természete, és mindezen felül van egy szépségszalonja meg saját lakása és autója – éppen Zhimingnek való. Vedd már kézbe ezt a dolgot, különben az anyám sosem fog leszállni rólam, és kapok majd a fejemre!

Apa egyáltalán nem volt oda az ötlettől, mert túl régóta ismerte már Zhongot ahhoz, hogy ne tudta volna pontosan, megjátssza itt, hogy retteg az anyjától, miközben csak ő akar hasznot húzni az egészből. – Zhong bátyám, túl az ötvenen, az anyád még ver téged? – Végül apa csak ennyit fűzött a dologhoz.

– Jaj, Shengqiang, ne szórakozz velem! Most miből áll szólni Zhimingnek, elmegyünk, kajálunk egyet, megismerkedik azzal a lánnyal, nem nagy ügy! A lány már bele is egyezett, kellemetlen volna, ha nem jönne össze – kérlete Zhong Shizhong. Volt már róla szó korábban, hogy apának valójában aranyból van a szíve. Zhong Shizhong iparkodása láttán, no meg persze számára is egyre nyomasztóbbá kezdett válni a nagybácsi furcsa viselkedése, ezért másnap elment Zhong Xinyuhöz megreggelizni, de rögtön utána a gyárba szedett, és az első dolga az volt, hogy beszéljen a nagybácsival.

Apa ismét hívta a nagybácsit. Zhong Shizhong szava járása, hogy „a jó dolgok nem tűrnek halasztást”, ráadásul épp itt a hétvége, legjobb volna még ma estére összehozni azt a vacsorát. A telefon kicsöngött, és a nagybácsi végre felvette.

– Hé, Shengqiang, kerestél? – köhintett. – Ezer bocsánat, nem hallottam az imént – mondta kedvesen, de nem túl meggyőzően. – Hé! – szólt bele apa, és nagyot sóhajtott. – Merre vagy? Már annyiszor kerestelek! – Az Északi kapunál. – De hiszen épp onnan jövök, nem láttalak. Mit keresel te ott? – Volt egy kis dolgom – válaszolta a nagybácsi. – Miért hívtál? – Hát, tulajdonképpen arról volna szó, hogy Zhong Shizhong azt szeretné, ha ma este együtt vacsoráznánk

– kertelt apa. Bár a saját testvéréről volt szó, mégis arra gondolt, hogy előbb sétáljon csak be a kelepcebe, a többi meg majd csak lesz valahogy. – Már megint egy vacsora? Ma este úgy terveztem, hogy csak bekapok valamit, és visszamegyek a hotelba megcsinálni valamit a számítógépen, dolgoznom kell. Apában csak ekkor tudatosult, hogy a nagybácsi már lassan két hete itt van, ahelyett hogy az egyetemen oktatna. „Komoly hely lehet, ahonnét a tanárok bármikor leléphetnek!”, vonta le magában a következtetést.

Apa ugyan nem járt egyetemre, de azért nem ejtették a fejére, és egyáltalán nem volt könnyű lerázni: – Jaj már, bátyó, olyan ritkán tudsz hazajönni, ráadásul Zhong Shizhong már le is foglalta a különtermet, tudod mit, gyere el csak enni, vacsora végeztével mész a dolgozóra, ígérem, máshová nem megyünk!

– Akkor csak vacsora, és semmi ivászat? Mert ma tényleg dolgoznom kell! – hangsúlyozta a nagybácsi. – Igen, igen, igen, csak eszünk, este fél hétkor az Ugróhal étteremben, de ne késs! – Apa őszinteséget tettett, de közben jót mulatott magában: „Csak vacsora? Semmi ivászat? Erre itt Pinglében az elmúlt néhány évtizedben nem igen volt példa.” Annak öröme, hogy a nagybácsi sikeresen bekapta a csalit, apa gyorsan fel is hívta Zhong Shizhongot: – Megbeszéltem! – újságolta. – Fél hétkor az Ugróhalban, ott találkozunk!

Végezetül pedig arról sem feledkezett meg, hogy figyelmeztesse Zhong Shizhongot: – De nem említettem a bátyámnak, hogy találkáról van szó, mert akkor tuti, hogy el sem jön, érted, ugye?

Zhong Shizhong és apa alaposan kiismerték egymást az évek során, olyanok voltak, mint az ember jobb és bal keze.

– Persze, értem, jó lesz így – felelte Zhong Shizhong. Apa tehát végül csak elrendezte ezt a „fontos” ügyet is, és azzal, hogy elhívta a nagybácsit vacsorázni, még szívességet is tett Zhong Shizhongnak. Megnyugodva csúsztotta vissza a tollat a tolltartóba, azután belekortyolt a teájába.

Hajdanán a Nyugati kapu környékén nem volt ember, aki ne ismerte volna a dadogós Qin és a kacskakezű Duan történetét. Egy nap hajnalban a dadogós Qin a zöldségpiacon a szeletelt tésztát árusító kifőzde előtt haladt el éppen: – Qin bátyám, eszel-e egy tálka tésztát? – kérdezte az árus. Dadogós Qin megállt, és az árusra nézett: –

l-i-igen... – hebegte Qin. Mire az árus megragadta a tésztatömböt, és pakk-pakk-pakk, sebesen beleaprította a tésztát a fazékba, de ekkor hallja, hogy dadogós Qin még folytatja: – ...m-m-majd dé-dé-délután jö-ö-övök és e-e-eszek. – A kacskakezű Duanról meg így szól a történet: egy nap a kacskakezű Duan elment moziba, és látja, hogy egy nagyon csinos lány ül mellette. Nem gondolkodott túl sokat, közelebb húzódott hozzá, és megfogdosta a combját a kisebbik kezével. A lány persze felkapta a vizet, megragadta a kezét, és így szólt: – Hé, öcskös, téged senki nem tanított meg viselkedni? Jaj, de hiszen ez egy férfi! Lehet, hogy ez a két történet csak városi legenda, de minden ember, aki a Nyugati kapu környékén nőtt fel, ezerszer hallotta. Gyakorta előkerülnek, amikor éppen nincs más téma. A dadogós Qin megállt a tésztaárusnál, kezdi valaki, mire a többiek kórusban vágják rá: – ...majd délután! Aztán mikor a kacskakezű Duan mozis sztorijába kezd bele valaki, nevetve kiabálják: – ...de hiszen ez egy férfi! Alapjában véve becsületes, jó kedélyű népség lakik Pinglében, akik akár még ma is tudnak mulatni ezeken a szakállas történeteken.

Apát gyerekkorában nagyon bosszantotta ez a történet, egy idő után nem is mert senki tréfálkozni előtte a „kacskakezű Duannal”, mert apa mindenkinek rögtön nekiment. Később a nagybácsit felvették az egyetemre, hónapokig a színét sem lehetett látni; a hónapokból évek lettek, aztán már apát sem érdekelte ez a történet, sőt, ha valaki hébe-hóba felemlgette, ő is együtt nevetett a többiekkel, mindenféle keserűség vagy harag nélkül.

Akkor sem gondolt erről mást, amikor ott ült az Ugróhal étterem ötös számú különtermében, mellette Zhong Shizhong, vele szemben a Wang Yandan, aki, meg kell hagyni, nagyon csinos volt. Kinek árt-hatna már egy ilyen régi mulatságos történet? A nagybácsi még nem érkezett meg. Apa és Wang Yandan beszélgetni kezdtek, csevegtek erről-arról, mígnem a lány egyszer csak rákérdezett: – Xue bátyó, kérlek, ne tartsál túl tapintatlannak, de úgy tudom, mintha a bátyád-nak az egyik keze nem volna teljesen rendben.

Apa tudta, úgysem lehet kikerülni ezt a kérdést, persze hogy érdeklő az esetleges jövődöbelit. Nemcsak simán igennel válaszolt, hanem ezzel a kis történettel igyekezett elütni a dolog életét. – Ez a

történet is csak azt bizonyítja – mondta befejezésül –, hogy bár valóban kisebb a bátyám egyik keze, attól még nem ügyetlenebb.

Wang Yandan kétrét görnyedve nevetett. Úgy tűnt, ez a vicces kis történet minden aggodalmát eloszlatta. Belekortyolt a fehérteájába, és így szólt: – Xue bátyó, nagyon vicces vagy! És Duan tanár úrra tényleg csak úgy tapadtak a lányok?

– Hát, az egyszer biztos! Mindig is nagyon jóképű volt a bátyám, még szép, hogy tapadtak rá a lányok! Amúgy meg ki ne keresné a kalandokat fiatalkorában? Miért, te talán nem így voltál ezzel? – Apa tekintete a nő szép vonású, fehér szaténhoz hasonlóan csillogó arcára tévedt. „Ha valaki szépségszalont vezet, annak aztán tényleg értenie kell a szépségápoláshoz!”, gondolta.

Wang Yandan felkacagott, de nem vette magára apa megjegyzését: – Xue bátyó, ne viccelj már, a lányok Pinglében, ők nem fogták vissza magukat, de mi, akik a gyárban nőttünk fel, semmit sem látunk a világból, és nagyon szégyenlősek voltunk.

– Mondjuk ez igaz – vágta rá Zhong Shizhong. – Olyan vékonyka volt a hangod akkoriban, Yandan, mint a szúnyog zümmögése, és mindenben elsírtad magad. De most már egészen más a helyzet, felnőttél, igazi nagyvilági hölgy lett belőled! – folytatta apáskodó hanglejtéssel. – Ugyan, Zhong bátyó, ne hízelegj már! – korholta kedvesen Yandan. – Túl vagyok a harmincon, még nem mentem férjhez. Megöregedtem. Nagyvilági hölgy... – miről beszélsz? – Apa a „nagy” szóra akaratlanul a nő mellére pillantott, és gyorsan le is vonta a következtetést: „»Nagynak« éppenséggel elég nagy.” A nagybácsi még meg sem érkezett, de nagyon kellemes volt már a hangulat. Apa alaposan meghányta-vetette magában a dolgokat, és arra jutott, hogy ez alkalommal talán összejöhet a dolog. Tényleg igaz volt mindaz, amit Zhong Shizhong mondott a lányról: csinos, kedves és nyitott, még eszes is, ráadásul úgy tűnt, mintha így látatlanban is érdekelné a nagybácsi. „Egyszerűen hihetetlen, hogy Duan Zhiming nem képes idedugni a képét!”, gondolta apa magában.

Ebben a pillanatban megcsörrent a mobilja. Ki más lett volna, mint a nagybácsi: már leparkolt, hamarosan megérkezik. – Melyik különteremben vagytok? – kérdezte.

– Eléd megyek! – mondta apa, azzal felpattant a helyéről, rápillantott Zhong Shizhongra, és kiment a teremből. Később apa így összegezte: „Láttam én már elég tahót életemben, de akkorát, mint Duan Zhiming, még soha!” De ettől még nem érezte jobban magát. „Hálátlan tahó!”, dohogott.

Mit lehet tenni? A nagybácsi kétségtelenül megnyerő jelenség, kinézete és stílusa párját ritkítja. Apa már messziről észrevette elegáns alakját. Kék alapon szürke hajszálcsíkos inget és bézs színű nadrágot viselt. Nemcsak fess volt, de pimaszul jóképű is. Amikor észrevette apát, intett neki, és odasietett hozzá.

– Shengqiang, sajnálom, hogy megvárakoztattalak benneteket! – mondta bocsánatkérően.

A nagybácsi már indult is volna befelé az étterembe, de apa feltartóztatta: – Bátyó, ne siess annyira, el akarok mondani előtte valamit!

A nagybácsi megállt, és apára nézett, tekintetében aggodalom: – Mi az, Shengqiang, csak nem történt valami?

Apában felment a pumpa, el is káromkodta magát: „Már megint mi a szarra célozatsz? Mi a franc történt volna velem?”

De káromkodás ide, káromkodás oda, végül csak el kellett mondania a nagybácsinak, hogy mi is várja odabenn. Beszért Zhong Shizhongról, meg Zhong anyjának a jóindulatú buzgólkodásáról, és az egekig magasztalta Wang Yandant, végül pedig mentegetőzni kezdett, hogy egyszerűen nem tudott kitérni a dolog elől. – Csak menj be, vacsorázz meg, ismerkedjete össze, és majd meglátod!

Apa úgy gondolta, ezzel el is van intézve a dolog, sőt még elégedett is volt magával, hogy milyen meggyőzően beszért. Álmában sem gondolta volna, hogy a nagybácsi dührohamot kap: – Shengqiang! Nagyon nincs rendjén, amit te itt művelsz! Semmiképpen sem a hátam mögött kellett volna intézned egy ilyen horderejű dolgot! Ez az egész egy nagy baromság, inkább hazamegyek!

Tényleg sarkon fordult, és már indult is volna, mire apa sietve megragadta a karját – csak hogy egyikük sem engedett, ott rángatták egymást az Ugróhal étterem bejáratában, miközben ki-be mentek mellettük az emberek. – Bátyó! Gyere már be! – kérlelte apa. – Ne hozz ilyen kellemetlen helyzetbe! Kérlek, gyere be! Hogy néz ki, hogy itt rángatjuk egymást! – mondta apa.

– Hát akkor engedj el, én tényleg hazamegyek, hagyj már békén!
– A nagybácsi egy jöttányit sem engedett.

Kérés, könyörgés, mit sem segített, de az indulat és a harag sem hozott sikert, apa kétségbeesett dühében már-már elkáromkodta magát: „Azokban az időkben bezzeg, amikor Piros Hugival hempegtél, nem kéretted így magad! Hát férfi az ilyen?”

Még szerencsére, hogy nem káromkodta el magát hangosan, mert Zhong Shizhong éppen ebben a pillanatban dugta ki a fejét az étteremből. Megragadta a nagybácsi karját: – Hé, Zhiming, hát itt vagy? Gyertek már be! Minek ácsorogtok a bejáratban?

Most már két ember unszolta a nagybácsit, mit tehetett volna? Mégiscsak kínos egy idegen előtt jelenetet rendezni, ezért végül bement az étterembe.

„Nem lesz itt semmi gond”, vélte apa. „Duan Zhiming, te is csak férfiból vagy, ha majd meglátod azt a csinos kis teremtet az asztalnál, biztosan összemelegedtek. Ha meg nem, akkor elköltünk egy kellemes vacsorát, és megy ki-ki a maga dolgára. Nem lesz itt semmi gond.”

„De egy nagy szart ment a dolog!”, tette hozzá apa nem túl finoman, valahányszor később szóba került ez az este.

A nagybácsi udvariasan leült az asztalhoz, a Wang család leányának pedig majd leesett az álla, mert Duan Zhiming valóban elegáns volt és kulturált. Wang Yandannak csillogott is a szeme, miközben kedvesen „Duan tanár úrként” üdvözölte, azután a teáskanna után nyúlt, hogy töltsön a csészéjébe.

Ki gondolta volna, hogy a nagybácsi félúton udvariatlanul kiveszi a kezéből a kannát: – Majd én kiszolgálom magam! –

mondta, maga töltötte tele a csészéjét, és egyetlen hajtásra kihörpintette belőle a teát.

Ekkor már Wang is nagyon feszélyezve érezte magát. Szerencse, hogy jól nevelt ember lévén csak mosolyogva visszaült a helyére, azután így szólt Zhong Shizhonghoz: – Zhong bátyó, akkor jöhet az étel?

Hogy elkerüljék a további kellemetlen helyzeteket, mindenki eltökélten vetette bele magát az evésbe. A fűszeres-csípős bordalevesben fehér fejű hal, csilipaprika és szecsuáni bors fortyogott, amelybe

aztán időről időre belekerültek a húsgombócok, az angolna, a burgonya, a gomba és a bambuszszeletek. Valóban oldódott a hangulat, nem sokkal rá még beszélgetni is kezdtek.

Apa aznap meghajolt Zhong Shizhong általa is oly jól ismert ékeszólása előtt, mert Zhong olyan ügyesen zsonglörködött a témákkal, hogy a kezdetben merev asztaltársaság fokozatosan feloldódott. A nagybácsiról tartott szónoklattal kezdte. Hogy már annak idején mennyire felnézett rá, noha jóval idősebb nála. Az érettségi vizsgát évfolyamelsőként tette le, s bár mindenki tudott e dicsőséges eredményről, ő maga sosem kérkedett vele. Jelenleg a Yong'an Egyetem matematika tanszékének a professzora, bizony ám, matematika! A különlegesen magas IQ-val rendelkezők kiváltsága! Gyakran szerepel a tévében is, ugye? Sikert sikerre halmoz a munkájában, de azért nem lehet könnyű, hogy hosszú ideje minden percét a hivatásának szenteli. Ezután áttért Wang Yandan méltatására. A papírgyár iskolájába járt, és az ő neve is mindig az elsők között szerepelt a vizsgákon, ráadásul sok fiú epekedett utána reménytelenül. Világéletében rendes lány volt, aki minden áldozatot meghoz a szüleiért. Még csak húszéves volt, amikor az apjánál májzsugort diagnosztizáltak. Apránként a család összes pénze ráment a kezelésekre, Yandan nem is tudta befejezni a főiskolát, el kellett mennie pénzt keresni. Minden energiáját a munkájába fektette, és meg is van az eredménye: alig túl a harmincon egy hatalmas szépségzalont vezet, ráadásul van két saját lakása, meg autója is, mindemellett gyönyörű és feddhetetlen, ami azért manapság tényleg ritkaságszámba megy!

Zhong Shizhong csak ömlengett vég nélkül, csupa szépet és jót, mire végül már Wang Yandan csitítgatta: – Zhong bátyó, kérlek, ne áradozz itt rólam összevissza, még a végén kinevet engem Duan tanár úr! Nincs rajtam semmi különös! – Apa egy üveg sört szopogattott. Azon morfondírozott, nehogy aztán Zhong Shizhong akarjon majd válni, hogy elvehesse Wang Yandant. A nagybácsi pedig, miután figyelmesen végighallgatta Zhong Shizhongot, elmosolyodott: – Yandan, nem kis teljesítmény! Le a kalappal, hogy éveken keresztül csak magadra támaszkodva jutottál el idáig! Nem lehetett könnyű.

Mindenki abban reménykedett, hogy ezzel a megjegyzéssel azt sugallja, hogy Wang Yandan felkeltette az érdeklődését. – Ugyan már – mondta Wang Yandan –, ne is hallgass Zhong bátyóra, csak tettem a dolgomat.

– Úgy hangzik, hogy elég nagy lehet az a szalon, amit vezetsz – puhatolózott tovább a nagybácsi, barátságosan, mintha csak egyik tanítványával igyekezne megtalálni a hangot.

„Erre meg mi szükség, Duan Zhiming? Itt van előtted egy csinos hús-vér nő, te meg a zsebében turkálsz? Mi az, talán te akarsz beházasodni az ő családjába? Így szoktál udvarolni a nőknek?” Apa nem szólt bele, de egyre jobban felment benne a pumpa.

A nagybácsi folytatta tovább Wang Yandan „vallatását”: – Kétszintes szépségszalon, több mint harminc alkalmazottal, mindent egybevetve ez legalább egymillió yuant jelent. És akkor ott van még két lakás, hol is? Hmm, nem rossz környék, piaci áron számolva legalább másfél millió yuant ér, és még egy kocsit. Milyen típus? Az jó, nagyon jó, de azért nem érhet többet félmillió yuannál. Esetleg részvény? Ja, nem szoktál tőzsdézni? Igazad is van, ez azért így is nagyon szép.

Wang Yandan nem csoda, hogy teljesen össze volt zavarodva. Segélykérő pillantásokat vetett Zhong Shizhongra, és közben válaszolt a nagybácsi kérdéseire. De Zhong Shizhong sem tudta visszazívni az iménti áradozását. Nem tudta, mit forgathat a fejében a nagybácsi, hiszen nehéz volt elhinni, hogy így keres magának párt egy tanult ember. Ha ilyen modortalan, nem véletlen, hogy egyedül él. Apa pedig csak magában szitkozódott, egyre mélyebbre hajtva a fejét a tányéjába.

– Nos, Yandan... – Úgy tűnt, a nagybácsi végre befejezi a kérdősködést. Kihúzta magát, szedett egy kanállal a hófehér hallevésből, megszórta aprított póréhagymával, megkavarta, majd végül valamivel emberibb hangon folytatta: – Elnézést, hogy első alkalommal ilyen sokat kérdezek, de úgy gondolom, hogy mindketten felnőtt emberek vagyunk, alaposan meg kell ismernünk egymást, mielőtt összeboronálnák az életünket. Szeretem az egyenes beszédet. – Duan tanár úr, teljesen egyetérték, alaposan meg kell ismernünk egymást, ne zavartasd magad, csak kérdezz bátran! – mondta erre Wang Yandan. – Egyvalami fúrja még az oldalamat – merített egy

kanál levest a nagybácsi, és megfújta, mielőtt a szájába tette. – Ez kissé már udvariatlanságnak tűnhet, de tanult ember létemre világéletemben szőrszálhasogató voltam, remélem, nem bánod, ha megkérdezem. – Jaj, Zhiming! Ha már te magad is azt mondd, hogy udvariatlanság, miért hozod szóba! Mire ez a faggatózás! – szólt közbe apa. – Hagyjad, semmi gond – legyintett sietve Wang Yandan. – Duan tanár úr, kérdezz bátran, csak nyugodtan! A nagybácsi először letette a tányért, majd letette a kanalat is, két kezét szépen az asztalra fektette, és így szólt: – Azt szeretném megtudni, Yandan, hogy neked, aki papírgyári munkáscsaládba születél, nem diplomáztál, egy fodrászatban kezdtél dolgozni, soha nem üzleteltél részvényekkel, és a lottó főnyereményt sem nyerted meg, harmincéves korodra, természetesen anélkül, hogy szemernyi kételyem is volna a tehetségedet és képességeidet illetően, honnan jött össze ez a hatalmas vagyon? Bevallom, kíváncsivá tesz, hogy csináltad? Mert valahogy nem tudom elhinni, hogy egy szépségszalon ilyen sokat hoz a konyhára!

Apa magában szitkozódott, és a füle tövéig elvörösödött.

A teremben vágni lehetett a csendet, csak a halfej forgolódott jókedvűen a rotyogó levesben.

Wang Yandan szeme könnybe lábadt, de nem fakadt sírva. Letette az evőpálcikáját, mély lélegzetet vett. Apa abban a pillanatban úgy érezte, hogy nincs a világon gonoszabb és könyörtelenebb ember Duan Zhimingnél. „Te szemét fasz! Szégyellem magam, hogy a bátyám vagy!”, káromkodott magában.

– Duan tanár úr, a szavaidból most már egyértelműen látszik, hogy nem szívesen veszel részt ezen a vacsorán. Erről én mind ez ideig mit sem tudtam. Én sem gondoltam többre, mint hogy összeismerkedünk, de mivel neked ez nem áll szándékodban, most mennék is. – Hangja megremegett, de szerencsére még be tudta fejezni a mondanóját. Felpattant, felkapta a táskáját, és kiviharzott a teremből. – Yandan! Yandan! – pattant fel sietve Zhong Shizhong is, aki alapjában véve nagyon melegszívű ember volt. A nagybácsira pillantott: – Zhiming! Lehet, hogy tanár létedre úgy gondolod, nem való hozzád, de minek kellett ennyire belegázolnod a lelkébe? Miután Wang Yandan és Zhong Shizhong elviharzott, apa kettesben maradt a nagybá-

csival. Kis híján behúzott neki egy nagyot. Erősen ökölbe szorította a térdén pihenő kezét.

Apa csak néhány alkalomra tudott visszaemlékezni, amikor ennyire kellemetlen helyzetbe került: az első, amikor a nagy elküldte az erjesztőbe, hogy a babpürét kavargassa; a második, amikor rájött, hogy anya felszarvazta; a harmadik a családi étkezés a nagypapa temetésének napján az Elegáns Udvarban; és most ez a negyedik alkalom.

Valahányszor hasonló helyzetbe került, apa mindig feltette magának a kérdést: „Na, most aztán mit csináljak? Mi a fészkes fenét csináljak?” Csapjon az asztalra, és hagyjon itt mindent? Majd eltakarítja mindenki a szemetet maga után? Vagy üljön, várjon, hallgasson és figyeljen, hogy mi következik, mi fog kisülni ebből? Más szóval: tűrjön a végtelenségig? Ámbár apa, ha kész is lenne rá, hogy így tegyen, ezt sosem vallotta volna be magának.

Szitkozódott, fogadkozott, félig már fel is emelkedett a székről, ök-lét a magasba emelte, hogy a nagybácsi fejét az asztalra nyomja, kit érdekelnek a tényérok, meg a többi dolog. „Duan Zhiming, te beteg vagy! Ha végképp el akarsz lehetetleníteni, akkor nagyon jó úton haladsz!”

Apa csak nézte a nagybácsit. Kifogástalan öltözék, a jobb csuklóján megcsillant az acél karóra, de az arcán és a nyakán már kezdett megereszkedni és ráncosodni a bőr. Végül vett egy mély levegőt, belekortyolt a hideg sörébe, és csak ennyit mondott: – Bátyó, ma nagyon bunkón viselkedtél, és gondolom ez nem csak az én véleményem! Fogalmam sincs, hogy mi értelme volt ennyire megaláznod ezt a fiatal nőt?

A nagybácsi nem mondott semmit, csak felemelte az asztalról a sörét, belekortyolt, és egy nagyot sóhajtott.

Apa kihallotta belőle, hogy ő is gyötrődik, ezért valamelyest megnyihült iránta. – Bátyó – fakadt ki –, tudom, évek óta éled a magad értelmiségi életét, tele ambícióval, és minden percedet a munka tölti ki, de én, a mama és Lishan is aggódunk miattad. Meg kellene végre állapodnod, családot alapítanod, feleséggel, gyerekekkel.

A nagybácsi szája széle megrándult, mintha szóra nyitná, aztán inkább csöndben maradt. Végül ezt mondta: – Shengqiang, te

könnyen beszélsz, mindig is te voltál a családban a „kicsi”, emellett megvan a magadhoz való eszed is. Ráadásul kiskorodtól ott van melletted a mama, aki a gondod viseli, és mindig kiránt a bajból – mit tudod te, mi az, küzdeni, miközben világeletemben mindig az történt, amit akartál. Én még húszéves sem voltam, amikor már elhajtott a szülői háztól, azóta csak magamra számíthatok. Elképzelni sem tudod, hogy min mentem keresztül? Feleség? Család? Mit gondolsz, én talán nem erre vágyom a legjobban?

„Azért ez elég bizarr!”, gondolta apa. Töltött magának egy pohár sört, felhörpintette a felét, és így szólt: – Bátyó, ez nevetséges! Én ne tudnám, mit jelent küzdeni? Amíg egyetemre jártál, nap-nap után kavargattam a babpürét, sikáltam a bödönöket, és álltam az ütleget az erjesztőudvarban. Ezt nevezed a mama gondoskodásának?

Csak külső szemlélő tudja tiszta fejjel megítélni a dolgokat. Az ő esetükben pedig anya volt az egyetlen „tiszta fejű” szemlélő. – Itt van az apád, a maga otromba egyenességével, meg a nagybácsi, a meglehetősen nyakatekert gondolkodásával – mondta anya. – Ne vethetnékem támad, valahányszor együtt látom őket, mert mindenkől akkora drámát tudnak csinálni, és állandóan csak civódnak.

Apa kénytelen volt beismerni, hogy anyának igaza van. – Éveken keresztül haragudtam a bátyóra, de tulajdonképpen, miért is? – töprengett.

1983-ban kezdődött minden. Addig apa és a nagybácsi hihetetlenül jó testvérek voltak, állandóan együtt lógtak, sőt még a Piros Hugin is osztoztak. De egy nap a nagybácsi feltekerte a derékalját, vette a termosztát, és elment Yong'anba egyetemre. Mindeközben Shengqiang búskomor ábrázattal pakolta a raktárban a babpürét, és a legkisebb hibáért azonnal megkapta a magáét Chen Xiuliangtól: „A franc esne belé! De most már mindegy, talán én voltam az oka. Beletörődtem, hogy képtelen vagyok tanulni, nem érek a bátyám nyomába. Nem vesznek fel az egyetemre, és csak erre a munkára vagyok alkalmas, meg arra, hogy állandóan verjenek.”

Apa több mint húsz éven keresztül nyelt, cipelte a vállán az egész babpürégyár nyűgét, baját. Aztán egyszer csak felbukkan a nagybácsi, és – egy már-már történelminek is beillő pillanatban – apának végig kell hallgatnia a szájából ezt az éktelen badarságot.

– Shengqiang! – a nagybácsi is egyetlen hörpintésre ledöntött fél pohár sört. – Még te mered azt állítani, hogy a mama nem gondoskodik rólad? De hiszen mindig is téged óvott a legjobban! Csak gondold végig... a gyárban is és a családban is mi az, amit nem te irányítasz, és ami nem a tiéd? Nekem például mi jutott? És Lishannak? Hogy mondhatod ezek után, hogy a mama nem gondoskodik rólad?

De akkor már apának is torkán akadt a szó. O, Xue Shengqiang nem lázadozott, hanem megült szépen a fenekén ebben a csányi kis Pinglében, és irányította ezt a csányi kis gyárat, és a legnagyobb kihágás, amit megengedhetett magának, némi alkohol és a nők – ennyi, kész. Még, hogy bárkit kihasznált vagy kisémmizett volna?

Nézte, ahogy a bátyja a maradék sörét is megissza. – A gyár a családé, nem az enyém! – tiltakozott. – Ha te vagy Lishan szeretnétek irányítani, nosza, költözzetek haza, szabad a pálya.

– Így gondolod? – ragadta meg a nagybácsi az üveget, de üres volt, ezért az apa előtti üvegből töltött magának. – Amikor Zhou Xiaoqin teherbe esett, odatérdeltem a mama elé, és egy álló éjszakán keresztül könyörögtem, hogy ne kelljen tovább tanulnom, elmegyek dolgozni a gyárba, hogy pénzt keressék. El akartam venni Xiaoqint, hogy megszülhessen a gyermekünket. Tudod, mit mondott erre a mama?

Apa ezt most hallotta először. Elképedten bámulta a nagybácsit, akinek szeme könnybe lábadt, szeme sarkában apró szarkalábak.

Nemhiába mondogatta a nagyfi folyton, hogy „az érveknek kell győzedelmeskedniük a hangerő felett”. Egy családban nem könnyű igazságosan nevelni egynél több gyereket, mindig lesz közöttük konokabb, álmodozóbb, hevesebb természetű; ennek ellenére „a vízzel teli edényt egyenesen kell tartani”. – Zhiming, még húszéves sem vagy, máris házasodni akarsz? – mondta a nagyfi annak idején a nagybácsinak. – El tudnád tartani a családot? Még hogy a gyárba mész dolgozni? Most őszinte leszek: a te adottságaiddal ezt felejtse el! – És ekkor a bal kezére mutatott. – Meg kell értened! Kiskorod óta nevetnek rajtunk az emberek. Te meg itt akarsz maradni, és a gyárban dolgozni? De hiszen az Shengqiangnak való, csak ő lesz képes elirányítani a gyárat. A te utad a tanulás, ez az egyetlen lehetőség, hogy elkerülj innen a városba, és elérd, hogy többé ne neves-

senek ki az emberek, és ránk is tisztelettel nézzenek. A nagyfi megállt egy pillanatra, a nagybácsira emelte tekintetét, és nagyot sóhajtott. – Ehhez a Zhou Xiaoqin-féle dologhoz még túl fiatal vagy – folytatta. – Egyáltalán fogalmad sincs, hogy mik lehetnek a következményei. Én is voltam fiatal, követtem el hibákat, úgyhogy tudom. Ami megtörtént, megtörtént, nem fogok több szemrehányást tenni miatta, hiszen „minek ütni a dobot, ha már úgyis szól”. De te se hozd fel többé ezt a kérdést. Tanulni fogsz. Most az egyszer anyád mindent elintézik neked, de a jövőben ne számíts rám! Csak a tanulással törődj, és szerepelj jól a felvételi vizsgán! Ha idén nem vesznek fel, akkor jövőre újra megpróbálsz, ha jövőre sem vesznek fel, akkor két év után ismét nekimesz a vizsgáknak! Számodra ez az egy út létezik, megértetted? Nincs más választásod! – Ezzel egyébként apa is egyetértett: a nagybácsi valóban tökéletes „alapanyag” volt a tanuláshoz, mert mindent magába szívott. Például a nagyfi minden egyes szavát is elraktározta, pedig hát igen rég hangzottak el. Az igazat megvallva akkoriban apa maga sem értette pontosan, hogy mi is történik körülötte, de amíg él, nem felejtje el, hogy a nagyfi, a nagyapa, de még Xiaoqin apja, Zhou Jiasheng is alaposan elverte, sőt ő még összevissza ordibált is vele, elmondta mindennek, majd végezetül leköpte... hogy a rosseb enné meg! De hogy mi volt akkoriban a nagybácsival, miket csinált, arra egyáltalán nem tudott visszaemlékezni. Csak halványan derengett, mintha ki sem mozdult volna a szobájából, és állandón csak tanult, ismételt, gyakorolt a felvételi vizsgákra.

Apa nagyot sóhajtott: „Sosem lett már ugyanaz az ember a bátyó. Korábban verekedett és csajozott, de akkoriban már nem hanyagolta volna el a tanulást semmi pénzért.”

Miközben apa a nagybácsit hallgatta, irtózatosan elkezdett sóvárogni egy cigaretta után. Az asztal közepén a halfejes edény alatt már rég kialudt a tűz, az összeállt zsír ragacsos burkot vont a csilis lére és a megmaradt haldarabkákra. Apa nem bírta tovább, rágyújtott. Mélyen beszívta, majd kifújta a füstöt, fehér felhő gomolygott a helyiségben. A füstfelhőn keresztül nézte a nagybácsit, aki könnybe lábadt szemmel rázúdította egész szívfájdalmát, beszélt magáról, a

nagyiról, régi szerelméről, Zhou Xiaoqinről, és arról, hogy milyen ke-serves is volt ennyi éven át magányosan élnie.

– Shengqiang, irigyellek, már kiskorunktól fogva nagyon irigyelte-lek! – mondta a nagybácsi. – Mindig te álltál legközelebb apához, a mama is téged óvott leginkább, ráadásul te viszed ezt a nagy családi vállalkozást, annak minden nyűgével és bajával, tiéd a gyár, és biz-tosan tiéd lesz az örökség oroszlánrésze is – márpedig itt nem csu-pán pénzről van szó, sokkal inkább érzelmekről, nem igaz? De nézz csak rám, gyerekkoromtól fogva csak nyelek és nyelek. Valahány-szor a mama rákezdett apánkat szidalmazni, hogy megnyomorította a kezem, valójában dehogy apát hibáztatta – legyintett a nagybácsi –, nekem szánta az üzenetet: nyomorék vagy! Hogy is hasonlíthat-nám magamat hozzád, Shengqiang, aki világéletedben azt csináltad, amit akartál? Én voltam mindig a szófogadó a családban, a megértő, a jó tanuló, aki kedvében jár a szüleinek, mert mi más tehettem vol-na? Neked soha egy szót nem szóltak azért, hogy például rosszul ta-nulsz, ráadásul felnőttként is ott áll melletted a mama, egyengeti az utadat. Éled világod, szórod a pénzt, ahogy csak kedved tartja, nem igaz? Szeretőt is tartasz, és még a mama segít Anqin csitítgatásá-ban. Én meg, ágrólszakadt tanárember, csak magamra számíthatok, még a magánéleti problémámat is képtelen vagyok megoldani – mit gondolsz, talán ilyen életet képzeltem magamnak? Te is tudod, mi-lyen sokat jelentett nekem Zhou Xiaoqin... – egyre jobban belelovall-ta magát, szipogott. – Amíg élek, nem fogok tudni megbocsátani ma-gamnak – folytatta –, egyszerűen nincs képem elvenni valaki más-t feleségül. De a mama talán nem ludas ebben? Most meg hogy visel-kedik velem? Mintha hatalmas nagy bűnt követtem volna el azzal, hogy nem házasodtam meg. Nehogy azt hidd, Shengqiang, tudom, hogy minősíthetetlenül viselkedtem Yandannal, és azt is tudom, hogy téged és Zhong Shizhongot csak jó szándék vezérelt. – A nagybácsi megdörgölte a szemét, azután felemelte a poharát, és be-lekortyolt a sörbe: – Csakhogy semmiképpen sem hagyhatom, hogy valaki más rendezze el az esküvőmet. Zhou Xiaoqin és én... – El-csuklott a hangja, lerakta a poharat, és megint a szemét törölgette.

Apa nem tudta eldönteni, megrémisztette vagy meglepte, amit hal-lott. A nagybácsi hangja ott lebegett körülötte, mint valami buddhista

mantra. Nem akart hinni a fülének, mégis mindenáron azon volt, hogy megértse... hát erről van szó... Duan Zhiming furcsa viselkedése és gyötrődése mind-mind innen ered!

Erős szúrást érzett a mellkasában, mintha hirtelen száz, nem is, inkább vagy ezer hangya csípett volna egyszerre a szívébe. A nagybácsi szeme már olyan vörös volt, mint a csiliolaj az asztalon lévő tálkában. Apa felmarkolt egy köteg szalvétát, és odanyújtotta neki.

Apát mardosta a lelkiismeret-furdalás. Kit érdekel Wang Yandan vagy Zhong Shizhong!? Mit számítanak ők a nagybácsihoz képest!? „De nagy seggfej vagyok! Süket és vak!”, ostromozta önmagát.

És amit már leginkább bánt, hogy megvette azt a két csomag szecsuanai borsot, és az Aranylevél Hotel lobbijában oda is adta a nagybácsinak, mint valami időzített bombát.

„Bátyó, bocsáss meg, nem szabadott volna szecsuanai borsot vennem neked! De mindaz, ami közted és Zhou Xiaoqin között történt már a múlté, és hidd el, ő nagyon is jól van, miatta nem kell emésztened magad!”, mondta volna szíve szerint apa. Gondolatban így folytatta: „Bátyó, hogy tudtad ilyen sokáig magadba fojtani ezt az egészet? Azt még megértem, hogy tartottál a mama haragjától, de miért nem szóltál legalább nekem? Ha csak megemlíted – ahogy te is mondtad, a család dolgait most már én intézem –, hát kezembe vettem volna ezt is. Kár ezen tovább őrlődni. Ami elmúlt, elmúlt, csak a ma a fontos, és hogy boldogan teljenek a mindennapjaid, hiszen egyetemi tanár vagy, és azért ez nagyon nagy dolog!” Aztán ezt gondolta: „Tényleg tapintatlan voltam, szólnom kellett volna a mai vacsoráról, nem csak így idebolondítanom téged! Hibáztam!” És szíve szerint még ezt is fontosnak tartotta volna elmondani: „Bátyó, ne légy dühös a mamára, lehet, hogy miatta alakultak így a dolgok, de hidd el, csak téged akart megvédeni. Tudnod kell, mennyire büszke rád, állandóan csak rólad áradozik. Már is mosolyog, valahányszor szóba kerül a neved.”

Csakhogy mindebből apa végül nem mondott el semmit, csak hallgatta a nagybácsit, és szívta egyik cigarettát a másik után, mígnem az egész helyiséget sűrűn beborította a füst, még szerencse, hogy nem indult be a tűzjelző. Végül a nagybácsi is belefáradt a sok beszédbe. Ha még maradt is benne valami, végül nem folytatta.

– Bátyó, igyál még! – vett ki apa egy sört a földön lévő rekeszből, kinyitotta, teletöltötte a nagybácsi poharát, azután magának is töltött.

A nagybácsi torka száraz volt a beszédétől, hangos kortyokban nyelte a sört. Apa is kiitta a sörét, azután ismét teletöltötte a két poharat.

KILENCEDIK FEJEZET

A dolgok nem egyik pillanatról a másikra, hanem lépésről lépésre érték el a végkifejletet – apa hosszú utat járt be. Amikor elkezdett meredezni a szerszáma, a Déli kapu környéki fiatalokat nézte irigykedve, akik jeleskedtek mindenféle harcművészetekben, és így összegezte magában a dolgokat: „Nagyon lazák ezek a Déli utcaiak!” Eltelt néhány év, és már az Északi utcai kereskedőkre tekintett sóvárgó szemmel, akik szép ruhákban jártak, és a tészta mellé mindig rendeltek két adag darált húst is csípős szószban: „Jó sok pénzük lehet!”, gondolta. Amikor aztán elkezdett dolgozni, és már neki is volt pénze a tészta mellé csípős szószos darált hússal, cigarettára, sőt rossz lányokra is, akkor meg a Keleti kapu környékén élő kádercsaládok csemetéinek az élete után kezdett vágyakozni: egymást érték a környéken a Vörös Zászló limuzinok, ahogy a járási hivatalok, a járási kórház, a rekreációs központ és a helyi párt- és egyéb vezetők lakóparkjai között ingáztak. – Állítólag még telefonja is van minden családnak! – mondta neki egyszer Zhong Shizhong. Nem sokkal utána apa össze is jött anyával, és így bejáratos lett a Chen családba – hát valahogy így történt.

Apa úgy ismerte Pinglét, a belső és külső kerületeinek minden zegét-zugát, mint a tenyerét. 1995-ben, amikor apa éppen betöltötte a harmincat, nagy vonalakban ez volt a helyzet: A babpürégárban igazgatói asszisztensként dolgozott, valódi jobbkeze volt Zhu Shengquan ügyvezető igazgatónak, akinek nyugdíjba vonulásáig volt még néhány év. A „fekete” és a „fehér” oldalon egyaránt kötött barátságokat, sok ismerőse magas pozíciókba került – igazgatóhelyettesek, osztályvezetők, ilyen-olyan nagyfőnökök lettek –, számlákat írtak alá, szavuk sokat nyomott a latban. Ismert figurának számított Pinglében, és ehhez minden adottsága megvolt: magas, jóképű, még pocakot sem eresztett, ráadásul nagyvonalúan költekezett – csak úgy tapadtak rá a lányok. A gyereke általános iskolába járt, házasságával pedig áttörte az osztályok közötti korlátokat. Ráadásul az asszony karcsú volt és kecses, szép, fehér bőrű. Nemcsak a társaság elvarázso-

lásához értett, de a konyhában is otthonosan mozgott, és természetesen a kapcsolatai sem jelentettek éppenséggel hátrányt – ki ne irigyelte volna hát érte. Xue Shengqiang aztán tudja, hogy kell asszonyt választani, mondogatták.

Egyik tavasszal, amikor a rododendronok lángvörös virágba borultak, a városka a szerelem illatát árasztotta, apa egy nap Pingle utcáit róttá, arcát kellemes lágy szellő simogatta, és egyszer csak hirtelen belenyilallt, hogy képtelen tovább ellenállni a tavasz kísértésének.

De mint mondtam, a dolgok lépésről lépésre érték el a végkifejletet. Egyszer iddogálás alkalmával Zhong Shizhong rákérdezett: – Anqinnal jól megvagytok mostanság? – Igen, jól! – vágta rá apa. – Ha éppen nincs más dolga, elugrik a szépségszalomba arckezelésre vagy beszáríttatni a haját, igazán nincs oka panaszra. – Máskor meg a haverokkal ebédelt valamelyik étteremben, amikor az egyikük így szólt: – Shengqiang, kicsit jobban oda kellene figyelned! – De mire? – kérdezett vissza apa. Mivel nem kapott választ, hamar megfeledkezett az egésztől. Később azonban kezdte maga is úgy érezni, hogy valami nincs rendjén, de hogy pontosan mi, azt nem tudta volna megfogalmazni. Csak érezte, haloványan, anya minden szavában, a közös étkezésekkor, sőt még szeretkezések alkalmával is, mindig ott volt az a fura valami. „A fenébe is, rájöhetett valamelyik nőügyemre? De hiszen egyik sem komoly!”, gondolta apa. Arra jutott, hogy egy darabig jobban odafigyel, hiszen minek önszántából kihívnia maga ellen a sorsot. Így is tett. Aztán két hét elteltével magához rendelte a nagyit: – Shengqiang, az utóbbi időben minden rendben veled és Anqinnal?

Apa szíve nagyot dobbant: „Anqin, te hárpia! Ahelyett hogy nekem szólnál, a mamához rohansz panaszkodni?”

Úgy döntött, hogy tagad mindent, ameddig csak lehet, de a legnagyobb meglepetésére a nagyit valami egészen mással hozakodott elő. Szép, egyenes háttal ült a karosszékekben szemben apával, és halkán így szólt: – Anqinnak állítólag van valakije – mondta, miközben végig apát fürkészte.

– Ezt meg kitől hallottad, mama? Különben is, Anqinnak sosem volna mersze hozzá, hogy megtegye! – Én csak azt mondom, amit hallottam – folytatta a nagyit –, de még a szeretője nevét is meg-

mondta az illető... különben nem is szóltam volna róla. Ha nekem nem hiszel, menj haza, és kérdezd meg Anqint! A tények magukért beszélnek. Anya és a nagyi között ekkor romlott meg a jó viszony. – A nagyanyáddal elég nehéz kijönni, mert reggeltől estig csak azt lesi, hol tud belekötni az emberbe! Ez a dolog csak rám és apádra tartozik, minek kellett neki beleütnie az orrát? – mesélte anya.

Történetesen anya is megfélekedezett valamiről: mégpedig hogy kik szóltak néhány jó szót az érdekében. Az egyik Zhong Shizhong volt, a másik a nagynéni, a harmadik pedig éppen a nagyi. Sőt ő tette érte a legtöbbet. Apának vérben forgott a szeme, és már rekedtre ordította magát, de ezek az emberek megakadályozták, hogy olyasmit tegyen, amit később megbánna. A nagyi mélyen a szemébe nézett. Őt is elkeserítették a történetek, mégis igyekezett mindent bevetni, hogy meggyőzze: – „Egyszer hopp, másszor kopp”, Shengqiang. Mindenki csak a saját kárán tanul. Kérlek, hallgasd meg, mit gondolok erről az egészről: az emberek gyarlók, éppen ezért soha, de soha ne légy önelégült és beképzelt. Hiszen amikor te magad úgy gondolod, hogy minden a legnagyobb rendben van, az emberek nem fognak nyugtot hagyni neked, és csak azt fogják lesni, mikor vétesz hibát. A lelkük mélyén még örülni is fognak a botlásaidnak. Ezért mondom, hogy csinálhatsz bármit, legfontosabb a szerénység és az alázat. Ekkor apa ezt egy életre megtanulta. Ha valaki eztán dicsérte, hogy „Xue Shengqiang, te aztán értesz hozzá, hogy kell vezetni egy gyárat!”, így válaszolt: „Dehogy, én is csak egy munkás vagyok, csak éppen kicsit magasabb beosztásban. Mást sem csinálok egész nap, mint kísérgetem az ügyfeleket! Ráadásul fáradt vagyok, mint egy disznó, és a pénz sem vet fel!” Amikor pedig valaki ezt mondta: „Xue Shengqiang, szép nagy már a lányod!”, így válaszolt: „Termetre lehet, hogy nagy, de az esze nem nőtt meg hozzá, az eredményei pocsékak!” Vagy amikor piacról hazafelé jócskán megpakolva összefutottak valamelyik szomszédossal, aki az anya kezében lévő töméntelen szatyor láttán így szólt: „Shengqiang, látom, van mit a levesbe aprítanotok!” „Miről beszélsz? Csak bekapunk ezt-azt, zöldség meg levelek, semmi más!”, volt apa válasza. Amikor meg felöntöttek a haverokkal a garatra, és már meglehetősen hangosan voltak: „Xue bátyám, az asszony otthon erényes, a szeretőd meg gyönyörű, neked aztán van

érzéked a nőkhöz!” Apa csak hosszasan sóhajtott, és így szólt: „Ez nem az én érdemem, a sors hozta így, miért is ágálnék ellene, de azért fárasztó!”

Az emberek ugyan nem hitték el, amit mondott, azért senki sem vetette a szemére – pontosabban Zhong Shizhong volt az egyedüli: – Mióta lettél ilyen képmutató, Shengqiang? Legalább előttem ne játszd meg magad!

Nincs ezen mit cifrázni, Zhong Shizhong igazi öreg, szívbeli cim-bora volt, és ezt apa is jól tudta. A nagybácsi jelenete után sem sokat problémázott, mert amikor apa felhívta telefonon, jókedvűen szólt bele a telefonba, csak ezt követte a cifra káromkodás, de abban aztán volt minden. Apa megállás nélkül szabadkozott, amit Zhong Shizhong ennyivel nyugtázott: – Miért te kérsz bocsánatot? Talán inkább a bátyádnak kellene! Az egy dolog, hogy tiszta bolondot csinált Yandanból, de ne tudd meg, én mit kaptam otthon az anyámtól.

– Sajnálom, Zhong bátyám. – Miután kiderült, hogy Zhong Shizhong alapján véve nem őt hibáztatja, apa valamelyest megkönnyebbült. – Te is jól ismered a bátyót! Hülyére tanulta magát. Ne haragudj rá! Alapján véve nem rosszindulatú, nem akart ő megbántani senkit, csak hát kissé maradi. – Még hogy maradi? – erre aztán ugrott Zhong Shizhong. – Akkor bezzeg egyáltalán nem volt maradi, amikor Gao Taótól kellett beszédnie a sápját. Ne magyarázkodj, Shengqiang, ne kérj elnézést a bátyád helyett, mert rá orroltam meg, és nem rád. Ez a mi kettőnk kapcsolatát egyáltalán nem befolyásolja. Vajon ez megnyugtatta apát? Á, dehogy! „Ez a szemét Duan Zhiming!”, puffogott magában.

Kifelé nemigen mutatta, mit gondol, hiszen Zhong Shizhong nem tartozott a családhoz. Inkább magyarázkodni kezdett: – Jaj, hiszen te is tudod! Rengeteget vesződik, vegyük úgy, hogy egy kis „jutalmat” kap a fáradságáért. Más is jól jár, ő is jól jár. Mit tehetnék, hiszen mégiscsak a bátyám! Pont te mondtad, hogy „az én bátyám olyan, mintha a te bátyád volna”, egy családban pedig mindenkinek legjobb a békesség. A napokban felugrom majd hozzátok, hogy kiengeszteljem az anyádat is!

Zhong Shizhong elnevette magát. – Shengqiang! Te még a holtat is feltámasztod ezzel a csavaros beszédeddel! Na, majd meglátjuk!

Meglátjuk!

– Te, ha én egyszer azt mondom, hogy megyek, akkor mérget vehetsz rá, hogy ott is leszek! Csak mondd, mikor! – ütötte a vasat apa. Hát, így alakultak a dolgok. Apa letette a telefont, nyelt egy nagyot, majd kiment az étkezőbe, hogy anyával együtt megreggelizzen. – Shengqiang, tegnap már megint teljesen kiütötted magad – így anya. – A bátyád hozott haza, olyan kellemetlen volt!

De apa nem húzta fel magát, csak kezébe vett egy tésztapálcikát, és beleharapott: – Á, semmiség, egyszer-egyszer kicsit többet iszom a kelleténél!

– Még, hogy egyszer-egyszer? – horkantotta anya. Folytatták a reggelit, váltottak néhány szokásos, semmitmondó mondatot az aznapi vacsoráról, a másnapi ebédről. Megbeszélték, hogy jó volna valamikor a nagybácsival és a nagynénivel együtt étterembe menni. Apa nézte, amint anya elveszi előle az épp csak kiürített tálkát, és már megy is vele a konyhába, hogy ismét telemerje rizsnyákkal. Megmoccant benne valami: „Nem értem, hogy lehet ilyen kedves velem ez az Anqin!”, gondolta.

„Hogy még csak nem is említi azt a dolgot Xinyuvel. De annál jobb! Átkozottul szerencsés vagyok, hogy ilyen feleségem van!”

Miután anya visszajött kezében a gőzölgő, lágy, hófehér rizsnyákkal, apa nem bírta tovább szó nélkül: – A mama születésnapja után elutazunk valahová, jó? Hová szeretnél menni? Hongkong? Makaó? Vagy Délkelet-Ázsia? És vennék is neked ezt-azt.

Anya elnevette magát: – Mi az, kihúzták a számaidat? Minek örülsz ennyire, hogy egész reggeli alatt fülig ér a szád? Még hogy el akarsz vinni Délkelet-Ázsiába?

– Hm! – dűnnyögte apa, és egy hajtásra kiitta a híg kása felét: – Miért, talán már az is baj, hogy jó a kedvem? – De miután a lágy kása megtöltötte a hasát, rögtön eszébe jutott, hogy más ember nem olyan szerencsés, mint ő: – Holnapután a vacsorán ne kérdezd Lishant a válásról! – Jaj, már annyiszor elmondtad, minek kérdezném róla? Pont én ne tudnám, hogy miről szabad beszélni, és miről nem? – mondta anya. – De a mamának se említsed, semmiképpen! – erősködött tovább apa. Hát így indult az a nap. Apa szép rendben sorba vette, mit kell elintéznie. Miután tudatosult benne, hogy a na-

gyi születésnapja itt van már a nyakukon, és rengeteg még az elintézendő, a pálcika is kiesett a kezéből, sietve elrakta a mobilját, és elviharzott a gyárba.

Anya még mindig szeretheti apát, mert amikor egyszer szóba került, hatalmas sóhaj kíséretében ezt mondta: – Az apádnak heves a természete, de nagyon egyenes ember. Mit számít, hogy gyakran mogorva és elviselhetetlen, ha a szíve aranyból van. Akit egyszer bizalmába fogad, azért mindent megtesz!

A férjnek is megvan a maga igaza, és a feleségnek is megvan a maga igaza. Legalábbis anya így látta a dolgokat, de lehet, hogy apa másképp vélekedne erről. Apa leintett egy taxit, a babpürégyárba hajtatott, és a kocsiban ülve a nagybácsin és az ő „sápján”, morfondírozott. Ha régebben történt volna mindez, semmi kétség, egy cifrát káromkodott volna, csak hogy az utóbbi napokban minden megváltozott: „Hmm! Nem is olyan elveszett ember ez a bátyó! Nem gondoltam volna, hogy tudja, mi fán terem a jutalék? Még a végén kiderül, hogy van érzéke az üzlethez!” Kezével a térdén dobolt: „Ez jó! Gao Tao meg azt hitte, hogy végre talált egy nagyvonalú balekot! Még hogy az én bátyám más malmára hajtja a vizet?! Elszámoltad magad, barátocskám!”

Apa már rég nem tartotta többre a pénzt egy darabka papírfecninél. Mégis különleges elégedettséggel töltötte el, ha a gyárból befolyó pénzt saját presztízse növelésére költhette.

„A mama mindenesetre nem tudhatja meg!”, vont a következőt, odaadta a taxinak a fuvardíjat, aztán kiszállt.

Az emberek nagy része úgy vélekedett, hogy apa csupán felmenői jóvoltából jutott el a babpürégyár igazgatói székébe – de le kell szögezni, hogy ez nem igaz! Valójában úgy kúszott egyre magasabbra, mint paszuly a karóra, nagy árat fizetett a sikereiért, és leginkább magának köszönheti a kapcsolatait Pinglében.

Persze a nagyfi gondos neveléséről sem szabad megfeledkezni.

Apa, a nagybácsi és a nagynéni igen nehéz időkben nőttek fel. 1968-69-ben a nagyapát a téglagyárba küldték dolgozni, a nagyit pe-

dig hosszú süveggel a fején bírálati gyűlésekre hurcolták, ezért a gyerekeknek sokszor napokig alig jutott valami a gyomrába.

Délben üres rizst ettek, este meg híg kását, batáta miszlik, sárgarépa-szeletkék és kétmaroknyi rizs került a hatalmas, vízzel teli lábba, ebből készült a kása, vagy sokkal inkább leves. Amikor aztán a nagyfi bejelentette, hogy elkészült az étel, ők szép rendben felsorakoztak egymás mögé, hogy vegyenek a rizsnyákból. Mindig a nagybácsi merhetett elsőnek: nagyon akkurátusan engedte bele az alumínium merőkanalat a lébe, s miután leért vele a láb aljára, körbejártatta, azután kissé megdöntve emelte lassan felfelé, de a láb pereme előtt megállt egy pillanatra, megvárta, míg kifolyik a rizslé, s azután „hupsz”, a jó sűrűjét egy gyors mozdulattal a saját tálkája rakta; ezután az asztalhoz ment, és hozzálátott. Apa következett utána: gyorsan szedett magának. Alámerítette a kanalat, aztán kiemelte, majd a híg kását egy hirtelen mozdulattal a tányérjába lötytyintette. Még egyszer végigcsinálta ugyanezt, azután gyorsan szájához emelte a tálkát, és mielőtt az asztalhoz ért volna, már bele is evett. Valamennyi étkezésénél a nagynéni zárta a sort, mégis mindig nagyon visszafogottan viselkedett: beleengedte a merőkanalat a lébe. Mint aki vizet mer a kútból, amint elmerült, már ki is emelte, a láb alját sosem érintette vele. A szinte mindig „üres” kanál tartalmát a saját tálkája öntötte, azután megfordult, hogy ő is az asztalhoz menjen.

– Lishan, vegyél még, ez a kevés semmire sem elég – mondta a nagyfi.

– Adjad Zhimingnek és Shengqiangnak – mondta erre a nagynéni.

– A fiúk úgyis állandóan éhesek.

Körülülték az asztalt, mindenki evett. Apa – gluk-gluk – hangos nyelések közepette lehajtott két tál híg rizskását. De amint elment pisilni, már újra éhes volt. Kicsi volt még, hogy is érthette volna a nagyok gondjait, rögtön kiabált a nagyinak: – Mama, éhes vagyok!

– Jaj, te, nincs több, menj korán lefeküdni, majd holnap kapsz reggelit – felelte a nagyfi. De apának ekkor már eszébe vette az éhség: – És miért kap a bátyó mindig többet? – ordította. – Miért mindig ő vesz elsőnek?

A nagybácsi és a nagynéni nem szólt egy árva szót sem, a nagyfi viszont teljesen elöntötte a düh, apát a hálószobába rángatta, és egy

vonalzóval elnászpángolta a tenyerét, miközben végig korholta: – Shengqiang, tudod-e, hogy miért kapod ma a verést? Nézd csak meg a nővéredet, ő miért képes felfogni a dolgokat? Igazán tanulhatnál tőle egy kis belátást! A család lényege, hogy segítünk egymásnak, és összetartunk, a bajban csak még inkább. „Légy nagyvonalú, és mindig lesz, ki segítsen!” Te is tudod, hogy itt Pinglében az emberek megaláznak, leköpködnek, te meg ahelyett, hogy óvnád a testvéreidet, kinézed a bátyád szájából az ételt? Ő a bátyád! Megértetted? Ha az anyád, vagy az apád, vagy a nővéred kicsinyeskedne veled, szerinted milyen család volnánk?

Apa akkor még alig múlt hároméves, úgy tett, mint aki figyel, valójában csak annyit fogott fel az egészből, hogy veszettül ég a tenyere. De a fájdalom mégis egy életre a fejébe véste: „Légy nagyvonalú, és mindig lesz, ki segítsen!”

Ez lehetett az első életbölcesség, amire a nagyi megtanította.

Például, amikor bement a babpürégvárba, Zeng irodavezető éppen Zhou mesterrel számolt el az irodaépület előtt. Az öreg készítette a feliratokat az ünnepségre. A selyemre írt köszöntőversért és a nyolc üdvözlőfeliratért összesen ötszázhatvan yuant kért az öreg. – Zhou mester, szomszédok vagyunk, kerekítsük hát lefelé azt az összeget! – Így Zeng irodavezető. – Szó se lehet róla! – rázta meg a kezét Zhou mester. – Nézd csak meg az alapanyagot, és az írás sem kutya, ráadásul én magam hoztam el személyesen, egy maóval sem kevesebb! – Apa taxija ekkor gördült be az udvarra. – Azért tíz yuant csak tudsz engedni. Legyen ötszázötven! – gyözködte tovább Zeng irodavezető. – Zeng! Add már oda azt a pénzt, de az egészséget! – zárta le a vitát apa, aki éppen ekkor szállt ki a taxiból. – Rengeteg munkája van benne, te meg itt alkudozol?

Zhou mosolyogva nyugtázta a főnök érkezését, s miután kézhez kapta a pénzt, megszámolta. Ezt követően apa megindult felfelé az emeletre, a nyomában Zeng az irattekercsekkel.

– És a bátyám? Ma még nem járt erre? – Rögtön utána arra gondolt, hogy a nagybácsi is sokat ivott előző este. – Nem, még nem – válaszolta Zeng irodavezető –, de telefonált, hogy csak később jön, mert valamit el kell intéznie. – És a nővérem? Próbálnak már? – Tegnap, miután végeztek, azt mondta, hogy ma mindenki gyakoroljon

maga, ő pihen egy napot, de a hétfvégén itt lesz a jelmezes főpróbán. – Igen, igen – bólogatott apa –, pihennie kell, az elmúlt napokban rengeteget dolgozott. Miután így számba vettek mindent, kiderült, hogy nincs semmi sürgős teendő. Készítettett hát apa egy teát Zenggel, ő maga pedig a teázóasztalkához lépett, hogy megcsodálja a kalligráfiákat, elkezdte kitekerni egyiket a másik után. A „piros borítékba” csúsztatott honorárium meghozta gyümölcsét, mert mindenki szabadjára engedett ecsettel zengett dicshimnusz a nagyiról, és írta meg a jókívánságot: „Piros-rózsás arcot, jó egészséget!”, „Vetüljön rád a halhatatlanok áldása!”, „Határtalan boldogságot előtted álló életedre!”, „Szerénységed és erényed beragyogja a földet!” Apa jókedvűen olvassgatta az írásokat. Jó ötlet volt a nagybácsi részéről elkészíttetni ezeket a kalligráfiákat, vélte, hiszen ki is tudná ezeket túlszárnyalni hízelgésben. Volt közöttük egy hosszabb köszöntés is, egy páros rím, soronként tizenegy írásjeggyel, amelyet az apósa, Chen Xiuxiao vetett papírra:

*Hosszú életet Xue Yingjuan asszonynak,
aki megtestesíti a kitartást és az eleganciát!
Isten éltesse a Rododendron Gyárat,
a finomság és munka egyesülésének palotáját!*

Apa gondosan elolvasta kétszer egymás után. „Egy nagy szellentés az egész, de kétségtelen, hogy az öreg ehhez nagyon ért”, gondolta.

Iszogatta a virágteát, csodálta a kalligráfiákat, s bár már két cigarettacsikk is éktelenkedett a hamutálban, a helyiséget madárdalos-virágillatú tavaszi szellő lengte be. „Biztosan nagyon fog tetszeni a mamának a születésnap ünnepség!”, mondta magában.

Csörgött a telefon, a nagy hívta. Apa lelkesen szólt bele: – Mama, majd meglátod, hogy milyen fantasztikusan megszervezett mindent a bátyó a születésnapodra!

Hideg zuhanyként érte a nagy fagyos fogadtatása, egyáltalán nem osztotta a lelkesedését: – Shengqiang – szólt bele rideg hangon a telefonba –, gyere át azonnal, valamit meg kell kérdeznem tőled!

Túlzottan jól ismerte apa ezt a hanghordozást. Akkor beszélt így a nagy, ha valami nagyon felbosszantotta. Szó nélkül indult is, közben végigpörgette az elmúlt néhány nap történéseit: „Lehetetlen, hogy Lishanról akarjon beszélni. Az sem valószínű, hogy máris tud Zhong Xinyuról meg a gyerekről!” Jeges verejtékben úszva elkészönt Zeng irodavezetőtől.

Az Elegáns Udvar bejáratában virágzó körtefák csodálatos látványa fogadta. Amióta Zhong Xinyu kiköltözött, és a nagybácsi nagy dérrrel-dúrral hazaérkezett, hogy megszervezze a születésnap fogadást, nem sokat járt erre. De azért el tudta képzelni, hogy mi fogadja: a nagy selyemkabátkában ül a kanapén, újságot olvas, magazinokat lapozgat, vagy tévét néz. Egész nap ezt csinálta. Néha mondogatta is: – Állandóan zajlott körülöttem az élet, legalább öregségemre jut egy kevés nyugalom. Ti se zargassatok, hacsak nem kell megbeszelnünk valamit. Hagyjatok nyugtot nekem! – Máskor aztán így beszélt: – Jaj, szegény öreg fejemnek, a férjem itt hagyott, a gyerekeim távol élnek. Még csak arra sem veszik a fáradságot, hogy felhívjanak.

Apa még lenn a ház előtt elszívott egy szál cigarettát, és csak utána indult felfelé a lépcsőn.

Valóban az elképzelt kép fogadta. A nagy olajzöld selyemkabátkában és horgolt mellényben várta. Apa érkezésére lerakta az újságot, felállt. – Shengqiang, hát itt vagy!

– Hmm – hümmögött apa, miközben belesüppedt a puha kanapéba. – Újságot olvasol? Csak nincs valami baj? A nagy kiment a konyhába, és egy csésze teával jött vissza. Az asztalkához lépett, óvatosan letette a csészét apa elé, aztán visszaült szokásos foteljébe. – Nincs baj, csak kérdezni szeretnék valamit!

– Hát akkor kérdezd, mama! – Apának majd kiugrott a szíve a helyéről, mint mikor a sorsjegy nyerőszámairól kaparja le a borítást. – Péntek este te és Zhiming egy nővel együtt vacsoráztatok, ugye? – kezdte a nagy. Apa minden eshetőségre felkészült, és már a magyarázatokat is kiötlötte magában, ez mégis meglepte. „Hiszen egy nap sem telt el, a fenébe, hogyhogy ilyen gyorsan a fülébe jutott?”

– Ezt meg kitől hallottad, mama? – Nem az a lényeg, hogy ki mondta, hanem hogy igaz-e, vagy sem? – kérdezte a nagy udvaria-

san, de kitartóan.

„A fenébe, hogy ezek nem képesek tartani a szájukat!”, gondolta magában. – Igen, de csak gyorsan bekaptunk valamit.

– Jaj! – sóhajtott a nagyi. – Shengqiang, felnőtt ember létedre, és ez a bátyádra is vonatkozik, hogy lehettek ilyen meggondolatlanok? – De hiszen csak egy vacsora volt, mama, mi rossz van ebben? – Apa úgy érezte, hogy a nagyi túlzottan nagy feneket kerít ennek az egésznek. – Shengqiang, ne kezelj úgy, mint valami szenilis vén-asszonyt! – húzta ki magát a nagyi. – Milyen gyors vacsoráról beszélsz? Zhiminget akartátok összeboronálni azzal a nővel, nem igaz? És előtte legalább megérdeklődted, hogy kiféle-miféle az a nő, vagy csak úgy vaktában belementél a dologba? De még ha nem is tudtál semmit róla, az ég áldjon meg, Zhiming egyetemi tanár, mi szüksége volna arra, hogy mindenféle Xiao asszonyságok mutassanak be neki lányokat? Nem látod, hogy ég és föld választ el minket tőlük? Hogy juthatott egyáltalán ilyesmi az eszedbe? Apa még ekkor sem tudott közbevágni. – Ez a Xiao Wujie egy rosszindulatú hárpia, tudja ezt mindenki az Északi utca környékén – folytatta a nagyi. – Fiatalkorában is nagy bajkeverő volt, öregségére pedig jobb még messzebről elkerülni! Ilyennel szövetkezel? Szerencse, hogy Zhimingnek egyáltalán nem volt ínyére a lány, akit bemutatott neki – egyébként nagyon meg is lepett volna az ellenkezője –, de nehogy azt hidd, hogy ezzel vége. El sem tudod képzelni, miket híresztel rólatok.

Természetesen apa is jól ismerte Zhong Shizhong idős anyját, Xiao Wujiet, az Északi utcából: már fiatalkorában is kilógott a többiek közül, ő volt az első Pinglében, aki pörgős szoknyában grasszált az utcán. Abban az évben, amikor Gao Yang meghalt, könyörtelenül elzavarta Gaékat, akik néhány dolgot el akartak vinni, ami a lányuk után maradt. Ez a hatvanéves özvegy nagyon rövid pórázon tartotta a fiát és új menyét, úgyhogy nem is kérdés, kitől jutott el a nagyi fülébe a dolog.

De hát nekik – apának és Zhong Shizhongnak – ez a sorsuk. Mindketten nagy mellénnyel hangoztatják, hogy nem félnek a feleségüktől, de ugyanezt elmondhatnák-e vajon az anyjukról is? A nagyi mint oly sokszor, most is alaposan lehordta apát, aki pisszeni is alig-

alig mert: – Igen, mama, igazad van, nem gondoltam végig ezt az egészet.

– Bizony, végig kellett volna gondolnod! – vágta rá a nagyi. – Tudom, hogy csak a jó szándék vezérelt, de néha azért nem ártana használni a fejedet is! Felnőtt létedre mégiscsak nevetséges, hogy ilyen apró-cseprő ügyekben is az anyád adjon tanácsot! Apa jókedve már rég elszállt, csak ült, magába roskadva, a teáscsészében úszkáló jázminvirágszirmokat bámulta, és végül bólintott.

Szerencse, hogy a nagyi nem olyan hárpia, mint Xiao Wujie, nála az észérvek mindig előrébb valók voltak. Miután kidühöngte magát, nem szaporította tovább a szót, a nagybácsi került terítékre.

– Shengqiang – kezdte a nagyi –, beszélt neked a bátyád bármiféle barátnőről? Én nem merek rákérdezni, mert félek, hogy felkapja a vizet. Apának ekkor az előző esti beszélgetésük ötlött az agyába, amikor az Ugróhalban már kellően felöntöttek a garatra, szóba került ez a téma is, talán éppen ő vetette fel: – Bátyó, most már sokkal inkább megértelek, de akkor sem élheted le magányosan az életedet! Kell, hogy legyen legalább egy kiszemelted! Ha elmondod, mit akarsz, segítek! És ne törődj azzal, hogy mit mond a mama, mindenben támogatni foglak!

És a nagybácsi feltárta lelkének legrejtettebb titkát: – Shengqiang, ne aggódj miattam, boldogulok én. Annyit elárulhatok, a mostani látogatásom is összefügg ezzel. Hidd el, amint itt lesz az ideje, bemutatom majd nektek.

Apának csak ekkor esett le a tantusz, hogy „egy eunuch sosem sürgethet egy császárt”. „De hiszen ez nagyszerű! Ezek szerint van valakije, én meg fölöslegesen kavartam meg a dolgokat”, gondolta magában apa az italtól bódultan.

Most viszont, józanon, nem volt kétséges előtte, hogy minderről természetesen nem beszélhet a nagyinak: – Szerintem jobb ezt a bátyóra bízni, nem kell túlaggódni!

A nagyi, aki ez idáig kényelmesen hátradőlve ült a karosszékben, felegyenesedett: – Shengqiang! Egy jóllakott ember honnan is ismerhetné az éhség gyötrelmét! Neked van családod, biztos egzisztenciád, kényelmesen telnek napjaid, de képzeld csak bele magad a bátyád helyébe, túl a negyvenen, magányosan, mint a kisujjam. Egy

csalásban gondoskodnunk kell egymásról, törődnünk a másikkal! Lehet, hogy téged nem foglalkoztat ez, de engem igen.

„Attól tartok, hogy nem én vagyok, aki nem látja reálisan a dolgokat, hanem sokkal inkább a bátyó”, gondolta apa, miközben végig a nagyit bámulta. „Még hogy engem óv folytonosan a mama, és vele nem törődik! Hát ez egyáltalán nem igaz!”

Felemelte a csészét, és belekortyolt a virágteába. A kannában a víz állott lehetett, mert nem hozta ki a tealevelek zamatát. Nyers íz kavargott a szájában.

Nem szólt, a nagyit is elhallgatott. Ültek egymással szemben, és egyikük sem mondta ki a végszót.

– Öntsek neked még egy kis vizet? – kérdezte a nagyit. – Nem kérek. A nagyit sóhajtott, azután kissé barátságosabb hangon folytatta. – Shengqiang – szólt kedvesen apához –, tudom, hogy rengeteget dolgozol, és ritkán mondom ki, de valójában te teszed a legtöbbet ezért a családjáért. A nővéredet kiházásítottuk, a bátyád összevissza bolyong a világban, miközben minden felelősség a te válladat nyomja, a családjáé is, és a gyáré is.

Apa kis híján levetette magát a földre, hogy fejét a földhöz érintve köszönetet mondjon ezekért a szavakért, de türtőztette magát. Végül csak ennyit mondott: – Mama, ugyan már, ez a legtermészetesebb.

A nagyit bólintott. – Ami pedig a bátyádat illeti – mondta –, nem csak az ő hibája, hogy ilyen lett, én is felelős vagyok ezért. Mindig is tehetségesnek és intelligensnek gondoltam, azt hittem, képes megbirkózni a maga problémáival, ráadásul verést is túl keveset kapott. Hát ez lett belőle.

– Mama, ne hibáztasd magad, ez a sors! – mondta apa. – Ennek semmi köze a sorshoz! – csóválta a fejét a nagyit. – Zhiming nagyit törő ember, éppen ezért az elvárásai is meglehetősen magasak, nem egykönnyen talál hát kedvére valót. Nemhogy a Xiao Wujie-féle révén, de még azok közül sem, akiket én ismerek, pedig hidd el, számba vettem már mindenkit. Senki sem illene hozzá. Ez így is volt. Apa magában őrlődött: „Vajon kit szemelhetett ki magának a bátyó? Múltkor még azt mondta, hogy képtelen feledni Zhou Xiaoqint, de közben meg arra utalt, hogy már döntött. Érthetetlen! Csak valami istennőről lehet szó!”

Ez a téma itt félbeszakadt. De a nagyinak még mindig jócskán volt a tarsolyában, amit el szeretett volna mondani, folytatta hát tovább a régi nehéz időkről, a mai jó világról, a szomszéd helyes unokájáról, meg hogy ez meg az történt az udvarban, az utcában, a Zhangékkal és a Liékkal – csak mondta-mondta a magáét vég nélkül.

Apa egyre jobban belesüppedt a puha kanapéba. Csak ekkor döb-bent rá, hogy jó ideje nem érezte ilyen kellemesen magát. Azóta, hogy Zhong Xinyunél kiborult a bili, és a nagybácsi, majd a nagynéni is hazajött, biztosan nem. Már vagy két-három órája üldögéltek ott kettesben a nagy lakásán, a nagy mondta a magáét, ő meg hallgattott, nem zavarták egymást, elvoltak a maguk dolgával.

„Gyorsan lerendezzük ezt a nyolcvanadik születésnapot, aztán hazapateroljuk ezeket a tökéletes testvéreket, és végre visszatérhetünk a nyugodt hétköznapihoz”, sóhajtott apa. Kényelmesen elhevert a kanapén, s hallgatta a nagy szóáradatát, már-már elszenderült volna, de végül inkább felállt, kiment a konyhába, hogy vizet töltsön a teájára.

Bár kapott eleget a fejére, mégis felvillanyozva indult hazafelé. Útközben hirtelen eszébe jutott valami, elővette hát a mobilját.

Elsőként a nagybácsit hívta. A telefon vagy egy tucatszor kicsön-gött, de a nagybácsi nem vette fel. „Pedig nyilván nincs bent a gyárban...”, töprengett. Azután a nagynénit hívta, aki azonnal felkapta.

– Lishan, ma végre pihensz egy keveset? Anqin örülne, ha holnap együtt vacsoráznánk, szólt már neked? És mára van már valami ter-ved? Ha nincs, elmehetnénk enni valahová, ne unatkozz magadban... Ó! Hogy már összebeszéltél egy osztálytársaddal? Persze, persze, menj csak, érezzétek jól magatokat!

Ezután Zhong Xinyut hívta, aki először nem vette fel. Apa újra hívni akarta, amikor befutott a visszahívás.

Nem volt valami vidám a lány hangja. – Mi történt? Valaki felhú-zott? – kérdezte apa nevetve. – ...Oh, hogy nem érzed jól magad? Megfáztál? Igen, ilyenkor könnyű megfázni, vigyázz magadra. A hét-végén még a családdal kell lennem, kérlek, ezt bírd ki valahogy, saj-nálom, de a jövő héten, amikor végre lezajlik minden, ígérem, veled töltök néhány napot. Egyél, amihez csak kedved van, vegyél meg mindent, amire vágysz, rendben? – Ezzel letette.

Anyát hívta. A piacon volt éppen, az erős háttérzajból lehetett tudni. Rögtön arról kérdezte apát, szeretne-e vacsorára kacsavérlevest. – Persze, persze, az nagyon jó – hagyta rá apa kedvesen. – Amúgy sem terveztem, hogy bárhová is mennék, legalább végre egy este otthon leszek... Bizony, igazad van, nem kell minden este elmenni, az „asszonykával” is kell foglalkozni... Mi a baj azzal, hogy „asszonykámnak” hívlak? Hogy megbolondultam?... Jól van, jól van, akkor nemsokára találkozunk!

Végül arra gondolt, hogy felhívja még Zhong Shizhongot, mert a nagyi egyértelműen a tudtára hozta, hogy Xiao Wujiének, ennek a locsogó fazéknak mindenképpen be kell valahogy csuknia a fedelét. – Hé, Zhong bátyám, merre-merre?... Aha, én éppen anyámtól jövök... a francba, ne is mondd! Jó kis kalamajkába keveredtem miattad! Anyám lekapott mind a tíz körmömről!... Hogy miért? Hát a bátyó miatt! Anyám fülébe jutott, hogy a bátyó vérig sértette Wang Yandant, nagyon feldühödött, hogy összevissza kavarok, és elküldött anyádhoz bocsánatot kérni... Úgy bizony! Rendbe kell ezt rakni valahogy!... Igen, igen, ez már nem csak a mi ügyünk, az öregek nem érik be ennyivel, ne is ellenkezz, holnap elmegyek meglátogatni az anyádat, jó?... Hát persze hogy ott leszek! Akkor ezt meg is beszéljük, holnap délelőtt! Rendben.

Ezután Zhu Chenget hívta. Zhu Cheng egy csöngés után felkapta. – Hé, Zhu Cheng? Ma aztán igazán fürge vagy! Ja, hogy vártad a felsőbb utasítást?... Hahaha! Igen-igen! Szeretnék megkérni valamire! A feleséged mindenféle egészséges cuccot importál, ugye? Múltkor Anqin kipróbálta, és nagyon elégedett volt, hozzád már nekem belőle holnapra, az Északi kapuhoz megyek meglátogatni valakit... hát úgy ezer-kétezer yuanért... idősebbnek, igen... porckopásra valami, meg proteinpor, propolisz, ezek mind jöhetnek, rád bízom... igen, holnap gyere el értem, és hozd magaddal... reggel kilenc körül, majd még hívlak!

Mire befejezte a telefonálást, kis híján haza is ért. A nagyival folytatott beszélgetés kavargott a fejében, és egyre inkább úgy érezte, hogy a nagyinak teljesen igaza van: A család nagy, tele mindenféle kriplivel meg balfékkal, akiknek a botlásait mind neki kell elsimítania, ráadásul nyolc lábosra csak hét fedő jut, beszél mindenki össze-

vissza, a fenébe is, rohadt fárasztó ez az egész! És rajta kívül ki tudná ellapátolni ezt a nagy kupac ganéjt?

Apa felvillanyozva lépett ki a nagyitól, és harcias hangulatban érkezett haza. Megvacsorázott, nézett egy kis tévét, azután megmosakodott.

Amikor belépett a hálósobába, anya az ágyon ült törökülésben, és épp a combját kenegette valami illatos kenőccsel. Arcát az ágy végében lévő olvasólámpa rózsaszín fénnel világította meg. Apa egy pillanatra megtorpant, és többnapos lehangoltsága mintha egy pillanat alatt szertefoszlott volna. Gyorsan az ágynál termett, rávetette magát az illatos húusra, hogy a napok alatt felgyülemlett munícióját, ratatata, az ellenséges csapatokra szórja... – A kurva életbe, ez rohadt jó! – ordította.

Kiterült, és elaludt. Anya feltápászkodott mellőle, beszélt valakivel telefonon, majd hosszú ideig az ágy mellől nézte – de apa mindebből már semmit nem észlelt.

Álmában sem gondolta volna, hogy másnap milyen kellemetlenségek várnak rá, és hogy a fejében kavargó számtalan szó és gondolat végül néhány szóban összpontosul majd: „A franc esne belé!”

Legelőször is, amikor felkelt, anya már nem volt otthon, a tűzhegyen féllábosnyi rizsnyák várta, az asztalon pedig egy tál csilis-zöld-borsós-marha. „Biztos piacra ment”, gondolta apa, hiszen vendégeket vártak estére. Egymaga ült asztalhoz, hogy megreggelizzen. Zhu Chenget hívta, de az nem vette fel. „Biztos nem hallotta”, gondolta apa. Kitétte a telefont az asztalra, és várta a visszahívást. De már végzett a rizsnyákkal, és Zhu Cheng még mindig nem jelentkezett. Ismét megcsörgette, de Zhu Cheng ekkor sem vette fel. Kinézett az ablakon. Csepergett az eső. Ücsörgött még vagy fél órát, már tíz körül járhatott, de a kutya sem kereste.

„Hogy a franc esne belé! Ez a Zhu Cheng is egyre több mindent megenged magának!”, gondolta. Nemsokára indulnia kellett Zhongékhoz ebédelni, kétségbeesetten kezdett kutakodni a másoktól kapott ajándékok között, mire végül sikerült összeszednie egy nagy

csomagra való teát, tejport, meg mindenféle szárított gyógynövényt. Dúlt-fúlt, és Zhu Cheng anyját szidta, ahogy indult lefelé a lépcsőn.

Az eső miatt órákig nem kapott kocsit, már fájt a lába a sok állástól, mikor végre észrevett egy üres taxit, amelyik éppen felé közeledett. Minden dühét magába fojtva meglengette a kezét, a kocsi megállt, apa kinyitotta az ajtaját, hogy beszálljon, amikor látja, hogy a nadrágszára csupa sár.

Hatalmas sóhaj tört fel belőle. – Hová lesz a fuvar? – kérdezte a sofőr.

– A régi papírgyár lakótelepére, Északi kapu, a Hét Halhatatlan hídjánál, ismeri?... Hé, nincs véletlenül egy zsebkendője? Adjon már egyet! – mondta apa.

Apa a papír zsebkendővel letörölte a sarat a nadrágjáról, kifizette a fuvart, és kezében az ajándékokkal, nem kis nehézségek árán ugyan, végül csak megérkezett Zhongékhoz. Becsöngetett.

Az ajtót Xiao Wujie maga nyitotta ki. Piros selyemblúzban és magasra tupírozott, bozontos hajjal úgy festett, mint a tudós, akinek a kezében robbant fel az atombomba. Mosolyogva üdvözölte apát, de ettől a mosolytól az egész arcát átszőtték a barázdák: – Ó, Xue igazgató úr, mily megtiszteltetés!

– Xiao asszony! Miket beszélsz? Miféle igazgató úr? Shengqiang! Csak egyszerűen Shengqiang! – Apa, attól tartva, hogy az idős nő nem jól hallja, akaratlanul is kissé emeltebb hangon beszélt.

Erre már Zhong Shizhong is előbújt a hálósobából, hogy köszöntse. – Menj, készíts gyorsan teát a vendégünknek! – kérte az anyja, mire Zhong Shizhong sietve eltűnt a konyhában.

A buzgólkodásuk láttán apa kis híján elnevette magát. Lerakta az ajándékot, és a kanapéra huppant: – Xiao asszony, jó rég nem találkoztunk, hogy vagy mostanság?

– Jól! Jól! – válaszolta erőltetetten behízselgő mosollyal Xiao Wujie. Apa elhatározta, gyorsan lerendezi a dolgot, hogy mihamarabb szabadulhasson. A lényegre tért, és minden lehetséges módon elnézést kért a nagybácsi viselkedése miatt.

– Jaj, most már tudom, hogy nem kellett volna annyira erőltetnem ezt a dolgot. Az én hibám, hogy nem puhatoltam ki előre, hogy Zhi-mingnek van már barátnője. Ha tudom, nem fontoskodtam volna túl

ezt az egészet! – válaszolta Xiao Wujie apa legnagyobb megdöbbenésére. Apa elkerekedett szemmel nézett Zhong Shizhongra, aki éppen ekkor lépett be a teával: – A bátyámnak van barátnője? – kérdezte apa Xiao Wujiétől, miközben igyekezett palástolni a zavarát.

– Bizony ám! – vágta rá Xiao Wujie. – Tegnap este madzsongozásból hazafelé, a Békesség parknál láttam egy nővel. Nagyon szép nő volt, magas és karcsú, igazán szemrevaló!

Zhong Shizhong sokatmondón apára pillantott, régóta voltak már barátok ahhoz, hogy apa tökéletesen tudjon olvasni a tekintetéből. Amikor egymással szemben madzsongoztak, és a közöttük ülő gazfickó ki akarta játszani apa ellen az aduját, no, hát akkor tudott éppen így nézni.

„Tényleg azt hiszed, hogy a bátyád teljesen begyepesedett?”, egyértelműen ezt akarta kérdezni apától.

„A franc essen az egész kibaszott képmutató családomba!”, dühöngött apa. Ott ült Zhongék kanapéján, vele szemben anya és fia. A lelke háborgott a hír hallatán, aztán egyszer csak felrobbant a bomba.

„Békesség park? De hiszen éppen ott bérelek lakást Zhong Xinyunak, ” gondolta.

De aznap más is történt. Miután apa eljött Zhong Shizhong-éktől, az Északi utcán botorkálva azon morfondírozott, hogy fel kellene hívnia a nagybácsit, de addig-addig gondolkodott, mígnem a Helyi Termékek Boltjának a bejáratához nem ért.

Már esett róla szó, hogy itt dolgozott apa első barátnője, Xi Hongzhen. Apa nagyon szerette, és el akarta venni feleségül, de a nagy semmiképpen nem egyezett bele: – Shengqiang, hogy tudta így elcsavarni a fejedet az a lány? Az, hogy két évvel idősebb nálad, még hagyján, de milyen alacsony! Még hogy ő legyen a menyem? Csak egyetlen dolgot mondjál Chen Anqinban, ami nem tetszik! Járási kádercsaládban nőtt fel, nagyon rendes lány, jó nevelést kapott. Gondolod, ha nem volna jóban a nővéreddel, egyáltalán hajlandó volna randizni veled? Csak a javadat akarom, te viszont mérsz a magad feje után! A nagy anyyira felhúzta magát, hogy két álló napig nem evett. Végül már a nagyapa próbálta jobb belátásra bírni apát: – Shengqiang, hagynod kéne, mire jó ez a hadakozás anyáddal, nincs

elég baja e nélkül is? Menj, és csináld, amit mond! Legalább menj oda hozzá! – Apa akkor még fiatal volt, a húszat sem töltötte be, ráordított hát a nagyapára: – Még hogy csináljam, amit mond? És az ki a francot érdekel, hogy én mit szeretnék?

A nagyapa lekevert neki egy pofont, de akkorát, hogy még a plafon is beleremegett. Mindez több mint húsz éve történt, de apa arca ma is belebizsereg, ha csak eszébe jut ez a pofon.

„Pipogya alak vagyok, ” gondolta, és büszkesége egyszerűen alábbhagyott. Előhúzta ismét a telefont, a nagybácsit hívta.

A nagybácsi két csengés után felvette, barátságos hangon szólt bele a telefonba: – Shengqiang, mi a helyzet?

Apán úrrá lett valami rossz előérzet. A nagybácsi hangját nagyon mesterkéltnek érezte: – Merre jársz?

– Hogy merre járok? – kérdezett vissza a nagybácsi. – Miért, van valami? – Mondd már meg, hol vagy? Meg akarok tőled kérdezni valamit! A nagybácsi is kiérezhette apa hangjából, hogy valami nincs rendben. Csak hebegett-habogott, aztán valaki kivette a kezéből a telefont.

– Shengqiang, a bátyád itt van nálunk, gyere haza, valamit meg kell beszélünk! – mondta anya. Nyugodt hangon beszélt, mintha elejét akarná venni apa kifakadásának. „Elmehetsz te a fenébe, még Chen Anqint is behálózod, hogy már otthon se legyen nyugtom?”, gondolta apa.

Hazaindult. A Nyugati kapun kívül laktak, három lámpás keresztződésre az Elegáns Udvartól. Apa már vagy több ezerszer megtette ezt az utat: a lakópark kapuján áthaladva jobb kéz felől a harmadik épület hatodik emeletén laktak.

Egyesével vette a lépcsőfokokat felfelé, mikor hirtelen eszébe ötlött, amit a nagygyakran mondogatott neki: – Shengqiang, szörnyű a természeted, emiatt könnyen kerülhetsz kellemetlen helyzetekbe. Kérlek, szívleld meg anyád tanácsát: „a halk beszéd kevesebb erőfeszítést igényel”. Hidd el, jól veszi ki magát, ha néha meghátrálsz.

Az ajtóban állt. Már-már a valóságban is meghátrált, de végül csak elővette a kulcsot, s kinyitotta az ajtót.

Anya és a nagybácsi a nappaliban ültek, de mikor meghallották, hogy nyílik az ajtó, mindketten felpattantak, mint valami magas ran-

gú vezető fogadásán.

– Ülj le, Shengqiang! – mondta a nagybácsi. – Gyere, ülj le! – mondta anya is mosolyogva. „Anqin, Anqin! Most már kezdem kápiszálni, mire volt ez az egész színjáték az elmúlt napokban. Hát ezért viselkedtél olyan kedvesen, mintha mi sem történt volna! Látom, csak az alkalmas pillanatra vártál, hogy hülyét csinálhass belőlem”, vont le magában apa a következtetést.

Leült, és várt, hátha kettőjük közül valamelyikük készít neki egy teát. De sem anya, sem a nagybácsi nem mozdult, csak meredten bámultak apára – kezdett kellemetlenné válni a csend.

Várt egy darabig, aztán kibukott belőle: – Miről akartatok beszélni? Sok mindent átéltem már életemben, mi újat tudtok még mondani? Azt hiszitek, berezelek?

„Ahhoz azért még neked sem volna bátorságod, hogy odarángasd Zhong Xinyut anyához, és bemutasd, mint az új barátnődet!”, gondolta magában.

– Shengqiang, ne húzd fel magad. Csak meg szeretnék valamit beszélni veled Zhong Xinyuvel kapcsolatban! – kezdte a nagybácsi, anya pedig a fotelból figyelte őket. – Hallgatlak! – mondta apa. Előhúzott egy szál cigarettát, rágyújtott, beleszívott, és várta, hogy a nagybácsi belefogjon a mondandójába. – Itt van ez a dolog Zhong Xinyuvel kapcsolatban, tudod, mire gondolok. Bevallom, engem borzasztóan nyugtalanít, és természetesen Anqint is felzaklatta, ezért is kért meg, hogy segítek. Shengqiang, kérlek, ne bűnbakot keress, mert mindnyájan csak a javadat akarjuk. Tegnap felkerestem Zhong Xinyut, és alaposan átbeszéltük ezt az egész gyerek dolgot. Meglett férfi lévén, Shengqiang, gondolom, te is érted. Alaposan átgondoltam mindent, és arra jutottam, hogy ennek a gyerekeknek nem szabad megszületnie, mert az a mamára és Anqinra nézve is kellemetlen következményekkel járna! A gyerekeknek nem lenne se neve, se helye a világban, kinek hiányzik ez? Te talán nem így gondolod? Apa komótosan szívta a cigarettáját, már a felénél járt, de a nagybácsi még mindig csak mondta a magáét.

– No, hát ezért elmentem Zhong Xinyuhöz, és elmondtam neki is mindezt. Természetesen az ő érdekeit is szem előtt tartom, mert ami köztetek van, hogy is mondjam... nem maradhat így a végtelenségig

– folytatta nagybácsi. – Hiszen hajadon, előbb-utóbb férjhez kéne mennie. Apa kénytelen volt beismerni, hogy alaposan alulbecsülte a nagybácsit. Fortyogott benne a düh. Elyomta a cigarettát, és felszegte a fejét.

– Mi a fészkes nyavalyáért ártod magad az én dolgomba? – szitkozódott teli szájjal. – Mi a francot mondtál neki? Tudd meg, hogy ez a gyerek, ha törik, ha szakad, meg fog születni. Bárki keresztbe mer tenni nekem, nem állok jól magamért! – Shengqiang! – kezdte anya. A nagybácsi hallgatott. – Mondod itt a magadét. Mást sem hallani, csak azt, hogy „én-én-én”. Mit gondolsz, ki vagy te? – Anqin. – A nagybácsi anya felé nyújtotta a kezét, de ő felpattant. – Shengqiang! – állt apa elé. Arca megfeszült, szája résre nyílt, egy adag nyál fröccsent ki belőle: – Mindig csak „te-te-te”, azt hiszed, nincs is nálad tökéletesebb? Tudod mi vagy... seggfej! Tényleg azt hiszed, hogy tőled van a gyerek? Francokat. Még hogy akarod azt a gyereket? Majd, ha fagy, seggfej! Anya az évek hosszú sora alatt soha nem ordibált így apával. Mindig is sokra tartotta jó származását, nem akart lealacsonyodni ezekhez az alantas emberekhez. De hogyan volt képes ilyen hosszú időn keresztül magába fojtani ezt a szívből jövő gyűlöletet és velőig hatoló dühöt, nehéz volna megmondani.

Apa változatlanul a kanapén ült, a zsebét tapogatta, mert nem emlékezett, hová is rakta a cigarettáját.

– Anqin! – A nagybácsi is felállt, odament anyához, és kézen fogta. – Bátyó! – fordult felé anya. – Nézd csak meg ezt a buta ábrázatát! Arra kértél, ne mondjam el neki. Persze, nem kell beledöfni a tört! De ha most nem mondom el, hülye marad egész életében!

Anya ismét apa felé fordult, a „buta ábrázatát” bámulta, miközben szóról-szóra megismételte, amit a nagybácsitól hallott: – Xue Shengqiang, csak figyelj, az a te kis szajhád, totálisan hülyére vett, a hátad mögött szépen összeszűrte a levelet Zhu Chenggel. A gyerek is Zhu Chengé, a bátyád kétszer is rákérdezett. Tisztázták egyszer s mindenkorra. Na, kapiskálsz már? Ezek ketten teljesen palira vettek, te vadbarom!

Apa agyában képek villantak elő addigi életéből: könnyek, nevetés, a lány csábító teste, és most ez a durva, kiábrándító álnokság.

Ebben a végtelenül drámai pillanatban is a nagyi jutott az eszébe. '96-ban – vagy talán '95-ben? mindenesetre valamikor akörül – ő, Zhu Cheng és a nagyi elmentek a Körtevirág-völgybe, hogy megnézzék a virágba borult körtefákat. Természetesen apa tudta, hogy a nagyi egyáltalán nem a körtevirágok kedvéért ragaszkodott ehhez az úthoz. Egyrészt, aggódott a fiáért. Apránként minden megromlott körülötte, a kapcsolata a feleségével, jöttek a problémák a lányával, minden irányból csak a gond áradt. Másrészt, haragudott magára. Akkoriban, amikor apa megismerte anyát, a nagyi másról sem tudott beszélni, mint hogy Anqin ilyen jó, meg olyan gyönyörű – mindent megmozgatott, hogy apa elvegye feleségül. És mi lett az eredménye? Egy hatalmas öngól. És ezen már változtatni sem lehet. Ezért is mentek inkább ki a szabadba, búfeledőnek.

A nagyi a Santana hátsó ülésén megfogta apa kezét. – Shengqiang, amióta világ a világ, a nagyobb tragédiák mögött mindig érzelmek és szerelmi kapcsolatok húzódnak – mondta. – Fontos, hogy távolról szemléld a dolgokat, és tekints is a távolba. Ne hagyd, hogy a részletek tévútra vigyenek. Legyen szó bárkiről, minél közelebb áll hozzád, annál könnyebben tesz bolonddá és árthat neked. Éppen ezért, légy még inkább óvatos a hozzád közel állókkal! Ne árts másoknak, de légy felkészülve az emberek rosszindulatára! A családtagjaidon kívül a legtöbb ember hamis és üres. S mivel sosem bízhat meg egy idegenben, kár energiát fektetned abba, hogy miattuk fölöslegesen dühöngj, rendben?

Anya és fia ott ültek kéz a kézben, gondolataikban az élet nagy kérdései: az emberi gonoszság és a megbánás.

„Való igaz, a mama védelmez engem!”, gondolta apa.

TIZEDIK FEJEZET

Apa, néhány kivételes alkalomtól eltekintve kerülte, hogy a szeretőivel anyáról beszéljen. Természetesen minden nője tisztában volt vele, hogy van felesége, akivel az otthonát és a hálószobáját megosztja. Apa rendszerint csak az „otthoniként” emlegette. Talán első alkalommal, amikor apa elhívta vacsorázni Zhong Xinyut, a lány egyszer csak rákérdezett: – Xue bátyó, te melyik állat évében születted? – ‘66-ban, a ló évében – válaszolta apa. – És a feleséged? – folytatta a lány a kérdezősködést.

„Hú! Rögtön bele a közepébe!”, ez volt a nyelve hegyén, de végül válaszolt neki: – 67-es, a kecske évében született.

– A horoszkópotok alapján akkor nagyon is összeilletek – mondta nevetve Zhong Xinyu, majd belekortyolt a ginzengés kagylólevesbe.

– Még, hogy összeillünk! – mondta apa olyan hangon, mint akinek a tyúkszemére léptek. – Állandóan marakodunk! De ti, fiatalok, ezt úgy sem érthetitek! Nincs mit tenni. Közel a negyvenhez már nem válik el az ember, még ha ki is hunytak már az érzelmek.

Zhong Xinyu lehajtotta a fejét, és így szólt: – Így igaz! – Azután némán belekortyolt a levesbe.

Zhong Shizhong, az a nagy lóköető, így összegezte a dolgokat: „A három alapszabály, ha le akarsz fektetni egy nőt: szidd a feleségedet; ne sajnáld a pénzt; légy humoros!” Ez így elég durván hangzik, mindenesetre működik. Mire apa mindhárom dolgot bevetette, már össze is jött Zhong Xinyuval. Ráadásul nem csak egyéjszakás kaland lett belőle, hiszen közel két éve vannak már együtt. Egy-egy romantikus pillanatban, az ünnepek közeledtével, amikor apának mindenképpen haza kell mennie, Zhong képtelen volt megállni, hogy szóba ne hozza anyát: „Azt hallottam, hogy Chen asszony szeret madzsongozni”, vagy: „És a feleséged? Gondolom, nem vághat jó képet hozzá!”

És apa ilyenkor úgy érzi, hogy megint csak elérkezett a vizsgáztatás ideje. És hogy hogyan reagál minderre? Teljesen higgadtan, csak az orra remeg meg alig észrevehetően, megköszörüli a torkát,

összehúzza a szemöldökét, és rendszerint csupán ennyit mond: „Jaj, az a nő!” vagy „Inkább ne is beszéljünk róla!”

Ahogy múlt az idő, apa túlzottan belement ebbe a játékba – ráadásul nemcsak Zhong Xinyuvel, hanem más nőkkel is –, maga is kezdte úgy érezni, hogy zátonyra futott a kapcsolata anyával, és egyszerűen nem képes tovább vele élni.

Csakhogy a valóság köszönőviszonyban sem volt ezzel, és idővel apában is csak feléledt a lelkiismeret: „Hát azért asszonyból is csak az »otthoni« az igazi! Mégiscsak úgy van rendjén, hogy vele éljem le az életem!”

Hiszen a bajban mutatkozik meg az igazi összetartozás.

Apa régóta járt már a tilosban, de most aztán jól belelépett a kutyaszarba, mert kitartott szeretője és a sofőrje aggatott rá gátlástalanul szarvakat, s anya, dacára mindennek, nemhogy belé rúgott volna, csupán ennyit fűzött hozzá: – Xue Shengqiang, mindig is tudtad, hogy keress barátnőt magadnak! – De az ellenkezője, épp az ellenkezője volt igaz. Anya viszont nemhiába hozott jó neveltetést otthonról, és a sorozataival meg a könyveivel sem töltötte fölöslegesen az időt, mert kedvesen és megértően viselkedett apával, lágyan, mint a tavaszi szellő és enyhe zápor.

Reggel ezzel ébresztette: – Shengqiang, mit kérsz enni? Édesgombóchoz vagy tésztához volna nagyobb kedved? Előtte igyál még egy pohár mézes vizet!

Ebédszünetben meg telefonált: – Shengqiang, hogy telt a délelőtt? Felállították a színpadot? Minden rendben? Csak az idő nem túl szerencsés, nehogy napszúrást kapjál nekem, igyál sokat! Evés után pedig pihenj le az irodádban!

Esténként ételtől roskadozó asztal fogadta apát. A hetvenes években még ünnepnapokon sem kerültek ilyen finomságok terítékre: csilisbab és hal, sült csirke fafülgombával, keserűtökből és oldalasból készült leves, szójaszószban pácolt kacsa, dinsztelt marhaszeletek, naponta váltakozó jobbnál-jobb fogások. Mégis, apa lehangoltan tömte magába a finomságokat, mire már anya is rákérdezett: – Shengqiang, nem akarsz inni valamit?

– Nem kérek! – vágta rá, majd bekapott egy falat rizst, szájában szétaradt a lágy, könnyű íz. Ekkor ő sem bírta tovább szó nélkül: –

Anqin, kérlek, bocsáss meg nekem, nem is értem, hogy lehetsz ezek után ilyen jó hozzám. Mostantól mindent megteszek, amit csak kérsz!

Anya apára emelte a tekintetét, és így szólt: – Shengqiang, ezt már megbeszéltük, kár több szót vesztegetni rá!

– Lássuk be, Zhong Xinyu végül is jót tett velem! – jegyezte meg anya később. Valóban így volt. Az ezt megelőző este is kéz a kézben üldögéltek a kanapén, s békésen, meghitten beszélgettek.

A Zhong Xinyu hasában domborodó magzat időzített bombát tartott anya feje felett, és ettől őt kiverte a jeges verejték. Állandóan csak az járt a fejében, hogy ha az elmúlt húsz évben apa minden disznóságát lenyelte, akkor most csak nem fognak elválni emiatt? Ők ketten, akárhogy is, de összetartoznak. Az apa kijózanodását követő nagy veszekedés után, apa ráhagyta, hogy váljanak el, anya viszont csak sóhajtozott másnap az irodában. Nem akarta elfogadni, hogy most tényleg, egyszer s mindenkorra vége.

Liu Yufen, aki ott ült vele szemben, rá is kérdezett: – Anqin, te meg mit sóhajtozol?

Ilyen közeli barát előtt anyának nem volt mit rejtegetnie: – Az, amiről beszélél, tényleg igaz. Tegnap este, miután hazamentem, rákérdeztem. Shengqiang mindent beismert, én meg dühösen rávágtam, hogy akkor el akarok válni. Jaj, mondd, most mitévő legyek? Még ott van az is, amit az anyja mondott... ha most elválok, akkor mindennek vége, olyan, mintha minden fáradozásom és türelmem hiábavaló lett volna, és egész életemben lyukas vödörben hordtam volna vizet. Húsz év keserves munkájával a végén egy fillért nem keresek, és ráadásul annak a kis cafkának a malmára hajtom a vizet!

Liu Yufen sokat mondóan anyára pillantott: – Ne aggódj, majd csak kitalálunk valamit. Ha meg nem, beszélj Duan Zhiminggel, ő biztosan tud rá hatni!

– Gondolod? – tétovázott anya. – Biztosra veszem, hogy segít egy ilyen helyzetben. Most ő segít neked, később meg majd neki lesz szüksége a te segítségedre, tudod, abban a másik dologban. Hívd fel, végül is családtag, ne aggódj már! – biztatta Liu Yufen anyát. Anya végül felhívta a nagybácsit. Nincs dolog, amit ne lehetne helyrehozni, ha az ember nagyon akarja, márpedig anya elhatározta,

hogy ha törik, ha szakad, ő nem fog elválni apától. De akkor még senki sem tudhatta, hogy „ez a kis cafrika tulajdonképpen nagy jót tesz a családdunkkal!”, mesélte később.

De persze apának nem így beszélt róla. Összeszedte minden bátorságát, lesütötte a szemét, és nagyon gondosan válogatva a szavait töviről-hegyire elmondott neki mindent.

Apa pedig levonta a következtetést: „Szó, mi szó, vadbarom vagyok! Anqin kitartott mellettem hosszú időn keresztül, és még most sem akar elválni, sőt vissza akar szerezni! Hát hol találni még egy ilyen asszonyt!”

Apa megszorította anya kezét, anya is az övét. Olyan közel kerültek egymáshoz, mint régen. Hát hogy a fenébe ne tartoznának hálával Zhong Xinyunek?!

Folytatták a vacsorát. Apa ismét elnézést kért anyától, tiszta szívből, anya pedig felcsippentett neki egy darabkát a rizsliszttel panírozott disznóhúsból, szeretete apró jelzésként – olyan derűs volt a hangulat, mint eső után a kék égbolt.

Csakhogy, miután apa két-három napig nem ment inni a haverokkal, Zhong Shizhong és a többiek kezdtek rá megorrolni: – Shengqi-ang, te meg hol az ördögben bujkálsz? Mi van, talán összeakadtál az aranytojást tojó tyúkkal? Hogyhogy már ide sem dugod a képedet? Nem egyszerű egy fenékkal két lovat megülni, nem igaz?

– Csak pihenek néhány napot! – válaszolta apa kitérően.

A városkánk lóköetői természetesen nem tudták elképzelni apáról, hogy tényleg ennyire megváltozott volna, ezért így összegezték a dolgot: „Ez a Chen Anqin tudhat valamit, hogy így az orránál vagy inkább másnál fogva vezeti az urát!”

Apát hidegen hagyta, mit mondanak a haverok, a család véleményére viszont annál inkább adott. Azon a délutánon kinn hétágra süttött a nap, apa meg a nagybácsi az irodában teázgattak, és a nemrég elvonult viharról beszélgettek, amikor szóba került anya: – Tényleg hálás vagyok Anqinnak, és neked is, bátyó, különben még ma is ugyanaz a szemellenzős vadbarom volnék! Pedig néhány napja még a fenébe kívántam azt a pletykafészkét, aki elmondta Anqinnak, mi-

közben tulajdonképpen hálás lehetek azért, hogy a fülébe jutott, ő meg indulatában elmondta nekem. A franc essen belé, kis híján hülyét csináltam magamból!

A nagybácsi nem szólt egy szót sem, csak belekortyolt a teájába, és a lebegő tealeveleket nézte a csészében, mintha az a valaki, akit apa tele szájjal szidott nem éppen ő maga volna.

Apa rá se nézett, előhúzott egy szál cigarettát, és hevesen beleszívott.

Képtelen volt magában tartani, rákérdezett hát: – Bátyó, sikerült mindent elrendezned?

A nagybácsi hátradőlt a kanapén, és letette a teáscsészét. – Már megmondtam, Shengqiang, ne foglalkozz ezzel!

Apa kivette a cigarettát a szájából, és elnyomta a hamutartóban. De nem hagyott neki nyugtot a dolog: – A kurva életbe! Jó, most nem foglalkozom vele, de ha lezajlik a mama születésnapja, meglásd, megkapják tőlem a magukét! Még hogy engem, Xue Shengqiangot hülyére vegyenek! Elküldöm őket a fészkes fenébe, vagy ne legyen a nevem Xue! – tette még hozzá.

– Shengqiang – egyenesedett fel a nagybácsi a kanapén, és komolyabb hangon folytatta: – Ne tégy semmit meggondolatlanul! Valóban felháborító, amit ezek ketten műveltek, különös tekintettel a család több évtizedes kapcsolatára Zhu Shengquannel, de azért amit te csináltál Zhong Xinyuvel, azt sem lehetne kipakolni a kirakatba. Csak gondoldj bele, mi lesz, ha fűnek-fának széjjelkürtölöd? Nem jársz jól, az egyszer biztos, és ezenfelül a családnk jó hírére is csorba esik. Higgadj le, és bízd rám Zhong Xinyu meg Zhu Cheng dolgát. Ígérem, mindent lerendezek velük!

Apa nem szólt egy szót sem. Ismét rágyújtott. Legszívesebben elkáromkodta volna magát, de tisztában volt vele, hogy semmi jó nem származna abból, ha a nagyfi fülébe jutna ez a gyerek-dolog.

„A franc essen bele!” Mélyen letüdözte a cigarettát, de egy idő után csak ki kellett eresztenie a füstöt. Jelen helyzetben nem tudott mást tenni, mint hogy megismételje a nagyfi szavait: „Hátrálj egy lépést, nyiss távlatokat.”

Háttal állt az ablaknak, kinn a napfényben csillogó eukaliptuszlevelek. És ekkor apa rákérdezett: – Bátyó, hagyjuk már az én szeren-

csétlen dolgomat, inkább azt mondd, veled mi van? Múltkor említetted, hogy alakul valami... Most a mama születésnapja a legfontosabb, de azért érdekelne, hogy veled rendben van-e minden?

A nagybácsi a térdére csapott: – Ugyan, Shengqiang, ne aggódj miattam, hagyd a fenébe!

– Jaj – vágta rá apa –, már hogylene törődnék veled, jelenleg ez az egyik legfontosabb dolog a családban, két napja, amikor a mamánál jártam, ő is többször visszatért rá. – De nem mondtad el neki, ugye? – Ááá, dehogy! – legyintett apa. – Egy szót sem szóltam, majd ha te úgy gondold, elmondod, de a mamát tényleg nagyon aggasztja ez a dolog. – Hú – sóhajtott a nagybácsi –, engem is foglalkoztat, mert azért ez kemény dió, de nemsokára minden rendben lesz. Apa a nagybácsi gondterhelt ábrázata láttán nem bírta megállni nevetés nélkül: – Bátyó, azért elég vicces vagy, és ezt nem szemrehányásnak szánom. Nőt akarsz, nem tudományos értekezést írsz: ha bejön valaki, rámozdulsz, és kész!

– Nem ilyen egyszerű ez, Shengqiang! – sóhajtott fel ismét a nagybácsi. – Nem lányról van szó, hanem asszonyról. Megvannak a maga problémái, és attól tartok, hogy a mamának nem lesz az ínyére. Segítesz meggyőzni?

Ezzel kíváncsivá tette apát: „A bátyó szavaiból az jön le, hogy közel egykorú nőt találhatott magának, különben miért volna olyan kemény dió?”, így okoskodott magában. – Bátyó, légy nyugodt, mindenben számíthatsz rám! – mondta. – Ne törődj azzal, hogy mit mond a mama, a lényeg, hogy neked bejöjjön. A mama hadd mondja a magáét! Különben jócskán benne van a korban, másra sem vágyik, mint hogy megállapodjál, biztos elfogadja, akit kiválasztasz. Ne legyél már ilyen pipogya, hozd el végre bemutatni!

Apa nem csak színlelte izgatottságot, testét valódi bizsergető várakozás járta át. A nagybácsinak mind ez ideig csupán egyetlen „rendes” barátnőjét látta: Zhou Xiaoqint, a szecsuáni borsárust. Akkoriban ő is a Pinglei I-es Számú Középiskola felső tagozatának harmadik osztályába járt, a humán tagozatra, míg a nagybácsi a természettudományira, de apához már jóval korábban eljutott a híre: „Ez a Zhou Xiaoqin egyszerűen gyönyörű!”, mondogatták. Ő vezette a zászlófelvonást, nagyszünetben is ő állt az első sorban, hogy a tor-

nagyakorlatokat vezényelje. Apa és a többi simaképű alsó tagozatos szemében olyan volt, akár egy istennő – szebbnek tartották még a tévében látott színésznőknél is! Leszámítva azt a néhány suhancot, akik vagányabb lányokra – mint például Liu Yufenre – buktak, a többiek egyöntetűen mind Zhou Xiaoqint tartották a Pinglei I-es Számú Középiskola legszebb lányának!

Egyik délután, iskola után apa a sportpályához sietett, hogy a pingpongasztaloknál megkeresse a nagybácsiékat – és egyszer csak megpillantotta Zhou Xiaoqint. A mai napig emlékszik a halvány-sárga blúzára és a lófarokba fogott hajára, amely csillogott, mint a selyem. Odáig szedte a lábát, de amikor észrevette Zhou Xiaoqint, hirtelen megtorpant, és olyan ideges lett, hogy még levegőt is alig mert venni. Zhou Xiaoqin nagylelkűen rámosolygott, és így szólt: – Zhiming, az öcséd? Nagyon hasonlít rád.

– Igen, Xiaoqin! – A nagybácsi a pingpongasztal mellől apához fordult.

Apa a nagybácsira nézett: arcát a tavaszi szél simogatta, mintha minden mozdulatába tavasz költözött volna, járt a kezében az ütő, és sorozatban megverte három-négy ellenfelét. „A bátyám tényleg nagyon menő!”, gondolta.

Akkor, ugye, még mindketten – a nagybácsi is és Zhou Xiaoqin is – diákok voltak. Összejöttek, de nagyon visszafogottan viselkedtek, apa tulajdonképpen egyetlen alkalmat sem tudott felidézni, hogy kéz a kézben látta volna őket. Zhou Xiaoqin hátán iskolatáskával baktatott, hol a nagybácsi mögött egy lépéssel, hol mellette másféllel. Zhong Shizhong, az a csirkefogó gyakran még viccelődött is a nagybácsival emiatt: – Zhiming, no, hová tűnt mindaz, amit Piros Hugiék-tól tanultál? Mi az, talán megbuggyantál?

De a nagybácsi nem haragudott rá, csak barátságosan rápillantott, és így szólt: – Ó egészen más, mint azok. Miért, szerinted talán nem?

‘82-ben vagy ‘83-ban történt mindez, apa tizenöt-tizenhat éves volt akkoriban. Bár nem sok mindent látott még életében, annyit azért fel-fogott, hogy a nagybácsiban valódi érzések kavarnak. Valahányszor Zhou Xiaoqinre pillantott, szívét melegség járta át: „A jövőbeli sógornőm egyszerűen gyönyörű!”

Szép gondolatok, szép szavak! És mi lett a vége? Apa összekulcsolta a kezét, és felsóhajtott. „De most biztosan sikerrel jár!”, gondolta. – Bátyó, mondhat bárki bármit, én mindenben támogatlak!

A nap leáldozóban volt, amikor apa gyalog indult hazafelé a babpürégyárból, amely már szépen fel volt díszítve lampionokkal és zászlókkal. A nagybácsi szolt, hogy akadt még valami dolga, a nagynénit pedig a délelőtti próba óta nem látta. Úgy tűnt, kettesben fognak vacsorázni anyával. Még mindig meleg volt, néhány lépés után csorgott róla a verejték, hullafáradtnak érezte magát. „Biztosan Zhong Xinyu és Zhu Cheng húzott így fel, mert az utóbbi napokban mintha rendetlenkedne a szívem”, gondolta. „De amint hazaérek, beveszem az orvosságot. Vajon maradt még abból, amit az orvos legutóbb felírt?”

Arra gondolt, hogy néhány szál cigaretta biztosan helyrerázza. Elővette zsebéből a cigarettásdobozt, de szinte teljesen lapos volt, már csak egy szál maradt benne. Kivette az utolsó szál cigit, rágyújtott, azután összegyűrte és elhajította a dobozt. A Hét Halhatatlan hídja felé vette az irányt, hogy az öreg Zhounál vegyen még cigarettát.

A dohányárusnál ki másba, mint a mesterébe, Chen Xiuliangba botlott, aki szintén cigarettát vásárolt. Szürke inget és fehér trikót viselt, s laza terpeszállásban várt a kis bódé előtt.

– Shengqiang! – üdvözölte lelkesen Chen Xiuliang apát, kezében egy doboz Fehér Hibiszkuszt szorongatott. – Mester! Hát már elszívtad az összes dohányt, amit adtam? – kérdezett rá apa nyomban. – Holnap küldetek még két kartonnal! – Ááá, dehogy – legyintett Cheng Xiuliang, miközben feltépte a cigarettásdobozt. – Van még, van még! Csak hát, tudod, néha hiányzik a régi íz, és ilyenkor rá kell gyújtanom egy Fehér Hibiszkuszra! – Adjál nekem is egy szálat! – mondta nevetve apa. – Tessék! – vágta rá jókedvűen Chen Xiuliang, miközben kihúzott egy szál Fehér Hibiszkuszt a dobozból, és apa felé nyújtotta. Mester és tanítványa együtt szívta a dohányt Zhou bátyó bódéja előtt, az idős árus a pult mögül nézte őket mosolyogva: – Ti ketten, mondhatom, megéritek a pénzeteket, két ekkora főnök, és

szívjátok itt nekem a Fehér Hibiszkuszt! Chen Xiuliang megveregette apa vállát, azután Zhouhoz fordult: – A tanítványom, ő valóban főnök, de hogy én?

Jól érezték magukat. Szívták a Fehér Hibiszkuszt, jellegzetes íze betöltötte a száját, a szaga is orrba vágóan átható volt. A Hét Halhatatlan hídjánál a parkban trécselő embereket nézték. – Anyád születésnapja most lesz a napokban, nem igaz? – kérdezte Chen Xiuliang.

– Úgy ám! Most szombaton! Mester, eljössz te is, ugye? Lesz jó műsor, és a vendégek kapnak ajándékot is! – Nem, nem tudok elmenni, szombaton Chongningba megyek a rokonokhoz, már rég eljérkeztem. – Jaj már, nem lehet máskor? Remek lesz a műsor, híres énekesek is fellépnek! – unszolta apa. Apa mondta a magáét, győzködte, ahogy csak bírta, de nagyon jól tudta, ha egyszer Chen Xiuliang azt mondja valamire, hogy nem, nincs az az isten, hogy ez megváltozzon. – Kérlelte még egy darabig, de valóban nem tudta rábeszélni.

– Akkor gyere el holnap – mondta végül apa. – Holnap lesz a jelmezes főpróba, csak a család lesz ott, utána elmegyünk valahová enni! – Az egész család? – kérdezte Chen Xiuliang. – Igen! A bátyám és a nővérem is hazajött! – Lishan is itt van? – Chen Xiuliang beleszívott a cigarettájába, azután a földre hajította, és rátaposott: – Akkor ott a helyem, megyek, hátha tudok segíteni! – Ugyan már, nincs mit segíteni! Csak nyisd ki jól a szemed, és tátsd nagyra a szád! Mire elszívták a cigit, és kibeszélték magukat, apa valahogy máris jobban érezte magát. Chen Xiuliang sarkon fordult, és elindult, apa pedig belépett, hogy megvegye a maga puhadobozos Kínáját.

Kért egy doboz cigit, és éppen a pénzt vette elő, amikor megcsörrent a telefonja. Az „Óh, az a csodálatos jázminvirág, szép szál jázminvirág” volt már megint. Apa átnyújtott egy száz yua-nost az öregnek, és a szabad kezével felvette a telefont.

Nagyon meglepődött, mert Lishan férje, a sógor bácsi szólt bele a telefonba.

– Shengqiang! – a sógor bácsinak, mint mindig, most is kenetteljes volt a hangja. – Igen? – kérdezte apa. Kis híján úgy folytatta: „Igen, sógor?”, de ezt nem érezte helyénvalónak. – Igen? Mondjad! Zhou

odaadta a visszajárót, apa elvette és zsebre gyúrte. „Te szarházi, biztosan akarsz valamit, különben miért keresnél, na, mi az, mondd gyorsan, mert mennék végre haza vacsorázni!”, szitkozódott magában.

– Shengqiang – szólalt meg végre a sógor bácsi –, megérkeztem, itt vagyok az Északi utcában. Ráérsz? Jó volna találkozni, valamit szeretnék megbeszélni veled! Mi másról akart volna beszélni, mint a nagynéniről. Apának kénytelen-kelletlen bele kellett toccsannia az előtte álló, hatalmas, mocskos pocsolyába. Szerencsétlen anya egy csomó ételt készített, szerencsétlen apa meg olyan kimerült volt. Semmire sem vágyott jobban, mint hogy végre hazamehessen, és bevegye az orvosságát. Mégis ráállt, hogy a sógor bácsival találkozzon. Egy ekkora családban, mint ez, mindig van valakinek valami nyűge-baja. Való igaz – mint ahogy a nagyfi is gyakran mondogatja –, nehéz összetartani egy ekkora családot, bizony nagyon nehéz.

A sógor bácsi láttán apa mindent megértett. Lógott rajta az ing, foltokban borostás volt az arca, amitől úgy nézett ki, mintha megpenészedett volna – nagyon szerencsétlenül festett, ahogy ott ült a teaházban. A mellette lévő széken női mappa hevert. Amikor észrevette apát, azonnal felpattant, teáscsészéje az asztalhoz koccant. – Shengqiang! Hé, itt vagyok!

„Mi a francot akar velem beszélni?“, szitkozódott magában apa, miközben lehuppant mellé a székre: „Mardos a lelkiismeret-furdalás, mi, személtáda! Rád jött a békülhetnék? És eddig hol a francban jártál? Kicsit későn ébredtél, szarházi!”

De a sógor bácsi mesterkélte kedvességgel szólt hozzá: – Hé, Shengqiang, remélem, nem okozott túl sok gondot Lishan hosszúra nyúlt látogatása!

Apának sosem volt erénye az önmérséklet, az elmúlt napok történései után pedig csak rátett még egy lapáttal a nyerseségére. „Liu Qukang, vigyázz, mert itt aknaföldön lépkedsz!” – Sógor – felelt –, mit mondtam neked legutóbb, amikor kirántottalak a szarból? Hogy aztán becsüld meg magad! Ezt érdemli a nővérem?! Mit ártott ő neked?!

A sógor bácsi először elsápadt, azután elvörösödött, egész szép rózsaszín lett a feje: – Jaj, Shengqiang, én is őszintén bánom, hogy idáig fajultak a dolgok!

– És hogy fogod helyrehozni? – Apának semmi kedve nem volt a fölösleges körökhöz. – Segítened kell meggyőzni a nővéredet! – mondta a sógor. – Mi értelme a mi korunkban elválni? Lishan viszont már alá is írta a válókeresetet, itt van nálam, de én még nem tudtam rászánni magam... Tényleg nem akarok elválni, csak hogy Lishan szóba se áll velem. Shengqiang, szólj már néhány jó szót az érdekekben. Kinek jó, ha elválunk? Nincs olyan probléma, amit ne lehetne szépen megbeszélni. Apa a sógor bácsit hallgatva, furcsa módon valahogy megkönnyebbült. – Sógor, én nem gondolom, hogy minden a te hibád volt, de Lishan már döntött. Nem tudom, mivel hoztad ki ennyire a sodrából. A nővérem nem az a balhézős típus!

– Igazad van – bólintott a sógor bácsi. – Én sem tudom, miért ilyen eltökélt. Egyszer csak bejelentette, hogy válni akar, és azóta szóba sem áll velem. Nem volt semmi előzmény! „Még, hogy nem volt semmi előzmény?” Apa legszívesebben lekevert volna neki néhány hatalmas pofont. „Az, hogy lakást béreلسz a szeretődnek, az talán nem »előzmény«, te személtáda?” Az esetek többségében apa mindenki másnak leordította volna a fejét. A szíve mélyén ugyanakkor megértő ember, jót akar a családjának. Beleképzelte magát a nagybácsi helyébe, és eszébe ötlött anya hihetetlen nagyvonalúsága.

Nyugalmat erőltetett magára. – Rendben, most az egyszer segíték – mondta. – De tisztázzuk, ez az utolsó alkalom, hogy kirántalak a szarból, legközelebb már nem leszek ilyen segítőkész!

– Jaj, Shengqiang! – törölte a homlokát a sógor. – Értem, értem én! Hogy is mernék még egyszer ilyet kérni tőled? De amióta Lishan eljött otthonról, nem találok a helyem! Ráadásul Xingchen is állandóan nyaggat, hogy elűztem az anyját otthonról. Nincs, ki gondját viselje az unokának. Jaj, teljesen kikészít már ez az egész! Apa nem szólt semmit: szíve szerint még rákérdezett volna erre-arra, de tudta, úgyszincs értelme. Arra gondolt, hogy talán biztathatná valamivel a sógor bácsit, de végül ezt sem tette, hiszen csak magát hibáztathatja, hogy ilyen helyzetbe került. A nagybácsi mellett heverő mappára pillantott, amikor sietve odalépett hozzá egy pincérnő, hogy milyen

teát hozzon. – Már semmilyen! – vágta oda apa udvariatlanul. – Végeztünk, éppen indulok!

Felállt, és – anélkül hogy elhívta volna a sógort vacsorázni, vagy inni valahová, esetleg csak úgy eltölteni együtt az estét –, megindult kifelé. – Shengqiang, ugye, nem felejtetted el? – szólt utána a sógor bácsi.

Kilépett az utcára. A sógor bácsi ott parkoló Citroenjének láttán ismét elöntötte agyát a düh. De azért állta a szavát. Előhúzta a telefonját, és a nagynénit hívta. „Ti is úgy jöttök itt haza nekem, egyik a másik után, mint a karamellmázas galagonyák a pálcikán!”, gondolta. „Nagy dérrrel-dúrral beállítotok itt mind, mintha nem volna már nélkületek is elég bajom!”

Dühöngve és üres gyomorral várta, hogy a nagynéni felvegye a telefont. Akkor még nem tudta, hogy a végén még hálás lesz a sógor bácsinak mindezért. – Ki az ördög gondolta, ha nem jön haza a sógor, még a végén hülyén halok meg! – mondta erről később.

Az ezt követő eseményeket valószínűleg még a halhatatlanok sem tudták volna megjósolni előre. Pinglében mindenki ismeri ezt a versikét:

*A koldus, akit minden ember lenéz,
ásót vesz kezébe, és a mezőre mén,
csak ás és ás, batátát keresve,
de kincsesládát talál helyette,
feleség és otthon e történet vége.”*

Szó mi szó, sosem lehet tudni, hogy kinek mit tartogat a sors.

De ezt a nagy életigazságot apa akkor még nem tapasztalta meg, amikor az Aranylevél Hotelbe sietett, hogy a nagynénivel találkozzon. A nagynéni a szobájában olvasott. Kiszólt apának, hogy jöjjön be. – Shengqiang! Miért jöttél? Csak nincs valami baj?

Apa előre eltervezte, hogy mit fog mondani, de ahogy ott állt a nagynéni előtt, mégsem tudott megszólalni. Először elment vécére, azután közölte, hogy éhes, mire a nagynéni rendelt egy adag marhahúsos tésztát. Miközben várták, hogy megérkezzen az étel, nem húzhatta tovább, csak bele kellett kezdenie.

– Lishan, tudom, jobban tenném, ha nem szólnék bele, de hát megkeresett a sógor, így kénytelen-kelletlen most itt vagyok... A nagynéni letette kezéből a könyvet, és így szólt: – Nagyon ügyes húzás, hogy éppen hozzád fordult segítségért!

– Lishan – folytatta apa. Üresnek érezte magát, keresgélte a szavakat, ráadásul borzasztóan éhes volt. – Az az igazság, hogy Anqin is közölte velem néhány napja, hogy el akar válni – nyögte ki végül. – Micsoda?! De miért? Erre apa töviről hegyire elmesélte az egész történetet, volt, amit szűkszavúan, mást meg részletbe menően, úgyis rég el akarta már mondani a nagynéninek, csak a megfelelő alkalmat kereste, hát most itt volt, egyszeriben kirobbant belőle. De nem úgy, mint mikor a nagybácsinak beszélt anyáról, Zhong Xinyuról meg a gyerekről, mert most teljesen magával ragadták az érzelmek, még az ételről is megfeledkezett, noha időközben a marhahúsos tészta is megérkezett. Csak mondta-mondta a magáét. – Lishan, na, hát ez az oka. Bár kezdetben támogattam, hogy elválj a sógortól, most, hogy mindezt átéltem, az a véleményem, noha sokszor nem könnyű, de férj-feleségnek mégis csak együtt kell maradnia, hacsak lehet... És persze mindehhez az is hozzájön, hogy megkeresett a sógor, és könyörgött, járjak közben az érdekében, bár a hátam közepére kívánom ezt az egészet. Kérlek, gondold át még egyszer. Amíg nincs beadvány a kereset, bármi megtörténhet. Utána már késő bánat... Ti is több évtizede vagytok már házасok – mit gondolsz?

A nagynéni nem tudta, sírjon-e vagy ne vessen. „Semmi kétség, Shengqiang is felnőtt, érti a világ dolgait”, futott át az agyán a gondolat. Olyan érzése volt, mintha egy víziló szájából sárgarigó dalolna.

– Edd csak meg előbb azt a tésztát! – mondta.

Apa összeszedte magát, hozzáfogott az evéshez, és várta, hogy a nagynéni mondjon valamit.

A nagynéni a kanapéről figyelte, ahogy apa tömi magába az ételt. Észrevette, hogy a feje búbján ott éktelenkedik néhány ősz hajszál. – Shengqiang, egyél csak, nehogy éhes maradj! – mondta.

Apának erről a nélkülözés hosszú évei jutottak eszébe, a régi, nyomorúságos idők. – Lishan, nem ehettek sokat, nézd, így is mekkora a hasam! – válaszolta nevetve.

Mindketten apa hasára néztek, és elnevették magukat. – Ami a sógorodat illeti, nem érdemli meg, hogy egy szót is szólj az érdekében – folytatta a nagynéni. – Különben is, már döntöttem. Elválok.

– De miért? – Apa nem gondolta volna, hogy a nagynéni ennyire hajthatatlan lesz. – Az igazat megvallva már régóta nem érzek semmit iránta – kezdett bele a nagynéni, miközben átkarolta a felhúzott térdét –, telnek-múlnak a napok, és most, hogy a mama felemlegette az örökséget, semmiképpen nem akarom így tovább folytatni. Még hogy ő is hasznot húzzon belőle? Hagyján, hogy az én pénzemből tart szeretőt, ez legyen az én személyes csődöm, de hogy a mama pénze is hozzá vándoroljon, azt már képtelen volnék elviselni. Apa összerezzen. Villámcsapásként hasított belé a bejelentés. Letette a tálkát az íróasztalra: – Lishan, miről beszélsz? Én ebből egy kukkot sem értek. Miért akarná a mama megosztani az örökséget? Különben is, miféle örökségről van szó?

A nagynéni apára pillantott. Ez a nagyra nőtt gyerek, aki itt ül vele szemben, valami teljesen elvarázsolt világban él, gondolta. De hát mégiscsak az öccse. – Az anyai nagyapánk örökségéről van szó – válaszolta kedvesen. – Anya azt mondta, hogy legalább hét számjegyre rúg az összeg, ezt akarja szétosztani hármunk között.

Apa az ujjain számolgatott, 1-2-3-4-5-6-7, hiszen az lehetetlen! Abban az időben hogy tudott valaki összespórolni ennyi pénzt? És hogy a fenébe lehet, hogy ő erről sosem hallott? Gyorsan rá is vágta: – Lehetetlen! Hogyhogy én sosem hallottam róla? Lehet, hogy a gyárat is beleértette?

– A gyár az gyár, a pénz az meg pénz! – magyarázta a nagynéni apának. – Te még kicsi voltál akkoriban, lehet, hogy a mama neked sosem beszélt róla. Régen a babpürégyártól indulva Nyugati utca feléig a Xue családé volt minden, csak később államosították. Az ingatlanokat elvették, de azért a nagyapa elrejtett néhány dolgot, csupa antikvitást, aminek most nagyon magas az értéke, ebből jön össze ez a hatalmas summa. Apának tátva maradt a szája, úgy érezte magát, mintha valami tündérmesét hallgatna. Zakatoltak fejében a gondolatok, és egyáltalán nem a pénz volt az, ami teljesen összezavarta – hiszen ő, Xue Shengqiang, sosem volt híján pénznek

–, leginkább az bántotta, hogy a nagyi még csak nem is említette neki ezt a hatalmas horderejű dolgot.

– És erről te is meg a bátyó is tudtatok? – Apa feje dübörgött. Homályosan felrémlt benne, hogy a múltkor az Ugróhal étteremben mintha a nagybácsi is említett volna valami örökséget. – Igen – bólintott a nagynéni. – Nekem a bátyó mondta el, ő meg állítólag... – egy kis szünetet tartott, mielőtt befejezte volna: – ...Anqintól hallotta. A nagynéni arca a hotellámpa fényében olyan fehér volt, akár a porcelán, úgy tűnt, egyáltalán nem fog rajta az idő. Apa agyába régi emlékek tolultak: el nem mulasztotta volna egyszer sem a híreket a tévében abban az időben, amikor még Lishan olvasta fel. Ma Amerika háborút indít, holnap Afrikában éhen halnak, holnapután esni fog, rá egy nappal pedig kisüt a nap – ilyesmik hangzottak el a szájából, s bár mindennek túl sok köze nem volt az aprócska Pingle életéhez, apa mégis kíváncsian hallgatta, szívét melegség járta át.

Tulajdonképpen most is új hírt osztott meg vele, de ennek hallatán apa torkát csak sűrű slejm fojtogatta.

Ettől kezdve már cseppet sem érdekelte a sógor bácsi gondja. A nagynéni kikísérte, és a lelkére kötötte, hogy menjen egyenesen haza, pihenjen le: – Shengqiang, holnap lesz a jelmezes főpróba, rengeteg dolog vár ránk, ne emészd magad ezen az egészen, feküdj korán, rendben?

Apa ráhagyta. Ment kifelé, és közben a mellkasát egyre hevesebb fájdalom szorongatta. A nagybácsit hívta telefonon, de az nem vette fel, és ekkor apának eszébe jutott, mintha valami találkoztót emlegetett volna. Rögtön utána Zhong Shizhongot hívta.

Ő azonnal felkapta, és vidáman szólt a telefonba: – Hé, Shengqiang! Kimenőt kaptál? Már azt hittem, egy életre kivontak a forgalomból!

Apa lefelé lépkedett az Aranylevél Hotel lépcsőin, és az ismerős hang hallatán legszívesebben mindent Zhong Shizhongra zúdított volna: „Zhong bátyám, már megint egy szemellenzős barom voltam! A mama hatalmas summát rejtegetett a hátam mögött!” El akarta mondani: „Zhong bátyám, hát tudod, miért volt ilyen jó hozzám Anqin az utóbbi napokban? Mi másért, hogy a franc esne bele, mint ezért a hatalmas summáért! Azt még megértem, hogy a bátyámnak meg a

nővéremnek, akik mégis csak állami fizetésből élnek, szükségük van erre a plusz pénzre, de mi sosem voltunk híján pénznek, akkor meg minek Anqinnak...” Még azt is hozzá akarta tenni: „Totálisan hülyére vettek már megint! Gyere, igyál velem valamit!” De hogy is merte volna mindezt rázúdítani? Hiszen a nagyi már gyerekkorában megtanította: – Shengqiang, nagyon vigyázz a beszéddel, jól gondold meg, mit mondhatsz el másoknak. Ne beszélj idegeneknek a család dolgairól, mert sosem lehet elég elővigyázatos az ember!

Végül csak ennyit mondott: – Zhong bátyám, múltkor említetted nekem azt az orvost, akit Yao kerített. Hát most elmennék hozzá, mert nem érzem igazán jól magam az utóbbi napokban.

Zhong Shizhong tényleg törődött apával, azonnal bele is kiabálta a telefonba: – Jaj, te, mi történt veled, Shengqiang? Azonnal menj haza és fekjüdj le, ezt nem lehet csak úgy félvállról venni, a szívbaj nem egy kis nátha, és ne felejtssd el bevenni az orvosságot!

– Jaj, hát éppen azt akarom, már hazafelé igyekszem, ne kiabálj itt velem! – Apa lépkedett lefelé a lépcsőn, de minden egyes lépésnél a mellkasába hasított a fájdalom. – Neked is beszélhet az ember! – mondta Zhong Shizhong. – Valójában ki sem szabadna tenned a lábaid otthonról. Anqin egyáltalán tud róla? Legalább előtte nem kellené titkolnod, mindjárt fel is hívom, és megkérem, hogy figyeljen rád ebben a néhány napban, hétfőn pedig együtt elmegyünk a városba az orvoshoz. – Jaj, ne! – Anya említésére apa csak még idegesebb lett: – Nem, ne szólj Anqinnak, főleg ebben a két napban ne! – Miért, mi van? – vágta rá dühösen Zhong Shizhong. – Az anyád születésnapja? És akkor? Hiszen itt vannak a testvéreid is. Nehéz lesz úgy fölköszöntened, hogy közben feldobod a talpad! Durva szavakat használt, de apa tudta, hogy csak a jóindulat beszél belőle. Nyugtatóni próbálta: – Nem erről van szó, csak valamit még el kell rendeznem Anqinnal!

– Mit? Csak nem áll a bál a szeretőd miatt? Nem szeretek bele-szólni a dolgaidba, Shengqiang, de amit most művelsz, nagyon nincs rendjén! – Zhong Shizhong csak mondta tovább a magáét. Apát már nagyon fárasztotta és idegesítette, ereje sem volt vitatkozni. – Te is tudod, hogy ezt nem lehet így telefonon megbeszélni – felelte inkább. – Gyere el holnap a gyárba! A főpróba után elmegyünk

enni valahová, anyával meg a többi családtaggal. Szombaton akkora lesz a felfordulás, hogy egy mondatot sem fogunk tudni váltani.

– Rendben, ott leszek! – vágta rá Zhong Shizhong. – Megyek, és segítek neked, de ígérd meg, hogy a kedvemért pihensz egy keveset, és nem izgatod magad mindenben!

Apa az Északi kapu felé haladt, a koromsötét utcán elment a kereszteződésig, de egyre kietlenebb lett körülötte minden, míg régen minden üzletnél, minden villanyoszlopnál ismerősökbé botlott. A kereszteződésnél ráfordult a Nyugati kapuhoz vezető utcára. Hajdanán családi vállalkozások sorakoztak itt az út két oldalán, a felszabadulás előtt működött itt egy magániskola, a Minyang Akadémia, ahol még a nagypapa is tanított. Később ebből lett a Pinglei 2-es Számú Általános Iskola, amelynek bejáratánál délutánonként gyerekekre váró szülők tolonganak. Az iskolától már csak néhány lépésre van a Halhatatlanok hídja, azon túl a babpüréggyár, tovább haladva a Cao család sikátora (ahová apáék régi hátsó udvara nyílt), a sikátorral részút szemben található az Elegáns Udvar, és még távolabb, a városból kifelé tartva elérkezik az ember a nemrég épített Kettes körgyűrűhöz, ahol anya és apa jelenleg is lakik.

Apa, ha nem volt kedve hazamenni, több lehetőség közül is választhatott: elment inni a haverokkal, vagy meglátogatta Zhong Xinyut, vagy ha más nem maradt, felugrott a nagyihoz. „De most? Hová is mehetnék?” A Nyugati utcán ment tovább, bele a nagy feketeségbe, végtelenül lehangolt volt és szomorú, ráadásul a szíve is hasogatott. Nagy nehezen felvonszolta magát a hatodikra. Hazaért.

Úgy tervezte, hogy amint hazaér, beveszi az orvosságot, de amikor belépett, meghallotta, hogy anya éppen telefonál a konyhában. Az ajtó nyikorgására rögtön beleszólt a telefonba: – Most leteszem, holnap folytatjuk! – Ezzel be is fejezte a beszélgetést. Apa nem szólt egy szót sem, csak levette a cipőjét. – Shengqiang, hogyhogy ilyen későn érsz haza? – lépett oda hozzá anya. – Már megint közbejött valami? Ettél valamit? Én már megvacsoráztam, de mindjárt megmelegítem neked az ételt.

Apa nem válaszolt. – Kivel beszéltél az előbb? – kérdezte.

Anya rezzenéstelen arccal pillanatnyi hezitálás után rávágta: – Yufennel.

„Miről lehet ennyit beszélni? Nem locsogtok eleget az irodában, még itthon is folytatjátok?“, gondolta apa. Az étkezőasztalhoz lépett, és végigjártatta tekintetét az asztalon sorakozó megmaradt fogásokon, azután ujjával felcsippentett egy darabka disznófarkat, és eltüntette a szájában.

– Shengqiang! És a kézmosás? – lépett oda hozzá aggódva anya. Apa szófogadóan elment megmosni a kezét, miközben anya megmelegítette neki az ételt. Utána mindketten odaültek az asztalhoz, apa evett, anya pedig nézte, ahogy eszik: – Te is egyél, Anqin! – mondta apa. – Már ettem – válaszolta anya. Apa evett néhány falatot. Miután lenyelte, így szólt: – A sógor, aki csak nemrég érkezett, megkért, vegyem rá a nővéremet, hogy maradjon vele.

– Tessék? – csodálkozott anya, úgy tűnt, komolyan érdeklí a dolog. – És a nővéred mit mondott erre?

Apa megcsóválta a fejét, épp egy disznófark-darabkát próbált szétrágni. – Úgy tűnik, hogy Lishan már döntött, nem tudok mit csinálni.

– Jaj! – sóhajtott anya. – A nővéred mindig is önfejű volt. Mire egy válás az ő korában? Csak el tudják rendezni maguk között a problémákat. Apa rápillantott, és a pálcikájával egy halízú padlizsándarab után nyúlt. A nagynéni után a nagybácsi dolgára tért rá. – Képzeld, a bátyó végre talált valakit magának. Ma rá is kérdeztem, de úgy tűnik, valami miatt nem olyan egyszerű a dolog.

– Valóban? – anya arckifejezéséből úgy tűnt, először hall róla. – De mi az a „valami“? – Részletekbe nem mentünk, a bátyó titokzatoskodott, de azt ígérte, alkalmas pillanatban bemutatja nekünk. Bárkiről legyen is szó, nekem biztosan megfelel, az ő korában már csak az a fontos, hogy végre megállapodjon. – Így igaz. – Úgy tűnt, anya még mondana valamit, de apa ekkor már nem bírta tovább, nemhiába dolgozott tüzes csilivel egész életében. Lecsapta az evőpálcikákat az asztalra, és belekezdett: – Anqin! Lishan említette nekem a mama örökségét, állítólag ő a bátyótól, a bátyó meg tőled tudja. De te mióta tudod? És nekem miért nem szóltál róla, ahelyett hogy rögtön hozzájuk szaladsz elújságotlani? – Ajjaj – anya arca úgy festett a

lámpafényben, mint akinek torkán akadt a szálka. Végül összeszedte magát. – A mama még régebben mondta el nekem, de azt is hozzátette, hogy nem tudsz bánni a pénzzel, túlzottan költekezel, és ezért jobb, ha te nem tudsz róla, mert csak a lovat adná alád – közölte. – De, hogy a nővéred és a bátyád honnét veszik, arról fogalmam sincs, de nem tőlem tudják, az egyszer szent! Hiszen te is tudod, hogy milyen velük a kapcsolatom! – Anyának rémült volt a tekintete, mint aki kígyótestű démont látott. Úgy tűnt, hogy még apánál is jobban megdöbbenette, amit az imént hallott. Apa nézte anya rémült arcát, ette a szívet melengető ételt, és arra gondolt: „Hagyjuk ezt a rohadt pénzt! Mi értelme tovább élezni a helyzetet? Különben is, jobb, ha rólam nem is beszélünk! Mindig kettőn áll a vásár. Nem érdemes tovább vitatkozni ezen.”

Később viszont megbánta, hogy ennyiben hagyta. Le merte volna fogadni, hogy Anqin csúsztatott: „Egészen biztosan aznap mondta el a bátyónak, amikor telefonáltam. Álnok kígyó! Utólag egészen mást mondott nekem. Én meg, seggfej módjára, zoknit tömök a számba, és kérdőre sem vonom! Tiszta hülyét csináltak belőlem a hátam mögött, mind ahányan vannak! Az anyja keservit!”

Persze a lemeznek két oldala van, anya egészen másképp magyarázta a dolgokat. – Ha előre tudom, hogy ez lesz belőle, bizony isten megmondom neki! – mesélte savanyú képpel, sóhajtozva. – Miért engem kell hibáztatni mindenért, miközben a nagybácsi kavarta meg a dolgokat! Ha össze akar jönni valakivel, hát jöjjön össze, de miért kell ezért az egész családot összeugrasztania? Mondd, hány nő rohangál az utcán, hogy neki pont az kelljen? Legszívesebben elmondtam volna az apádnak, de hogy tehettem volna? Nem az én dolgom, én csak beházasodtam ebbe a családba. Nem mondhatok ki bármit, gondolkodás nélkül!

– És akkor itt van még ez a pénz is... – folytatta anya. – Épp engem hozott össze a sors ilyen emberekkel? A nagyanyád is nevetséges. Teljesen félreismert, ha azt képzeled, hogy a mocskos pénzére áhítozom, és csak ezért nem váltam el az apádtól. Valójában csakis miattad nem hagytam el, különben miből fizettem volna a kezelésemet? Érted teszek mindent! De jegyezd meg, hogy a Chen és a Xue család két külön világ, hogy is lehetne minket egy lapon említeni?

Gondolj az anyai nagyapádra és nagyanyádra, mindketten művelt, udvarias emberek, bármit csináltak is, okkal és elegánsan tettek. Bezzeg ők... – ez alól egyikük sem kivétel –, amint meghallották a szót, hogy „örökség”, fejvesztve hazaloholtak, hogy körülugrálják a nagyanyád! Végtelenül röhejes! Képesek voltak azt hinni, hogy én is beállok a sorba?

Minderről természetesen csak jóval később beszélt, úgyhogy ezt hagyjuk is. Aznap este apa és anya vacsora után megmosakodtak, és békésen tértek nyugovóra, de közben mindkettőnek más-más gondolatok kavarogtak a fejében: a hétvégi születésnap körüli teendők, a családtagok nehézségei, az elmúlt néhány hét abszurd történései. Apa egy idő után a takaró alatt kinyújtotta a kezét, és megszorította anyáét. – Ha vége lesz ennek az egész bolondokháznak – kezdte –, az egyik hétvégén menjünk el Chongningba meglátogatni Xingxinget. Nézzük meg, hogy van! – Anyának a válasz közben megcsuklott a hangja: – Néhány napja telefonált a tanára, és azt mondta, jobban van. Naplót ír. Most sem tudok mást mondani, mint hogy kegyetlen anyád van. Hiszen Xingxing csupán gyerek, szegény megbetegedett, ő meg hátat fordított neki. – Jaj – legyintett apa tetetett nemtörődomséggel –, öreg már, légy vele kicsit elnézőbb!

Váltottak még néhány mondatot, aztán mindketten elaludtak. Telihold volt, keleti szellő fújdogált, a légy sem zümmögött.

Másnap nagy napra virradtak. Apa maga vezette az Audit, elhajtott vele az Elegáns Udvarba, hogy felvegye a nagyit. Jó időbe tellett, mire a nagyit letotyogott az emeletről. Kellemes volt ránézni: elefántcsontszínű selyemblúzt viselt, gallérján sötétkék hímezett orchidea, a blúz felett gesztenyebarna moherkabátka, hosszú, elegáns szabású, alul pedig ezüstszálakkal átszőtt nadrág, hozzá illő csillogó-villogó, új bőrcipővel.

Az egész családból apa volt a legszókimondóbb, ami a szívéen, az a száján, a nagyit láttán nevetve így szólt: – Te jó ég, mama! A születésnapodra igyekszel, vagy férjhez akarsz menni? Ráadásul nem is a mai a nagy nap, még várnod kell holnapig! Minek a legszebb ruhában parádézni?

A nagyi a füle tövéig belevörösödött ebbe a harsány megnyilvánulásba. Körülnézett, hogy van-e ismerős a közelben, azután megragadta a fia kezét, és elkezdte kioktatni: – Shengqiang! Te aztán szemernyi tiszteletet sem mutatsz az idősebbek iránt! Miféle legszebb ruháról beszélsz? Csak találomra felkaptam valamit, te meg itt összevissza jártatod a szád!

– Jaj! – Apa kétrét görnyedve nevetett, miközben besegítette a nagyit az autóba. – És Zhu Cheng? – kérdezte a nagyi, miután kényelmesen elhelyezkedett. – Hogyhogy te vezetsz? – Többet nem vezeti a kocsimat! – Apa beindította az autót. – Hazaküldtem, és éppen új sofőrt keresek. – Hogy tehetted? – vont a kérdőre a nagyi. – Shengqiang, hogyhogy ilyen horderejű döntést nem beszélsz meg velem? Zhu Shengquannek én a szavamat adtam, hogy a fiának, Zhu Chengnek nálunk mindig lesz munkája, te meg elküldöd anélkül, hogy egy szót szólnál nekem erről az egésztől? Ezt nem teheted! De jobban tette volna a nagyi, ha nem szól egy szót sem, mert ekkor már apa sem bírta megállni, hogy vissza ne vágjon. – Mit kell ezen megbeszélni? – kezdte. – Hiszen csak egy sofőr! De, ha már itt tartunk, most jutott a fülembe, hogy neked meg van egy nagy rakás dugi pénzed, amiről beszéltél Anqinnak, beszéltél Lishannak, beszéltél Zhimingnek, csak éppen nekem felejtettél el szólni róla. És te hogyhogy nem beszélted ezt meg velem?

A nagyinak mindig is vágott az esze, egyből tudta, honnét fúj a szél! Nevetve így szólt: – És melyikük mondta el neked?

– Lishantól tudom – forgatta apa rosszkedvűen a kormányt. – Igazat mond, mama? Tényleg ilyen sok pénzt halmozott fel a családnk? Nem hiszem el, hogy mindenkinek elmondtad, csak nekem nem! Egyszerűen nem hiszem el. A nagyi szeretettel nézett a fiára, de csak a feketén csillogó tarkóját látta belőle. Felnevetett, és így szólt: – Shengqiang! Csak azt hajtogatod, hogy nem hiszed el. Ha tényleg nem hiszed el, akkor minek húztad így fel magad?

Apa akaratlanul is hátrapillantott a nagyira: – Akkor most igaz vagy sem? És hogyhogy Lishan, Zhiming, de még Anqin is tud róla?

– Jaj, ez az Anqin, túl sokat jártatja a száját! – csóválta meg a fejét a nagyi. – De mit tehettem volna? Talán nem temiattad fő állandóan a fejem? Amikor rosszul lettél ott az emeleten, és kórházba kerültél,

mondhatom, elég tragikusan festett a helyzet! Nagyon kellemetlen volt! Anqin meg iderohant hozzám, most mit mondhattam volna neki? És még te vonsz engem kérdőre? Nyolcvanéves létemre még mindig nekem kell kitörölnöm a feneked! – Én már rég kiismertem Anqint – mondta a nagyi elégedetten, mint aki megnyerte a főnyereményt. – Kádercsaládból való, de azért mégis csak olyan, mint egy átlagos lány Pingléből. Kicsinyes kispolgár. Mégis mit gondolsz, mi másért akart hozzád menni, ha nem azért, mert meg volt róla győződve, hogy nem szenved majd hiányt semmiben? Hát ezért mondtam neki, hogy a családnak a gyáron kívül is tetemes a megtakarított vagyona, legalább hét számjegyű, és a nyolcvanéves születésnapom után szét fogom osztani. Én már vén vagyok, nincs szükségem pénzre, csak arra, hogy a gyerekeim tisztességesen viselkedjenek, és annak fogom adni a legtöbb pénzt, aki leginkább a kedvemre lesz. Csak az lebegett a szemem előtt, hogy ti ketten jól ellegyetek egymással, a veszekedés, tudom, elkerülhetetlen, de a válás megengedhetetlen, mert mégiscsak egy család vagyunk, és nem hagyhatom, hogy mások rajtunk élezzék a nyelvüket! Apa keze anyyira remegett az idegességtől, hogy kis híján a dudába tenyerelt. Még mielőtt befordult volna a gyár udvarára, lefékezte a kocsit. Ismét hátrapillantott a nagyira, akinek az arcán látszott, hogy úgy örül, mint gyerek a cukorkának, ezért apának nehéz volt bármit is mondania. Egy szó, mint száz, nem történt más, mint hogy egy anya védelmezte a fiát: hogy megóvja a válástól, hogy lehiggassa a háborgó menyét, hogy megóvja a család becsületét, még a hazugságtól sem rettent vissza!

– Mama! – mondta apa, miközben befordult a gyár udvarára. Ugyanazt a kormányt szorította, mint amit néhány nappal korábban még Zhu Cheng. Mardosta a lelkiismeret-furdalás. – Én hoztam a fedre a bajt, soha többé nem teszek ilyet! – Egy szót se többet! – szólt rá a nagyi. Egyáltalán nem tűnt dühösnek. – Kész, elmúlt! Ma semmi nem ronthatja el a jókedvünket! Valóban volt is minek örülni: gyönyörű áprilisi nap volt, kellemesen sütött a nap, mindenfelé nyíltak a virágok, az égen felhők úszkáltak, a feliratok szépen feszültek, a zászlók lengedeztek. A nagyi mosolyogva szemlélte a kocsit abla-

kán keresztül az előkészületeket. – Nagyon szép! Minden nagyon szép! Igazán nagyon szép!

A fiatalabb generáció tagjai már nem tudják elképzelni mindazt a keserűséget, amit a nagyfi érzett, amikor botorkáló idős apját kivezette a gyár kapuján. Akkor mindenüket elvették, a családot megszegyénítették, de kitartó erőfeszítésének hála, a fiait is ő vezethette vissza, megdicsőülve és egy szebb élet reményében, a gyárba. Attól a pillanattól fogva, hogy kiszállt a kocsiból, elárasztották az emberek a szeretetükkel: körülállták, üdvözölték, mindenki mosolyogva fogadta. Ki is merészelt volna kellemetlen megjegyzést tenni. A nagyfi az erjesztőbe ment: az udvar teljesen megújult, állt már a csillogó-villogó színpad vörös szaténnal beborítva, a háttérben pedig tavaszi tájkép, tó és virágok, akár egy csodálatos hagyományos vízfestmény. Ez állt még rajta: „Isten éltesse a 100 éves Rododendron Babpürégyárat!” A nagyfi nagyon erősen kapaszkodott apa karjába, lötytyedt bőre apáéhoz tapadt. – Mama, menjünk a tárgyalóba, ott le tudsz ülni egy kicsit, amíg megérkeznek a többiek – javasolta apa.

A nagyfi összeszedte magát, és követte apát a tárgyalóba. Zeng, az irodavezető készségesen hozott nekik két csésze teát: – Jó napot, Xue igazgató úr! Jó napot, asszonyom! – mondta gyors egymásutánban.

– Jól van! Jól van már! – Apa kiküldte, belekortyolt a virágteába, és már ettől sokkal jobban érezte magát. – Majd meglátod, milyen remek a műsor, mama! Lishan és Zhiming rengeteget dolgoztak vele! Peregtek a percek, és sorban egymás után meg is érkeztek az emberek: a világosítók, a hangosítók, a táncosok, a harcművészek, a szavalók, a kabaré- és más színészek, Chen Xiuliang, Zhong Shizhong és a nagynéni. Bármilyen furcsa, de a sógor bácsi is ott baktatott a nagynéni nyomában. Apa rápillantott. A sógor bácsi nem viszonozta a tekintetét, csak sietve készített egy teát a nagynéninek. Úgy tűnt, teljesen megfélemedezett arról, hogy hálával tartozik apának.

De mindegy is. Apa már sok mindent megélt, hozzászokott az ilyesfajta viselkedéshez. Az emberek üdvözölték egymást, váltottak néhány udvarias mondatot, azután letelepedtek, teáztak, magokat rágcsáltak, hangosan trécseltek – teljesen, mint egy teaházban. Már csak a nagybácsi hiányzott, hogy elkezdődhessen a próba.

Vártak, vártak, de a nagybácsi csak nem bukkant fel. Az emberek kezdtek már türelmetlenné válni. – Hová tűnt Zhiming? Hogyhogy még mindig nincs itt?

Apa nem tudta, hogy mit is mondhatna. A nagyfi válaszolt jókedvűen: – Reggel felhívott telefonon, azt mondta, meglepetéssel készül nekem. Lehet, hogy éppen azzal van elfoglalva.

Apa rögtön tudta, hányadán áll a dolog. „A bátyó mindig is nagyon értett az időzítéshez, nagyon jó ötlet, hogy ma elhozza a barátnőjét, mert akkor holnap már vele együtt ünnepelhetjük meg a nagy napot!”, gondolta magában.

Amikor gondolatban az ünneplésig jutott, hirtelen eszébe ötlött, hogy még nem akasztották ki az üdvözlő feliratokat, ott heverték feltekerve az irodában. Rögtön oda is hívta Zeng irodavezetőt, hogy hozza le a kalligráfiákat, s miután a nagyfi megcsodálja őket, a lehető leggyorsabban rakassa ki.

– Hogy az ördög vinné el! Ennél meglepőbb reakciót nem láttam még soha életemben! De hát ki tudott belelátni a mama fejébe? – dühöngött apa, mert még jóval az eset után sem értette pontosan, hogy mi játszódott le akkor a nagyiban.

Mindenki lelkendezett: „Nagyon jó!”, „Ez aztán találó!”, „De szépen van megírva!” Nézegették egyiket a másik után, de amikor Chen Xiuxiao tekercséhez értek, apa akaratlanul is összerendezte: – Mester, megnézzük, hogy mit írt az apósom? – szólta Chen Xiulianghoz.

*Hosszú életet Xue Yingjuan asszonynak,
aki megtestesíti a kitartást és az eleganciát!
Isten éltesse a Rododendron Gyárat,
a finomság és munka egyesülésének palotáját!*

A városka idősebb lakói tudják mind, hogy Chen Xiuliang és Chen Xiuxiao valójában unokatestvérek, csak éppen messze sodorta őket egymástól az élet, nemigen tartják a kapcsolatot. Akárhogy is, egy vér csörgedezik az ereikben, ezért Chen Xiuliangot is izgatta, hogy mit írt a másik Chen. Miután elnyomta a cigarettáját, közelebb lépett a tekercshez.

– Shengqiang, az apósod igazi irodalmi tehetség! – lelkesedett Zhong Shizhong, miután hangosan felolvasta. – Gondosan megírt! Tartalmas! Érdekes! Apa is hasonlóan vélekedett, a nagyihoz fordult hát, hogy bezsebelje tőle is az elismerést. Ki az ördög gondolta volna, hogy valami nincs rendjén, a nagyi mindenesetre teljesen elsápadt!

Nemcsak hogy elsápadt, hanem egy pillanat alatt falfehér lett! Fel pattant a helyéről, a többiek csak nézték riadtan.

– Mama, mi van veled? – kérdezte aggodalmasan apa. A nagyi nem szólt egy szót sem, elfordította a fejét, hátrátolta a székét, és meglepően fürgén kiviharzott a szobából.

Apa a nagynénit nézte, a nagynéni apát, a sógor bácsi pedig hol az egyikre, hol a másikra pillantott. Zhong Shizhong azt sem tudta, hová nézzen. – Mama! Mama! – kiabált utána apa. A nyomába is eredt volna, ha valaki meg nem állítja.

A nagynéni fogta meg a kezét, és közben Chen Xiulianghoz fordult: – Menj már gyorsan utána! Hogyhogy még mindig itt vagy? – Chen Xiuliang, kábán, mint akit fejbe kólintottak, talpra kecmergett, és utánasietett.

Apa még sosem hallotta így beszélni a nagynénit. Teste fájdalmasan összerándult a döbbenettől, mintha áramot vezettek volna bele. – Lishan! Mi van veled? – kérdezte.

– Nem a te dolgod, hagyd, hadd menjen! – A nagynéni még egyszer elolvasta az üdvözlő verset. – Mi a baj ezzel? – Apa is elolvasta újra, de nem talált benne magyarázatot a történetekre. – De tényleg, Lishan, mi ez az egész? – kérdezte a sógor bácsi is. A nagynéni mintha meg se hallotta volna. – Shengqiang, tedd félre ezt a tekerest, nem rakjuk ki! Az apósodnak meg majd kitalálsz valami mentéséget!

De apát nem ilyen fából faragták. Addig egy tapodtat sem volt hajlandó továbblépni, amíg ki nem deríti, hogy mi folyik itt. Megragadta a nővére karját, de ekkor meg Zhong Shizhong szólt oda hozzá: – Shengqiang, hallgass szépen Lishanra. Anyád érdekében történik minden, csak az a fontos, hogy ő jól érezze magát, hiszen mégis csak az ő nyolcvanadik születésnapjáról van szó!

Négyen voltak ekkor a szobában, és a felállás ebben a pillanatban kettő volt egy ellen, mert a sógor bácsi valójában nem számított. Apát aggasztotta, hogy hová mehetett a nagyi, és ekkor hirtelen eszébe jutott nagybácsi: – És a bátyó? Várjuk meg, hogy ő mit mond!

Emlegetett számár...

Néhány perccel később, amikor még mind ott álltak a tárgyalóban, és várták, hogy Chen Xiuliang visszahozza a nagyt, egyszer csak nyílik az ajtó, és belép a nagybácsi egy nővel, kézen fogva. A nagybácsi körülnézett: – És a mama? Ő még nincs itt?

Teljes lelki nyugalommal tette fel a kérdést, de csak kínos csönd volt a válasz. Apa szeme majd kiugrott a helyéről, úgy bámulta a nőt a nagybácsi oldalán, kezdett már-már kellemetlenné válni a dolog. – Szervusz, Shengqiang! – köszönt a nő.

Apa torkát sűrű slejm fojtogatta, egy szót sem tudott kinyögni. Fejében az kavargott: „Bátyó, ez valami rossz tréfa?”

Ismét Zhong Shizhong mentette a helyzetet. – Xiaoqin, hogyhogy te itt? – nyögte.

Ugyanaz a Zhou Xiaoqin volt, aki néhány napja még ott ült a pult mögött, s árulta a szecsuáni borsot – most pedig itt állt előttük a babpürégyár tárgyalójában!

Zhou Xiaoqin egy szót sem szólt, csak a nagybácsira pislantott, aki megszorította a kezét: – Össze fogunk házasodni, ezért hoztam el nektek bemutatni! – mondta végül a nagybácsi.

„Még, hogy bemutatni!”, méltatlankodott magában apa. „Te aztán tudod, mikor kell ledobni a bombát!”

– Valójában már rég el kellett volna mondanom nektek – folytatta a nagybácsi, mintha olvasna apa gondolataiban –, de meg akartuk várni, míg Xiaoqin elintézi a válási papírokat, hogy elkerüljük a fölösleges bonyodalmakat... Ezért tartottuk titokban mostanáig. – Zhiming – szólalt meg a nagynéni –, amikor a hazajövedeled előtt felhívtál, és közölted, hogy mindent alaposan átgondoltál, azért jössz vissza Pinglébe, hogy visszaszerezd, ami a tiéd, akkor, ugye, erről beszéltél? – Igen! – A nagybácsi magabiztosan szorította Zhou Xiaoqin kezét. Ez már egyáltalán nem hasonlított ahhoz az esetlen, fiatalkori kézfogáshoz. – Shengqiang – fordult ismét apához –, amikor nálad

beütött a ménkű, és kórházba kerültél a szeretődtől, a mama még akkor is kiállt melletted. Szerinted ezek után mi ellenvetése lehet a mi házasságunkkal szemben? Xiaoqinnel a szerelmünk csak tovább erősödött az évek során. Most végre eldöntöttük, hogy dacára minden nehézségnek, végre együtt leszünk... és ezt ne támogatná a mama?

„Minek engem is belekeverni?” Apa már bánta korábbi szavait, hogy teljes mellszélességgel kiáll a nagybácsi mellett, legszívesebben beledugta volna a fejét a Tisztaforrás folyóba. „Igen, rosszul lettem, néhány napra kórházba kerültem. De honnan a fenéből tudtok erről? Nem hiszem, hogy emiatt rohantatok mind ilyen fejvesztve haza.”

De mi is történt pontosan? Mindenkit kifaggattam, akinek köze lehetett a dologhoz.

Kezdjük anyával. Meglehetősen kényelmetlenül érezte magát: – Én valóban beszéltem Liu Yufennek Shengqiang rosszullétéről, de azt is a lelkére kötöttem, hogy ne mondja el senkinek. Ki gondolta, hogy rögtön továbbadja?! Nekem sem használ, ha kitergetnem a férjem szennyesét. Nem számítottam rá, hogy fűnek-fának elmondja.

Liu Yufen is kínosan érezte magát: – Én meg arra nem számítottam, hogy Zhou Xiaoqin ennyire megjátssza magát előttem! Régóta vagyunk barátok. Titokban jó ideje összejött Zhiminggel, de nekem sem szólt róla. Elmondtam neki, hogy mi történt Shengqianggal, ő meg persze azonnal továbbadta Zhimingnek. Honnan tudhattam volna, hogy ők ketten „egy párnán pihennek”?

Az igazat megvallva attól, hogy „egy párnán pihentek”, még nem lett volna muszáj becsapni, akit csak lehet. Például anyát, akinek apa már amúgy is hátat fordított, vagy éppen Zhou Xiaoqin férjét, akiből meg a nagybácsi csinált bolondot. Valójában senkinek sem egyszerű! S talán ez lehet az oka annak is, hogy a nagybácsi két éven keresztül be sem tette a lábát a szülői házba – védekezésül.

Az a nap sem volt más, mint bármelyik másik, amikor a férj távollétét kihasználva, a nagybácsi kocsival felvette Zhou Xiaoqint, hogy aztán együtt menjenek tovább a városszéli Fehér Hibiszkusz Hotel-

be, szerelmi légyottuk helyszínére. Miután csillapították egymás iránti éhségüket, Zhou Xiaoqinnek egyszer csak eszébe ötlött a dolog, és el is mondta a nagybácsinak: – Zhiming, te tudsz róla, hogy mi történt az öcséddel?

– Miért, mi történt vele?

Erre aztán Zhou Xiaoqin elmondta neki ez egészet. Annak ellenére, hogy másodkézből értesült a történetekről, hihetetlenül életszerűen adott elő minden apró kis részletet. Elmondta, hogy milyen dörsölt fickó is ez az apa, aki a szertőjét hová máshová, mint épp az idős anyja feje fölé költöztette be, de ennek a nőcskének az ágyában egyszer csak rosszul lett, és végül csak a nagyfi lélekjelenléte mentette meg. Azt is elmesélte, hogy anyja nagy dúlva-fúlva a kórházba sietett, hogy egyszer s mindenkorra véget vessen a sokéves házasságuknak, mire a nagyfi valami örökséget emlegetett, és még azt is hozzátette: – Ha nem csináltok jelenetet, és rendben lezajlik minden a nyolcvanadik születésnapom körül, rögvest szétosztom köztetek.

A nagybácsi csak hallgatott, nem szólt akkor egy szót sem, mert még a barátnője előtt is kényelmetlen lett volna szabadjára engedni az indulatait. Otthon viszont kibukott belőle minden.

– Hát most mondd, milyen részrehajló a nagyanyád! – Udvariasan beszélt, de a hangján érződött az elfojtott düh. – Hosszú éveken keresztül csak az apádnak volt része minden jóban, és nekem, mondd, mi jutott? Annak idején, amikor Xiaoqinnel őszintén egymásba szeretünk, sajnos teherbe esett, még mielőtt összeházasodhattunk volna. Te is tudod, hogy mit művelt velünk utána a nagyanyád! Pedig mi ez az apád ügyeihez képest? Nem is értem, hogy képes az anyád elviselni mindezt... hazugságok, kitartott szerető, a nagyfi meg szemet huny minden felett, sőt még egy nagy halom pénzt is neki akar adni! Persze elsősorban nem a pénzről van szó, hanem az érzelmekről! Mert mim van nekem? Semmim! Túl a negyvenen egy lerobbant lakásban élek a campuson, a fizetésem röhejesen alacsony, ezért minden lehetőséget meg kell ragadnom, hogy egy kis plusz pénzt keressek. Nincs feleségem, nincs családom. Este, miután hazaérek, nem vár senki vacsorával! Túl sokat túrtem én már ebben az életben, csak túrtem és túrtem, s mindezt miért? Mintha kosárban

hordtam volna a vizet! Nem akarok én itt senkivel sem veszekedni, főleg nem pénz miatt, de azért nagyon rosszul esik!

Most mindenesetre, hosszú idő után, visszajött Pinglébe. A nagynéni meg otthonról aggódott érte. – Nagybátyád nagyon büszke ember, és végtelenül hajthatatlan is. Felhívott, és mindent elmondott a telefonban: hazamegy, és küzdeni fog. Megkérdeztem, miért. Azt válaszolta, a mama pénzéért, a családi gyárért, és azért, hogy mindenki megkapja, ami jár neki – végeredményben, hogy döntsön végre a mama. Mert ebben a családban úgy sem tud senki a mama fölé kerekedni. Nagyon dühös volt az apádra, mire én mondtam neki, hogy azért neki sem könnyű, mert mindnyájan jól ismerjük a nagyanyád természetét, és legyünk őszinték, az apádon kívül ki más lett volna képes elviselni ilyen hosszú időn keresztül? De – és akkor a nagynéni kedvesebb hangon folytatta –, van egy dolog, amiért nagyon irigylem az apádat: mindig is tudta, hogyan kell élvezni az életet. Azt teszi, amihez kedve van, nincsenek korlátok, senki nem tudja kordában tartani, és nem foglalkozik a következményekkel sem – csak az a fontos, hogy jól érezze magát.

De akkor, ott a tárgyalóban, távolról sem zajlottak ilyen békésen az események. Hat ember egy helyiségben összezárva: összevissza vagdalkoztak, egymás szavába vágtak, felemlegették a régi sérelmeket, mindenki mondta a magáét – rendesen egymásnak estek.

A nagybácsi arról beszélt, hogy össze akar házasodni Zhou Xiaoqinnel, mire Zhou Xiaoqin hebegett-habogott valamit, majd eleredtek a könnyei; Zhong Shizhong mindenáron igyekezett meggyőzni őket arról, hogy talán mégsem kéne ezt éppen most a nagyira zúdítaniuk, mert idős már, nyolcvanéves, és senkinek sem hiányzik, hogy felizgassa magát. A nagynéni is ezen az állásponton volt, mondván, ha Zhiming ennyi ideig tudott várni, akkor most mire ez a nagy sietség, néhány napon már nem múlhat semmi, keressenek alkalmasabb pillanatot, és akkor mindenki ott lesz mögötte, hogy támogassa.

– Lishan! Szó sem lehet róla! – ordította a nagybácsi. – Épp azért, mert ennyi éven át kellett várnom, nem gondolom, hogy esdekelnem kellene a mama engedélyéért! Nem véletlen, hogy éppen ma hoztam

el Xiaoqint, hogy bevezessem a családba, amitől senki sem tud eltántorítani. Így mindannyian együtt ünnepelhetjük a mama születésnapját – karolta át Zhou Xiaoqin vállát. – Néhány napja beszéltem erről Shengqianggal, aki mindenben támogatott. Ezért is sürgettem Xiaoqint, hogy minél hamarabb intézze el a válási papírokat, hogy elhozhassam végre hozzátok, amíg még így együtt van az egész család. Tiszta szívvel teszem mindezt, és ha a mama nem tud mit kezdeni vele, akkor az legyen az ő baja!

Apa egyre jobban belesüppedt a kanapéba. Rádöbbsent, hogy még ő adta alá a lovat. „A fenébe is, álmomban sem gondoltam, hogy Xiaoqinről beszél!” morfondírozott. Mindenesetre igyekezett nem kimutatni a dühét: – Bátyó – kezdte –, nem arról van szó, hogy ne támogatnálak, örülök, hogy meg akarsz házasodni, de mégiscsak várjuk meg ezzel a mama születésnapját, ne befolyásolja semmi az örömet, ne okozz most ezzel fejfájást neki!

– Shengqiang – kezdte a nagybácsi, akinek fogalma sem volt róla, milyen nagy erőfeszítésébe került apának kimondania ezt az egyetlen mondatot, ő egyáltalán nem válogatta meg a szavait –, most nem kritizálni akarok, de azért nézz magadba, még hogy én okozok a mamának fejfájást? Zhong bátyám, Lishan, sógor, segítsetek eldönteni, melyikünk okoz több gondot a mamának, Shengqiang vagy én! – Nagyon is igazad van! – kapcsolódott be a sógor is a beszélgetésbe. – Shengqiang, csak képzeld magad a bátyád helyébe, túl a negyvenen, végre meg akar házasodni, mi szólna ellene? A férfi egyedülálló, a nő elvált, nem látok én itt semmi problémát, mi ellenvetése lehetne az anyátoknak? – Liu Qukang – kiabált rá a nagynéni. – Te meg minek szólsz bele? – Már miért ne szólhatnék? – vágott vissza a sógor sértetten. – Talán nem tartozom a családhoz? – Szerinted? – A nagynéni mellőzte a férjnek kijáró minimális tiszteletet, és kimondta Zhong Shizhong előtt, aki pedig nem is családtag: – Hamarosan elválunk, akkor meg mi jogon szólsz bele? – Lishan! – Azért a sógort, ezt a minden hájjal megkent személtládát sem kellett féltetni. – Talán már meg sem szólalhatok? Most még házasok vagyunk, így még inkább jogomban áll elmondani a véleményemet! Mintha nem te akartad volna, hogy eljöjjek az anyád születésnapjára, és megjátsszam előtte, hogy minden a legnagyobb rendben van! Ezek után

nem szólhatok egy szót sem? Akkor inkább most rögtön haza is megyek! – Menj! Menj csak nyugodtan! – vágta rá a nagynéni a tárgyaló ajtajára mutatva. – Indulhatsz is rögvest! Nehogy azt hidd, hogy az anyám előtt félek tőled, mert a mamát sem ejtették a fejére. Szeretőt tartasz, mégis azt hiszed, ezek után is azt akarná, hogy veled éljek? – Micsoda? – pattant fel hirtelen Zhong Shizhong. – Lishan, mit beszélsz? Ez az ember arcátlanul szeretőt tart? És régóta? Shengqi-ang, te tudtál róla? Miért nem mondtad el? „Miért, neked meg mi a franc közöd van hozzá? Te is csak mindenbe beleütöd az orrod!” gondolta apa, és dühös pillantást vetett Zhong Shizhongra. Ahhoz is fáradt volt, hogy kinyissa a száját. Nézte ezeket a torzsalkodó varangyokat, a mamára gondolt, aggasztotta, hogy hová mehetett, de attól még inkább tartott, hogy váratlanul benyit, és szemtanúja lesz ennek a hatalmas perpatvarnak. Arra gondolt, kitessékeli a nagybácsit és Liu Xiaoqint, a sógort meg ráveszi, maradjon. Bármit megtett volna, hogy elrendezze a dolgokat, és megfékezze a földindulást a nagy születésnap fogadása előtt, de úgy érezte, teljesen magára maradt – s ekkor váratlanul, mint valami hatalmas villám, szívébe hasított a fájdalom, egész testében megremegett.

„A fenébe is! Tegnap este már megint elfelejtettem bevenni azt az orvosságot”, futott át az agyán a gondolat, de ugyanabban a pillanatban már ki is hunyt.

A nagy az erjesztőudvar melletti bambuszliget hátsó részében lévő virágládánál talált menedéket. A könnyeit törölgette, és éppen viszontagságos élete felett kesergett, amikor lépteket hallott a háta mögül. Valaki közeledett.

Chen Xiuliang volt az, természetesen. Rajta kívül ki más tudhatta volna, hogy a nagy itt rejtőzik? – A kezét nagy vállára tette, és így szólt: – Yingjuan, ne vedd úgy a szívedre. Az unokabátyám egy zavarodott vénember, nem kell vele foglalkozni!

– Már miért volna zavarodott? Talán inkább túlzottan is eszes! Láttad te is, hogy mily remekbe szabott köszöntőt írt nekem! – dühöngött a nagy, és most, hogy kinyitotta a száját, csak úgy áradt belőle a harag. – Xiuliang, én már mindent megbocsátottam, tisztáztuk a

kettőnk dolgát, elvarrtuk a szálakat. De mondd, honnét tudta meg az unokabátyád, és hogy volt képe beleírni abba a köszöntőbe? Le akar járni a gyerekeim előtt? Hogy lehet ennyire aljas valaki?

– Jaj! – sóhajtott egy nagyot Chen Xiuliang. – Minden az én hibám, mert egyszer, amikor felöntöttünk a garatra, én beszéltem neki kettőnkéről. Arra gondoltam, olyan régen történt már mindez, az emberek körülöttünk megöregedtek, meghaltak, Lishan is felnőtt már, férjhez ment, sőt gyereket is szült, nem olyan eget rengető már ez az egész... Honnan tudhattam volna, hogy egyszer még visszaüthet?

Kár is erre több szót vesztegetni. A nagyvilágéletében tisztességes életet élt, legalábbis mindvégig megőrizte ennek látszatát. – Ilyet nem lehet leírni! – szólt rám később a nagy. – Az a tekerics fog a sírba vinni! – Ki mert volna erre bármit is mondani. Apán kívül, természetesen, mert neki aztán vastag a bőr a képén. Összetette két kezét, tiszteletteljesen meghajolt, és így szólt: – Mama, ugyan ki merne téged a sírba vinni? Legyen nagyon-nagyon hosszú életed! Isten éltesse, isten éltesse!

A nagy hangosan felnevetett. „A gyerekeim közül mindig is Shengqiang állt hozzám a legközelebb”, gondolta elszégyenülten. De ekkor még a virágláda mögött ült, a könnyeit törölgette, és régi dolgokról kezdett beszélgetni Chen Xiulianggal. Egyszer csak, mint ha tűz gyúlt volna, fejevesszett kiáltás hasított az irodaépület felől a levegőbe. – Xue igazgató úr! Mi történt vele? – Shengqiang!

„Nagy a baj!” A nagy, aki az élet számtalan viharán vergődött már keresztül, azonnal tudta, hogy nagy a baj. Ereiben megfagyott a vér. Feltápáskodott, és sietve előjött a rejtekhelyéről. Mindenki az erjesztőudvar felé tódult. Apát hozta kifelé az épületből a nagybácsi, Zhong Shizhong és a sógor bácsi a friss levegőre, a nagynéni szorosan a nyomukban. – Távolabb, távolabb, levegőre van szüksége! – ismételte a nagynéni, miközben igyekezett távol tartani az embereket. De nem csak apa volt falfehér, a család valamennyi tagja beleesápadt a nagy izgalomba. – Zhiming! – mondta Zhong Shizhong a nagybácsinak. – Nem igaz, hogy nem tudtál róla! Mondtam is neked. Shengqiangnak baj van a szívével, mit tudom én, valami „szindróma”, de nagyon veszélyes. Minek kellett így felidegesítened?

– Dehogy akartam felidegesíteni! – mondta a nagybácsi alig hallhatóan. – Gyorsan orvost kell hívni, telefonált már valaki?

A könyvelő, az irodavezető, és sokan mások a gyárból – akiknek apa általában leordibálta a fejét –, most láthatóan mind aggódtak miatta. Köré sereglettek, ott tolongtak, a nagyi nem is fért oda miattuk. A nagyi a nagy izgalomtól, és mert szemét elhomályosították a könnyek, nem vette észre Zhou Xiaoqint a tömegben. Aztán egyszer csak kiment a fejéből a vér, és hátratántorodott.

Chen Xiuliang sietett a segítségére, megtámasztotta: – Gyere gyorsan, nézd meg Shengqiangot!

Úgy tűnt, az emberek őszintén aggódnak apáért: a nagybácsi hívta a mentőt, Zhong Shizhong az irodavezetőtől nedves törülközőt kért, azután megtámasztotta apa fejét. – Mi történt Shengqianggal? – rebegte a nagynéni könnybe lábadt szemmel. – De hiszen teljesen úgy festett, mint akinek kutya baja. – Az ajka reszketett, mint a fán a levél.

– Persze, kutya baja... – sziszegte Zhong Shizhong –, már régóta nincs jól, tavaly a születésnapján is volt egy rohama. Akkor addig nyaggattam, míg végül elment orvoshoz. Megmondták neki, hogy nincs rendben a szíve, műtétet javasoltak, de ő nem ment bele. Azt javasolták, hagyja abba a cigarettázást, az ivást, a kicsapongó életet. Megtiltotta nekem, hogy beszéljek róla. Hát mit lehet kezdeni az ilyennel? Úgy látszik, megunta az életet! Mondhattam én a magamét, akár a falra hányt borsó!

– Nem lesz baj, nem lesz semmi baj! – ismételte a nagyi, miközben nyomakodott előre az emberek között, arrébb taszajtottá őket az útjából, mint mikor a kukoricaföldön oldalra hajtja az ember az előtte meredező töveket. A fiát akarta látni, a saját szemével. – Shengqiang, nem lesz semmi baj, mindjárt itt az orvos! Tarts ki, fiam!

Aki azt hiszi, hogy apa elvesztette az eszméletét, téved. Valójában nagyon is éber volt, hallotta, ahogy az emberek rimánkodnak és rikácsolnak körülötte, és tulajdonképpen nagyon idegesítette az egész.

Jaj, ne zajongjatok már! Megfájdul tőletek a fejem!”, dohogott volna, de nem jött ki hang a torkán.

A nagyi, a nagybácsi, a nagynéni, a sógor bácsi, Zhong Shizhong és Chen Xiuliang mind ott tolongtak körülötte, szorosán közrefogták,

mint sok-sok evőpálcika a tartóban.

Apa agyában lepörögtek a múlt eseményei: gyerek, kicsit nagyobacska, Piros Hugival hancúrozik az ágyban, összeházasodnak anyával, gyerekük születik, el akar válni, a gyerek egyik napról a másikra megbolondul, a gyereket ki kell venni az iskolából, pénzt keres, egy nagy halom pénzt, lefekszik egy nővel, majd egy másikkal, olyan sokkal, hogy számba sem tudja venni.

„Rengeteg szemét dolgot műveltem az életemben!”, szorongatta szívét a felismerés. „Kérlek, bocsássatok meg nekem, bocsássatok meg!”

Most, hogy úgy érezte, itt a vég, és hamarosan megszűnik létezni, megrohanták az őszinte gondolatok. Néhány percig tarthatott az egész, apa szeme tágra nyitva, szájában hab. Csak úgy cikáztak az agyában a gondolatok, az élet örök érvényű igazságai mintha egyszerűen letisztultak volna. „Nem sokat változtak az emberek az évszázadok, évezredek folyamán, én, mi és a hozzánk hasonló lóköttők népesítik be Pinglét, amióta világ a világ”, gondolta.

Végezetül jöjjön az elkövetkezendő évek története dióhéjban: Zhong Shizhong még két éven keresztül szorgosan iszogatótt apával, amikor is a felesége, Yao váratlanul teherbe esett, Zhong pedig kézhez kapta az életfogytig tartó ítéletet – mit tehetett mást, beadta a derekát. Apa erre csak elkáromkodta magát, de idővel kénytelen volt belenyugodni. Zhonggal ezután már jó, ha egyszer találkozott minden szökőévben, ezért Gao Taóval és a többi haverjával folytatta tovább az ivászatot.

Zhu Chenget, bár az eset után apa azonnal elküldte, végül vissza kellett venni, mert, ugye, a nagy szavát adta Zhu Cheng apjának, Zhu Shengquannek. A sofőr bűnbánóan vissza is somfordált. Apa kezdetben dühöngött miatta, dühöngött egy darabig, de aztán a férfi-úi összetartás jegyében csak belenyugodott, és a maga részéről lezártak tekintette az ügyet. És hogy mi lett Zhong Xinyuvel? Apa egy idő után rászánta magát, hogy még egyszer találkozzanak. Nem sokkal azelőtt, hogy a lány kiköltözött a bérelt lakásból, apa kezdeményezett egy vacsorát. Zhong Xinyu könnybe lábadt a szemmel ült

vele szemben: – Xue bátyó, bocsásd meg, hogy azt hazudtam, tiéd a gyerek, de nem volt más választásom, ha azt szerettem volna, hogy legyen, ki gondját viselje. – Apa a domborodó hasára pillantott, s hirtelen megsajnálta, elővette hát a pénztárcáját, és egy köteg pénzt nyomott a markába. És akkor még ott van a nagynéni, aki nem sokkal rá tényleg elvált a sógor bácsitól. A nagy kezdetben teljesen kikelt magából, de idővel már csak sóhajtozott: „Nem tudom, mit véttem, hogy ilyen lánnyal áldott meg a sors? Pedig mennyit mondogattam, hogy hármatok közül Lishan hallgat leginkább a szóra, de végül ő sem kímélt. Válás, az ő korában? A sírba visz! Persze nem vitte a sírba. Sőt miután a válást követően kissé megnyugodtak a kedélyek, ők ketten nagyon közel kerültek egymáshoz, a nagynéni hetente-kéthetente meglátogatta, míg végül a nagy is csak lecsillapodott, és abbahagyta a morgolódást. Tulajdonképpen a nagybácsival, Duan Zhiminggel mentek legsimábban a dolgok. Ékes beszédével azonnal levette a lábáról a nagyit, aki rábólintott a frigyre, így összeházasodtak Zhou Xiaoqinnel. Apa szervezte meg nekik a felvágós esküvői fogadást a Hercegi Palotában – jó italban, ételben és fellépőkben nem volt hiány, mindenki ott volt, aki csak számít Pinglében. A nagybácsi alig győzte összeszámolni a „piros borítékok” tartalmát. Talán emiatt feledkezhetett meg arról is, hogy néhány kritikus megjegyzéssel illesse apát, miszerint túl közönséges volt a multság. Az egyetlen szomorú esemény, hogy apa mesterének, Chen Xiuliangnak a mértéktelen dohányzás először a tüdejét, azután a máját, majd a szívét és a gyomrát is teljesen tönkretette, az idős mester napról napra fogyott, teljesen összeaszott. Bár apa ellátta mindenféle táplálékkiegészítővel és vitaminnal, a harmadik Holdújévet már nem élhette meg. Apa keservesen megsiratta, a nagy meg erre való hivatkozással ismét kioktatta, hogy jobban kéne vigyáznia az egészségére, és ez alkalommal a feddés nem tűnt teljesen hiábavalónak, mert apa ettől kezdve mértékletesebben ivott és cigarettázott.

És hogy apával mi történt? Lényegében minden rendben ment vele. Bár azt állította, hogy nem érdekli Zhong Xinyu, de azért közel fél évig maga alatt volt miatta. Viszont belátta, hogy jobban oda kell figyelnie az egészségére, elment berakatni a pacemakert, és szép lassan teljesen rendbe jött. „Egy futótűz azonban sosem alszik ki tel-

jesen”, a második tavaszon ismét meglegyintette a tavasz fuvallata, és újra vadvirágok után kezdett áhítozni. Ez alkalommal Wang Yandannal melegedett össze, akit Zhong Shizhong próbált összehozni a nagybáccsival. Nagyon összeillettek, valódi testi-lelki párt alkottak ők ketten. Mintha Wang még jó irányba is terelte volna apát, mert ettől kezdve nem feküdt össze fűvel-fával, lényegében az Örömök utcáját sem látogatta. A gyárban pedig kinevelt két megbízható fiatal üzletkötőt, úgyhogy nem neki kellett minden partnert szórakoztatnia. A nagyin meg jókat nevetett, ha csak eszébe jutott, hogy mennyire lóvá tette ezeket a kapzsi embereket: „Hihetetlen, hogy az én anyám ezt művelte!” Nehéz volna pontosan megfogalmazni az okokat, de a család végül a csodával határos módon, megnyugodott. Anya sem csapott patáliát Wang Yandan miatt, eljárt dolgozni, madzsongozni, olvasott, ünnepekkor meglátogatta a szüleit, vásárolgatott, természetesen apa hitelkártyájának a terhére. Az emberek sem pletykálkodtak körülötte, mindenki belátta, hogy rajta kívül nincs még egy nő Pinglében, akinek ilyen pénzes és nagyvonalú férje lenne, mint apa. De kár is ilyen sok szót vesztegetni a későbbi eseményekre, inkább térjünk vissza a babpürégyárba... Apának egyetlen feladata volt ekkor, hogy magához térjen, még mielőtt belefulladás az őt körülálló emberek taknyába és könnyébe.

És egyszer csak feleszmélt. – Ó, jaj... – motyogta.

Az emberek meg, mint a megbolydult méhkas: – Shengqiang! Shengqiang magához tért!

– Jaj, halkabban már egy kicsit! – Ezt már hangosabban és érthetőbben mondta apa. – Halkabban egy kicsit! Nincs semmi bajom, ne kiabáljatok a fülembe, jól vagyok. Csak a mama születésnapjával minden rendben menjen!

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET
MÁSODIK FEJEZET
HARMADIK FEJEZET
NEGYEDIK FEJEZET
ÖTÖDIK FEJEZET
HATODIK FEJEZET
HETEDIK FEJEZET
NYOLCADIK FEJEZET
KILENCEDIK FEJEZET
TIZEDIK FEJEZET